



~~D-58P~~

Vol IV

1524-1545

V4



1700586

D 003334, Vol. 4

396

Securitatea

STRICT SECRET

D3334/4

Nr. 1 (17) — 1972

STRICT
SECRET

Exemplar

nr. 1521



(17)

1972

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Securitatea

Sumar

General-locotenent GRIGORE RĂDUICĂ Întărirea legalității socialiste — imperativ de permanentă actualitate și de maximă impor- tanță pentru întreaga muncă de securitate .	3
General-maior CONSTANTIN STOICA Apărarea secretului de stat, îndatorire de prim ordin a fiecărui ofițer de securitate .	12
General-maior DUMITRU BORȘAN Probleme privind munca de securitate în mediul rural .	20
Colonel E. JELEDINȚAN Locotenent-colonel C. TIMOFTE Pregătirea de specialitate și militară a ca- drelor prin învățământul organizat în unități .	27
Colonel ION GEAGLĂ Maior CONSTANTIN DOBRE Considerații privind rolul previziunii în acti- vitatea de securitate și căile principale de rea- lizare a ei .	35
Căpitan TUDOR NEGOIȚĂ În vizită la Școala militară de ofițeri de rezervă a C.S.S. .	43
Locotenent-colonel ION PAVEL Cît și cum ne ocupăm de îmbogățirea vieții noastre spirituale ? .	48
Colonel N. UNGUREANU Locotenent-colonel ANTON SENTEȘ Ce poziție adoptați în relațiile cu cetățenii străini ? .	56
Locotenent-colonel I. MARINESCU Atenție sporită legăturilor realizate în țară de emigrația legionară .	60
Locotenent-maior IOAN BOLDEA Educarea informatorilor de contraspionaj din rîndul cetățenilor străini .	66

STRICT
SECRET

Exemplar

nr. 1521



(17)

1972

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Securitatea

Sumar

General-locotenent GRIGORE RĂDUICĂ Întărirea legalității socialiste — imperativ de permanentă actualitate și de maximă impor- tanță pentru întreaga muncă de securitate . . .	2
General-maior CONSTANTIN STOICA Apărarea secretului de stat, îndatorire de prim ordin a fiecărui ofițer de securitate . . .	12
General-maior DUMITRU BORȘAN Probleme privind munca de securitate în mediul rural	20
Colonel E. JELEDINȚAN Locotenent-colonel C. TIMOFTE Pregătirea de specialitate și militară a ca- drelor prin învățământul organizat în unități . . .	27
Colonel ION GEAGLĂ Maior CONSTANTIN DOBRE Considerații privind rolul previziunii în acti- vitatea de securitate și căile principale de rea- lizare a ei	35
Căpitan TUDOR NEGOIȚĂ În vizită la Școala militară de ofițeri de rezervă a C.S.S.	43
Locotenent-colonel ION PAVEL Cît și cum ne ocupăm de îmbogățirea vieții noastre spirituale ?	48
Colonel N. UNGUREANU Locotenent-colonel ANTON SENTEȘ Ce poziție adoptați în relațiile cu cetățenii străini ?	56
Locotenent-colonel I. MARINESCU Atenție sporită legăturilor realizate în țară de emigrația legionară	60
Locotenent-major IOAN BOLDEA Educarea informatorilor de contraspionaj din rîndul cetățenilor străini	66

Locotenent-colonel A. IONUȚĂ Aspecte ale activității unor elemente iehoviste din județul Suceava	73
Maior TUDOR COJOCARU Preocupări pentru supravegherea suspectilor din rîndul navetiștilor	77
* * * De peste hotare	80
Locotenent-colonel I. STANCIU Activitate de prevenire eficientă în rîndul unor categorii de tineri	88
Locotenent-colonel MIRCEA NIȚĂ Căpitan M. GĂDĂRAUȚEANU Locotenent-major V. TRONECI Scurt istoric al deturnărilor de aeronave. Din preocupările actuale ale organelor noastre pentru prevenirea evaziunilor din țară pe calea aerului	92
Colonel DUMITRU GH. IONESCU, Maior ȘTEFAN SURDU Succesul, rezultat evident al cooperării	96
Maior ION TAMEȘ, Căpitan MOISE BULA Din nou despre repatriați	100
Colonel CRAIU RIZEA, Maior ION BALAN Folosirea cadrelor de rezervă în munca de contrainformații economice	106
Maior PASCALE ENACHE Vă prezentăm cazul „Klaus”	110
Maior MIRON SĂBAU Măsuri variate în vederea prevenirii scurgerii de informații din Combinatul siderurgic Hunedoara	119
Colonel C. NUȚĂ, Locotenent-colonel P. CALOTĂ O sarcină de răspundere pentru întregul aparat de securitate	123
Maior ION GH. GORGĂNEANU Obținerea mijloacelor de probă în munca de securitate	127
Colonel AUGUSTIN SĂBAU, Locotenent-major I. G. BUSUIOC Documentarea activității elementelor urmărite în cadrul dosarelor de urmărire informativă prin efectuarea unor acte premergătoare începerii urmăririi penale	136
Locotenent-colonel FLORIN CIBU Cîteva concluzii rezultate din urmărirea celor rămași în străinătate în ultimii ani	141
Locotenent-major ION GEORGESCU Locotenent-major ION TRĂȘCA Locotenent-major A. TURCITU O acțiune finalizată cu succes. Activitatea infracțională a fost descoperită și dovedită în faza de tentativă	148
Locotenent-colonel VASILE PRISĂCARU Locotenent-colonel ION NIȚĂ Pe marginea exercițiilor de mobilizare efectuate de unitățile M.F.A. Învățămintele pentru munca de securitate	156
* * * Cum rezolvați cazul ?	161
* * * Rezolvarea speței publicate în numărul trecut	162
* * * Răspundem cititorilor	164
* * * Index legislativ	170

ÎNȚĂRIREA LEGALITĂȚII SOCIALISTE

— IMPERATIV DE PERMANENTĂ

ACTUALITATE ȘI DE MAXIMĂ IMPORTANȚĂ PENTRU ÎNTREAGA MUNCĂ DE SECURITATE

General-locotenent GRIGORE RĂDUICĂ
prim-vicepreședinte al Consiliului Securității Statului

Esența etapei istorice pe care o trăim este dată de amplul program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, pe care întregul popor, sub conducerea încercată și înțeleaptă a partidului, îl înfăptuiește cu entuziasm și cu nestrămutată hotărîre.

Antrenînd o tot mai mare complexitate a problemelor pe care trebuie să le rezolve statul — ca principal instrument de înfăptuire a politicii partidului — acest măreț program duce în mod obiectiv la creșterea rolului și a funcțiilor sale, a activității lui pe toate planurile vieții sociale, inclusiv în domeniul așezării ferme a ansamblului relațiilor din societate pe temeiul legii. Într-un asemenea cadru, se afirmă tot mai mult, ca o cerință de prim ordin, întărirea legalității socialiste, dat fiind faptul că legea reprezintă unul dintre mijloacele esențiale prin care statul își realizează funcțiile.

În patria noastră, legile consacră valorile fundamentale ale societății, exprimă fidel voința oamenilor muncii, a întregului popor, reprezentînd

— prin imbinarea armonioasă a intereselor generale cu cele individuale — cadrul juridic menit să apere orînduirea socială și de stat și ordinea de drept, să contribuie la mobilizarea maselor spre înlăptuirea țelului comun, edificarea socialismului și trecerea treptată spre comunism. „... **Legile țării** — se subliniază în documentele Congresului al X-lea al P.C.R. — **exprimă interesele și voința întregului popor, servesc dezvoltării patriei, asigură manifestarea liberă și deplină a personalității umane în toate domeniile**“.

Sînt cunoscute numeroasele și deosebit de importante măsuri inițiate de conducerea partidului și statului, materializate în continua îmbunătățire a activității legislative, a conținutului actelor normative. Astfel, instituționalizarea supremației legii, perfecționarea activității de elaborare și adoptare a legilor, crearea cadrului favorabil unei tot mai intense participări a maselor de oameni ai muncii la discutarea — și, prin aceasta, la îmbunătățirea — celor mai importante proiecte de acte normative și alte asemenea măsuri sînt expresii vii, grăitoare ale preocupărilor constante în acest domeniu de o deosebită însemnătate.

Dar, după cum se știe, adoptarea și existența unor acte normative corespunzătoare scopurilor și sarcinilor făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate reprezintă numai un aspect al problemei. Cealaltă latură — de care depinde în ultimă instanță asigurarea deplinei eficacități a normelor juridice — o constituie respectarea și aplicarea lor neabătută de către toate organele de stat și organizațiile obștești, de către toți cetățenii țării.

Pentru partidul nostru, exponent al celor mai înalte idealuri de echitate și justiție, promovarea consecventă a legalității socialiste constituie un obiectiv central al politicii sale. În Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste (program adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971), măsurilor în domeniul asigurării legalității socialiste li se acordă o importanță deosebită. Relevînd suportul acestei importanțe, secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sublinia: „**Respectarea hotărîrilor, a legilor, constituie o cerință obligatorie care condiționează succesul întregii noastre activități de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de creare a condițiilor pentru trecerea spre comunism**“¹⁾.

Respectarea cu strictețe a legilor este o obligație fundamentală, constituțională pentru organele de stat, organizațiile obștești, funcționarii și toți cetățenii țării. Cu atît mai mult, ea este o obligație esențială pentru acele organe cărora le revine misiunea de mare răspundere de a le apăra,

¹⁾ Volumul „Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 3—5 noiembrie 1971“, Ed. politică, București — 1971, p. 486.

fiind investite în acest scop cu sarcini și atribuții și bucurîndu-se de sprijinul activ al oamenilor muncii în aplicarea lor.

Analizînd în mai multe rînduri, îndeosebi după cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., activitatea organelor de securitate, conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu au subliniat necesitatea imperioasă și importanța covârșitoare a desfășurării acesteia în strictă conformitate cu legile țării. „**În munca organelor de securitate — sublinia comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu — trebuie să treacă ca un fir roșu respectarea legalității socialiste, a legilor patriei noastre, manifestîndu-se cea mai mare fermitate în apărarea intereselor socialismului, ale poporului, ale patriei noastre socialiste**“¹⁾.

Plenarele C.C. al P.C.R. din iunie 1967 și aprilie 1968 au condamnat cu asprime abuzurile și ilegalitățile, abaterile de la cerințele democrației socialiste, care au fost săvîrșite în anumite perioade din trecut de către unele elemente din fosta conducere a M.A.I., dezvăluind, totodată, cauzele acestor încălcări și stabilind măsurile necesare pentru ca astfel de fapte să nu mai poată avea loc niciodată.

Consiliul Securității Statului, desfășurîndu-și întreaga activitate sub conducerea și îndrumarea partidului, a acționat cu hotărîre și fermitate, încă de la înființarea sa, pentru traducerea în viață a măsurilor stabilite și a prețioaselor indicații date cu privire la așezarea muncii de securitate pe temelia strictei și exemplarei respectări a legilor țării.

Sînt cunoscute măsurile care au fost luate, pe diverse planuri, pentru intronarea cultului față de legi, pentru ca întreaga activitate de securitate să se bazeze pe aplicarea și respectarea lor neabătută.

În centrul preocupărilor au fost situate educația partinică a tuturor cadrelor, însușirea aprofundată a documentelor de partid, cunoașterea legilor țării. Valențe deosebite au dobîndit acțiunile pe această linie mai ales după ce, ca expresie a grijii conducerii partidului față de aparatul de securitate, a fost elaborată Hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea activității politico-ideologice și de educare marxist-leninistă a personalului Consiliului Securității Statului și Ministerului Afacerilor Interne și la intensificarea pregătirii de specialitate și militare a acestuia. Ordinul nr. 100/1971 emis în vederea aplicării acestei Hotărîri, instituind cadrul organizatoric concret al activității pe această linie, a creat condiții optime dezvoltării conștiinței politice a cadrelor de securitate.

Asigurarea legalității în munca de securitate are ca o premisă esențială dezvoltarea conștiinței socialiste a tuturor cadrelor și, îndeosebi, a conștiinței lor politice și juridice. În acest sens, au o însemnătate deo-

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste“, Ed. politică, București — 1968, vol. 2, p. 406.

sebită studiul aprofundat al documentelor de partid și al legilor țării, însușirea temeinică a politicii interne și externe a partidului. Pentru stăpânirea în cele mai bune condiții a politicii partidului în domeniul securității statului trebuie studiate și aprofundate documentele congreselor al IX-lea și al X-lea ale partidului, ale plenarelor C.C. al P.C.R. din iunie 1967 și aprilie 1968, cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu la diferitele întâlniri cu cadrele de bază ale aparatului de securitate. Pornind de la prețioasele îndrumări și indicații ale acestor documente, cât și ale celorlalte hotărâri ale partidului, fiecare lucrător trebuie să acționeze cu pricepere și discernămint în aprecierea oamenilor și a faptelor, în aplicarea în viață a liniei politice a partidului. Trebuie să fie bine înțeles de către toate cadrele că numai devotamentul nu este suficient pentru înfăptuirea politicii partidului, ci că sînt necesare o temeinică înțelegere și cunoaștere a acestei politici, hotărîre și fermitate în lupta pentru aplicarea sa în viață.

În baza unei pregătiri politico-ideologice multilaterale, cadrele noastre au posibilitatea să analizeze și să califice cu discernămintul politic necesar faptele și fenomenele ce intră în sfera lor de activitate, să vadă care anume prezintă interes pentru apărarea securității statului. Se creează astfel condiții ca activitatea fiecărui cadru să fie orientată în mod just din punct de vedere politic, ca ea să vizeze cu adevărat problemele care trebuie să se afle în atenția organelor de securitate.

Preocuparea pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a cadrelor aparatului de securitate are permanent în vedere atât ridicarea nivelului lor politic și ideologic, cât și formarea unui profil moral comunist, a unei înalte conștiințe profesionale. În acest sens, pe baza prevederilor Hotărîrii Secretariatului C.C. al P.C.R. și a Ordinului nr. 100/1971 al tovarășului președinte al C.S.S., s-au luat măsuri pentru a intensifica și diversifica întreaga muncă educativă și de pregătire a cadrelor.

Strîns legată de întărirea legalității în munca organelor de securitate este problema cunoașterii profunde a legilor țării, a celorlalte acte normative. Pentru aparatul de securitate, cunoașterea și însușirea deplină a legislației, îndeosebi a aceleia prin care îi sînt stabilite sarcini, obligații și atribuții, reprezintă o cerință primordială în vederea îndeplinirii exemplare a misiunilor încredințate de conducerea partidului și statului.

Întregul sistem de instruire și pregătire prin școli, cursuri și alte forme are printre obiectivele principale cunoașterea și însușirea legislației.

Conform prevederilor Ordinului nr. 100/1971, legile și actele normative care conțin dispoziții cu aplicabilitate și în munca de securitate fac obiectul studierii și dezbaterii în colectivele de muncă la scurt timp după apariție.

În mod organizat s-au verificat cunoștințele cadrelor în domeniul legislației, îndeosebi în ceea ce privește reglementările care se referă la munca de securitate. De asemenea, în cadrul pregătirii politico-ideologice și a celei profesionale, s-a militat pentru cultivarea la toate cadrele a respectului față de lege, a cultului pentru dreptate și adevăr, pentru respectarea cu sfințenie a ordinii de drept. Tot în scopul de a se asigura însușirea temeinică a legislației, s-a desfășurat acțiunea amplă de studiere de către toate cadrele a legii privind apărarea secretului de stat, cât și a celorlalte reglementări legate de această problemă.

Concomitent, s-a realizat pregătirea ofițerilor competenți să constate și să sancționeze contravențiile din acest domeniu, fiind împuterniciți cu asemenea atribuții toți aceia care au dovedit la examinări că și-au însușit temeinic prevederile legale în materie.

Tuturor compartimentelor specializate li s-au pus la dispoziție mijloacele materiale și tehnice necesare, în vederea efectuării, în condiții corespunzătoare, a cercetării la fața locului, în cazurile de competența organelor de securitate.

Aceste măsuri — și multe altele care au fost întreprinse — au drept rezultat nemijlocit perfecționarea continuă a muncii de securitate, situarea efectivă la baza desfășurării ei a respectului față de lege.

Nota dominantă a activității aparatului nostru — așa cum a fost reliefată și cu ocazia bilanțului muncii de securitate pe anul 1971 — o constituie grija permanentă pentru asigurarea legalității socialiste pe cele două laturi principale ale sale: a nu admite ca cineva să încalce în vreun fel legile țării și a veghea ca toți cei care fac acest lucru să fie descoperiți și trași la răspundere în conformitate cu faptele lor; a nu se comite nici un fel de exagerări și abuzuri, astfel ca nici un om nevinovat să nu fie tras la răspundere și să nu aibă de suferit. Putem afirma cu justificată îndreptățire că majorității covârșitoare a aparatului de securitate îi sînt proprii înaltele principii comuniste de echitate și justiție, muncind și comportîndu-se la nivelul exigențelor pe care conducerea partidului și statului le pune în fața celor chemați să aplice legea și să fie exemplu personal în respectarea ei.

Cu toate acestea, nu avem dreptul să trecem cu ușurință pe lângă anumite cazuri — e drept, cu totul izolate — petrecute în ultimul timp, în care grija pentru adevăr și dreptate, pentru deplina obiectivitate nu s-a aflat în centrul atenției unor ofițeri de securitate.

Astfel, la Constanța, un cetățean a fost inculpat, trimis în judecată și condamnat pentru infrațiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prin aceea că a scris și difuzat mai multe poezii, unele dintre ele cu conținut dușmănos. De menționat că aceste poezii au fost prezentate în mod oficial la cinacluri sau edituri, iar cu prilejul observațiilor ce s-au făcut, nicidecum nu i s-a atras atenția autorului că scrierile sale ar avea un conținut politic negativ. Este adevărat că unele dintre aceste poezii erau confuze, putînd lăsa loc și pentru interpretarea conținutului lor

într-un sens dușmănos. Faptul însă că acest om avea o comportare ireproșabilă în muncă și în societate, că persoanele cu care era în relații erau tot oameni cu preocupări scriitoricești, în majoritate comuniști cu vechime în partid, cunoscuți și apreciați ca oameni devotați partidului, ar fi trebuit să-i facă pe ofițerii noștri să-și dea seama că el nu era un element dușmănos. S-a ajuns însă la o asemenea situație incompatibilă cu cerințele legalității socialiste, deoarece factorii răspunzători de la I.S.J. Constanța nu au dovedit discernământul politic și juridic necesar și, mai mult decât atât, au recurs la practici străine muncii de securitate, respectiv la influențarea unor martori.

La unele inspectorate de securitate s-au luat măsuri de urmărire informativă, de avertizare, sau chiar alte măsuri în cazul anumitor cetățeni care au trimis pe adresa organelor de partid sau de stat scrisori în cuprinsul cărora, pornind de la diferite nemulțumiri personale, ajungeau la afirmații insuficient de controlate, ori la un ton ireverențios — care în nici un caz nu puteau fi apreciate ca fiind de natură să aducă atingere securității statului.

Neajunsurile și abaterile semnalate, deși s-au manifestat din vina unui număr mic de ofițeri, trebuie să constituie o atenționare serioasă pentru întregul nostru aparat.

Ele demonstrează că orice slăbire a discernământului, o cât de mică fisură în pregătirea profesională, în capacitatea de analiză, în fermitatea ce trebuie manifestată în promovarea legalității socialiste împieteză asupra modului cum ne îndeplinim misiunile de mare răspundere ce ne sînt încredințate, pot avea consecințe negative asupra încrederii de care organele de securitate se bucură din partea partidului, a oamenilor muncii. Totodată, neajunsurile și abaterile respective arată că mai sînt unii ofițeri care dovedesc lacune în însușirea și pătrunderea spiritului hotărîrilor partidului, în înțelegerea cerințelor majore puse în fața securității statului.

În ultimul timp au existat și cazuri de lucrători ai aparatului de securitate care au săvîrșit infracțiuni, contravenții și alte încălcări ale actelor normative, ceea ce reflectă atât goluri serioase în educația lor, dar și lipsă de control și exigență din partea unor comandanți, precum și o combativitate scăzută în colectivele de muncă respective.

Consiliul Securității Statului este hotărît să pună stavilă fără întârziere oricăror manifestări sau tendințe opuse cerințelor legalității socialiste.

Pornind de la hotărîrile, orientările și indicațiile conducerii partidului, de la cadrul juridic existent în stat, de la sarcinile ce ne sînt încredințate și exigențele cărora trebuie să le răspundem, este imperios

necesar să intensificăm, la toate nivelurile, activitatea de educare a întregului aparat în spiritul unei continue întăriri a legalității socialiste. În această acțiune un rol deosebit de important revine organelor și organizațiilor de partid din unități, tuturor comandanților și șefilor, care au datoria să întreprindă măsurile necesare în scopul preîntîmpinării oricăror abateri de la prevederile legilor.

Să fie un imperativ de permanentă actualitate acela ca munca și conduita tuturor cadrelor aparatului de securitate să se caracterizeze printr-un respect profund față de lege, față de adevăr și dreptate !

Oricare caz încredințat spre soluționare să fie examinat de cei răspunzători prin prisma unui înalt discernământ, astfel încît să se acționeze întotdeauna în lumina principialității și obiectivității partinice, care trebuie să definească întreaga noastră muncă practică. Fiecare lucrător al aparatului să aibă mereu vie în memorie sublinierea făcută de comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu — anume că „...măsurile din domeniul securității statului au mari implicații politice, sociale, atât interne cit și internaționale, ele angajează țara, partidul, întreaga societate”¹⁾. Pe această bază, în rezolvarea sarcinilor de serviciu să se pornească de la înțelegerea justă a resorturilor necesității imperioase a respectării legilor. Astfel, este necesar ca fiecare ofițer de securitate să fie pe deplin conștient că activitatea pe care este chemat să o desfășoare are un caracter prin excelență politic, fiind menită să asigure aplicarea legilor în scopul promovării unor relații conforme cu interesele majore ale fauririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Cerind întregului aparat de securitate să acționeze în spiritul înaltelor principii ale partinității, adevărului și justiției sociale, echității și legalității socialiste, conducerea partidului ne-a atras atenția asupra necesității de a nu uita că datoria noastră supremă este de a dovedi vigilență revoluționară, descoperind, demascînd și lichidînd orice acțiune de natură să aducă vreo atingere securității statului. „Desigur, tovarăși — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea cu cadrele din securitate, miliție, procuratură și justiție, din 9 aprilie 1970 —, trebuie să veghem cu cea mai mare strictețe la respectarea legilor ; să nu admitem sub nici o formă abuzul... Dar, arătînd necesitatea respectării legalității socialiste, a evitării categorice a abuzurilor, doresc, totodată, să atrag atenția asupra lipsei de măsuri împotriva celor care încalcă legile țării sau aduc prejudicii orînduirii oamenilor muncii. De fapt, nesancționarea celor vinovați constituie tot un abuz și o ilegalitate, tot o încălcare a legii. Lupta

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste”. Ed. politică, București — 1968, vol. 2, p. 407.

pentru respectarea legalității socialiste înseamnă aplicarea cu fermitate a legilor țării în orice împrejurare!¹⁾

Cadrele aparatului de securitate, dovedind combativitate și intransigență revoluționară, acționând în sectoarele lor de activitate în strictă conformitate cu cerințele și exigențele legilor, au datoria de a contribui cu toate forțele și capacitatea la îndeplinirea nobilei misiuni încredințate Consiliului Securității Statului — apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului. Fiecare trebuie să fie conștient că reușește cu adevărat să asigure legalitatea în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu în măsura în care activitatea lui servește plenar scopurilor prevenirii, descoperirii și lichidării la timp a oricărei acțiuni îndreptate împotriva orînduirii noastre socialiste. Pentru aceasta, lucrătorul de securitate trebuie să înțeleagă pe deplin importanța muncii sale, să-și însușească temeinic politica partidului, legile țării și să lupte cu hotărîre, abnegație și curaj pentru transpunerea lor neabătută în practică, să dea dovadă de o înaltă vigilență revoluționară, să se preocupe fără încetare de ridicarea nivelului său de pregătire, de educație și de conștiință — condiții care îi vor permite să execute exemplar ordinele, misiunile și sarcinile încredințate. În acest spirit, atitudinea de autoliniștire, lipsa de combativitate și fermitate sînt deosebit de dăunătoare și ele trebuie înlăturate cu hotărîre din activitatea oricărui lucrător al organelor de securitate. Prin comportarea lor fermă și vigilență cadrele aparatului de securitate trebuie să nu permită nimănui să încalce legile țării, să contribuie efectiv ca aceste legi să fie respectate de către toți.

În altă ordine de idei, lucrătorii de securitate au nobila misiune — în calitatea lor de militari, de activiști politici și de stat, de cetățeni cu o înaltă conștiință și responsabilitate față de destinele societății — de a veghea la respectarea legilor pe toate planurile și, mai ales, de a fi personal exemplu convingător și mobilizator printr-o conduită întru totul conformă normelor de echitate și dreptate socială promovate de partid. Ei au datoria de a se afirma permanent ca propagandiști de nădejde pe tărîmul luptei pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste — parte integrantă a Programului elaborat de Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971.

Este o cerință de prim ordin aceea ca, în toată activitatea sa socială, în relațiile sale personale cu organele de stat și organizațiile obștești — într-un cuvînt în întreaga complexitate a raporturilor pe care, în calitate de cetățean, le are cu societatea — lucrătorul de securitate să se situeze pe cele mai înaintate poziții ale respectului față de lege, de adevăr și de

dreptate. El trebuie să vegheze la apărarea avutului obștesc, să respingă cu indignare necinstea și incorectitudinea, să demaște cu hotărîre abuzurile de orice fel.

Afirmîndu-se constant ca promotori ai unei înalte conștiințe cetățenești, promovînd neabătut respectul neclintit față de lege, educîndu-și familiile în același spirit, cadrele aparatului nostru vor dovedi prin fapte că muncesc și trăiesc în chip comunist, își vor atrage astfel și mai mult respectul și stima oamenilor și vor contribui efectiv în acest fel la creșterea prestigiului organelor de securitate în rîndul maselor. Pe același plan, aceasta se va reflecta în continua întărire a legăturilor cu masele de oameni ai muncii în rezolvarea sarcinilor de securitate, care constituie o condiție fundamentală a îndeplinirii la nivelul exigențelor mereu sporite a misiunilor de răspundere ce ne sînt încredințate.

Sarcinile puse de partid în fața întregului popor și valențele deosebite ale muncii educative în rîndul activiștilor politici și de stat, raportate la exigențele firești pe care le presupune calitatea de lucrător de securitate și la perfecționările pe care trebuie să le aducem activității, explică în esență importanța covîrșitoare acordată de Consiliul Securității Statului educării în continuare a aparatului în spiritul respectării neabătute a legilor.

Măsurile luate în vederea aplicării consecvente în viață a Hotărîrii Secretariatului C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea activității politico-ideologice și de educare marxist-leninistă a personalului C.S.S. și M.A.I. și la intensificarea pregătirii de specialitate și militare a acestuia, precum și a prevederilor Ordinului nr. 100/1971 asigură un cadru organizatoric eficace pentru studierea temeinică și operativă a legilor, ordinelor și instrucțiunilor de muncă de către fiecare lucrător, pentru respectarea lor neabătută. La acestea se adaugă acțiunile întreprinse sau în curs de aplicare ale Consiliului Securității Statului cu privire la perfecționarea activității de cercetare penală, precum și alte măsuri menite să promoveze întărirea în continuare a legalității socialiste în munca de securitate.

Conducerea și controlul permanent exercitate de partid asupra întregii activități a organelor de securitate, măsurile sus-menționate, conștiinciozitatea și înaltul simț de răspundere ce caracterizează aparatul nostru asigură condițiile necesare pentru desfășurarea unei munci la nivelul cerințelor, în lumina exigențelor legilor României socialiste.

Punînd la baza activității lor politica partidului, legile țării, organele de securitate își vor face pe deplin datoria, fiind gata oricînd să-și îndeplinească exemplar misiunea de a contribui la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului.

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, Ed. politică, București — 1970, vol. 4, p. 744—745.

APĂRAREA SECRETULUI DE STAT ÎNDATORIRE DE PRIM ORDIN A FIECĂRUI OFIȚER DE SECURITATE

General-maior CONSTANTIN STOICA
vicepreședinte al C. S. S.

Mersul ascendent al societății noastre socialiste a impus dezvoltarea accelerată a forțelor de producție, amploarea cercetării științifice, extinderea schimburilor de valori materiale și spirituale cu tot mai multe state din lumea întreagă. Odată cu această dezvoltare, a crescut în mod firesc volumul informațiilor, datelor și documentelor secrete de stat, care înglobează rodul unor strădanii îndelungate, talentul creator al poporului nostru.

Toate aceste valori trebuie apărute cu dârzenie și inteligență, împotriva oricăror încercări de a li se aduce atingere.

Referindu-se la aceste aspecte, tovarășul Nicolae Ceaușescu — secretar general al Partidului Comunist Român — sublinia: „Trebuie să fie clar, tovarăși, că, în condițiile în care ne desfășurăm activitatea, persistă și vor persista încercări ale unor cercuri străine de a intra în posesia unor acte secrete, de a cunoaște activitatea

strict internă a organelor noastre de stat. De aceea, organele de securitate trebuie să vegheze cu hotărâre ca toate unitățile aparatului de stat, toate organizațiile economice și sociale să respecte cu strictete legile și dispozițiile privitoare la păstrarea secretului de stat”.¹⁾

Adoptarea Legii nr. 23/1971 și a celorlalte acte normative privind apărarea secretului de stat în R.S. România a dus la crearea unui cadru juridic unitar, menit să orienteze mai bine activitatea de apărare a secretelor de stat și dovedește importanța deosebită a valorilor care trebuie apărute pe această cale.

Decretul de înființare, organizare și funcționare a Consiliului Securității Statului, precum și Legea nr. 23/1971 stabilesc sarcini de mare răspundere pentru organele de securitate în legătură cu apărarea secretului de stat. Ordinul tovarășului președinte Ion Stănescu cu privire la munca de securitate pe anul 1972 prevede că toate unitățile de securitate, potrivit competenței lor, răspund de apărarea secretului de stat, iar pentru aplicarea prevederilor legii, trebuie să acționeze cu fermitate toți ofițerii de securitate, considerând aceasta ca o îndatorire de prim ordin, ca o misiune de luptă.

În îndeplinirea atribuțiilor ce ne revin, accentul principal trebuie pus pe măsurile cu caracter preventiv, măsuri care — în lumina recentei legi — pot îmbrăca un caracter general și un caracter special.

În cadrul prevenirii generale, conducătorii organizațiilor socialiste, sprijiniți de ofițerii de securitate, trebuie să găsească cele mai potrivite modalități, în funcție de specificul fiecărei întreprinderi ori instituții, care să conducă la cunoașterea,

aprofundarea și justa interpretare a legii referitoare la apărarea secretului de stat.

Cu ocazia recentelor prelucrări ale actelor normative elaborate pe linia apărării secretului de stat, conducătorii organizațiilor socialiste au elaborat planuri de măsuri, pentru aplicarea și respectarea neabătută a prevederilor legale de către toți salariații. Prevederile planurilor nu pot deveni însă automat realitate. Este necesar ca cei chemați să aplice și să respecte aceste prevederi legale să treacă la transpunerea lor în fapte. Sarcina ofițerilor de securitate este să stimuleze la acești oameni simțul responsabilității față de sarcinile pe care le au. Firește, aceasta nu înseamnă să ne substituim factorilor de răspundere din obiectivele deservite. Datoria noastră este să veghem la justa înțelegere și aplicare, de către toți, a prevederilor legale, abdicările de la lege nefiind permise față de nici o persoană.

Trebuie să fim foarte atenți atunci când urmează să dăm soluții în probleme pe care le va ridica activitatea practică de zi cu zi, din diverse organizații socialiste. În situațiile în care vor apare anumite greutăți pe linia interpretării unor texte de lege, este bine să nu ne hazardăm, să reflectăm mai mult, să raportăm, pentru ca răspunsurile pe care le vom da să fie cele mai bune. Nu avem voie să facem concesii de la lege. Se înțelege, totodată, că nu ne putem permite să manifestăm exigențe dincolo de litera legii.

Acțiunea de avizare a listelor cu-

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, Ed. politică, București — 1970, vol. 4, p. 741.

prinziind informațiile, datele și documentele secrete de stat elaborate în cadrul organizațiilor socialiste este în prezent încheiată. Ofițerii de securitate care răspund de obiective vor trebui să vegheze ca documentele ce se elaborează să fie categorisite în conformitate cu listele. În cazul în care apare o categorie nouă de documente secrete, sau se constată că listele nu categorisesc documentele în modul cel mai indicat, organizațiile socialiste sînt obligate să sesizeze organul central conducător pentru a completa lista. Pe viitor, conducătorii organizațiilor socialiste vor trebui să adîncească cunoașterea prevederilor legale cu privire la întocmirea listelor, pentru a fi evitate sau remediate situațiile în care, fie din necunoașterea legii, fie din teama de a nu greși, au fost incluse pe liste și date, informații și documente care nu sînt secrete (ori sînt secrete, dar nu se elaborează în cadrul organizației socialiste care întocmește lista). Nerespectarea acestor cerințe ar putea conduce la o eronată încadrare juridică a unor fapte constatate și cercetate de organele noastre. Este, de asemenea, posibil ca, pe parcurs, unele documente să-și schimbe caracterul, importanța lor crescînd ori scăzînd, în funcție de diverși factori.

În ceea ce privește prevenirea specială, sarcinile ce ne revin se conturează avînd ca punct de plecare cunoașterea cît mai amănunțită a obiectivelor deservite, inclusiv din punct de vedere al apărării secretului de stat. Este necesar ca fiecare ofițer să cunoască care sînt secretele existente în obiectivele pe care le asigură informativ, unde sînt concentrate acestea, cine sînt oamenii care au acces la ele, care ar fi căile

prin care s-ar putea scurge date, informații și documente secrete. În raport de toți acești factori, să ne organizăm temeinic întreaga muncă informativă, stabilind măsuri concrete, care să asigure păstrarea secretului de stat.

În prezent acțiunea de avizare a persoanelor ce încadrează compartimentele speciale sau a celor ce au atribuții privind evidența, manipularea și păstrarea documentelor secrete de stat este încheiată.

Se impune ca ofițerii de securitate să continue cu întreprinderea unor măsuri de adîncire a cunoașterii și verificării acestora. Dacă, în urma verificării persoanelor care încadrează compartimentele speciale, vom stabili că unele dintre ele nu își îndeplinesc sarcinile ce le revin potrivit legii sau că nu au aptitudinile necesare pentru a desfășura această activitate, este necesar să facem propuneri conducătorilor organizațiilor socialiste pentru schimbarea lor.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 23/1971, ofițerii de securitate vor efectua controale periodice, la ministere, organe centrale sau alte organizații socialiste, pentru verificarea modului de aplicare a dispozițiilor în vigoare, pentru stabilirea de măsuri obligatorii, menite să ducă la înlăturarea deficiențelor constatate. Controlarea modului în care este apărut secretul de stat devine o obligație permanentă a ofițerilor de securitate, care nu trebuie să aștepte ordine speciale de la conducerea Consiliului Securității Statului pentru a trece la efectuarea controalelor în instituțiile sau în întreprinderile pe care le deservesc.

Este indicat ca aceste controale să se desfășoare pe baza unui plan bine conceput, în așa fel încît să putem declara cu convingere la sfîrșit că,

în respectivul domeniu din raza noastră de activitate, au fost analizate toate posibilitățile de scurgere a secretelor, că oamenii pe care i-am controlat au înțeles limpede ce au de făcut în continuare, că vom avea în ei un sprijin de nădejde împotriva neglijenței ori a unor eventuale intenții dușmănoase.

Ce trebuie însă să verificăm, în mod concret, într-un obiectiv ?

În primul rînd, modul în care conducătorii organizațiilor socialiste efectuează ei un control continuu asupra păstrării și manipulării documentelor ce constituie secrete de stat, pentru a preveni și descoperi orice pierderi, alterări, distrugerii, sustrageri, transmiteri sau divulgări de secrete. Să verificăm, de asemenea, **felul în care conducătorii organizațiilor socialiste au organizat păstrarea evidenței persoanelor ce au primit aprobarea să lucreze cu informații, date sau documente secrete, ori în sectoarele unde se execută lucrări cu un asemenea caracter.**

Trebuie verificat și modul în care s-a dat aprobarea prealabilă, de către conducătorii organizațiilor socialiste, pentru ca persoanele care lucrează cu date și documente secrete de stat să stabilească relații în interes de serviciu cu străinii, dacă aceste persoane au informat întotdeauna în termen de 24 ore pe conducătorii organizațiilor socialiste despre stabilirea unor asemenea relații.

Există unele semnalări din care rezultă că prevederile articolului 8 din Legea nr. 23/1971 au fost interpretate greșit de către unii salariați. Aceștia au înțeles că, dacă lucrează cu secrete de stat, nu vor mai putea călători în străinătate. Se impune ca, în activitatea ce o vom desfășura în continuare pe linia apărării secretului de

stat, să explicăm celor în cauză că noile prevederi legale nu aduc nici o atingere dreptului cetățenilor români de a efectua călătorii în străinătate. Din contră, organele de securitate, cunoscînd că o persoană care lucrează cu secrete de stat va efectua o deplasare în străinătate, o vor ajuta să nu comită greșeli care să ducă la divulgarea secretului, pregătind-o contra-informativ și apărînd-o față de dușman.

Organizarea și felul în care își desfășoară activitatea compartimentele speciale pentru evidența, păstrarea și manipularea datelor și documentelor cu caracter secret de stat constituie un capitol aparte, important.

Ofițerii de securitate împreună cu organele de conducere ale organizațiilor socialiste trebuie să continue instruirea temeinică la locul de muncă a șefilor compartimentelor speciale și a persoanelor care îndeplinesc atribuții prin cumul, cu privire la păstrarea, manipularea și transportul documentelor ce constituie secrete de stat, a șefilor de cabinete, secretarilor și a altor persoane asimilate acestora.

Este necesar ca șefii de compartimente și persoanele asimilate lor să înțeleagă că ei nu sînt niște simpli depozitari de documente secrete, nu sînt niște înregistratori de hîrtii, ci activiști politici, care au sarcina patriotică de a căuta și de a depista eventualele căi de scurgere a informațiilor, de a sesiza organelor de stat orice asemenea posibilități ori suspiciuni.

Desigur, este necesar să verificăm cum sînt asigurate compartimentele speciale sau alte locuri în care se dețin date și documente secrete de stat, ori se execută lucrări cu un asemenea caracter. Dar în același timp, se impune să stabilim și cum sînt păstrate

în timpul unei zile obișnuite de lucru aceste documente. Cei care le imprimă pentru consultare aplică și în practică măsurile de siguranță? Ce înțeleg prin aceste măsuri? În afară de ziua în care se efectuează controlul, sînt purtate de către fiecare salariat ecusoanele cu numele și prenumele lor? Se face verificarea temeinică la poarta întreprinderii respective? Se ține evidența legitimațiilor pierdute sau furate și se urmărește dacă cineva încearcă să se folosească de o asemenea legitimație pierdută? Iată o serie de întrebări cărora, cu prilejul unui control, dar nu numai atunci, trebuie să le găsim răspuns.

Cînd ofițerii de securitate constată că s-au încălcat prevederile Legii nr. 23/1971, privind apărarea secretului de stat, ei trebuie să facă o analiză temeinică a faptelor constatate, pentru a stabili dacă acestea intrînesc elementele constitutive ale vreunei infracțiuni din cele prevăzute în Codul penal, dacă sînt contravenții, care urmează a fi sancționate conform Legii nr. 23/1971 și Ordinului nr. 20/1972 al președintelui Consiliului Securității Statului, ori dacă nu intră în nici una din aceste două categorii.

Eficiența măsurilor pe care le luăm nu va fi apreciată în funcție de sancțiunile aplicate, ci de prevenirea scurgerii de date secrete pe care am reușit să o realizăm. Să sancționăm cu amendă, numai după ce ne-am convins că legea a fost încălcată, pentru că — așa cum arăta tovarășul președinte Ion Stănescu cu ocazia convocării cu cadrele din județe, la 15 ianuarie 1972 — numai astfel vom

avea garanția că nu vom comite greșeli. Avînd dreptul să constatăm și să aplicăm sancțiuni contravenționale, avem și obligația să cunoaștem temeinic acele prevederi ale Legii nr. 32/1968 și Ordinul C.S.S. nr. 20/1972, privitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor.

Una dintre sarcinile deosebite ce revin ofițerilor de securitate este organizarea în condiții cît mai bune a muncii informative în obiectivele deservite, acordînd atenție sporită unităților unde se lucrează cu un volum mare de date și documente secrete, celor cu profil de apărare, locurilor unde se experimentează lucrări ce reprezintă noutăți tehnice, stațiilor pilot, cît și altor unități asemănătoare.

În astfel de obiective și locuri vor fi recrutați în continuare informatori, colaboratori și rezidenți capabili să cunoască din timp și să semnaleze orice încălcare a prevederilor Legii nr. 23/1971, privind apărarea secretului de stat. Să folosim însă concomitent și celelalte mijloace specifice muncii de securitate, în special capcanele criminalistice și sistemele de alarmare.

Pentru cunoașterea abaterilor de la Legea nr. 23/1971, va trebui ca rețeaua informativă să fie instruită, să cunoască prevederile actelor normative ce reglementează activitatea de apărare a secretului de stat și de asigurare a securității obiectivelor, să fie dirijată în mod concret pentru a semnală în timp util astfel de aspecte. În atenția fiecărui informator și colaborator să fie în permanență :

cazurile de încălcare a dispozițiilor legale privind apărarea secretului de stat; aspectele de pălăvrăgeală din partea unor angajați cu privire la unele activități cu caracter secret de stat, ori de serviciu; cazurile în care unii salariați scot din instituții și din întreprinderi documente secrete de stat sau de serviciu, pentru a le duce la domiciliu sau în alte locuri neautorizate; situațiile în care se permite unor cetățeni străini sau fără cetățenie accesul la documente și date secrete, fără respectarea prevederilor legii; modul în care se respectă prevederile privind clasificarea documentelor, evidența, păstrarea și conservarea lor; persoanele ce lucrează cu documente sau informații secrete și întrețin relații suspecte cu cetățeni străini; interesul manifestat de unii cetățeni străini de a obține date și documente secrete de stat; modul cum angajații organizațiilor socialiste păstrează secretele în compartimentele lor de muncă.

În discuțiile purtate cu fiecare informator sau colaborator, trebuie să dăm indicații tactice și metodice cu privire la modul în care aceștia urmează să-și îndeplinească sarcinile trasate, avînd în vedere că toate măsurile pe care le luăm converg spre studierea, identificarea și interceptarea căilor de scurgere a informațiilor, datelor și documentelor ce constituie secrete de stat.

O sarcină permanentă în munca cu rețeaua informativă constă în verificarea activității fiecărui informator și colaborator, în educarea acestora, în

funcție de gradul de pregătire și de sarcinile pe care le primesc.

Printre informatorii și colaboratorii noștri sînt unii care lucrează cu documente ce constituie secrete de stat. Desigur, pentru acest motiv nu le vom interzice relațiile cu străinii. Ei au însă datoria să respecte prevederile legii, atunci cînd realizează contacte în interes de serviciu și să aibă consimțămîntul ofițerului nostru cînd contactarea unui străin se face sub acoperirea de interes personal. În asemenea cazuri, instructajul pe care îl vom face informatorului trebuie să fie temeinic, munca de educare pe care o ducem cu el să fie multilaterală, iar verificarea obligatorie și complexă.

Este cunoscut faptul că, în prezent, activitatea de culegere de informații și date secrete de stat de către serviciile de spionaj este îndreptată, în principal, nu spre sustragerea unor documente, ci spre folosirea tuturor mijloacelor, pentru a afla secretele de la cei ce le posedă prin natura atribuțiilor de serviciu. Acești posesori de secrete constituie principalul obiectiv pentru serviciile de spionaj străine care vizează accesul la surse, la izvoare de informare. Cum să-i apărăm pe acești oameni? În obligațiile noastre de serviciu trebuie să între cunoașterea multilaterală a lor, a cercurilor lor de prieteni și cunoscuți, a aspirațiilor, a greutăților și a necazurilor lor, a unor frămîntări, probleme de familie ș.a.m.d.

Este necesar ca, în mod treptat, printr-o muncă atentă, să ni-i apropiem pe acești oameni. Unii dintre ei se vor simți poate, la început, stin-

gheriți. Depinde foarte mult de noi să-i convingem că nu este vorba de o neîncredere în ei, că este în interesul lor direct și al întregii țări să-i ferim de niște situații care-i pot duce la complicații pe care nu le doresc și pe care nici noi nu le dorim.

În această direcție, un rol important revine muncii de propagandă, care trebuie să completeze, să convingă prin fapte, prin prezentarea unor cazuri bazate pe situații trăite. Trebuie pentru aceasta să punem la dispoziția unor ziariști, unor scriitori, o serie de date, de cazuri concrete din care să se inspire. Să vedem însă cui punem la dispoziție aceste date. Nu oricărui „scriitor” care vine să ni le ceară, ci acelor oameni care s-au dovedit atașați regimului nostru și instituției noastre, celor care au înțeles necesitatea elaborării unor asemenea materiale. Să fim foarte atenți ce materiale dăm în scopul documentării, pentru a nu face desconfirări. Aspectele relevate de propaganda noastră să nu fie niște aventuri similare unor romane sau filme occidentale, ci să răspundă unor necesități ale noastre, să combată greșeli, concepții învechite de care ne lovim în munca de fiecare zi.

Nu puține sînt situațiile în care unii conducători ai organizațiilor socialiste solicită pentru consultare, în vederea efectuării lucrărilor curente, documente ce constituie secrete de stat. Și nu rare au fost ocaziile în care aceștia, fiind chemați de urgență pentru vreo problemă oarecare,

au lăsat neasigurate anumite documente secrete. Știm și consecințele care s-au ivit ori se pot ivi din asemenea „momente de neatenție” care nu trebuie să se mai repete. Dar noi, pentru orice eventualitate, putem instrui și secretarele, ca și ele să vegheze la aceste aspecte și să ia, la rîndul lor, măsuri suplimentare de asigurare a documentelor cu caracter secret.

Pentru documentele care se găsesc în interiorul compartimentelor speciale, ori în fișetele unor persoane care au sarcina păstrării lor, pot și trebuie folosite cu succes capcanele și mijloacele de alarmare tehnico-criminalistice. În situațiile în care se dețin informații din care rezultă că unele persoane străine intenționează să intre în posesia unor documente ce constituie secrete de stat, ofițerii de securitate trebuie să întreprindă un complex de măsuri — ingenios elaborate și aplicate — care să aibă ca obiect, fie dezinformarea infractorilor, fie surprinderea lor asupra faptului. Mijloacele puse la dispoziția ofițerilor de către conducerea Consiliului Securității Statului permit astăzi înregistrarea audio-vizuală în secret a unor aspecte legate de comiterea faptelor infracționale, putînd fi folosite ulterior în procesul penal, ca mijloace materiale de probă. Să manifestăm mai multă îndrăzneală în folosirea acestor mijloace. Ele țin de procedeele moderne ale secolului nostru și ar fi o greșală să evităm utilizarea lor.

Cazurile de pierderi, alterări sau distrugeri de documente secrete de stat constatate cu ocazia controalelor sau semnalate de rețeaua informativă vor fi considerate evenimente deosebite. Ca atare, ele trebuie raportate imediat conducerii Consiliului Securității Statului și să se întreprindă apoi toate măsurile legale necesare clarificării în termen scurt a situației.

Să acordăm mai multă atenție și sesizărilor oamenilor muncii care se referă la aspecte ce privesc abateri de la normele ce reglementează activitatea de apărare a secretului de stat. În aceste cazuri trebuie întreprinse de urgență măsuri de elucidare, de verificare a celor semnalate. În ultimul timp, s-a constatat o creștere a numărului celor ce vin să ne sesizeze. Să încurajăm, să orientăm atenția acestor oameni și a altora. De altfel, în articolul 1 al Legii nr. 23/1971 se prevede că apărarea secretului de stat este o îndatorire patriotică, o obligație de onoare a tuturor cetățenilor din R.S. România, muncitori, țărani, intelectuali și alte categorii de oameni ai muncii, îndatorire prin care aceștia își aduc contribuția la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului român, a independenței, suveranității și integrității naționale a statului nostru. Prin ansamblul prevederilor sale, legea răspunde cerințelor majore ale eticii, exprimate de programul educării comuniste a întregului popor, referitoare la dezvoltarea conștiinței revoluționare a maselor, la creșterea vi-

gilenței împotriva manifestărilor de lipsă de răspundere în păstrarea secretului de stat, la cultivarea combativității împotriva celor ce aduc prejudicii securității statului, ori încearcă să lovească în cuceririle revoluționare ale poporului român.

O altă problemă principală o constituie necesitatea ca acest ansamblu de măsuri să nu devină paravanul unor activități birocratice, al unor tendințe de formalism. Să nu permitem ca niște elemente înapoiate, ori rău intenționate să transforme anumite prevederi ale legii într-o frînă a activității productive. Desigur că asemenea procedee greșite, dacă sînt impuse și de unele persoane care dețin funcții, vor duce la o împovărare a muncii zilnice, iar noi ne vom strădui zadarnic apoi să-i convingem pe oameni că legea este în interesul lor.

Acolo unde constatăm însă că nu se aplică măsurile prevăzute de lege, acolo unde vedem că se continuă unele practici din trecut, să manifestăm maximum de exigență și să stabilim măsuri obligatorii de respectare întocmai a legii.

Lupta pentru apărarea secretului de stat este o luptă de ansamblu și de perspectivă, în care sînt în joc interese majore ale statului, în care sînt de apărat valori ce reprezintă rodul creației maselor de oameni ai muncii din țara noastră. O asemenea luptă nu se poate duce decît cu fermitate, cu inteligență și devotament pentru cauza poporului român.

PROBLEME PRIVIND MUNCA DE SECURITATE



ÎN MEDIUL RURAL *)

General-maior DUMITRU BORȘAN

De la ultima consfătuire ținută în luna octombrie 1971, la care au participat inspectorii șefi ai inspectoratelor județene de miliție, adjuncții inspectorilor șefi ce coordonează munca de informații interne de la inspectoratele de securitate județene,

precum și adjuncții serviciilor control posturi, constatăm că s-au obținut unele rezultate mai bune, comparativ cu perioada precedentă, pe linia activității de securitate în mediul rural.

Controalele și analizele efectuate au scos în evidență faptul că majoritatea inspectoratelor de securitate și de miliție au luat măsuri corespunzătoare pentru executarea ordinelor date în timpul consfăturii și, ca urmare, se observă o impulsivitate a activităților de supraveghere informativă generală și de urmărire informativă specială în mediul rural.

Măsurile luate de a se crea condițiile necesare pentru ca șefii posturilor de miliție să cunoască toate persoanele, din comunele respective, cu antecedente politice sau penale, cât și pe acelea care, datorită atitudinii ostile față de regimul nostru socialist, trebuie să le aibă în atenție, au dus la lărgirea sferei de acțiune în culegerea de informații, la cunoașterea mai completă a situației operative și a problemelor specifice muncii de securitate din fiecare comună.

Județul Timiș, spre exemplu, a trimis la posturile de miliție fostele mape de comune — cu toate elementele cunoscute în evidențele securității statului. Astfel, cunoscându-se mai bine situația operativă din localități, s-a mărit și numărul persoanelor selecționate în baza de lucru.

În prezent, în mediul rural, numărul persoanelor cuprinse în supravegherea informativă generală a crescut cu 7,9%, comparativ cu anul 1970, iar al urmăririlor informative speciale cu 27%, multe dintre ele fiind lucrate direct de șefii posturilor de miliție și de instructori.

*) Materialul a fost expus la ședința de bilanț a muncii de securitate pe anul 1971.

Subofițerii de la unele posturi de miliție și-au adus o contribuție mai mare la clarificarea și finalizarea diferitelor cazuri, participând efectiv la urmărirea informativă a acestora, la pregătirea unor adunări de punere în dezbaterea opiniei publice a elementelor urmărite, la avertizări, la realizarea unor acțiuni de compromitere sau la alte măsuri întreprinse în cooperare cu organele de securitate. Astfel, în județul Argeș, subofițerii de miliție au participat la peste 100 avertizări, în județul Gorj la peste 50, în județul Sălaj la 33, în județul Ialomița la 20, în județul Covasna la 19 etc. În județul Bistrița-Năsăud, subofițerii de miliție au luat parte la acțiunea de destrămare a trei anturaje de foști legionari, patru de naționaliști-șovini și la îngustarea sferei de activitate a șase grupări sectante. Acțiuni asemănătoare s-au organizat și în alte județe.

De asemenea, subofițerii de la posturile de miliție au fost antrenați și la depistarea unor autori de înregistrări cu conținut dușmănos, parte dintre ei identificând personal asemenea elemente.

Unii ofițeri de la posturile de miliție și-au adus o contribuție însemnată și pe linia urmăririi cetățenilor străini care s-au deplasat în comunele respective, obținând informații despre cei în cauză și despre legăturile lor.

S-au obținut rezultate mai bune și în munca cu rețeaua informativă din mediul rural, fapt care a dus la creșterea cantității și calității informațiilor, îmbunătățindu-se, în același timp, sistemul de transmitere a lor la inspectorate, asigurându-se în acest fel măsurile necesare prevenirii, descoperirii și lichidării unor acțiuni ostile.

Cu toate acestea, în activitatea de supraveghere informativă generală pe linie de securitate în mediul rural s-au manifestat și se manifestă multe neajunsuri. Acestea fac ca munca să nu se ridice la nivelul cerințelor ordonate organelor de securitate și de miliție de către conducerea de partid și de stat și a posibilităților de care dispun ofițerii și subofițerii de la posturile de miliție.

Din analiza muncii de securitate făcută în această perioadă, se desprind următoarele concluzii:

Supravegherea informativă generală se limitează totuși la un număr redus de persoane, trecute inițial în caietele șefilor de posturi. Ca urmare, au rămas în afara bazei de lucru foști legionari și alte elemente cu antecedente politice sau penale care, prin atitudinea ce o adoptă în diferite împrejurări și prin legăturile pe care le au, constituie încă pericol pentru securitatea statului.

Sînt comune în care baza de lucru este compusă doar din două elemente, în timp ce în localitățile respective se află nesupravegheate multe persoane cuprinse în evidența generală.

Aceasta scoate în evidență faptul, pentru care am fost criticați, că se subapreciază, de către conducerile unor inspectorate de securitate și de miliție, pericolozitatea ce o prezintă pentru securitatea statului foștii legionari, foștii condamnați, membrii fostelor partide burgheze și alte categorii de elemente dușmănoase din mediul rural. În consecință, va trebui să se ia măsuri imediate de lichidare a acestor lipsuri din activitatea noastră.

Trebuie înțeleasă bine noțiunea de supraveghere informativă generală,

în sensul că, pentru realizarea ei la nivelul cerințelor, potențialul informativ din fiecare sat și comună trebuie să asigure în orice moment cunoașterea atitudinii și a preocupărilor ostile ale persoanelor cu antecedente politice sau penale, în vederea prevenirii, descoperirii și lichidării în fază incipientă a oricăror încercări de activitate dușmănoasă.

Dacă așa stau lucrurile cu elementele care au antecedente politice sau penale, trebuie spus că nu există suficientă preocupare nici pentru extinderea sferei supravegherii informative generale și asupra altor persoane care, deși nu sînt cunoscute cu astfel de antecedente, prin atitudinea și preocupările pe care le au, trebuie să constituie obiectul muncii de securitate în mediul rural.

Din activitatea noastră în anul care a trecut, a rezultat existența unui număr însemnat de astfel de elemente care, fiind sub influența unor persoane ostile din interior sau din exterior, se dedau la acțiuni care afectează securitatea statului.

Asemenea neajunsuri se repercutează în mod negativ asupra cunoașterii situației informative reale din raza posturilor de miliție și crează condiții prielnice pentru desfășurarea unor acțiuni ostile din partea elementelor dușmănoase. Edificatoare, în acest sens, sînt constatările cu ocazia controlului efectuat în luna iulie 1971, în mai multe localități din zona de frontieră, cînd a fost identificat un număr mare de persoane a căror prezență în localitățile respective nu era cunoscută de către șefii de posturi, nefiindu-le semnalate de rețeaua informativă. Menționăm că dintre acestea, 113 erau urmărite pentru săvîrșirea unor infracțiuni.

Sînt dese cazurile cînd în comune apar diferite persoane străine de localitate, iar rețeaua nu este instruită să sesizeze acest lucru. Spre exemplu, în comuna Urziceanca din județul Ilfov, la 27 decembrie 1971, a fost identificat numitul Tinca Ion, cu ultimul domiciliu în comuna Ștefănești, județul Argeș. Acesta, dezertînd în luna iulie 1971 dintr-o unitate militară, s-a angajat în luna august, împreună cu soția, la cooperativa agricolă de producție din Urziceanca, umblînd o perioadă de timp chiar îmbrăcat militar. Șeful de post n-a sesizat prezența acestuia în comună, deși era urmărit în cadrul „Acțiunii 230”.

Continuă să avem cazuri de foști legionari, foști condamnați sau de alte elemente ce fac obiectul muncii de securitate, care pleacă de la domiciliile lor și se stabilesc în alte localități din mediul rural, fără a se lua în mod operativ măsurile necesare urmăririi lor informative.

Munca cu rețeaua informativă nu se desfășoară la toate posturile de miliție în mod corespunzător. Unii ofițeri și subofițeri manifestă tendința de a se limita în dirijarea rețelei informative numai către persoanele, destul de puține, respectiv 2—3, trecute inițial în caietele șefilor de posturi, cu toate că în localitățile respective se află un număr mare de foști legionari, foști condamnați, membri ai fostelor partide burgheze, naționaliști-șovini și iredențiști, militanți ai cultelor și sectelor etc.

Una din cauzele principale care au dus la astfel de situații se datorește faptului că mai sînt instructori și subofițeri de la posturile de miliție care nu sînt sprijiniți suficient de către ofițerii de securitate asupra modului

în care să instruiască rețeaua informativă cu sarcini concrete, pentru descoperirea elementelor cu atitudine ostilă sau cu intenții de a întreprinde acțiuni împotriva securității statului. Unii subofițeri de la posturile de miliție, cu toate că au primit mulți informatori de la organele de securitate, au neglijat dirijarea și instruirea acestora pentru realizarea unor astfel de sarcini. Ca urmare, o parte dintre acești informatori manifestă tendința de a furniza informații ce vizează în exclusivitate infracțiuni de drept comun, cu toate că au avut și au posibilități bune de informare pe lîngă elementele ce formează obiectul supravegherii informative generale și chiar al urmăririi informative speciale în mediul rural.

Nu există suficientă preocupare pentru verificarea informațiilor cu privire la persoanele suspecte că ar deține în mod ilegal armament și muniții sau pentru depistarea altor asemenea elemente, pentru identificarea celor cu intenții de evaziune, precum și pentru cunoașterea unor stări de fapte negative din obiectivele economice existente în mediul rural.

De asemenea, se primesc informații despre unele activități negative din comună sau despre manifestări ostile ale unor persoane urmărite în cadrul supravegherii informative generale, însă nu se adîncesc, nu se completează prin alte posibilități informative. Din această cauză, informațiile nu pot fi exploatate operativ și eficient.

La aceste deficiențe se mai adaugă și faptul că legătura cu unele persoane din rețeaua informativă se ține în mod sporadic, la intervale mari de timp, iar sarcinile trasate nu au continuitate și nu derivă din informațiile

furnizate și analizate la întîlnirile respective.

Va trebui ca, acolo unde sînt condiții de pază, să se aprecieze eventualitatea păstrării materialului informativ la postul de miliție, pentru verificare, completare sau pentru a se asigura o continuitate și o dirijare mai bună a rețelei în cauza respectivă.

N-au fost luate suficiente măsuri nici pentru verificarea rețelei informative, situație ce va trebui înlăturată cît mai grabnic, cunoscîndu-se că existența în rețea a unor informatori nesinceri sau desconspirați poate aduce grave prejudicii muncii noastre.

Va trebui ca la această măsură, ofițerii de securitate să-și aducă o contribuție mai mare, ținînd seama de experiența pe care o au în acest domeniu.

Controalele efectuate în anul 1971 au scos în evidență și faptul că la multe județe existau un număr mare de informatori al căror aport în realizarea sarcinilor de securitate din mediul rural era redus sau chiar inexistent. Astfel, la posturile de miliție Lupac și Ciclova Română, din județul Caraș-Severin, 13 informatori nu furnizaseră nici o informație în primele șase luni ale anului trecut. La Borca și Secuieni, din județul Neamț, 24 informatori au fost găsiți în aceeași situație, iar la Buzău 45.

În județele Bistrița-Năsăud, Sălaj, Cluj, Alba, Vaslui, Maramureș, Arad și altele sînt comune cu un număr mare de elemente ce ar trebui să facă obiectul muncii de securitate, dar rețeaua informativă este insuficientă și n-au fost luate măsuri corespunzătoare pentru completarea ei.

Sînt multe comune unde subofițerii de la posturile de miliție au în legătură doar cîte trei-patru infor-

matori, dar nici nu se impulsionează munca de recrutare a unor informatori necesari pentru realizarea sarcinilor de securitate.

Această situație a făcut ca, despre unele persoane aflate în baza de lucru din mediul rural, să nu se obțină, perioade îndelungate de timp, nici un fel de informații. Starea aceasta de lucruri trebuie imediat remediată. Este necesar să luăm măsurile ce se impun pentru ca anul 1972 să fie anul organizării calitative a muncii de securitate în mediul rural.

Numărul dosarelor de urmărire informativă în mediul rural este mic, deși sînt date și fapte care impun luarea unor astfel de măsuri.

Așa cum sublinia tovarășul președinte al C.S.S. în expunerea făcută la bilanțul muncii de securitate pe anul 1971, cerința urmăririi pas cu pas a foștilor legionari a fost insuficient înțeleasă. Aceasta impune ca urmărirea foștilor legionari, selecționați în baza de lucru pe criteriul pericolității pe care o prezintă, să fie astfel organizată încît, prin aplicarea unui complex de măsuri și metode diversificate, să se asigure cunoașterea în orice moment a intențiilor activității acestora și a legăturilor pe care le au. Realizarea acestui deziderat nu este de conceput în afara urmăririi informative bine organizate. De aceea, se impune necesitatea ca în viitor să se înțeleagă mai clar scopul dosarelor de urmărire informativă ce se deschid asupra elementelor ostile care se află în mediul rural.

La neajunsurile ce se manifestă în activitatea de securitate din mediul rural, contribuie, în principal, următoarele cauze:

Insuficienta experiență în munca de securitate a subofițerilor de la posturile de miliție. La aceasta se adau-

gă și slaba pregătire a unora dintre ei pe această linie, fapt ce a făcut ca și în a doua jumătate a anului 1971 să mai existe subofițeri de la posturile de miliție fără sarcini în problemele muncii de securitate, iar alții, cu toate că au avut astfel de sarcini, nu le-au privit cu răspunderea cuvenită. Considerăm, de asemenea, că va trebui continuată cu mai multă intensitate activitatea de pregătire temeinică a subofițerilor de la posturile de miliție. În acest sens, este necesar să sporească preocupările și contribuția organelor de securitate în pregătirea teoretică și practică a subofițerilor respectivi. Aparatul de informații interne al inspectoratelor județene va trebui să sprijine ofițerii instructori posturi și subofițerii de la posturi, pentru a pătrunde și stăpîni în mod temeinic problemele de securitate specifice fiecărei localități.

Există o tendință la unii ofițeri instructori și subofițeri de la posturile de miliție, de a acorda prioritate executării sarcinilor de miliție și de a trata ca ceva secundar activitatea de securitate. Această atitudine este generată și de faptul că șefii de posturi se văd obligați să raporteze periodic modul în care și-au îndeplinit sarcinile numai în problemele de miliție și mai puțin sînt analizați și din punctul de vedere al realizării sarcinilor de securitate în comuna respectivă. O perioadă îndelungată de timp, șefii posturilor de miliție și subofițerii de la posturi, n-au cunoscut toate persoanele din comunele respective care trebuiau să facă obiectul supravegherii informative generale.

Măsurile luate în anul trecut, de a se da la posturile de miliție situația tuturor persoanelor din evidența generală, a lărgit cîmpul de acțiune al subofițerilor de la posturile de mili-

ție și al rețelei lor. Este necesar să se studieze posibilitatea ca, în viitor, șefii posturilor de miliție să raporteze periodic odată cu realizarea sarcinilor de miliție și modul în care sînt îndeplinite sarcinile de securitate ce le revin în intervalul de timp respectiv. Aceasta ar duce la creșterea simțului de răspundere pentru executarea tuturor misiunilor ce le sînt încredințate spre rezolvare. Introducerea unui astfel de sistem de muncă ar da posibilitate conducerilor ambelor inspectorate, de a cunoaște în mod operativ felul în care se realizează sarcinile de securitate în mediul rural, pentru a putea interveni cu măsuri prompte de lichidare a neajunsurilor.

Activitatea unor ofițeri instructori pe linia controlului și îndrumării subofițerilor de la posturile de miliție, nu se ridică încă la nivelul cerințelor. Pe lîngă faptul că unii dintre aceștia nu au avut suficientă pregătire și experiență în munca de securitate, n-au reușit nici să-și organizeze activitatea în condiții mai bune. La lipsa lor de documentare, asupra situației operative din comune, contribuie în principal faptul că nu studiază, în mod permanent, informațiile obținute de subofițerii de la posturi, nu analizează în mod sistematic munca acestora, calitatea materialelor și modul în care sînt realizate sarcinile de securitate în localitățile respective. Neavînd o imagine de ansamblu asupra situației operative și a potențialului informativ, în mod evident ei nu-și pot exercita, în spiritul cerințelor, sarcinile ce le revin pe linia îmbunătățirii calității muncii subofițerilor de miliție. Activitatea acestora se limitează, de regulă, la îndrumări cu caracter general.

O analiză recentă a contribuției ofițerilor instructori posturi la urmă-

rirea informativă specială de securitate în mediul rural, scoate în evidență faptul că mai sînt unii dintre aceștia care se complac în rolul de intermediar între șefii de post și adjuncții serviciilor C.I.P. Sînt încă multe cazuri în care ofițerii instructori nu se angrenează în rezolvarea nemijlocită a unor dosare de urmărire informativă.

Așa de exemplu, ofițerii instructori de la județele Mureș, Alba, Brașov, Arad, Botoșani și Neamț nu au în lucru nici un dosar de urmărire informativă. La județele Harghita și Covasna, din cei 16 instructori posturi, numai doi lucrează cîte un dosar de urmărire informativă; la Argeș, din cei 24 instructori posturi, numai unul lucrează un dosar; la cei 16 instructori din județul Vrancea, sînt doar 2 dosare; la Teleorman, cei 24 instructori lucrează 4 dosare; o situație asemănătoare este și în județele Satu-Mare, Suceava și în altele.

De altfel, din situația dosarelor de urmărire informativă pe țară, lucrate nemijlocit de ofițerii instructori posturi, rezultă că nu revine în medie nici cel puțin un dosar la doi ofițeri instructori.

Un alt aspect care oglindește tendința unor ofițeri instructori posturi de a nu se angaja cu toată răspunderea la realizarea sarcinilor de securitate este și numărul de informatori din legătura personală a acestora. Astfel, dintr-o situație analizată recent, rezultă că sînt unele județe unde numărul informatorilor din legătura ofițerilor instructori este foarte mic. La Caraș-Severin și Mehedinți, de exemplu, ofițerii instructori au în legătură personală între doi și trei informatori.

Data fiind această situație, considerăm că este necesar să se ana-

lizeze munca fiecărui ofițer instructor posturi și, pe baza concluziilor desprinse, ambele inspectorate să stabilească măsuri corespunzătoare activizării lor.

Va trebui ca ofițerii instructori să aibă o evidență clară a informatorilor, să cunoască materialele informative care se obțin de la rețeaua din comunele de care răspund. De asemenea, cu aprobarea adjunctului șef serviciu C.I.P., să rețină asupra lor materialele informative care trebuie verificate, adîncite, completate, precum și materialele din cazurile pe care le lucrează personal. Să se analizeze periodic, activitatea ofițerilor instructori pe linia muncii de securitate în mediul rural.

Actualul sistem de muncă nu dă posibilitatea conducerilor inspectoratelor județene de miliție de a cunoaște în mod temeinic modul în care se realizează sarcinile de securitate în mediul rural. Dacă în problemele muncii de miliție, conducerea inspectoratului este informată în mod permanent și operativ cu aspectele ce se desprind din activitatea curentă și, ca urmare, poate interveni la timp cu măsuri eficiente, pe linia muncii de securitate în mediul rural, informațiile obținute se opresc de regulă la nivelul adjunctilor serviciilor C.I.P., care le predau la securitate pentru exploatare, limitîndu-se la informarea verbală a inspectorilor șefi de miliție și, de cele mai multe ori, într-un mod general.

O problemă căreia va trebui neapărat să-i găsim o soluție, se referă la faptul că la inspectoratele de miliție nu există o evidență a muncii de securitate desfășurată de ofițerii instructori și de subofițerii de la pos-

turi. Rezultatele activității pe această linie, nefiind cuprinse în sistemul informațional, lipsesc conducerile inspectoratelor de miliție de posibilitatea exercitării unui control eficient și, respectiv, de luarea unor decizii necesare înlăturării neajunsurilor.

Pentru aceasta, este necesar ca adjunctul șefului de serviciu C.I.P. să-și organizeze mai bine munca de control și îndrumare în teritoriu, să realizeze o informare concretă și sistematică a conducerilor celor două inspectorate. El are datoria să organizeze analize periodice ale muncii de securitate în mediul rural, să facă propuneri de recompense, iar acolo unde nu se execută ordinele, să facă propuneri pentru luarea unor măsuri disciplinare.

Am considerat necesar să ridicăm această problemă, deoarece, din constatările inspecțiilor și din controalele efectuate, rezultă că șefii inspectoratelor de securitate și de miliție n-au reușit să găsească cele mai bune căi pentru organizarea și desfășurarea unei munci eficiente de îndrumare și control.

Este imperios necesar să imprimăm în concepția ofițerilor instructori și a subofițerilor de la posturi că răspund în egală măsură, atât de munca de miliție, cit și de problemele de securitate din raza lor de activitate.

Apreciem că realizarea acestui deziderat va duce la îmbunătățirea substanțială a muncii de securitate în mediul rural.

În prezent, un colectiv de ofițeri din M.A.I. și C.S.S. lucrează la un studiu care va cuprinde noi măsuri pe linia îmbunătățirii muncii de securitate în mediul rural.



PREGĂTIREA DE SPECIALITATE ȘI MILITARĂ A CADRELOR PRIN ÎNVĂȚĂMÎNTUL ORGANIZAT ÎN UNITĂȚI

Nivelul actual al dezvoltării societății noastre socialiste și mersul ascendent al acesteia, progresul tehnico-stiințific contemporan, dezvoltarea accelerată a forțelor de producție și creșterea gradului de complexitate a sarcinilor ce trebuie rezolvate impun pregătirea multilaterală a cadrelor din toate domeniile vieții economice și sociale, ridicarea competenței lor.

În lumina cerințelor documentelor Congresului al X-lea al P.C.R., în cursul anului 1971, conducerea de partid și de stat a inițiat și transpus în viață reglementări de o importanță deosebită pentru formarea și pregătirea cadrelor. O excepțională însemnatate au în acest sens propunerile din iulie 1971, ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind educarea marxist-leninistă a comuniștilor și a celorlalți oameni ai muncii, programul elaborat de Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor și hotărîrea cu privire la politica de cadre a partidului.

Răspunzînd aceluiași comandament majore, prin Legea nr. 2/1971 a fost instituționalizat în țara noastră sistemul național de perfecționare a pregătirii profesionale a salariaților din unitățile socialiste, dîndu-se o orientare clară și o fundamentare științifică acestei activități.

În acest context se înscriu și cerințele mereu sporite pe linia pregătirii întregului personal al Consiliului Securității Statului, determinate de sarcinile tot mai complexe și de o deosebită răspundere care se pun în fața organelor de securitate în prezent.

Pregătirea multilaterală a aparatu-

lui de securitate reprezintă o necesitate primordială a etapei pe care o străbatem pe linia perfecționării întregii noastre activități. Este evident că îndeplinirea la un nivel superior a sarcinilor ce revin aparatului de securitate în apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului este determinată, într-o măsură din ce în ce mai mare, de existența unor cadre cu o temeinică pregătire politico-ideologică, de specialitate și militară, cu înalte calități moral-politice, profund devotate patriei și partidului.

Necesitatea continuei perfecționări a pregătirii cadrelor aparatului de securitate, obiectivele ce trebuie realizate și sarcinile care stau în fața întregului efectiv de ofițeri, maiștri militari, subofițeri și angajați civili sînt stabilite cu deosebită claritate în Hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea activității politico-ideologice și de educare marxist-leninistă a personalului Consiliului Securității Statului și Ministerului Afacerilor Interne și la intensificarea pregătirii de specialitate și militare a acestuia.

Adoptarea acestei hotărîri reflectă importanța și grija deosebită pe care conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, le acordă în permanență aparatului de securitate, ridicării neconținute a conștiinței sale politice și a gradului de instruire, în scopul îndeplinirii exemplare a sarcinilor și misiunilor încredințate în apărarea orînduirii noastre sociale și de stat.

Cerința dominantă stabilită prin Hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R. este de a se acționa cu fermitate pentru formarea unor cadre cu o înaltă conștiință politică, devotate trup și suflet patriei și partidului, temeinic instruite, gata să-și sacrifice

viața pentru îndeplinirea misiunilor ce le revin.

În ansamblul de măsuri ce se impun pentru realizarea acestei cerințe, un rol important revine pregătirii de specialitate și militare care se realizează în unități.

În acest scop, așa cum s-a subliniat în bilanțul muncii de securitate pe anul 1971, în indicațiile date de tovarășul președinte al Consiliului Securității Statului la convocarea cu propagandiștii din luna martie a.c., precum și anterior cu alte prilejuri, este necesar ca, atît învățămîntul de specialitate, cît și pregătirea militară să aibă la bază nevoile specifice fiecărei unități și fiecărui compartiment de muncă, mergîndu-se, cînd se impune aceasta, pînă la individualizarea instruirii, în raport cu misiunile concrete pe care cadrele respective le au de îndeplinit. Totodată, este necesar ca întregului învățămînt să i se imprime un caracter dinamic, aplicativ, astfel încît să răspundă unor scopuri precise, de interes practic, ce privesc activitatea imediată sau de perspectivă a aparatului de securitate.

Prin Ordinul nr. 100/1971, al tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului, se asigură cadrul organizatoric și condițiile necesare realizării pregătirii în acest spirit. Formele diversificate stabilite pentru realizarea instruirii și latitudinile acordate comandanților de unități în adoptarea lor, obligațiile ce sînt fixate pentru cadrele cu funcții de conducere și pentru întregul personal creează premisele necesare întreprinderii tuturor măsurilor ce se impun în vederea ridicării calității și eficienței învățămîntului. Trebuie făcut totul ca învățămîntul organizat în unități, conceput ca o formă de reciclare per-

manentă a pregătirii cadrelor aparatului de securitate, să răspundă pe deplin cerințelor care i se pun în față.

În ceea ce privește **pregătirea de specialitate**, planurile de pregătire întocmite de unități pentru anul 1972 au fost orientate, în cele mai multe cazuri, astfel încît să asigure realizarea obiectivelor stabilite de Hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R. și de Ordinul nr.100/1971. Ordinul privind munca de securitate pe anul 1972 și concluziile rezultate din bilanțul ce a avut loc recent la nivelul Consiliului Securității Statului impun însă — și s-a dat ordin în acest sens — să se întreprindă măsuri de revedere și îmbunătățire a conținutului planurilor respective, în așa fel ca ele să asigure cadrul necesar realizării interacțiunii ce trebuie să existe între procesul de pregătire și activitatea practică de securitate.

În executarea acestui ordin trebuie să se pornească de la confruntarea a ceea ce s-a prevăzut în planurile de învățămînt cu sarcinile concrete care revin fiecărui compartiment de muncă și cu actualul nivel de pregătire teoretică și practică a cadrelor, astfel încît să se definească cît mai bine nevoile lor reale de instruire și, în consecință, obiectivele ce trebuie realizate în actualul an de învățămînt, înlăturîndu-se orice manifestări de formalism.

Este necesar ca în fiecare unitate să se urmărească dacă modul în care s-a conceput desfășurarea învățămîntului și formele adoptate asigură cadrul organizatoric optim pentru o instruire eficientă și, în raport de specificul fiecărui compartiment sau sector de activitate, să se ia măsurile ce se impun, mergîndu-se pînă la individualizarea pregătirii la nivelul ofițerilor, în funcție de sarcinile pe care le au de îndeplinit nemijlocit.

Individualizarea pregătirii impune creșterea rolului studiului individual, a responsabilității fiecărui cadru față de propria sa perfecționare, precum și intensificarea controlului șefilor de toate treptele asupra subordonaților lor. Fără un studiu permanent și o documentare personală temeinică nu se pot realiza cerințele instruirii în raport de particularitățile problemei sau obiectivului în care-și desfășoară activitatea fiecare ofițer. Numai activitățile din grupele de învățămînt, oricît de bine ar fi pregătite și conduse, nu pot asigura însușirea tuturor cunoștințelor și formarea unei temeinice culturi profesionale necesare în prezent ofițerilor în executarea sarcinilor și misiunilor încredințate.

În pregătirea tuturor cadrelor, o atenție deosebită este necesar să fie acordată stabilirii conținutului învățămîntului de specialitate. La baza întregului proces de pregătire trebuie să stea studierea și însușirea profundă a documentelor de partid. Dezvoltarea discernămintului politic al ofițerilor în analizarea și aprecierea acțiunilor elementelor aflate în atenția organelor de securitate, delimitarea a ceea ce este dușmănos și prezintă pericol pentru securitatea statului de alte fapte, impun cunoașterea temeinică a politicii partidului și statului nostru, a transformărilor profunde ce au loc în viața socială. Se impune, în acest sens, ca documentele de partid, îndeosebi cele care vizează nemijlocit activitatea securității statului, cum sînt hotărîrile plenarelor C.C. al P.C.R. din iunie 1967 și aprilie 1968, cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu la consfătuirea cu activul de bază al M.A.I. din iulie 1967 și la consfătuirea cu cadrele de bază de securitate, miliție, procuratură și justiție din aprilie 1970, Hotărîrea Comitetului Execu-

tiv al C.C. al P.C.R. privind controlul muncii la M.A.I. și C.S.S., să fie restudiate, reluate ori de câte ori este nevoie, iar în cadrul activităților de învățământ să se lămurească foarte bine obligațiile ce revin tuturor cadrelor, pentru ca întreaga lor activitate să se desfășoare în strictă conformitate cu prevederile acestora.

O direcție importantă în care trebuie îndreptat învățământul de specialitate o constituie cunoașterea legilor țării, a ordinelor și instrucțiunilor de muncă. În mod deosebit se impune aprofundarea prevederilor Codului penal și ale Codului de procedură penală, ale Legii nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în Republica Socialistă România și a celorlalte acte normative emise în aplicarea acesteia, cunoașterea altor legi, decrete și hotărâri care reglementează probleme care au tangență cu munca de securitate. Este necesar să se acorde o atenție deosebită studierii și clarificării problemelor cu privire la începerea urmăririi penale, la documentarea activității elementelor urmărite, realizarea flagrantului în munca de securitate.

În activitatea de pregătire a cadrelor, trebuie să ocupe mai mult loc studierea și promovarea noului în activitatea de securitate, perfecționarea mijloacelor și metodelor de muncă. Printre altele, asemenea probleme se ridică în ce privește munca cu rețeaua informativă, perfecționarea legăturii cu aceasta și folosirea rezidenților, înțelegerea concretă a noțiunii de „bază de lucru”; desfășurarea activității de supraveghere informativă generală și urmă-

rire specială; dezvoltarea deprinderilor de folosire a mijloacelor speciale din dotare etc. La grupele cuprinzând cadrele cu funcții de conducere, un accent mai mare trebuie pus pe însușirea metodelor de organizare și conducere științifică a muncii de securitate.

În același timp, învățământul de specialitate trebuie să contribuie mai mult la îmbunătățirea muncii de concepție, la dezvoltarea gândirii vii, creatoare a cadrelor, precum și la combaterea vechiului, a manifestărilor de șablonism, conservatorism și rutină. Pentru aceasta, în cadrul activităților de învățământ să nu se rămână la nivelul discutării teoretice a unor probleme și principii de muncă, ci să se dezvăluie neajunsurile din modul în care sînt aplicate în practică, manifestările greșite din concepția și modul de acțiune ale unor cadre, propunîndu-se soluții pentru perfecționarea activității de securitate. Totodată, să se asigure cunoașterea și adaptarea la specificul muncii de securitate a noilor realizări ale științei și tehnicii contemporane.

O cerință esențială pentru asigurarea eficienței învățământului, de care trebuie să se țină seama în definirea planurilor și în realizarea ulterioară a prevederilor acestora, este aceea de a se imprima tuturor activităților un pronunțat caracter aplicativ. Pe lângă folosirea mai largă în acest scop a unor activități diversificate, vii, atractive și cu un înalt grad de asigurare a fixării cunoștințelor și deprinderilor — executarea de lucrări și exerciții practice, analizarea unor cazuri concrete ce au fost finalizate

etc. —, în cadrul tuturor dezbaterilor să se urmărească sintetizarea și generalizarea experienței pozitive, deprinderea de concluzii privind cauzele care determină neajunsurile din activitatea unor colective și a unor lucrători, căutîndu-se căile pentru înlăturarea acestora. Un loc important în realizarea caracterului practic al învățământului revine folosirii unor momente operative, cît mai variate, al căror grad de complexitate să crească continuu, pentru a-i pune pe ofițeri în situații care să le solicite din plin cunoștințele și deprinderile căpătate. De asemenea, momentele operative, constituind și un prilej de verificare a instruirii efectivelor, este necesar să fie urmate de măsuri care să ducă la înlăturarea neajunsurilor constatate în pregătirea unor ofițeri.

O altă cerință care trebuie să stea în fața învățământului de specialitate în acest an este aceea de a răspunde cu și mai multă promptitudine problemelor, orientărilor și sarcinilor noi intervenite în munca de securitate. Se impune, în acest sens, studierea și dezbaterea operativă a actelor normative, a ordinelor și instrucțiunilor de muncă nou apărute, manifestarea unei receptivități sporite față de concluziile rezultate în urma analizelor, a inspecțiilor și controalelor, în sensul orientării învățământului spre acele probleme ce se impun a fi clarificate sau revăzute și aprofundate.

Desfășurarea unui învățământ care să răspundă nevoilor concrete pe care le reclamă activitatea practică nece-

sită perfecționarea formelor sale de realizare, renunțarea la caracterul școlăresc, formal și neinteresant pe care îl are uneori. Se impune, în acest sens, mai multă inițiativă în găsirea și aplicarea de forme cît mai adecvate scopului urmărit prin fiecare temă. Sînt încă insuficient folosite sesiunile de comunicări, simpozioanele, răspunsurile la întrebări, vizitele de documentare urmate de dezbateri și alte asemenea modalități de realizare a unui învățământ variat și dinamic.

Un alt domeniu care vizează eficiența învățământului este cel al folosirii literaturii de specialitate și al celorlalte condiții materiale create. Sînt cunoscute eforturile pe care Consiliul Securității Statului le depune pentru generalizarea experienței aparatului de securitate și pentru studierea sistemelor de organizare, a metodelor și a altor aspecte din activitatea organelor similare din străinătate. În prezent, la dispoziția cadrelor din fiecare unitate se află un mare fond de lucrări interesante și utile pentru îmbogățirea experienței de muncă.

Pornind de la rațiunea care stă la baza activității editoriale desfășurate de C.S.S., de a veni în sprijinul cadrelor pentru lărgirea orizontului lor profesional, îmbogățirea experienței, stimularea gândirii lor creatoare, dezvoltarea pasiunii în muncă, a ingeniozității și chiar a fanteziei, în accepțiunea pozitivă a cuvîntului, este necesar să se acorde mai multă atenție valorificării lucrărilor tipărite.

Luînd, de pildă, sintezele și ma-

terialele realizate pe bază de traduceri, acestea constituie o valoroasă sursă de cunoaștere a modului în care este concepută, organizată și condusă munca de informații și contrainformații din alte țări, a evoluției formelor și metodelor pe care elementele dușmănoase din interior le folosesc împotriva țării noastre. Cunoșcând asemenea probleme, trăgând concluziile care se impun pentru activitatea proprie, cadrele noastre vor fi mai bine înarmate în luarea măsurilor ce se impun pentru contracararea acțiunilor puse la cale de serviciile de spionaj străine și de elementele ostile din interior.

În același timp, mai multă atenție se impune a fi acordată studierii materialelor apărute în publicația „Securitatea”, prin care sînt prezentate o serie de aspecte actuale din activitatea practică, din atitudinea și conduita unor cadre. De asemenea, este necesar ca un număr tot mai mare de ofițeri să scrie articole legate de activitatea unităților în care muncesc, prin care să se generalizeze cele mai bune metode și procedee ale muncii și să fie reliefate neajunsurile care mai există.

Pentru a se asigura o adaptare corespunzătoare a sarcinilor ordonate pe linia pregătirii militare la nevoile specifice ale aparatului de securitate este necesar ca tuturor activităților incluse în plan să li se stabilească scopuri precise, să fie analizate prin prisma cerințelor curente sau de perspectivă din munca unităților, a com-

partimentelor sau ofițerilor respectivi. Trebuie lichidată tendința de a se face o pregătire uniformă întregului personal, nelegată de scop, care, în consecință, nu poate avea eficiența necesară în activitatea practică.

Se impune să fie bine înțeles faptul că — așa cum se arată și în Ordinul tovarășului președinte privind munca de securitate pe anul 1972 — pregătirea militară a cadrelor trebuie realizată atît pentru a asigura cunoașterea de către acestea a acțiunilor de luptă specifice organelor de securitate în timp de pace (paza și apărarea aeroporturilor, obiectivelor industriale de importanță deosebită, sediilor etc.; escortarea persoanelor reținute; efectuarea de schițe folosind semnele convenționale specifice; întocmirea documentelor de stat major în cazul executării de misiuni operative etc.), cît și în condițiile războiului întregului popor (executarea de acte de diversiune în obiective și pe comunicații, ambuscade, organizarea de baze de dispunere etc.).

Pentru a se asigura teme cu conținut corespunzător realizării acestor deziderate, este indicat ca, din analiza prevederilor ordinelor de muncă și ale planurilor operative, să fie reținute acele aspecte ale activității cadrelor în care le sînt necesare cunoștințe și deprinderi din domeniul disciplinelor de pregătire militară, care să fie materializate prin tematici incluse în planurile de pregătire a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor.

Trebuie avut în vedere faptul că aceste probleme vizează în primul

rînd pregătirea tactică a cadrelor, care se poate realiza atît prin ședințe practice separate, cît și prin exerciții, momente operative sau aplicații.

Sub aspect organizatoric, eșalonul la care este posibilă desfășurarea în bune condiții a unei asemenea pregătiri (cu excepția aplicațiilor) este serviciul (secția, biroul) din cadrul fiecărei unități centrale și teritoriale de securitate.

În planificarea activităților de pregătire militară trebuie să se țină seama de faptul că unele cunoștințe și deprinderi odată însușite pot fi aplicate o perioadă mai îndelungată de timp, urmînd să se revină asupra lor doar prin organizarea de verificări periodice, în cadrul cărora să se reactualizeze cele învățate și să fie adăugate problemele nou apărute în domeniul respectiv de activitate (topografie, geniu, pregătire antichimică).

Sînt însă și unele discipline ce se cer a fi repetate la intervale mai scurte (tragerile, exercițiile de pregătire fizică, conducerea auto), motiv pentru care ordinele tovarășului președinte prevăd executarea de antrenamente lunare (sau chiar zilnice în cadrul pregătirii fizice), pe linia activităților respective. Aceste antrenamente trebuie însă să fie realizate în condiții sporite de complexitate și dificultate, alegîndu-se de către fiecare unitate acele teme care oglindesc în modul cel mai corespunzător nevoile sale de muncă.

În scopul menținerii anumitor deprinderi și al stimulării interesului cadrelor pentru pregătire este indicat

să se organizeze periodic concursuri cu caracter complex, în cadrul cărora să fie verificate posibilitățile de rezolvare a unor sarcini și misiuni, capacitatea de orientare, rezistența și aplicarea diferitelor procedee de pregătire fizică, cunoștințele și deprinderile în domeniul tragerilor, al pregătirii genistice și antichimice etc.

Pregătirea multilaterală a cadrelor presupune o legătură organică între cunoștințele și deprinderile căpătate la învățămîntul de specialitate și cele de la pregătirea militară.

Formele cele mai caracteristice în care trebuie să se reflecte această legătură sînt aplicațiile și momentele operative. Este necesar ca aplicațiile să fie mai complexe, să cuprindă cu precădere probleme legate atît de rezolvarea nemijlocită a unor sarcini concrete de muncă, cît și de modul de acțiune în situații deosebite, în condițiile luptei întregului popor. În cadrul aplicațiilor, fiecărui ofițer trebuie să i se creeze momente care să solicite punerea în valoare a principalelor cunoștințe însușite la pregătirea de specialitate și militară, urmărindu-se ingeniozitatea, puterea de analiză și sinteză, spiritul de orientare, curajul, dîrzenia, capacitatea sa fizică și intelectuală în rezolvarea unor misiuni cu un ridicat grad de dificultate. Este necesar să fie abordate cu mai mult curaj unele probleme mai puțin cunoscute și experimentate, cum ar fi cele legate de aplicarea unor planuri operative în situații deosebite, cu grija de a nu se desconfira conținutul real al acestora. Sar-

cînile de mai sus trebuie realizate în strînsă cooperare cu activitatea celorlalte unități și organe ale M.F.A., M.A.I. și gărzilor patriotice. O atenție sporită trebuie acordată cu ocazia aplicațiilor ce se vor organiza în acest an, cooperării cu trupele de securitate în executarea diferitelor misiuni, avîndu-se în vedere existența în cadrul fiecărui județ a subunităților de securitate. De asemenea, trebuie să se extindă și să se generalizeze rezultatele bune obținute în acțiunile de participare a unor efective din inspectoratele de securitate județene la aplicațiile organizate pe teritoriul lor de către marile unități și unitățile Ministerului Forțelor Armate.

Un element important al îmbunătățirii procesului de învățămînt trebuie să-l constituie perfecționarea și diversificarea sistemului de verificare a cunoștințelor cadrelor, ca pîrghie importantă în stimularea preocupării acestora pentru continua lor autoperfecționare și ca modalitate de stabilire a nevoilor reale de întregire a cunoștințelor și deprinderilor ce le sînt necesare în muncă.

Posibilitățile existente în această privință sînt practic nelimitate. Este necesar să se folosească mai mult în acest scop convocările și antrenamentele, dezbaterile asupra actelor normative, a ordinelor și instrucțiunilor de muncă, rezolvarea de spețe, metoda răspunsurilor pe bază de chestionar ș.a. Nu trebuie omis, de asemenea, faptul că toate cunoștințele și deprinderile dobîndite trebuie să-și găsească reflectarea în calitatea și eficiența

muncii fiecărui cadru, că, în ultimă instanță, confruntarea cu viața reflectă valoarea reală a gradului de instruire. În munca practică se constată măsura în care cunoștințele însușite au devenit deprinderi și convingeri, iar cadrul respectiv acționează în spiritul acestora și luptă pentru aplicarea lor.

★

În contextul sarcinilor de ridicare neconținută a capacității combative a tuturor unităților de securitate, necesitatea imperioasă a sporirii eficienței pregătirii de specialitate și militare capătă noi valențe și cere ca în cadrul fiecărei unități să se acorde întreaga atenție organizării la un nivel superior a procesului de pregătire a cadrelor, să se asigure acestei activități un tot mai bogat conținut de idei, izvorîte din rolul și misiunile ce revin aparatului de securitate în actuala etapă.

Trebuie înțeles că, pentru a munci mai bine, pentru a îndeplini la un nivel superior multiplele și complexe sarcini ce ne stau în față, este necesar să ne instruim continuu. Nimeni nu poate afirma astăzi, indiferent de sectorul în care-și desfășoară activitatea, de funcția ce o deține, că nu mai trebuie să studieze, că ceea ce a acumulat pînă acum îi conferă competența deplină pentru munca prezentă și, mai ales, pentru cea viitoare.

Colonel E. JELEDINȚAN
Locotenent-colonel C. TIMOFTE

CONSIDERAȚII PRIVIND

Rolul previziunii în activitatea de securi- tate și căile principale de realizare a ei

Amploarea desfășurării revoluției tehnico-științifice și a volumului de informații, cerințele utilizării raționale a resurselor materiale și umane, extinderea relațiilor dintre state, precum și necesitatea folosirii avantajelor pe care le oferă diviziunea internațională a muncii determină preocupări asidue pentru prognozarea dezvoltării economice și sociale.

Pe plan mondial sînt concentrate forțe importante în scopul de a investiga problemele dezvoltării socie-

tății, a stabili prognoze care să servească la fundamentarea deciziilor și a acțiunilor ce se întreprind în vederea accelerării progresului economic și social.

Marxismul deține poziții de avangardă în explorarea științifică a viitorului, beneficiind astăzi de cuceririle ciberneticii și de aplicarea principiilor teoriei generale a sistemelor la structura și dinamica sistemului social socialist.

Dezvoltarea social-economică a țării noastre, inițiată și condusă de

P.C.R., situează România în rîndul statelor care acordă o mare importanță studierii sistematice a viitorului. Directivele Congresului al X-lea al P.C.R. cu privire la planul de dezvoltare pe anii 1971—1975 și la liniile directoare ale acestei dezvoltări pentru perioada 1976—1980, precum și hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R. din 5—6 mai 1971 prin care s-au stabilit măsuri pentru elaborarea prognozelor privind dezvoltarea economică și socială pînă în anul 1990, iar pentru unele probleme și sectoare pînă în anul 2000, ilustrează elocvent activitatea previzională intensă care se desfășoară la noi în țară.

Pentru organizarea și desfășurarea corespunzătoare a activității de elaborare a prognozelor s-a constituit Comisia Centrală de partid și de stat, al cărei președinte este tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. De asemenea, au fost constituite 28 de comisii de prognoză pe ramuri și probleme de activitate, precum și comisii județene din care fac parte 4 000 membri din rîndul cadrelor de conducere și al specialiștilor.

În legătură cu activitatea de prognoză, în expunerea la adunarea solemnă consacrată sărbătoririi semicentenarului partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția asupra necesității ca la elaborarea prognozelor și a direcțiilor principale de dezvoltare în perspectivă a patriei să se pornească de la legile obiective ale evoluției sociale, de la realitățile concrete din țara noastră, precum și de la tendințele revoluției tehnico-științifice pe plan mondial.

*

În accepțiunea generală, previziunea reprezintă o oglindire aproxima-

tiv exactă, pe baza cunoașterii probabile a direcțiilor posibile ale evoluției sociale, a tendințelor fundamentale de dezvoltare și a mijloacelor de acțiune în vederea realizării scopurilor fixate¹⁾. Fiind un tip deosebit de cunoaștere a realității, previziunea este o continuare teoretică a activității practice, o legătură dialectică dintre prezent și viitor, cauzalitatea și legitatea constituind premise metodologice de bază în alcătuirea prognozelor.

În condițiile actuale, necesitatea prognozei, a previziunii constituie, în primul rînd, unul din elementele hotărîtoare ale organizării științifice a conducerii. Acest lucru este determinat de faptul că deciziile curente care se iau trebuie, în mod obligatoriu, nu numai să asigure rezolvarea sarcinilor aflate la ordinea zilei, ci să vizeze și perspectiva dezvoltării problemelor la care se referă. De fapt, eficiența unei acțiuni întreprinse depinde în mare măsură de capacitatea previzională și decizională, indiferent de sectorul de activitate în care are loc. Deciziile nu mai pot fi luate spontan și în dependență exclusivă de efectele scontate imediat, pe termen scurt. Conducerea spontană, empirică, în cadrul căreia deciziile se iau sub presiunea evenimentelor și a nevoilor imediate, poate duce la obținerea de rezultate contrare celor așteptate, mai ales în perspectiva consecințelor îndepărtate ale hotărîrilor luate, consecințe care pot fi ireparabile.

¹⁾ A se vedea, în acest sens, Lupta de clasă nr. 12/1971, pag. 16 și lucrarea Știința conducerii societății, pag. 261.

Devansarea evenimentelor, explorarea alternativelor de dezvoltare, desprinderea tendințelor de evoluție oferă factorilor de conducere posibilitatea și condițiile necesare pentru a elabora deciziile în raport direct cu cerințele tot mai ridicate ale activității pe care o desfășoară.

Anticiparea trebuie însă concepută ca rezultat al unei activități științifice și nu are nimic de-a face cu repetarea unor stări deja trăite, cu uniformitatea și rutina. Ideea că viitorul este original, nou și nesimetric cu prezentul este deosebit de valoroasă pentru activitatea previzională. Previziunea presupune deci o parcurgere a variantelor posibile de evoluție a fenomenelor.

În munca de securitate, în contextul situației social-politice din țara noastră, previziunea are ca obiect cunoașterea evoluției în perspectivă a unei probleme și a unui profil de muncă, a tendințelor lor de dezvoltare, cît și a ansamblului acestor probleme și profiluri de muncă, care se află în dependență directă sau indirectă. Necesitatea cunoașterii evoluției lor probabile individuale dar și globale este cerută, în primul rînd, de interesele majore ale apărării securității statului, de asigurarea unei perspective fundamentate științific a întregii munci, de importanța extrem de mare pe care o are evaluarea formelor și metodelor activității dușmanului intern și extern într-o perioadă viitoare, mai mică sau mai mare de timp, în funcție de care se pot stabili direcțiile proprii de luptă, eforturile de perfecționare a mijloacelor și metodelor specifice de acțiune, de orientare a pregătirii cadrelor și chiar de natură organizato-

rică pe planul unor subunități sau, eventual, la nivelul Consiliului Securității Statului.

Astfel, desfășurîndu-se o activitate previzională permanentă la nivelul problemei legionare, se pot face prognoze în legătură cu evoluția probabilă a activității dușmănoase a legionarilor în perioada următoare, în raport cu influența care va fi exercitată asupra lor de diferiți factori interni și externi, de eșecurile pe care le vor suferi permanent, ca urmare a vigilenței oamenilor muncii și a acțiunilor ce se întreprind împotriva lor, de pierderile naturale care se vor produce în rîndul acestora în mod obiectiv etc. În consecință, se vor putea prevedea, dacă prognoza se va realiza pe baze științifice, direcțiile posibile de acțiune a legionarilor, pericolozitatea lor, de unde ar putea fi sprijiniți ș.a. Toate acestea, la rîndul lor, sînt de natură să asigure o orientare de ansamblu a muncii de securitate împotriva legionarilor pentru perioada de timp stabilită, dozarea eforturilor către aspectele esențiale, care să permită contracararea cu maximum de eficiență a acțiunilor dușmănoase pe care ei le-ar pune la cale. În esență, cerința Ordinului privind munca de securitate pe anul 1972 de a se întocmi un program de măsuri în problema legionară, care să asigure îndeplinirea sarcinilor actuale și de perspectivă pe această linie, reflectă încă o dată preocuparea permanentă a Consiliului Securității Statului de a impune muncii un caracter științific, de a-i asigura orientarea și orizontul necesar.

Procedîndu-se în același mod și în cazul celorlalte probleme pe linie de

informații interne, se pot stabili prognoze la nivelul întregului profil, care să servească drept bază pentru aprecierea în general a evoluției activității elementelor dușmănoase din interior, în raport cu care se hotărăște, pe toate planurile, modul de dețurare a acțiunilor lor ostile.

Mai departe, extinzând activitatea previzională la nivelul tuturor profilurilor de muncă, se crează condiții pentru prognoze care să vizeze problemele de ansamblu ale securității statului. Acest lucru este deosebit de important din mai multe puncte de vedere: situează întotdeauna organele de securitate, pe cîmpul de luptă, cu un pas înaintea dușmanului, creîndu-le astfel condițiile necesare să-i dețoare planurile în timp oportun; permite concentrarea eforturilor spre locurile mai vulnerabile; crează posibilitatea dirijării eforturilor de dezvoltare și îmbunătățire a mijloacelor și metodelor de muncă în funcție de dușmanul ce va trebui făcut inofensiv ș.a.m.d. De asemenea, asigură orientarea în perspectivă a activității de selecționare, formare, pregătire și promovare a cadrelor, precum și efectuarea unor modificări de structură organizatorică fundamentate științific.

I. Existența unor informații suficiente din punct de vedere calitativ și cantitativ la nivelul fiecărui probleme de muncă, al fiecărui profil, precum și al tuturor profilurilor de muncă

Suficiența informațiilor se privește în raport cu specificul compartimentelor de muncă luate individual, precum și în totalitatea lor. Acest specific poate fi stabilit numai pe baza unei analize profunde a situației din

Din cele de mai sus se poate deduce că, mai întii, este necesar să se alcătuiască prognoze parțiale, pe probleme și profiluri de muncă. Apoi se impune sintetizarea lor, care trebuie astfel făcută încît prognoza globală rezultată să cuprindă și să oglindească just corelația dintre profilurile de muncă respective, ca element fundamental menit să permită realizarea de activități previzionale cu grad de generalizare pentru întregul sistem al securității statului. Elaborarea prognozei globale nu poate să rezide însă pur și simplu în punerea cap la cap a prognozelor parțiale. Ea trebuie să reprezinte o nouă calitate față de însușirile sumei diferitelor sale părți componente și să asigure orientarea pe ansamblul întregii munci de securitate.

O altă problemă care se ridică este cea a gradului de probabilitate a previziunilor care, pentru a avea eficiența cea mai indicată, trebuie să fie cît mai apropiate de desfășurarea obiectivă a evoluției evenimentelor și fenomenelor în timp. Se poate spune că gradul de probabilitate al previziunilor depinde, în special, de următorii factori:

cadrul fiecărui profil de muncă, dar în mod obligatoriu a componentelor lui fundamentale, atît din punctul de vedere al evoluției lor, cît și al situației de fapt existente în momentul elaborării prognozei. În afară de ne-

cesitatea cunoașterii legităților proprii ale unei probleme sau profil de muncă, a stării de fapt dinaintea întocmirii prognozei, se impune, în același timp, și stabilirea tendințelor de dezvoltare viitoare a profilului de muncă respectiv, precum și a tuturor problemelor care se află în dependență directă sau indirectă cu el.

Suficiența informațiilor de care depinde gradul mai ridicat sau, din contră, mai scăzut al coeficientului de probabilitate a prognozelor trebuie, totodată, privită și prin prisma semnificației lor. În această privință, de fiecare dată cînd se desfășoară o activitate previzională este necesar să se găsească răspunsuri la întrebări, cum ar fi: informațiile existente au o semnificație univocă sau echivocă?; permit ele comparații în timp și spațiu?; asigură o imagine suficient de clară asupra fenomenelor prognozate? ș.a.m.d. În acest context, specialiștii din diferite domenii de activitate semnalează paradoxul generat de abundența informațiilor și absența, uneori, a perspectivelor teoretice. Ei atrag atenția asupra dificultății întîmpinate de organele de decizie, care constă în greutatea de a tria, în procesul analizei totalității informației sociale, între elementele obiective și subiective, între informații exacte și complete și informații trunchiate sau trunchiate.

Considerentele enunțate subliniază faptul că gradul de probabilitate a prognozei este determinat, în bună măsură, de stabilirea exactă a informațiilor existente și, dintre acestea, a celor care sînt necesare activității previzionale.

Data fiind importanța pe care o au informațiile în activitatea previzio-

nală desfășurată de organele de securitate, considerăm că, pe lîngă suficiența lor din punct de vedere cantitativ, atît la nivelul unui profil cît și al tuturor profilurilor de muncă, este necesar ca ele să îndeplinească și anumite condiții de ordin calitativ, fără de care elaborarea de prognoze cu un grad de probabilitate cît mai ridicat aproape că ar fi imposibilă. Condițiile respective decurg, de fapt, din documentele de partid, din legile țării, precum și din ordinele președintelui Consiliului Securității Statului. Pentru a deveni viabile în activitatea previzională, considerăm indicată următoarea sistematizare a lor:

a) Informația să conțină date care privesc securitatea statului

Aceasta presupune ca și în continuare, organele de securitate să culeagă acele informații care privesc securitatea statului și asigură realizarea sarcinilor cu care ele au fost investite prin hotărîrile de partid și legile în vigoare. Această orientare este de natură să asigure elaborarea de prognoze care privesc securitatea statului și nu domenii de activitate de competența altor organe din stat.

b) Informația să fie veridică

Veridicitatea informației trebuie privită din mai multe puncte de vedere: al sursei care a furnizat-o, al faptului dacă ea se confirmă prin alte informații și al obiectivității în prezentarea faptelor și problemelor la care se referă.

Siguranța sursei este determinată de natura ei (care, de exemplu, se pune în mod diferit în cazul rețelei informative față de cel al mijloace-

lor tehnice), de prezentarea obiectivă a informațiilor pe care le recepționează, de posibilitatea analizei acestora în contextul general al problemelor la care se referă, precum și de sinceritatea în colaborarea cu securitatea statului (cazul, de pildă, al rețelei informative), rezultată din măsurile de verificare ce se impun a fi realizate permanent.

În ce privește faptul dacă informația primită se confirmă prin alte surse, se impune subliniat că el contribuie efectiv la creșterea gradului de probabilitate a prognozei.

În sfârșit, obiectivitatea în prezen-

tarea faptelor și problemelor la care se referă informația constituie o cerință primordială în activitatea previzională, ce decurge din principiile generale ce guvernează munca de securitate, în conformitate cu care, de fiecare dată, trebuie stabilit adevărul obiectiv.

c) Informația să fie oportună

Oportunitatea informației este determinată de timpul util în care ea este culeasă și transmisă factorilor ce urmează să ia decizii în baza ei și care, implicit, sînt angrenați în activitatea previzională.

II. Perioada pentru care se face prognoza

Gradul de probabilitate a prognozei este, totodată, determinat de durata pentru care ea se elaborează. În principiu, cu cît mai îndepărtat va fi termenul prognozei, cu atît mai mult va scădea probabilitatea ei și invers.

În munca practică de securitate, ca și în alte domenii de activitate, se pot utiliza concomitent două tipuri de prognoză: prognoză pe termen scurt și prognoză pe termen lung.

Primul tip de prognoză are în vedere o detaliere a trecerii de la real la posibil pe o perioadă mai scurtă, în raport cu care se elaborează în amănunt sarcini și planuri de măsuri la nivelurile și profilurile de muncă. Al doilea tip de prognoză are menirea să dezvăluie doar perspectiva generală, tendințele cu care el operează intrînd în componența prognozelor pe termen scurt. Primul tip de prognoză are deci o valoare nemijlocit programatică, pe cînd al doilea o valoare îndeosebi strategică.

De exemplu, planurile de căutare a informațiilor constituie o reflectare a prognozei pe termen scurt (conform reglementărilor actuale, pe un an). Astfel, planurile de căutare a informațiilor pe profiluri de muncă cuprind obiective concrete, specifice fiecărui profil, în perioada fixată, pentru toate unitățile executante. Ele fixează, în principiu, locurile și mediile unde să se desfășoare activitatea de căutare a informațiilor, precum și modul de cooperare a unităților în realizarea anumitor obiective mai deosebite. De asemenea, cuprind sarcinile privind căutarea informațiilor ce se impun a fi rezolvate cu Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Forțelor Armate și alte instituții de stat. În planurile de căutare a informațiilor ale unităților, locurile, persoanele și mediile unde sau despre care vor fi căutate informații sînt și mai precis fixate, chiar individualizate. Este concludent, ca atare, faptul

că prognozele pe termen scurt au prin excelență un caracter programatic.

În mod cu totul diferit s-ar pune problema, de exemplu, în cazul studierii evoluției fenomenului infracțional contra securității statului. Concluziile ce s-ar desprinde privind dinamica schimbărilor din baza de lucru, evoluția activității dușmanului intern și extern, valorile economice sporite — calitativ și cantitativ — ce vor trebui apărute, direcțiile de perfecționare a efectivelor, mijloacelor și metodelor specifice de muncă etc., vor avea o valoare cu precădere strategică, vor orienta acțiunile programatice, respectiv prognozele pe termen scurt.

★

O altă problemă care se ridică în legătură cu cele de mai sus se referă la principalele căi de realizare a previziunii în munca de securitate.

O încercare de conturare cît de cît generică a căilor de realizare a previziunii în munca de securitate ne-a dus la concluzia că ele trebuie integrate în însuși angrenajul informațional al organelor de securitate, ca unul dintre rezultatele cele mai importante ale tuturor activităților acestui angrenaj.

De aceea, considerăm că o cale indispensabilă a elaborării de prognoze în munca de securitate o constituie continua perfecționare a metodologiei de căutare și obținere a informațiilor.

Obiectivele activității de căutare a informațiilor reflectă, așa cum se cunoaște, necesarul de informații — în conținut și formă — atît pe planul general al Consiliului Securității Statului, cît și pe cel al profilurilor de muncă. Ele trebuie să constituie de fapt un izvor nesecat din care să

se alimenteze permanent organele de securitate în tot ceea ce întreprind și, bineînțeles, în activitatea previzională.

O altă cale o constituie prelucrarea metodică, pe baze științifice, a informațiilor obținute de organele de securitate.

Prelucrarea informațiilor trebuie să se efectueze prin sintetizarea și aprecierea unei mase de informații obținute într-o perioadă determinată de timp, suficientă pentru elaborarea de prognoze în legătură cu o problemă, un profil, sau la nivelul tuturor profilurilor muncii de securitate.

O astfel de activitate desfășurată atît la nivelul Consiliului Securității Statului cît și al unităților are o contribuție dintre cele mai importante la sporirea eficienței muncii de securitate, la orientarea ei în perspectivă pe baze fundamentate științifice.

De exemplu, la nivelul Consiliului Securității Statului se pot face prognoze privind: evoluția fenomenului infracțional contra securității statului; evoluția activității elementelor urmărite atît din rîndul cetățenilor români, cît și străini pe o perioadă dată; apărarea proprietății socialiste; modul de perfecționare și folosire a forțelor și mijloacelor muncii de securitate ș.a.m.d. Concluziile desprinse cu ocazia acestor prognoze pot face obiectul unor informări pentru conducerea de partid și de stat și pentru alte organe ale administrației de stat, precum și al unor orientări, ordine și dispoziții ale președintelui Consiliului Securității Statului.

La nivelul profilurilor de muncă se pot elabora prognoze privind starea infracțională de competența pro-

filului și concluziile ce se desprind pentru activitatea viitoare, evoluția activității unor categorii de elemente ostile, dinamica rețelei informative etc.

Instituirea unor reguli precise pentru realizarea activității previzionale în cadrul organelor de securitate, atât pe plan concepțional, cât și organizatoric, constituie altă cale de elaborare pe baze științifice a prognozelor.

În acest sens, reglementările Consiliului Securității Statului trebuie să-și găsească aplicarea corespunzătoare în cadrul fiecărei unități de securitate, în raport cu specificul muncii pe care o desfășoară. Este necesară, totodată, reliefarea faptului că prognoza nu se identifică cu planificarea. Ele sînt activități deosebite, care se desfășoară paralel și în strînsă legătură: prognoza furnizează informații necesare îndeplinirii planificării, care, la rîndul ei, constituie un act decizional, un program de activitate. Totodată, existența prognozei are implicații deosebite asupra planificării, reducînd considerabil operațiunile de corectare pe parcurs a deciziilor, de revenire asupra acestora sau chiar de înlocuire a lor ca urmare a faptului că s-au dovedit necorespunzătoare. Rezultă deci că planul fără o exploatare științifică a viitorului are un caracter arbitrar, iar previziunea fără planificare rămîne un exercițiu contemplativ.

★

Activitatea previzională desfășurată de aparatul de securitate constituie o parte integrantă a prognozei dezvoltării economice și sociale a țării noastre și se încadrează în obiectivele stabilite de conducerea de partid și de stat în vederea perfec-

ționării continue a muncii, a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Lucrarea de față constituie o încercare de a elucida unele dintre problemele, de altfel extrem de complexe, referitoare la importanța și căile de realizare a previziunii în activitatea de securitate. Punînd accentul pe explicarea acelor aspecte ale noțiunii și metodologiei previziunii cu grad de valabilitate în munca de securitate, urmează ca în continuare problema să fie abordată și din alte unghiuri, care să-i asigure o clarificare cît mai completă.

Colonel ION GEAGLA
Maior CONSTANTIN DOBRE

BIBLIOGRAFIE CONSULTATĂ

- N. Ceaușescu: Semicentenarul glorios al Partidului Comunist Român (Expunerea la adunarea solemnă din Capitală, 7 mai 1971)
- Manea Mănescu: Prognoza dezvoltării economice și sociale a României Socialiste, Viitorul social nr. 1/1972, pag. 15—21.
- Mircea Malița: Aurul cenușiu, pag. 98—128 (Prospectiva: de la vis la calcul.)
- Mihai C. Botez: Prognoză, planificare, conducere, Lupta de clasă nr. 12/1971, pag. 27—37.
- Sergiu Tamaș: Prospectarea în procesul conducerii, Știința conducerii societății (Studii), pag. 253—280.
- Ion Iordăchel: Utilizarea indicatorilor sociali în diagnoza și prognoza sociologică și în decizia politică, Știința conducerii societății (Studii), pag. 281—300.
- Viorica Varga: Previziune și perspectivă Forum — Științe sociale, vol V, pag. 25—32.
- Prognoza: investigația viitorului — cerință la ordinea zilei, Știința nr. 9032, 19 ianuarie 1972.

ÎN VIZITA LA ȘCOALA MILITARĂ DE OFIȚERI DE REZERVĂ A C. S. S.

Autobuzul s-a oprit pe marginea platoului din fața școlii. O clădire în formă de U, cu etaj, balcon interior cu coloane. Ceva, un aer vag, amintește de cealaltă școală, de la Băneasa. E o soră mai mică.

Cu ani în urmă construcția adăpostise o școală militară de transmisiuni și apoi un sanatoriu, care a ars. Complet reparată și reamenajată, noua școală a C.S.S. primea, la 1 decembrie 1971, prima promoție de elevi, formată din absolvenți ai diferitelor facultăți, majoritatea cu profil tehnic, care vor deveni cadre de rezervă, cei mai tineri ofițeri de rezervă ai securității.

Insoțit de locotenent-colonelul Teodor Gheorghe — adjunct al coman-

dantului școlii — am vizitat sălile de clasă, dormitoare, sala de mese, sala de judo. Liniște și curățenie ca într-un institut de cercetări. Reproduseri de artă alese cu gust împodobesc pereții pretutindeni. O ordine calmă, prietenoasă, primitoare, săli mici care dau o intimitate ce îndeamnă la studiu. Pe suporturi din material plastic spongios, planșe, fotografii, machete instructive. În camera amenajată pentru transmisiuni, o mulțime de aparate de toate tipurile: laborator foto, bibliotecă.

Rămîn mai mult la punctul de informare și documentare pentru pregătirea politico-ideologică, se pare unul dintre primele de acest fel din C.S.S. Totul este frumos, confort-

tabil, totul vorbește despre grija deosebită de care s-a ținut seama în mobilarea acestei școli, pentru ca tinerilor abia plecați de pe băncile facultăților să li se creeze o primă impresie bună, sănătoasă, să li se imprime de la început o notă de seriozitate, de disciplină conștientă.

Discut cu câțiva viitori absolvenți ai acestei prime promoții: doi ingineri chimiști, un procuror, un inginer electronist și un sociolog. Au un aer corect, dar degajat. Și-au pierdut de mult stinjeneala specifică civilului care îmbracă prima dată uniforma. Li întreb cum se simt la școală. Foarte bine. Ce le place mai mult? Aici părerile sînt împărțite.

Pe elevul sergent Robu Ion îl interesează mai mult pregătirea de specialitate. Da, a aflat atâtea aspecte

despre care nu știa nimic sau pe care și le imagina în alt mod.

Elevul Popa Costin completează:
— Acum, dacă văd un film sau citesc o carte de spionaj, pricep cu totul altfel lucrurile.

— Mie îmi plac ședințele de tragere speciale, pe care le executăm în diferite poligoane în cadrul pregătirii militare — spune inginerul Coșofreț Vasile.

— Și pregătirea politico-ideologică de aici e mai altfel.

— Cum mai altfel? — întreb.

— Se discută aprofundat, mai deschis o serie de aspecte. Se și pretinde mai mult. Un coleg spunea că, dacă la facultate a luat opt pentru cunoștințele politice pe care le avea, aici abia dacă ar lua cinci.

Puțin mai târziu, discutînd din nou cu locotenent-colonelul Teodor Gheorghe, îi reproduc această afirmație.



Consultație la punctul de informare și documentare



Aspect din sala tehnică a școlii

— Da, s-ar putea să nu fie exagerat. În orice caz, manifestă toți o curiozitate deosebită pentru problemele politice. Este firesc, deoarece munca noastră e, în esența ei, o activitate politică. Pun cele mai neașteptate întrebări, nu numai la pregătirea

politico-ideologică, ci și la celelalte discipline.

În cabinetul comandantului școlii, colonelul Ilie Nicolau, continui seria întrebărilor cu una care încă mă preocupă:

— Elevii dumneavoastră, tovarășe

La lucru în
laboratorul foto





Moment din însușirea procedurilor de autoapărare

colonel, vin direct din facultăți, unde există mult mai multă libertate decât într-o școală militară. Aveți greutăți cu starea disciplinară? Cu însușirea problemelor de specialitate?

— Nu. Sînt aici aproape o sută de elevi, dar pot spune că am avut

o singură abatere mai gravă, cînd unul dintre ei a întîrziat din învoire. Nici cu însușirea materialului prevăzut nu avem greutăți. Noi am pornit de la următorul punct de vedere. Marea majoritate a rezerviștilor de pînă acum din C.S.S. sînt pensionari, adică oameni în vîrstă sau cu afecțiuni cronice. Elevii noștri vor fi, așadar, primul detașament de oameni tineri și sănătoși, bine pregătiți din toate punctele de vedere, o rezervă gata oricînd să fie alături de noi, să lucreze ca ofițeri de securitate în orice misiune li s-ar încredința. Cînd au venit în școală, ei nu aveau de unde să cunoască nici frumusețea, nici dificultățile muncii de securitate, nici măcar principiile de bază ale acestei munci. Am început deci activitatea cu multă seriozitate în tratarea tuturor temelor. I-am făcut să înțeleagă care sînt principalii noștri dușmani, să-și ascute vigilența. În această privință, avem în atenție una din principalele sarcini ordonate cu prilejul deschiderii cursurilor, de către tovarășul primvicepreședinte al Consiliului Securității Statului — general-locotenent Grigore Răduică — și anume ca, în perioada școlarizării, să realizăm o temeinică pregătire militară, toate activitățile să aibă ca scop formarea deprinderilor și calităților ostășești, în spiritul regulamentelor armatei noastre, deoarece elevii își îndeplinesc studiul militar. Se acordă atenție transmiterii cunoștințelor necesare, pentru ca toți elevii să cunoască cît mai temeinic principiile, regulile, normele referitoare la apărarea secretului de stat, potrivit cerințelor Legii 23, să-și ridice spiritul de vigilență și combativitate.

Am primit desigur un ajutor prețios de la direcțiile centrale, de la Școala militară de ofițeri de securitate, prin cadrele care au ținut și țin aici lecții de specialitate de o înaltă competență. Elevii au la dispoziție material documentar, material tehnic, tot ce au avut nevoie, pentru a se pregăti cu temeinicie. Și pot spune că elevii au înțeles pe deplin condițiile excelente create de C.S.S., pentru desfășurarea cu succes a procesului de învățămînt, că depun interes și că manifestă entuziasm chiar, pe parcursul tuturor activităților de pregătire.

— Vor face și practică?

— Vor face practică două luni.

— Unde vor face?

— În Capitală, la unele unități centrale, unități ale trupelor de securitate și la cîteva inspectorate județene. Asta e foarte bine. Mă gîndesc la răspunderea deosebită cu care trebuie privită, în unitățile în care vor face practică, venirea lor și completarea cunoștințelor teoretice cu cele de muncă concretă. Trebuie făcut neapărat un efort, pentru ca ofițerii pe lingă care vor lucra să-i ajute cît mai mult să se introducă bine în munca practică, să înțeleagă complexitatea muncii informativ-operative. Să nu uităm că mîine vom solicita sprijin acestor tineri ofițeri de rezervă, la locurile unde vor lucra în producție. Unii se gîndesc chiar să devină ofițeri de securitate activi. Și, bineînțeles, sîntem mulțumiți de aceasta.

— Programul unei zile am văzut că este foarte încărcat. Presupun că mai au totuși timp liber. Cum și-l petrec?

— Din păcate, nu avem încă o bază

sportivă în aer liber și ar fi necesară. Sînt băieți tineri, au nevoie de mișcare. Am proiectat să începem prin muncă patriotică amenajarea unui complex sportiv chiar în această primăvară cu forțele prezente și să continuăm acțiunea cu elevii din seria următoare. În actuala serie de elevi, întrucît sînt mulți ingineri, s-a constituit un colectiv de cercetare științifică, pentru crearea unor dispozitive necesare procesului de învățămînt și pentru întărirea sistemului de securitate al obiectivelor. Colectivul și-a propus printre altele să pună la punct un dispozitiv electronic de avertizare. Vor să facă și un opticart.

— Opticart?

— Da. I se mai spune și proiector cu disc. E un aparat simplu, care poate fi folosit la demonstrarea unor acțiuni pe timpul predării lecțiilor la pregătirea de specialitate și la pregătirea militară. Impresia de mișcare a elementelor de dispozitiv marcate pe scheme se realizează prin rotirea unui disc prevăzut cu secțiuni alb-negru într-un cîmp iluminat. Timpul lor liber însă, necesar pentru relaxare, căutăm să-l folosească cît mai agreabil. Aducem filme artistice și didactice, am făcut în colectiv vizionări de expoziții și muzee. Ei au prezentat un apreciat program artistic pentru 30 Decembrie și un altul pentru Ziua Unirii. Acum pregătesc programul pe care-l vor susține cu prilejul festivității absolvirii școlii. Nu, nu-și pierde timpul. E o promoție de elevi pe care i-am îndrăgit cu toții și care, sînt convins, nu ne vor dezamăgi nici în viitor...

Căpitan TUDOR NEGOIȚĂ

„Avem nevoie de proză, de poezii, de piese de teatru, de filme, de muzică, de picturi, de sculpturi care să innobileze pe om, să-l însușească la fapte mărețe, eroice”.

„Oamenii vor să afle din romane, poezii, piese de teatru, opere, din cîntece cum au luptat comuniștii și alți antifasciști și democrați, cum au înfruntat inchișiunile, lagărele, moartea chiar, pentru eliberarea poporului...”

Nicolae Ceaușescu — Expunere cu privire la programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.

■ CÎT ȘI CUM ■ NE OCUPĂM ■ DE ÎMBOGĂȚIREA ■ VIETII NOASTRE ■ SPIRITUALE ?

Hotărîrea Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Român din septembrie 1971 pune în fața conducerii unităților, a organizațiilor de partid, a tuturor comuniștilor din aparatul de securitate sarcina intensificării muncii politico-ideologice și de

influențare educativă a personalului, pentru a face din fiecare lucrător de securitate un propagandist fervent al politicii partidului, caracterizat de înalte virtuți etice, un luptător dirz și neînfricat pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului nostru.

La aceasta se ajunge numai prin contactul direct și multilateral al fiecăruia dintre noi cu valorile științei, artei și culturii, pe multiple căi, dintre care activitatea cultural-educativă și artistică de masă se recomandă prioritar, prin valențele ei de integrare deplină în exigențele de varietate și selectivitate ale omului modern, preocupat permanent de tonificarea vieții sale spirituale.

Participarea cadrelor din unitățile noastre la activități cultural-educative și artistice este asigurată printr-o variată gamă de căi, forme, mijloace și posibilități, puse în valoare înainte de toate de efectele revoluției culturale săvîrșite în țara noastră și mult amplificate cantitativ și calitativ de ansamblul de măsuri luate pe această linie de partid, pe baza programului amplu de intensificare a muncii de educație comunistă a maselor, elaborat de Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din noiembrie 1971.

Posibilități de folosire a timpului liber al cadrelor și familiilor lor în mod instructiv sînt peste tot. În multe unități s-au organizat vizionări de spectacole în colectiv, vizite și excursii la obiective economice, monumente și locuri istorice, întîlniri cu activiști de partid, cu oameni de cultură și artă, întîlniri tovarășești ; a fost organizată participarea la manifestări cultural-sportive de masă și alte activități de agrement, care s-au bucurat de o largă apreciere din partea cadrelor. Pe această linie multe inspectorate pot fi luate de exemplu (Neamț, Dolj, Gorj, Olt, Bihor etc.)

După cum se știe, se pune tot mai pregnant problema antrenării cadrelor la organizarea cu forțe proprii a unor activități cultural-educative și artistice cu o puternică rezonanță în

conștiința oamenilor, capabile să influențeze pozitiv atitudinea acestora față de muncă, creșterea responsabilității lor față de îndeplinirea calitativă a misiunilor și sarcinilor de serviciu.

În ultimele luni, multe dintre convocările organizate pe diferite linii de muncă au constituit fiecare în parte un minunat prilej de demonstrare a capacităților de emulație artistică existente în aparatul nostru de securitate și nejustificat ținute în stare de latență multă vreme. Fiecare moment artistic ce încheia o convocare pune în valoare noi fațete ale stării emoționale de care sînt cuprinși oamenii noștri sensibili la frumosul artistic, la contactul direct cu poezia și cîntecul revoluționar. Și ne-am convins la fiecare din aceste ocazii că ofițerii — șefi și subordonați — participau la manifestările artistice în calitatea lor dublă de artiști și spectatori, din nevoia intimă de a se destinde sufletește. Privind atunci, fețele destinse, ochii calzi ai oamenilor, ne-am dat seama încă o dată că forța exemplului este covîrșitoare ; ce-ar fi dacă toți factorii de răspundere din unități ar proceda din cînd în cînd la fel ? Sau, la modul ideal, totdeauna ? Dacă fiecare dintre noi și-ar lua răspunderea emulației spirituale în colectivul în care muncește, în societate, în familie, alegîndu-și ca armă a succesului exemplul său ? E lăudabil că mulți o fac ; e regretabil că unii „n-au timp” s-o facă ; ar fi minunat s-o poată face toți.

Activitatea pe această linie la multe unități din teritoriu a cunoscut, în ultima vreme, o înviorare, fie în sensul dezvoltării unei preocupări deja existente, cum este cazul la inspectoratele de securitate ale județelor Neamț, Suceava, Gorj, Olt, Satu-Mare și în alte

unități, fie în sensul creării condițiilor necesare organizării unor activități cultural-educative la care să-și aducă nemijlocit contribuția cadrele și familiile acestora.

Fără a generaliza sau a face aprecieri exhaustive asupra modului în care se desfășoară activitatea cultural-educativă în unele unități, cum se respectă de fapt o indicație de partid

pe această linie, trebuie să constatăm că în unele locuri, cum ar fi spre exemplu la inspectoratele de securitate ale județelor Bacău, Vâlcea, Sibiu, Galați, parțial la Iași și în alte unități, nu s-a depășit încă stadiul bunelor intenții formulate în planuri. Se pare că la aceste unități nu s-a găsit încă răspunsul cel mai bun la întrebarea...

CU CE SĂ ÎNCEPEM ?...

Poate că ar trebui să începem cu „demolarea” vechiului din concepția potrivit căreia activitatea cultural-educativă de masă, prin forme și mijloace specifice interpretării artistice, ține în exclusivitate de talentul autentic, la îndemina doar a unor aleși și care din nefericire nu se găsesc decît în unele colective de muncă. Am întîlnit, la unii tovarăși, asociată acestei concepții și ideea că manifestarea artistică, chiar și în formele ei simple, presupune o mare exigență în interpretare, de la care nu s-au gîndit să abdice. Lăudabil comandamentul de la care porneau tovarășii respectivi în aprecierea actului artistic, chiar și la nivelul de amatori, dar nu putem înțelege de cînd exigența poate să justifice inactivitatea ?

Scepticismul în evaluarea posibilităților de promovare a unei activități cultural-artistice în unitățile noastre trebuie înlăturat ca nefondat din punct de vedere practic. Avem un număr foarte mare de cadre cu studii superioare, cu o bogată cultură și experiență de viață, care dovedesc în munca profesională ingeniozitate, un dezvoltat spirit de observație, forță de selecție, imaginație în interpretarea

faptelor și umor. Nici nu s-ar putea altfel. Doar noi înșine, nu o dată și pe bună dreptate, am considerat meseria noastră o artă de mare rafinament. Personal nu cred că un ofițer capabil să conducă cu virtuozitate o acțiune, să imagineze și să pună în practică legende și combinații nu ar fi în stare să recite convingător cîteva versuri, să folosească arma umorului.

Poate că trebuie în unele locuri, cu grija și tactul necesar, să desfășurăm, cu sprijinul șefilor de compartimente și mai ales al organizațiilor de partid, muncă de educație pentru convingerea oamenilor că pot și trebuie să desfășoare activități cultural-educative, că îmbogățirea vieții lor spirituale nu este numai o chestiune personală, ci și una de responsabilitate față de societate, familie și mai ales față de copii. În orice caz munca de convingere nu trebuie înlocuită cu măsuri administrative, așa cum greșit s-a procedat la Inspectoratul de securitate al județului Galați, unde, pentru mobilizarea cadrelor la un spectacol, s-a recurs la... alarmarea unității. Indiferent de motivele și împrejurările în care s-a recurs la un astfel de procedeu, nu-l putem socoti potrivit.

Repartizarea judicioasă a sarcinilor pe linia activității cultural-educative este de mare importanță. Aceasta asigură, în primul rînd, cadrul organizatoric necesar cuprinderii unei game variate de activități, iar în al doilea rînd, oferă conducerii unităților și organizațiilor de partid posibilitatea controlului asupra modului în care se indeplinesc sarcinile trasate, un contact mai operativ cu opinia colectivelor de muncă. Modalitatea integrării cadrelor și familiilor acestora în ansamblul vieții cultural-artistice și spirituale a orașelor de reședință este cunoscută. Din studiul făcut la mai multe inspectorate, rezultă că există, în general, preocupare în acest sens. Este de făcut totuși remarcă, nu lipsită de importanță, că nu de puține ori activitatea de participare a cadrelor

la viața spirituală a orașelor, în care trăiesc și muncesc, se desfășoară sporadic ; sînt foarte puține inspectoratele care se folosesc de dotările și posibilitățile ce le oferă Casele de garnizoană ale M.F.A., pentru organizarea unor activități instructiv-educative, mai ales cu soțiile și copiii cadrelor.

Partea cea mai discutabilă rămîne totuși acel gen de activități instructiv-educative ce se organizează și desfășoară în unitate sau în afara unității prin contribuția directă a cadrelor și familiilor. Timpul este invocat mai totdeauna și în foarte multe locuri ca fiind, dacă nu singurul, cel mai important factor care hotărăște soarta antrenării cadrelor la activități cultural-educative. Așadar, se naște o nouă întrebare :

AVEM TIMP PENTRU ACTIVITĂȚI CULTURAL - EDUCATIVE ?

Unii au demonstrat prin fapte că da, alții încearcă să demonstreze că nu. Ca să răspundem celor care se grăbesc să spună răspicat nu, trebuie să-i mai întrebăm dacă au încercat totuși să facă ceva, ce, cît, cum și cu cine în domeniul activității cultural-educative în unitate. Nimeni nu se gîndește să folosească pentru activități culturale atîta timp cît să dăuneze muncii profesionale sau să suprasolicite oamenii la eforturi suplimentare, nejustificate. Sensul major al activității culturale este tocmai de a veni în sprijinul îndeplinirii calitative a sarcinilor, a destinderii și reconfortării spirituale a cadrelor.

Eliminînd ca nefondată părerea că nu avem timp, trebuie să admitem totuși, în contextul complexității muncii noastre, că activitatea cultural-artistică la noi are un caracter relativ limitat ca amploare, dar nu și ca preocupare pentru folosirea valențelor ei în influențarea educativă a oamenilor. Un colectiv de entuziaști de la inspectoratele de securitate ale județelor Oli și Dolj și-au propus să pună în scenă o piesă de teatru. De lăudat o asemenea inițiativă, care dă amploare activității artistice de amatori în aparatul de securitate, dar nu recomandăm peste tot și în toate cazurile să se meargă pe linia unor activități

complicate, care cer mult timp de pregătire, oameni cu deprinderi și talent necesare montării unui spectacol de anvergură.

Recomandăm mai degrabă activități realizate cu mijloace simple de manifestare artistică, care cer condiții de montare la îndemina oricărui colectiv de muncă și care în plus au avantajul antrenării unui număr mare de oameni și într-un timp scurt. Învățarea unui cântec patriotic, revoluționar sau ostășesc pe una sau chiar două voci, cu aportul unui ofițer priceput în acest domeniu, sau apelând la sprijinul unui specialist din localitate, se poate face cu ușurință la sfârșitul unei convocări de pregătire militară, de specialitate sau politico-ideologică. Într-o după-amiază, un ofițer pasionat de munca artistică se poate ocupa de pregătirea unui montaj de versuri, folosindu-se de copiii cadrelor; compe-rajul muzical îl poate pregăti un alt ofițer, folosind magnetofonul; un grup

de doi-trei ofițeri pot primi sarcina să pregătească scurte evocări care să sublinieze marea forță a patriotismului maselor în momentele cruciale ale istoriei poporului român (materiale se pot găsi din belșug în literatura noastră clasică și contemporană); epidiiscopul pregătit și minuit de un alt cadru ar completa prin imagini ilustrative aceste evocări. O scurtă alocuțiune a inspectorului șef, pe o temă de pregătire contrainformativă adresată familiilor cadrelor, ar completa fericit ansamblul unui moment cultural, în care frumosul artistic s-ar îmbina armonios cu caracterul instructiv-educativ în cadrul unei activități pregătite de un număr mic de oameni, într-un timp scurt și cu mijloace necostisitoare.

Iată, așadar, că desfășurarea unei activități cultural-educative nu presupune neapărat un timp îndelungat de pregătire care să nu poată fi găsit, nu

implică condiții cu totul speciale de care să nu poată beneficia orice unitate; aceasta presupune doar bunăvoință și preocupare din partea conducerii unităților și a organizațiilor de partid. În același timp, ținând de sensibilitatea umană, activitatea culturală cere și pasiune din partea cadrelor, solitudine când se face apel la contribuția lor pentru pregătirea unei manifestări artistice.

Din păcate nu peste tot aceste lucruri sînt înțelese. Din această cauză la unele unități întîlnim situații de genul celorla de la inspectoratele de securitate ale județelor Bacău, Vîlcea, Cluj, Bistrița-Năsăud și altele, în care,

timp de un an, activitatea cultural-educativă cu cadrele și familiile s-a limitat la acțiuni cu totul sporadice și ne semnificative, cum ar fi: vizionarea ocazională a unor filme sau spectacole, ori participarea unui număr, pe alocuri și acesta restrîns, de cadre la petrecerea organizată a revelionului. O mai bună organizare a muncii, o repartitie judicioasă și echitabilă a sarcinilor pe compartimente și oameni pot face loc, în condiții optime, desfășurării unei bogate activități cultural-educative și recreative cu cadrele și familiile.

Pentru a ne convinge că așa stau lucrurile să vedem...

CE NE SPUNE EXPERIENȚA DE PÎNĂ ACUM DIN UNELE UNITĂȚI?

La Piatra-Neamț activitatea cultural-educativă și artistică a devenit o problemă a tuturor și a fiecăruia în parte, dar în primul rînd a conducerii inspectoratului, în frunte cu inspectorul șef, a organizației de partid, în frunte cu secretarul de partid.

Suportul succesului l-au căutat și l-au găsit în sprijinul permanent al organelor locale de partid și al instituțiilor de cultură și artă din localitate.

Iată cîteva dintre direcțiile în care a fost orientată activitatea cultural-educativă și artistică cu cadrele și familiile la această unitate.

O atenție deosebită au acordat-o organizării muncii și asigurării dotărilor necesare unei bogate activități instructiv-educative. În acest sens, au amenajat un punct de informare și

documentare, cu o bibliotecă și o fonotecă deosebit de bogate, de un real sprijin nu numai pentru învățămîntul politico-ideologic, ci și pentru activitatea culturală. Au fost stabilite colective de ofițeri, subofițeri și angajați civili care se ocupă nemijlocit de organizarea activităților pe domenii: munca cu filmul; munca cu cartea și presa; un colectiv care se ocupă de organizarea vizitelor la locuri și monumente istorice, la obiective economice etc.; un colectiv care are sarcina să se ocupe de organizarea excursiilor, a întîlnirilor tovarășești; un colectiv care se ocupă nemijlocit cu activitatea brigăzii artistice, un altul care are sarcina de a iniția activități instructive pe linia pregătirii contrainformative a populației etc.

În cadrul unității, s-a organizat un cineclub condus de adjunctul inspec-



Aspect dintr-un program prezentat de brigada artistică a Inspectoratului de securitate al județului Suceava

torului șef, locotenent-colonelul Toma Constantin, cineclub cu o bogată activitate, care ar merita studiată pentru generalizarea unei experiențe pozitive, folositoare și altor unități. Până în prezent au pregătit, turnat și folosit în munca educativă un film („Jurămintul”), deosebit de instructiv prin problematica și acuratețea realizării, mai ales dacă luăm în considerație că au fost utilizate numai forțe și mijloace proprii. În prezent sunt avansați în realizarea unui al doilea film („Al 17-lea”), inspirat din lupta eroică dusă de organele securității statului împotriva acțiunilor dușmanilor cuceririlor revoluționare ale poporului, în primii ani ai revoluției socialiste. De asemenea, s-a constituit o brigadă artistică la care sînt antrenate majoritatea cadrelor de la sediul inspectoratului și care sînt sprijinite de un instructor al Casei de cultură și de un alt instructor de la Casa Armatei din localitate.

Rezultatele muncii acestor colective se găsesc ilustrate în bogate și numeroase activități cultural-artistice și educative. Iată doar cîteva dintre acestea: întâlniri la sediul unității cu oameni de cultură și artă, cu ofițeri de rezervă care au avut merite deosebite în activitatea aparatului de securitate, cu activiști de partid și de stat; vizionări de filme și spectacole de teatru în colectiv („Nicolae Bălcescu”, „Răzvan și Vidra”, „Șeful sectorului suflete”, „Ultima oră”, „Cînd revolverele tac” etc.); vizite la obiective economice cu cadrele și familiile (U.F.S. Săvinești, C.I.A. Piatra-Neamț, Uzina de țevi Roman), precum și la muzee și locuri istorice aflate pe raza județului Neamț. Un număr de opt actori ai „Teatrului Tineretului” din Piatra-Neamț au fost prezenți în mijlocul cadrelor cu ocazia predării temei a doua de educație ostășească și specifice muncii de securitate, cu care

ocazie au prezentat un recital de versuri din lirica românească patriotică și ostășească; brigada artistică a susținut, cu prilejul zilei de 30 Decembrie, un spectacol muzical literar, iar în prezent pregătește un program artistic pentru sfîrșitul anului de învățămînt politico-ideologic; organizația U.T.C. a inițiat în cinstea Semicentenarului U.T.C. un concurs pentru tineret, „File de istorie”. Interesantă a fost întîlnirea cu copiii cadrelor, cu care prilej inspectorul șef le-a vorbit acestora despre frumusețea și responsabilitatea muncii de securitate, despre datoria lor de a fi demni prin comportare și atitudine în muncă, școală și societate, de misiunea părinților lor. Întrunirea s-a încheiat cu proiectarea filmului „Fisura”.

Instructivă ar fi și sublinierea bogatelor preocupări de viitor pe linia activității cultural-educative la această unitate. Ne oprim însă aici, pentru a argumenta și prin exemplul altor unități părerea noastră, că nu timpul și nici lipsa de talente sau condiții cu totul speciale împiedică hotărîtor o bogată și instructivă activitate educativă și culturală, ci mai degrabă, în unele locuri, o insuficientă preocupare. În acest sens, evidențiem și activitatea cultural-artistică ce se desfășoară la inspectoratele de securitate ale județelor Suceava și Vaslui.

La Suceava, spre exemplu, o mină de entuziaști, avînd ca animatori pe locotenentul major Teodot Șlai, familia maiorului Nichita și alți cîțiva, cu sprijinul conducerii inspectoratului și organizației de partid, au format o brigadă artistică și au alcătuit un program, prezentat și la revelionul 1972. Programul artistic susținut de acest mic grup de oameni a cucerit mai ales prin optimismul și voia bună ce o degaja fiecare număr interpretat, prin drumul scurt pe care ajungea la

inima oamenilor mesajul etic și estetic transmis prin mijloace simple de interpretare artistică. Oamenii aplaudau cu frenezie. Și era normal să fie așa. Aplaudau urările și epigramele cu adresă, ticluite poate la ore tîrzii din noapte; aplaudau dansul călușarilor executat în ritm viguros. Și am înțeles atunci că mulți dintre spectatori ar fi dorit să-și găsească un loc în fața obiectivului de fotografiat care culegea imaginile, scenă după scenă.

Inspectoratul județean de securitate Vaslui ne oferă un exemplu pozitiv care merită atenție din două puncte de vedere. Nu cu mult timp în urmă, inspectoratul se număra printre unitățile care acordau puțină atenție activității cultural-educative cu cadrele și familiile, din motive care nu aveau puterea să convingă. Indemnați și parțial sprijiniți să-și reconsidere poziția

față de responsabilitatea ce o au în munca de educare a cadrelor și a familiilor prin formele specifice muncii cultural-artistice, ofițerii Inspectoratului de securitate Vaslui sînt în măsură astăzi să ne servească de exemplu prin bogata activitate cultural-artistică ce-și face loc tot mai mult în preocuparea conducerii unității. Aceasta, în primul rînd, Exemplul Vasluiului merită apreciat însă și prin aceea că ne dovedește, prin forța faptelor, că și acolo unde condițiile locale, în ceea ce privește dotarea și mijloacele de culturalizare, nu au deocamdată o dezvoltare prea mare, în comparație cu alte orașe din țară, pasiunea poate suplini aceste lipsuri obiective, activitatea culturală și educativă putîndu-se desfășura cu rezultate dintre cele mai bune.

AR MAI FI CEVA DE SPUS ?

Sigur că da. Înainte de toate, trebuie spus că activitatea cultural-educativă și artistică de masă nu dă rezultate atunci cînd i se imprimă un caracter de campanie. Iată de ce, participarea oamenilor la munca aceasta de noblețe și sensibilitate umană nu trebuie forțată. Începutul trebuie făcut cu activități scurte în timp, care să aibă însă forța necesară impresiunii și puterea convingerii. Altfel se poate ușor să cadă în desuetudine și banalitate un mijloc de influențare educativă și de îmbogățire spirituală a oamenilor la care nu se poate renunța astăzi, cînd modelarea conștiinței umane a devenit o problemă de primă importanță în programul elaborat de partid pentru făurirea so-

cietății socialiste multilateral dezvoltate.

Să explicăm cadrelor, mai ales celor mai tineri, soțiilor și copiilor noștri că a cînta despre patrie, a slăvi partidul prin versul plin de sensuri al poeziei revoluționare, a medita îndelung în fața unui tablou al zilelor de azi, a zăbovi cu ochii minții și căldura inimii la momentele de istorie națională lăsate cu dărnicie de înaintași peste tot unde românul a scris un rînd de istorie, sau a așezat o cărămidă la zidirea împlinirilor de azi, este nu numai cel mai îmbelșugat izvor al îmbogățirii vieții noastre spirituale, dar și cea dintîi datorie a conștiinței pentru oricine s-a născut și a crescut pe pămîntul României.

Locotenent-colonel ION PAVEL

Ce poziție adoptați în relațiile cu cetățenii străini?

Dintre numeroasele măsuri întreprinse în ultimul timp de către conducerea partidului și guvernului pentru apărarea secretului de stat în țara noastră, o însemnătate deosebită prezintă, pentru militarii și angajații civili, Legea nr. 23/1971 și H.C.M. nr. 18/1972.

Reglementările stabilite de Consiliul Securității Statului — prin ordine, în temeiul Legii nr. 23/1971 și a H.C.M. nr. 18/1972 — sînt izvorite din preocuparea și grija permanentă pe care conducerea C.S.S. o manifestă pentru apărarea secretelor de stat, a unităților, cadrelor și a membrilor familiilor acestora, cît și pentru a da un caracter mai combativ, ofensiv și operativ măsurilor de contracarare a acțiunilor spionajului străin.

Este necesar să fie bine cunoscute, de către întreg personalul C.S.S., măsurile referitoare la obligativitatea celor contactați de străini de a raporta imediat aceste împrejurări comandantilor, măsurile referitoare la

înființarea registrelor (pentru înscrierea contactelor realizate cu străini de către angajații C.S.S. ori de membrii lor de familie, a cadourilor și avantajelor materiale primite), precum și obligația șefilor de toate treptele de a discuta cu subordonații în fiecare prima zi din săptămîină despre eventualele probleme deosebite apărute. Este complet greșit și dăunător muncii să se dea acestor măsuri interpretări denaturate, subiective, cum ar fi, spre exemplu, tendința de a le considera suspiciuni, neîncredere etc.

Stabilind atribuții și răspunderi precis determinate pentru toți cei care, prin natura muncii, lucrează cu documente secrete sau au acces la astfel de date, noile reglementări au un profund caracter educativ și mobilizator. Prin conținutul lor, se cere fiecărui militar și angajat civil din C.S.S. vigilență sporită și o participare tot mai activă la apărarea secretului, la prevenirea scurgerii de informații din unități, precum și la

prevenirea oricăror încercări ale dușmanului de a atrage cadre ale noastre ori membri ai familiilor acestora la comiterea de fapte incompatibile cu calitatea lor.

În cele ce urmează, vom sublinia, din dorința de a reaminti, cîteva aspecte din prevederile ordinelor tovarășului președinte al C.S.S., cu privire la modul de a se intra legal în relații și a se stabili contacte între militarii, angajații civili din C.S.S., ori membrii lor de familie și reprezentanțele organizațiilor statelor străine sau cetățeni străini.

În temeiul ordinelor cunoscute, militarilor și angajaților civili din unitățile C.S.S. le este interzis să creze și să permanentizeze contacte cu cetățenii străini, în interes personal, să primească de la aceștia cadouri, ori să beneficieze de alte avantaje materiale, să intre în legături cu posturile de radio, televiziune și cu organe de presă din străinătate care, prin programele lor, desfășoară activitate de defăimare a R.S. România, să poarte corespondență de orice natură cu cetățenii străini, să dea curs invitațiilor acestora de orice fel, să adreseze chemări sau invitații unor astfel de persoane, să se deplaseze în străinătate, ori să găzduiască sub orice formă cetățeni străini în spațiile lor locative fără a avea aprobarea comandantilor din unitățile din care fac parte. Dacă, în interesul muncii informative, s-au realizat astfel de contacte și legături cu cetățeni străini, ofițerul trebuie să se comporte în conformitate cu instrucțiunile de serviciu, cu regulile și cu normele ce au fost stabilite și să raporteze de îndată comandantului său.

În cazul în care un militar, un angajat civil sau membri de familie ai acestora au intrat în astfel de relații cu cetățenii străini (ori cu reprezen-

tanți ai unor instituții), în afara cadrului oficial și fără să fi avut posibilitatea de a evita sau a solicita aprobarea prealabilă, militarul sau angajatul civil în cauză este obligat să raporteze situația creată, în cel mai scurt timp posibil, comandantului unității și să procedeze conform indicațiilor acestuia.

Dar militarii și angajații civili din unitățile de securitate — dacă ținem seama de specificul activităților noastre — nu se pot rezuma doar la a cunoaște legea și celelalte reglementări în vigoare. Ei sînt obligați, în virtutea atribuțiilor de serviciu pe care le au, ca angajați ai unei instituții specializate și răspunzătoare în fața conducerii de partid și de stat de apărarea secretului de stat, să dea dovadă în orice împrejurare de înaltă vigilență, să fie în măsură să sesizeze și să acționeze operativ, hotărît, împotriva intențiilor unor cetățeni străini sau a unor elemente dușmănoase din interior de a intra în relații cu persoane din unitățile de securitate, sau cu membrii familiilor acestora, de a pătrunde în sediile și în locurile unde sînt dislocate ori își desfășoară activitatea unitățile, în scopul culegerii de informații sau de a săvîrși alte fapte de natură dușmănoasă.

Ca rezultat al muncii educative desfășurate de comandanți și de organizațiile de partid, a interesului și a înaltului simț de răspundere manifestat de personalul C.S.S., în ultimii ani și îndeosebi în cursul anului 1971, tot mai mulți salariați au raportat în mod operativ despre încercările cetățenilor străini de a-și crea și permanentiza relații cu persoane care fac parte din aparatul de securitate.

Dar cu toate acestea trebuie spus că mai sînt cazuri de militari și

angajați civili — ce-i drept tot mai puțini ca număr — care, sub diferite pretexte, au fost contactați de străini, au primit cadouri sau alte avantaje materiale, scrisori etc., fără a raporta de îndată comandanților, așa cum cere Ordinul nr. 83/1968 al tovarășului președinte al C.S.S.

De asemenea, au fost și situații când preocupările și încercările tot mai frecvente ale spionajului de a-și crea și permanentiza relații în aparatul de securitate au găsit mediu prielnic la unele cadre care, datorită unei slabe educații politice și a unor trăsături negative de caracter, au venit în întâmpinarea eforturilor dușmanului.

Așa s-a petrecut, de pildă, într-o unitate centrală a C.S.S., cu locotenent-colonelul Mărăcine Nicolae, ofițer pus pe căpătuială și înavuțire pe căi necinstite. Profitând de funcția încredințată și abuzînd de calitatea pe care o avea, acest ofițer a folosit relațiile cu un cetățean străin (relații pentru care avea aprobare), în scopuri necinstite, mergînd pînă la săvîrșirea unor infracțiuni. Astfel, în ultimii ani, a primit de la acel cetățean străin diferite obiecte, începînd cu pixuri, sticle cu băuturi, țigări, cămăși, stofe pentru haine, despre care nu a raportat. Relațiile între cei doi au culminat cu cererea directă făcută de către ofițer străinului, de a-i aduce în țară un autoturism și piese de schimb. În felul acesta, locotenent-colonelul Mărăcine Nicolae a primit un autoturism marca „Ford Excort”, un aparat de radio, cauciucuri de rezervă și alte piese în valoare de aproximativ 10 000 D.M.

Dar actul de necinste și decădere morală a ofițerului nu s-a limitat numai la atît. Pentru a ascunde proveniența autoturismului, dîndu-și

seama că nu îl poate primi și folosi pe numele său, l-a instruit pe străin să caute o altă persoană din R.F. a Germaniei care să lase impresia că ar răsplăti o binefacere făcută anterior de un cetățean român. L-a recomandat străinului, pentru rolul de „cetățean român care făcuse o binefacere”, pe numitul Nicu Văduva, declarîndu-l unchi al său, a dat numele și adresa acestuia, iar străinul l-a folosit drept donator pe un cumnat al lui. L-a adus pe acest cumnat din R.F. a Germaniei în România, unde individul s-a prezentat la organele vamale și a predat autoturismul, achitînd taxa respectivă.

Pe Nicu Văduva, care este de fapt o veche cunoștință a ofițerului, Mărăcine Nicolae l-a învățat ca, la nevoie, să declare că autoturismul i-ar fi fost „donat de un fost ucenic, care acum se află în R.F. a Germaniei, în schimbul unor datorii pe care le-ar fi avut la el înainte de 1945, pe timpul uceniei”.

Pentru a da aparența folosirii legale a autoturismului și pentru a se putea justifica față de colegi și de cunoștințe, ofițerul a întocmit un act fictiv, sub semnătură privată, din care rezulta că ar fi închiriat autoturismul de la Nicu Văduva, contra sumei de una mie lei lunar. Bănuind că unele fapte ale sale au fost sesizate de comandantul unității, în luna noiembrie 1971, Mărăcine Nicolae l-a contactat pe străin, pentru a-l pune în gardă că au început cercetările cu privire la natura relațiilor existente între ei și a condițiilor în care acesta i-a oferit autoturismul și celelalte obiecte. În schimbul celor primite, abuzînd de funcție și făcînd trafic de influență, Mărăcine Nicolae a înlesnit străinului posibilitățile de a pătrunde cu ușurință, în unele întreprinderi de comerț exterior.

Se înțelege de la sine că, dacă asupra locotenent-colonelului de securitate Mărăcine Nicolae acționa un serviciu de spionaj, ori dacă nu se luau măsuri pentru curmarea acestor stări de lucruri, se putea ajunge la situații mai grave, care să aducă prejudicii organelor de securitate.

În luna februarie 1972, pentru gravele sale abateri, locotenent-colonelul Mărăcine Nicolae a fost exclus din rîndurile membrilor de partid și îndepărtat dintre cadrele active ale C.S.S. Totodată a fost sesizată Procuratura militară, pentru a întreprinde măsurile necesare.

Spre regretul nostru, acest caz nu este singular. De pildă, fostul căpitan Geantă Bibică, din Inspectoratul de securitate al județului Prahova, a fost contactat de către un reprezentant al unei firme „turistice” din R.F. a Germaniei — firmă ce se afla în atenția organelor de securitate — prin intermediul unei femei de moravuri ușoare, cu care ofițerul întreținea legături. El a permanentizat relațiile cu străinul, fără a raporta nimic comandantului său.

Un ofițer superior de la Inspectoratul de securitate al județului Suceava nu a raportat comandantului faptul că primește colete trimise de un cetățean străin din Austria. Un angajat civil, din I.S.J. Brăila, a fost contactat de mai multe ori de un diplomat de la Ambasada italiană, ajungînd pînă la asemenea relații, încît diplomatul i-a botezat copilul.

Se pune întrebarea legitimă : de ce unii salariați își permit să încalce legile țării și de ce alții manifestă rețineri în a raporta, în timpul cel mai scurt, asemenea cazuri, în care dușmanul încearcă să atragă, să compromită ori chiar să șantajeze cadre de securitate sau pe membrii de familie ai acestora ?

Reamintim o prevedere expresă din Ordinul nr. 83/1968, al tovarășului președinte al C.S.S., conform căreia personalul din unitățile Consiliului Securității Statului are obligația să dea dovadă în orice împrejurare de înaltă vigilență, să studieze sistematic formele și metodele de acțiune ale dușmanului și să întreprindă măsuri de contracarare. Totodată are datoria să sesizeze și să raporteze de îndată șefilor, intențiile unor cetățeni străini de a intra în relații cu persoane din aparatul de securitate.

Practica dovedește că sînt și situații ce nu se pot prevedea din timp și nici chiar evita, uneori. Nimeni nu trebuie să înțeleagă că un militar sau un angajat civil, care este pus în situația de a fi contactat de un străin și nu are aprobarea prealabilă a comandantului, trebuie să refuze categoric, să se comporte nepolitic ori să aibă manifestări care să atragă atenția străinului.

Și în astfel de împrejurări, competența profesională, discernămintul politic, stăpînirea de sine și orientarea ofițerului de securitate trebuie să-l caracterizeze, el urmînd să raporteze de urgență șefilor săi situația creată și condițiile în care a fost contactat.

Pentru întregul personal militar și civil din C.S.S. trebuie să fie limpede că reglementările H.C.M. nr. 18/1972 și măsurile ordonate de conducerea C.S.S. se înscriu pe linia preocupărilor permanente de a nu se da nici o posibilitate spionajului străin de a intra în posesia de date, informații sau documente secrete, ori să atragă de partea sa cadre din aparatul de securitate.

Colonel N. UNGUREANU
Locotenent-colonel ANTON SENTEȘ

ATENȚIE SPORTĂ LEGĂTURILOR REALIZATE ÎN ȚARĂ DE EMIGRAȚIA LEGIONARĂ

Ne aflăm la începutul unui nou an de muncă și la scurt timp după analiza muncii de securitate pe anul 1971, unde s-a scos încă o dată în evidență pericolozitatea pe care o prezintă pentru securitatea statului nostru elementele ce au făcut parte din fosta organizație legionară. Atât din expunerea tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului, cât și din cuvântul participanților la bilanț, a rezultat că, pînă în prezent, organele de securitate nu au reușit pe deplin să asigure o urmărire atentă, calificată și eficientă a tuturor legionarilor.

Ordinul pe anul în curs al tovarășului președinte Ion Stănescu pune, în mod special în fața ofițerilor ce lucrează în problema legionară, sarcini de o deosebită importanță, care vor trebui să ducă la cunoașterea aprofundată a tuturor acțiunilor întreprinse de aceste elemente dușmănoase.

În cele ce urmează, ne vom referi la un singur aspect al problemei legionare, deosebit de important și de actual prin consecințele pe care le-ar putea avea pentru munca noastră, și anume la posibilitățile realizării unor

legături între legionarii din țară și cei din emigrație, legături care ar putea afecta securitatea statului nostru.

Încă în anul 1967, cu prilejul constatării cu activul de bază din securitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, referindu-se la posibilitățile de acțiune ale elementelor legionaro-fasciste, arăta: „Dacă asemenea elemente pot găsi vreodată sprijin undeva, apoi acesta poate veni numai din afară, de la cercurile reacționare imperialiste”.

Pentru ofițerii de securitate, indicația comandantului nostru suprem presupune cunoașterea la timp a legăturilor ce se crează între legionarii din emigrație și cei din țară, natura acestor legături, influența negativă exercitată asupra celor din interior, pentru ca măsurile ce le întreprindem să înăbușe în fașă orice încercare de activitate ostilă.

Spre a realiza aceste obiective, se impune cunoașterea aprofundată a activității pe care emigrația legionară o desfășoară, a planurilor lor de viitor, a acțiunilor concrete îndreptate împotriva R.S. România, a modului și a căilor de realizare a legăturilor. Pe de altă parte, trebuie să cunoaștem și categoria de legionari din țară către care emigrația își îndreaptă în mod deosebit atenția.

După cum este cunoscut, în cadrul emigrației se disting două grupări legionare (simistă și antisimistă), între care se duce o luptă susținută pentru supremație. S-au creat o serie de disensiuni care au divizat și aceste două grupări, în grupulețe mai mici, ce acționează independent și nu mai dau ascultare șefilor lor, Horia Sima și Papanace Constantin. Conducerile celor două grupări sînt îngrijorate în mod deosebit de această dezbinare, precum și de atitudinea tot mai favorabilă țării noastre pe care o adoptă unii emigranți români care se bucură

de prestigiu în Occident și în cadrul emigrației române.

Ca urmare a acestor fenomene, conducerile celor două grupări au analizat — separat — situația existentă în organizația legionară din străinătate, propunîndu-și acțiuni care să ducă la creșterea eficienței activității lor potrivnice țării noastre.

Din datele pe care le deține aparatul de securitate, se desprind cîteva direcții de activitate, care sînt comune ambelor grupări legionare și anume: recrutarea de elemente tinere dintre fiii legionarilor și ai altor emigranți sau din rîndul celor rămași în ultimii ani în străinătate, pentru „pregătirea unei noi generații de legionari”; întreprinderea de acțiuni menite să ducă la compromiterea vîrfurilor legionare din gruparea adversă, pentru acapararea conducerii organizației, vizîndu-se unificarea pe această cale; publicarea în fișuicile editate de grupările respective a unor materiale de doctrină și propagandă legionară, prin care „să combată” activitatea ce se desfășoară în România pentru demascarea organizației și a căpeteniilor acesteia.

Se mai cunoaște, de asemenea, că gruparea simistă, mai agresivă în comparație cu gruparea condusă de Constantin Papanace, și-a propus și acțiuni care să se desfășoare pe teritoriul R.S. România. Dintre acestea, reținem ca fiind mai importante: trimiteră în țară a unor emisari legionari, ori persoane nelegionare care îi simpatizează pe aceștia, folosindu-se calea turismului ori a vizitelor la rude. Scopul lor este acela de a culege, în primul rînd, informații cu privire la situația legionarilor din țară, precum și anumite informații economice, politice și militare.

O altă preocupare a grupării menționate este aceea de a căuta elemente

nemulțumite, chiar și din rîndul celor ce în prezent ocupă funcții importante în diferite sectoare de activitate, cu care să stabilească legături și pe care, apoi, să le folosească în acțiuni potrivnice statului nostru.

Se dețin informații din care rezultă că un număr de căpetenii legionare din țară sînt în atenția conducătorilor legionari din emigrație, în vederea numirii uneia dintre acestea ca șef al organizației legionare în țară, în momentul în care se va considera oportună o astfel de acțiune. Datele obținute, ca urmare a măsurilor întreprinse pînă în prezent de organele de securitate, scot în evidență faptul că emigrația duce încă acțiuni de studiere a persoanelor vizate, pentru a se stabili asupra celui mai indicat element.

Față de aceste preocupări ale emigrației legionare, aparatul de securitate trebuie să desfășoare o acțiune permanentă de identificare a tuturor legionarilor care, pe diferite căi, caută să intre în legătură cu legionarii din emigrație.

Din analizarea informațiilor de care dispunem, reiese că se fac încercări susținute din partea emigrației pentru stabilirea unor legături permanente cu legionarii din țară, în scopul culegerii de informații și pentru inițierea unor acțiuni ostile. Cîteva fapte ne atrag atenția că asemenea legături există. De exemplu, sinuciderea lui Petrașcu Nicolae, fost secretar general al organizației legionare, a fost cunoscută într-un timp relativ scurt de către Horia Sima și de cei din jurul său, iar articolul publicat de ei în „Țara și Exilul” a cuprins și unele amănunte care, desigur, au fost transmise de către o persoană care a cu-

noscute cît de cît împrejurările respective. C.I., fost șef de comandament, fost condamnat, la scurt timp după ce și-a schimbat domiciliul, a primit din străinătate o serie de cărți pe noua adresă, R.M., fost comandant al „Bunei Vestiri”, fost șef de comandament, a primit de la un turist venit din Occident o carte și lucruri de îmbrăcăminte, de proveniență spaniolă, deși nu comunicase nimănui în străinătate adresa sa, iar în țară foarte puțini o cunoșteau. Aceste cîteva fapte, ca și altele, ne îndreptățesc să tragem concluzia că legionarii din țară nu au fost dați uitării de către cei din emigrație, că există preocupări pentru organizarea și reactivizarea unora dintre ei la acțiuni ostile orînduirii noastre socialiste.

Una dintre căile prin care se realizează asemenea legături este calea turismului. În ultimii ani, au venit în țara noastră, ca turiști ori ca vizitatori la rude, un număr însemnat de legionari. Măsurile de urmărire a lor pe toată perioada șederii în țară au scos în evidență unele aspecte care nu trebuie neglijate. Așa de exemplu, cîteva dintre legionarii veniți în țară, în mod diversionist, au făcut afirmații față de rețeaua informativă că, în condițiile politice actuale, ar fi foarte greu să se întreprindă acțiuni în interior, acestea presupunînd multe riscuri. În discuții, au lăsat totuși să se înțeleagă că este bine să se mențină legătura între legionari, pentru a fi capabili să se mobilizeze în situația cînd condițiile internaționale vor permite întreprinderea unor acțiuni ostile organizate.

Dintre legionarii care ne-au vizitat țara în ultimii ani, prin comportarea și prin legăturile pe care le-au realizat, ne-a atras în mod deosebit atenția

„Doboș Demetriad”, inginer, fugit din țară în 1941, stabilit în Argentina. Acesta, începînd din 1967 și pînă în prezent, a venit în țară de trei ori, prilejuri cu care a contactat un număr însemnat de persoane. Printre aceste persoane erau familiile unor legionari stabiliți în străinătate, precum și unii dintre foștii colegi de facultate cu care activase în organizația legionară.

Despre legionarul „Dinu Mircea” s-au obținut informații că a venit cu însărcinări din partea lui Papanace Constantin, că și-a prelungit șederea în România de mai multe ori, deoarece, în urma măsurilor luate de noi (printre care și contactarea sa), nu și-a putut duce la îndeplinire misiunea pe care o avea.

Un alt legionar, venit în țară în anul 1970, a primit misiunea (din partea unui comandant legionar din R.F. a Germaniei) să se intereseze de situația și poziția prezentă a două căpetenii legionare din țară. El i-a contactat pe cei doi, le-a sondat atitudinea față de organizația legionară, după care a informat în R.F. a Germaniei asupra celor constatate.

Este cazul să se menționeze însă că nu toți legionarii veniți în țară ca turiști ori ca vizitatori la rude au fost lucrați în mod calificat. Despre venirea unora în România — ce-i drept, în urmă cu doi-trei ani de zile — organele noastre au aflat abia după ce aceștia părăsiseră țara.

De pildă, în urmă cu trei ani, C.P. și H.A., legionari domiciliați într-una din țările Americii Latine, au venit în România, după care au plecat în Spania, unde au contactat mai multe elemente legionare, din apropierea lui Horia Sima. Necunoscîndu-se la timp venirea lor, atît Inspectoratul de securitate al județului Sibiu cît și Direcția

I nu au luat măsurile necesare de urmărire.

Au fost însă și situații în care, deși s-a cunoscut apariția în țară a unor legionari, nu s-au luat măsurile corespunzătoare de urmărire a lor.

Trebuie organizate din timp măsuri de urmărire a tuturor legionarilor din emigrație ori a persoanelor nelegionare care au legături în străinătate cu astfel de elemente, atunci cînd se obțin informații că urmează a veni în țară, indiferent în ce calitate. Celor despre care deținem date că vor veni mai des în țară, considerăm că este bine să li se deschidă dosare de urmărire informativă.

O altă cale de realizare a unor legături și de obținere a unor informații o constituie trimiterile poștale. Un număr însemnat de legionari din rîndul emigrației au legături și pe calea poștei, atît cu familia, cît și cu prietenii pe care i-au cunoscut în timpul studiilor, ori cînd au acționat împreună în organizația legionară. Pe această cale, transmit în țară idei ostile și chiar indemnuri la activitate împotriva orînduirii noastre socialiste.

Legionarul „Gabor Osvald”, din R.F. a Germaniei de pildă, întreține legături cu un număr însemnat de persoane din România. Pe cele mai multe dintre acestea le incită, în mod subtil, să se opună măsurilor luate de partid și guvern, iar pe altele le îndeamnă să părăsească țara, deoarece, după cum afirmă el, „numai în Occident oamenii se pot realiza”. Tot pe această cale, emigrația legionară capătă știri cu privire la unii legionari cu care familiile respectivilor fac schimburi de vizite.

Prin corespondență, se mai scurg în exterior și informații de tot felul care sînt exploatate de emigrație,

pentru propaganda pe care o face împotriva țării noastre.

De altfel, și legionarii din emigrație strecoară în scrisorile lor informații cu privire la ceea ce fac ei, indicând unde se află unul sau altul dintre cunoscuții comuni etc. Cert este că nu întotdeauna s-a făcut un studiu amănunțit, fie pe unități teritoriale, fie pe țările în care sînt concentrați legionarii din emigrație, pentru a se putea desprinde unele concluzii cu privire la preocupările și la activitatea acestora. Au fost numeroase cazurile cînd, pe calea poștei, au fost introduse în țară o serie de publicații cu caracter legionar.

Pentru a verifica existența unor legături organizate între legionarii din țară și cei din străinătate, trebuie să controlăm în continuare măsura în care preocupările și îndemnul emigrației sînt cunoscute și aplicate de elementele din interior. Există pe această linie o anumită concordanță între părerile exprimate de legionarii din emigrație (în legătură cu necesitatea menținerii legăturilor, pentru a crea premisele unei mobilizări operative într-o situație favorabilă) și concepțiile pe care le desprindem din urmărirea unor legionari din țară. Faptul este, după părerea noastră, de natură să ne atragă atenția, cu atît mai mult cu cît unii legionari manifestă preocuparea de a reface și menține legăturile. (În cursul anului 1971, au fost descoperite și destrămate mai multe anturaje de legionari.) Există similitudini și în ce privește preocuparea pentru îndoctrinarea unor elemente tinere, pentru realizarea unor materiale propagandistice menite să mențină spiritul legionar și speranța că organizația va mai putea juca — cîndva — un rol în viața politică a țării.

Pînă în prezent, aceste forme de

activitate desprinse din urmărirea legionarilor nu au fost întotdeauna analizate, pornindu-se de la ideea că ele ar putea fi rezultatul unei acțiuni coordonate din exterior, ori de anumiți legionari care și-ar fi putut asuma rolul de conducători. Un deziderat major al activității noastre în problema legionară îl constituie identificarea acelor legionari care și-ar putea asuma rol de conducere la un moment dat, existența uneia sau mai multor comandamente în conservare, care să preia conducerea activității legionare în țară, la ordinele primite din partea emigrației, ori existența unor nuclee de legionari care să indice legionarilor atitudinea pe care să o aibă față de politica internă și externă a statului nostru.

Să ne amintim că legionarii cu funcții și chiar cei ce formau comandamentele au avut întotdeauna dubluri care să le preia atribuțiile, în cazul în care ar fi arestați ori cînd ar trebui să întrerupă legăturile, simțindu-se urmăriți. De asemenea, au fost folosiți legionari mai puțin cunoscuți, care erau însărcinați cu conducerea unor formațiuni legionare, ori cărora li s-au încredințat misiuni de curierat. Nu trebuie uitat nici faptul că și în detenție s-au constituit comandamente cu misiunea conducerii activității legionare. Și sînt suficiente motive să căutăm a ne convinge dacă aceste elemente au renunțat sau nu la calitățile asumate anterior. Este de datoria noastră ca, în urmărirea persoanelor cunoscute cu asemenea antecedente, să găsim căi și mijloace corespunzătoare, să utilizăm combinații informative, prin care să învingem abilitatea lor, determinîndu-i să-și destăinuie adevăratele preocupări pe linia activității legionare. Preocuparea pentru a stabili dacă există o eventuală conducere legio-

nară în țară nu este de conceput numai prin dirijarea rețelei informative pe lîngă elementele care au deținut grade sau funcții, ori au făcut parte din comandamente și sînt semnalate că se mențin la vechile concepții, ci și pe lîngă legionarii activi din rîndul emigrației, inclusiv a celor care ne vizitează țara.

Fiind vorba de o problemă și nu de rezolvarea unui caz izolat, stabilirea legăturilor dintre legionarii din țară și cei din străinătate presupune o perfectă coordonare a măsurilor ce se întreprind pe această linie. O acțiune insuficient gîndită poate produce consecințe dăunătoare realizării acestui scop.

Tot atît de dăunătoare activității noastre în acest domeniu poate fi și insuficienta verificare și pregătire a unor informatori, care, la adăpostul legăturii cu organele de securitate, călătoresc, uneori frecvent, în străinătate. Pe lîngă faptul că rezultatele informative ale persoanelor respective nu sînt cele scontate, se scapă din atenție faptul că acestea s-ar putea pune la dispoziția unor elemente legionare active din rîndul emigrației.

În acest sens, este de reținut cazul unui informator care a făcut mai multe călătorii în diferite țări occidentale și în S.U.A. Informațiile furnizate de el la înapoiere au fost de mică importanță, vizînd doar probleme cunoscute, deși posibilitățile de informare ale celui în cauză erau mult mai mari. La ultima deplasare, făcută în anul 1971 în Austria, informatorul a avut o comportare necorespunzătoare, în sensul că nu a respectat instructajul făcut. În plus, deplasîndu-se în R.F. a Germaniei, a luat legătura cu mai mulți legionari activi, față de care a făcut afirmații cu privire la colaborarea cu organele de securitate.

(Aceste aspecte au fost stabilite de un alt informator, care a făcut ulterior o deplasare în Occident.) În același mod s-au comportat și alți informatori. De aceea, mai mult ca pînă acum, va trebui ca asemenea acțiuni să constituie o misiune de luptă. Fiecare informator trebuie pregătit temeinic. Este necesar să întreprindem din timp măsuri eficiente de verificare a lui și, numai în situația cînd ne-am format convingerea fermă că se va comporta în mod corespunzător îi vom face instructajul respectiv. Este necesar, de asemenea, ca, în toate cazurile de trimiteri de informatori cu sarcini contrainformative, să se colaboreze cu Direcția I, pentru a li se asigura acestor oameni un instructaj complex.

Toți acei informatori din problema legionară, care călătoresc în Occident, cu sau fără sarcini contrainformative, la înapoierea în țară trebuie supuși unor măsuri temeinice de verificare. Aceasta pentru a stabili, atît loialitatea lor față de colaborarea cu securitatea statului, cît și faptul dacă nu s-au angajat față de emigrație să îndeplinească în țară misiuni pe linia organizației legionare.

De asemenea, trebuie să aducem perfecționări continue muncii noastre de urmărire a legionarilor ce ne vizitează țara, iar în unele cazuri, bine studiate, după ce s-au primit aprobările respective, să se treacă la contactarea lor, pentru a fi influențați să adopte o atitudine loială. În vederea influențării, pot fi folosiți și unii informatori care, prin discuții, să le demonstreze că în țară nimeni nu mai este dispus să se angreneze în acțiuni ostile, ele fiind sortite eșecului.

Locotenent-colonel I. MARINESCU

O seară de iarnă. Cu graficul întâlnirilor în față, căpitanul „Mileanu” urmărirea prin fereastră căderea domoală a fulgilor de nea. Privi ceasul și, după ce raportă șefului de birou, plecă acasă la informatoarea „Betty”. Da, acasă la ea, pentru că întâlnirile aveau loc acolo, din cauza fazei înaintate a bolii de care suferea informatoarea. Întâlnirile deveniseră, ce-i drept, mai rare în ultimul timp, dar

EDUCAREA INFORMATORILOR DE CONTRASPIONAJ DIN RÎNDUL CETĂȚENILOR STRĂINI

materialele erau tot de calitate. Deși „Betty” era bolnavă la pat, informațiile continuau să vină. Pe baza dirijării și instruirii ei exacte de către ofițer, „Betty” reușea să obțină informațiile necesare, pe de o parte, de la persoanele care o vizitau, pe de altă parte, de la unica ei fiică, Florence, care în timpul liber se întâlnea cu elementele ce ne interesau. Florence se

obișnuise deja cu ideea de a relate mamei sale tot ceea ce ea îi ceruse (direct sau indirect) și niciodată nu ridicase vreo obiecție ori întrebare.

Amindouă se repatriaseră din „S.U.A.”. „Betty” se născuse în Transilvania și plecase din țară ca emigrantă, imediat după primul război mondial. Florence se născuse pe pământul „lumii noi”, dar mama ei îi sădise în suflet de mică dragostea și curiozitatea pentru țara de care o lega filiația maternă.

După moartea soțului ei, „Betty” și-a lichidat bunurile din America și s-a repatriat împreună cu Florence. Ajunsă în București se angajează la „Uniunea Ziariștilor” și reușește în scurt timp, să stabilească legături cu aproape toți repatriații americani, cit și cu o serie de studenți, doctoranzi, cercetători, profesori din „S.U.A.” care se pregăteau în țara noastră. Toți aceștia o vizitau, îi cereau sfaturi, ca unei persoane cu multă experiență și care dovedea realism și spirit de orientare.

De fapt tocmai aceste calități, ca și multe altele, printre care cunoașterea a șapte limbi, cinstea și corectitudinea, sentimentele ei pozitive față de țara noastră, dragostea față de copil etc., precum și posibilitățile informative de care dispunea, au stat la baza clarificării acțiunii informative prin care fusese lucrată, trecându-se la recrutarea ei. Avind o atitudine deschisă în procesul recrutării, „Betty” indicase atunci unele elemente din rîndul repatriaților ce aveau comportări suspecte sau chiar manifestări dușmănoase, oferindu-se să ne sprijine în clarificarea acelor cazuri. Pe tot parcursul colaborării, ea a fost ve-

rificată continuu, prin toate metodele și mijloacele, dar s-a dovedit a fi loială și sinceră. Acum însă, la 56 de ani, boala o țintuise la pat.

După ce discuțiile obișnuite ale întâlnirii din seara aceea avură loc, „Betty” îl rugă pe căpitanul „Mileanu” să mai rămână și își chemă fiica, pe care o prezentă ofițerului, fără a destăinui însă ocupația acestuia. Ii ceru fetei, ca, la rîndul ei, să-l ajute pe ofițer în orice problemă, așa cum ea, „Betty”, făcuse pînă atunci.

După mai puțin de două săptămîni, se perindau prin fața catafalcului mulți prieteni și cunoscuți. În urma lor rămîneau coroane sau buchete de flori. Și printre ele un buchet de garoafe roșii, florile pe care „Betty” le îndrăgise cel mai mult. Iar Florence știa asta... Era omagiul ultim al unui ofițer...

Începutul acesta de articol profesional poate părea patetic, ori melodramatic chiar.

Atitudinea femeii care pe patul de moarte predă ștafeta muncii informative fiicei sale ne-a determinat să medităm însă puțin mai mult asupra problemei educării informatorilor din rîndul cetățenilor străini și să înjghebăm rîndurile pe care le citiți.

Ce anume a determinat atitudinea acestei femei?

Răspuns la această întrebare nu se poate da, decît luînd în considerație elementul educație. Este vorba de educația pe care ofițerul a făcut-o și o face rețelei sale informative.

În acest caz, ofițerul, încă înainte de recrutare, a cunoscut cîteva date necesare pentru activitatea ulterioară. El a știut că „Betty”, încă din America,

era cunoscută ca o persoană energetică, cu orientare progresistă în cadrul coloniei române, că ea era legată sufletește de țara ei de origină, că, revenită în România, căuta să înțeleagă orînduirea noastră și efortul societății românești de a progresa pe calea socialismului. Dar nu întotdeauna reușea să înțeleagă aceasta...

După recrutare, ofițerul nu a încetat verificarea repatriatei, dimpotrivă, a intensificat-o, prin întregă gamă a metodelor și mijloacelor muncii de securitate, inclusiv prin infiltrarea unei tovarășe-ofițer pe lângă „Betty”, sub acoperirea de studentă americană, reușind să cunoască astfel bine mediul familiar al informatoarei, intimitatea sentimentelor și a caracterului ei. A fost confirmată încrederea de care se bucura „Betty” în rîndul cetățenilor străini și faptul că nu a desconspirat legătura cu noi.

În tot timpul colaborării, ofițerul a căutat să o educe și să o formeze pentru munca informativă, să o educe și să o formeze din punct de vedere politic. La începutul colaborării „Betty” n-a înțeles necesitatea unor măsuri luate pe linie de stat, cum ar fi: apariția unor acte normative sau a unor documente de partid ce reglementau anumite domenii de activitate, înființarea unor magazine cu vinzări în valută etc., dar ofițerul i-a explicat clar și cu răbdare. Apoi, la locul ei de muncă, „Betty” a fost folosită ca translatore pe lângă grupurile de străini ce veneau oficial în instituție și care se deplasau în provincie, înțelegînd că aceasta este o dovadă de încredere față de ea. Ulterior a fost sprijinită pentru încadrarea în muncă a fiicei sale, deși aceasta nu cunoș-

tea în mod corespunzător limba română. Acest sprijin a apropiat-o pe „Betty” și mai mult de aparatul de securitate. „Betty” a început să vadă în organele de securitate o instituție în care poate avea deplină încredere și care o poate ajuta. Se gândea desigur și la fiica ei, care, mai devreme ori mai târziu, avea să rămână singură și pe care voia să o știe în siguranță.

Ea a văzut exemplul personal al ofițerului, de care s-a atașat sufletește, în cadrul unor raporturi corecte de muncă, de simpatie și de stimă reciprocă, de obligații reciproce.

„Betty”, care inițial voia să obțină cetățenia română, a renunțat la idee, înțelegând că străinii (mai ales noile cunoștințe) au mai multă încredere în cetățenii străini decât în cei români și le relatează mai ușor unele fapte.

După câteva săptămâni de la înmormîntare, cu aprobarea conducerii profesionale, ofițerul i-a confiat Florencei calitatea sa, faptul că a ținut o legătură de natură informativă cu „Betty” și, din acel moment, a continuat legătura cu Florence, care s-a încadrat repede în munca de culegere a informațiilor și care a obținut ulterior rezultate foarte bune, fiind infiltrată pe lângă obiective importante pentru munca noastră.

Un alt exemplu pe care vrem să-l relatăm este cel al informatorului „Camil”, din legătura altui ofițer din cadrul aceleiași direcții.

Arab din „Libia”, „Camil” venea în țara noastră în mod frecvent. Ulterior s-a căsătorit cu o româncă și, după o perioadă de ședere în Orient, au

revenit împreună în România. Prin el, s-au cunoscut o serie de date legate de persoane ce ne interesau din mediul pe care îl frecventa, organizându-se citeva prinderi în flagrant. Materialele furnizate de informator s-au verificat întotdeauna. Ofițerul care-l avea în legătură a depus însă eforturi considerabile, pentru educarea pe linia muncii informative și pentru educarea politică a străinului. Astfel, în perioada inițială, întrucît „Camil” nu cunoștea bine limba română, ofițerul văzînd că nutrea sentimente frumoase pentru politica țării noastre, i-a explicat unele documente de partid și de stat, publicate în presă, încercînd să-l atașeze de noi și prin ajutorul ce i l-a dat pentru a se angaja la o întreprindere de artă aplicată și artizanat. „Camil” a ajuns să afirme că are un „frate” în persoana ofițerului, confiindu-i toate necazurile și aspirațiile lui.

Ofițerul a știut și să-l antreneze treptat la munca informativă, cerîndu-i inițial date despre europeni, americani, africani, apoi despre unii arabi și ulterior despre elemente din rîndul conaționalilor săi.

Fiind introdus într-o combinație informativă, unde era infiltrat și un ofițer drept comerciant, „Camil” a acceptat să se lase și el arestat, să fie condus pe stradă împreună cu ceilalți arestați, să fie adus la confruntări, să trăiască vreme de cîteva zile regimul arestatului, pentru a nu ne desconfira acțiunea. Desigur, urmărilor li s-au spulberat orice suspiciuni asupra lui „Camil”, după această combinație.

Alt ofițer, care are în legătură un informator „spaniol”, de naționalitate evreu, l-a educat plecînd de la sentimentele de simpatie ale străinului față de România, de la realismul lui în judecarea contradicțiilor din sinul societății capitaliste și de la interesul celui în cauză de a realiza contracte economice cu țara noastră. Considerăm elocvent acest caz al „spaniolului” numit „Salvador”, atît în ceea ce privește antrenarea lui la furnizarea de materiale informative, cît și în ce privește educarea lui morală.

Astfel, ofițerul l-a determinat să-i furnizeze informații, inițial despre unii cetățeni români, funcționari în întreprinderi de comerț exterior (suspecți că au legături neprincipiale cu partenerii străini), apoi a obținut informații despre unii români aflați la posturi în străinătate, ulterior i-a cerut date despre fugarii români stabiliți în Occident. Pe urmă, „Salvador” a dat informații legate de comercianții conaționali și în sfîrșit ofițerul i-a cerut, iar „spaniolul” a dat informații despre cadrul serviciului de contrainformații din țara sa, cu care se află în legătură informativă. „Salvador” a confiat totodată că a lucrat și cu organele de contraspionaj ale unui alt stat. Desigur, ofițerul i-a cerut astfel de informații încît, dacă ar fi desconspirat sau ar fi trădat legătura cu noi, interesele Consiliului Securității Statului și, în ultimă instanță, ale țării să nu fi fost afectate.

La rîndul său, ofițerul i-a acordat sprijin în unele situații dificile, fapt pe care „Salvador” l-a apreciat. (De pildă, l-a ajutat să efectueze o ex-

cursie în țara sa împreună cu o româncă ș.a.)

Educat permanent în spiritul stimei și simpatiei pentru România, străinul a făcut din plin dovada afecțiunii sale pentru poporul nostru. În timpul calamităților din mai 1970, el a fost unul dintre inițiatorii depunerii de ajutoare în valută, publicînd totodată una dintre primele scrisori de compasiune pentru poporul român. Ulterior – în urma discuțiilor ofițerului cu el – „Salvador” a constituit elementul determinant în luarea hotărîrii de către unele persoane particulare sau firme străine de a-și aduce contribuția la ajutorarea persoanelor din localitățile inundate.

Desigur, exemplele de mai sus se referă la educarea unor informatori din rîndul cetățenilor străini, care, la rîndul lor, au fost recrutați și apoi s-a continuat educarea lor, în spiritul simpatiei față de poporul român, față de originea, cultura sa materială și spirituală, de politica sa de pace și prietenie cu toate țările lumii.

Dar nu numai astfel de informatori trebuie și sînt educabili în această idee, ci și cei recrutați pe bază de interese, sau prin materiale compromițătoare.

De pildă „Kronos”, cetățean „elvețian” de naționalitate „germană”, a fost recrutat pe bază de material compromițător, pentru relații ilicite cu un funcționar român. Educat fiind în spiritul respectului față de țara noastră și al prieteniei față de ofițer, „Kronos” a fost pregătit totodată și pentru munca de contraspionaj.

Considerăm ca foarte importantă necesitatea educării informatorilor în sensul profesional, informativ, pentru

că rețeaua noastră din rîndul cetățenilor străini este de două categorii: cea inițiată sau chiar experimentată în munca informativă și cea neinițiată în aceste preocupări.

Dacă informatorii au fost pregătiți pentru munca informativă, atunci înseamnă că inamicul (oricare ar fi el) i-a educat în spiritul atașamentului față de statul respectiv, în sensul comunității de interese pentru lumea capitalistă, pentru modul occidental de viață, că i-a pregătit împotriva noastră. Trebuie deci să schimbăm cu 180 de grade orientarea omului cu care lucrăm. Totodată trebuie să reținem că, la această categorie de informatori, pericolul jocului dublu este mai mare.

Dacă informatorii din rîndul cetățenilor străini nu sînt inițiați, educați, formați în munca informativă, atunci sarcina aceasta ne revine. De regulă, la această categorie, timiditatea, frica, nepriceperea de a aborda în discuții problematica stabilită, simplitatea culegerii informațiilor etc., le sînt specifice. De aceea, trebuie să-i educăm în special în sensul înlăturării acestor carențe.

„Kronos” făcea parte din această ultimă categorie de informatori din rîndul cetățenilor străini. El a fost educat și antrenat treptat să furnizeze informații despre unii cetățeni români suspecți de legături ilicite cu străinii. După trei, patru întîlniri a dat informații despre o româncă ce desfășura activitate suspectă și se preocupa de coruperea altor cetățeni români, spre a-i determina să transmită informații unor firme străine. În urma unei călătorii turistice efectuate la „Zürich”,

româncă nu s-a mai întors. „Kronos” a fost dirijat să o recontacteze în străinătate. Pentru realizarea acestei sarcini, omul care pînă atunci nici nu știa să manipuleze un magnetofon obișnuit și-a cumpărat singur mijloacele de înregistrare fonică, a contactat fugara respectivă la domiciliul ei, a purtat discuții interesante cu ea, pe care le-a înregistrat și ni le-a adus (veridicitatea lor s-a verificat și prin alte mijloace).

În educarea și în antrenarea lui „Kronos” la munca informativă, ofițerul a știut să lege interesul nostru de interesul lui, orientîndu-l spre mediul unor organizații emigraționiste, unde acesta s-a introdus destul de bine.

Faptul că ofițerul l-a educat în spiritul respectului și simpatiei față de țara noastră l-a determinat pe „Kronos” să vadă clar esența fenomenelor social-politice și economice de la noi și să dea unele sugestii de îmbunătățiri și raționalizări în economie care, fiind aplicate, au dus la obținerea unor rezultate bune pentru țara noastră.

Din exemplele de mai sus, ca și din altele, rezultă că educarea informatorilor de contraspionaj din rîndul cetățenilor străini se face diversificat, în funcție de personalitatea fiecăruia (personalitate care poate și trebuie cunoscută temeinic în timpul studierii și verificării), precum și de multe alte considerente ce se condiționează reciproc.

Astfel, în educarea acestor informatori, se va ține seama de faptul dacă sînt sau nu agenți ori cadre ale serviciilor de spionaj străine, de sar-

cinile cu care au venit în țara noastră, mediile din care provin, poziția lor socială și economică, concepțiile lor politice, etice, estetice, filozofice, religioase, ateiste, poziția lor față de pacea și securitatea omenirii, pregătirea culturală, profesională, aptitudini, calități, vicii, trăsături de caracter, pasiuni, interese morale și materiale, aspirații, originea, naționalitatea, cetățenia, rasa, vîrsta, sexul etc.

Din toate aceste considerente, reiese că nu pot fi date rețete pentru educarea acestor informatori și că acest proces este individualizat. De exemplu, unele probleme se pot debata cu cetățenii statelor capitaliste dezvoltate, altele cu persoane din „lumea a treia”, respectiv din țările eliberate recent din jugul colonial; unele chestiuni se pot discuta cu ateii, altele cu misticii; într-un anumit mod se pot clarifica diferite teme cu o persoană care dispune de un înalt grad de pregătire intelectuală, într-un alt mod cu oameni mai puțin pregătiți din acest punct de vedere; într-un fel se poate aborda problema rasială, a contradicțiilor lumii capitaliste, a înarmării nucleare cu un student negru, sau arab, altfel cu un diplomat francez, cu un lector american, un tehnician vest-german sau un comerciant japonez etc.

Ofițerul trebuie să știe să selecționeze aspectele pe care să le discute cu informatorul, să și-l apropie, să-l ajute, cînd cererea sa e legală, să dea dovadă permanent de tact, să posede o temeinică pregătire politică,

profesională, de cultură generală etc., să cunoască limba informatorului sau cea de circulație internațională din sfera lingvistică din care țara sau limba sa fac parte, să cunoască cultura materială și spirituală a poporului și a țării informatorului, să cunoască țara aceluia informator, cu frumusețile ei naturale și cu realizările oamenilor de acolo, să cunoască politica statului respectiv, să cunoască principalele partide politice, culte și secte, noțiuni generale de istorie și geografie a țării lui, problemele contemporaneității sociale de acolo, să nu-i jîgnească sentimentele naționale, religioase, ideologice, etice, oricare ar fi ele, să-i explice argumentat justetea politicii interne și externe a partidului nostru, a acțiunilor noastre pentru stabilitatea păcii mondiale și întronării între state a relațiilor de independență, egalitate, neamestec în treburile interne, cooperare etc., să știe cînd să folosească momentele oportune pentru astfel de discuții și să-și aleagă metodele și procedeele optime pentru realizarea lor.

Atenție se va acorda apropierea acestor informatori de ofițerii ce-i au în legătură și prin ei de aparatul de securitate, de țara noastră.

Un rol deosebit în acest sens revine exemplului personal al ofițerului, care trebuie să stabilească între el și informator relații de respect reciproc, să nu se lase antrenat în activități ce l-ar putea compromite, să-și controleze vocabularul, gesturile, mimica, să aibă o ținută vestimentară corespunzătoare, să fie manierat, so-

ciabil, simpatice, atent, să declanșeze discuții plăcute, interesante, degajate, să știe să aprecieze activitatea informatorului, să-l stimuleze moral și material, în raport cu valoarea informațiilor etc.

Desigur, unele particularități în educarea informatorilor de contraspionaj din rîndul cetățenilor străini reies din modul în care au fost recrutați.

Astfel, dacă informatorul colaborează cu noi datorită simpatiei față de țara noastră, a convingerilor sale politice pro-socialiste și anti-capitaliste, îi vom cultiva aceste sentimente și încrederea că în viitor drumul omenirii va fi comunismul, inclusiv în țara lui, îi vom arăta că, sprijinindu-ne pe noi, participă pe măsura posibilităților sale, la demascarea și prevenirea acțiunilor imperialiste, războinice etc., că astfel își slujește propriul popor, eventual clasa socială din care face parte etc.

Dacă informatorul a fost recrutat pe bază de cointeresare materială, trebuie să-l atragem de partea noastră zi de zi, să căutăm a ni-l atașa, pentru ca o eventuală „ofertă” substanțială din partea altora să nu-l determine să treacă de partea lor, ci să rămână, din atașament și respect față de ofițer, alături de noi.

Dacă informatorul a fost recrutat pe bază de material compromițător, trebuie urmărite în permanență schimbarea poziției lui, a conduitei și preocupărilor lui negative ce au stat la baza procesului recrutării și să se găsească căile, procedeele și mijloacele

cele de influențare pozitivă permanentă.

Considerăm ca foarte important – indiferent de modul în care informatorii au fost atrași la colaborare cu noi – ca acestora să li se formeze deprinderile necesare pentru activitatea de colaborator secret al securității statului român și să li se clarifice sensul acestei colaborări, de a înțelege că noi nu urmărim scopuri agresive (război, expansiune etc.), nici avantaje injuste, în detrimentul altor state, ci unicul nostru interes este de a ne apăra de acțiunile dușmănoase ale serviciilor de spionaj străine sau ale organizațiilor emigraționiste din exterior.

De asemenea, trebuie să reținem faptul că această categorie de informatori se găsește în permanență în anturajul străinilor, sub influența ideologico-politică a anti-comunismului, a lumii în care dictonul „homo homini lupus” se aplică zilnic și, ca atare, trebuie să-i educăm, în sensul dorit de noi și din acest punct de vedere.

În prezentul articol au fost abordate câteva considerente privind complexa problemă a educării informatorilor de contraspionaj din rîndul cetățenilor străini. Credem că aceste considerente vor determina pe ofițeri să-și spună părerea în acest domeniu, pentru ca și în acest mod să contribuie la ridicarea muncii cu rețeaua informativă la nivelul exigențelor actuale.

Locotenent-major IOAN BOLDEA

ASPECTE ALE ACTIVITĂȚII UNOR ELEMENTE IEHOVISTE DIN JUDEȚUL SUCEAVA

Nu de mult, la Suceava a avut loc procesul unor conducători ai sectei interzise „Martorii lui Iehova”. Au fost judecate principalele elemente conducătoare pe țară ale acestei secte: Mandiuc Toader și Pricop Dumitru, împreună cu trei complici ai lor.

Cu ocazia dezbaterii procesului, s-a evidențiat pericolul social pe care îl prezintă activitatea acestei secte ilegale, prin aceea că au întreprins acțiuni de reorganizare, au multiplicat și difuzat în scris și verbal idei cu conținut de calomnie și de instigare împotriva orînduirii sociale și de stat din R.S. România, au întreținut legături prin emisari cu centrul iehovist din străinătate, au propagat nesupunere față de legile țării etc.

În cele ce urmează vom trata unele dintre principalele aspecte ale activității

grupului „Martorii lui Iehova” depistat în județul Suceava.

Avînd semnalări că în rîndul iehoviștilor din județ se resimțea o înviorare a activității lor clandestine, la conducerea inspectoratului s-au analizat principalele materiale informative, stabilindu-se măsurile necesare.

Cu mai mult timp în urmă, o sursă a noastră ne semnalase că Mandiuc Toader este vizitat de diferite persoane, printre care și unii iehoviști. Mandiuc era croitor de meserie, astfel că la început s-a presupus că e vorba doar de clienți ai acestuia.

S-a luat totuși măsura de a se studia la fața locului amplasarea imobilului în care locuia cel în cauză, după care s-a emis imediat ipoteza că această locuință putea fi foarte bine locul de întîlnire al iehoviștilor. Datele pe care le posedam despre Mandiuc ne-au determinat să luăm măsuri de verificare. În acest sens, a fost instruit informatorul „Costișeanu” (bun amic al lui Mandiuc Toader).

Informatorul „Costișeanu” a fost dotat și cu un „portmoneu”, aceasta în scopul de a avea certitudinea că nu va scăpa nimic din cele ce vor fi discutate. Eram de altfel interesați să cunoaștem și modul cum informatorul se va descurca în rezolvarea sarcinilor trasate, fără a crea suspiciuni. Discuția purtată a scos în evidență că Mandiuc în mod intenționat își schimbase domiciliul (venind dintr-o comună din județ în cartierul de la periferia orașului Suceava), că și-a cumpărat o casă într-un loc mai izolat, că desfășoară și în prezent activitate iehovistă, dar într-un mod mai ascuns. El recrutară aderenți, însă îi studia cu grijă în prealabil. Și pe „Costișeanu” l-a instruit asupra modului cum să recruteze aderenți, indicînd ca aceștia să fie oameni hotărîți și de încredere. I-a

explicat cum să-i verifice, sugerînd ca, atunci cînd un adept îi restituie o carte, să poarte cu acesta discuții în legătură cu ea. (În concepția lui Mandiuc, un informator al securității, nefiind interesat, nu va citi cartea iehovistă, autodemascîndu-se în acest fel.) La plecare, Mandiuc i-a dat informatorului cinci reviste de propagandă iehovistă, scrise de mînă, foarte ordonat, caligrafic.

Pe de altă parte, sursa „Elvira”, din comuna Dărmănești, ne-a sesizat că Pricop Dumitru, fost în conducerea pe țară a „Martorilor lui Iehova”, face dese deplasări la Suceava, ocazii cu care îl vizitează pe Mandiuc Toader. De fiecare dată, la întoarcere, aducea reviste scrise de mînă. Analizînd revistele respective, s-a constatat că erau trei scrisuri diferite.

Un al treilea fir ne-a fost furnizat de Inspectoratul de securitate al județului Bistrița-Năsăud, care, depistînd grupul Cepănar, ne-a furnizat materiale de anchetă din care rezulta că Mandiuc Toader și Pricop Dumitru au participat la două întruniri iehoviste organizate la Dej și Cluj, ocazie cu care se pusese problema unificării activității iehoviste.

Rolul celor două elemente de pe raza noastră de activitate devenea tot mai limpede, dar nu cunoșteam sfera de acțiune, elementele antrenate în această activitate, modalitatea de procurare a materialelor, dacă au sau nu legătură cu străinătatea și, în caz afirmativ, procedeul de realizare a acelei legături. Se impunea verificarea acestor date și, în special, obținerea elementelor probatorii.

Am trecut la utilizarea măsurilor speciale, vizînd locuința lui Mandiuc. Așa cum ne așteptam, aspectele rezultate au fost interesante.

În primul rînd, s-a stabilit că avem de-a face cu o activitate iehovistă care se desfășoară într-un mod foarte

conspirat. Fiecărui iehovist care venea la Mandiuc pentru a-i prezenta rapoarte și bani (fondul „Buna speranță”), i se atrăgea atenția asupra discreției totale. În situația în care ar fi surprinși cu materiale asupra lor, de către organele de stat, Mandiuc îi instruia să spună că le-au găsit sau că le-au fost aruncate în curte de necunoscuți; să nu recunoască nimic în anchetă, decît că sînt iehoviști și că studiază biblia; să fie fermi pe poziție și să nu cedeze. Activitatea trebuia să fie desfășurată de la om la om, fără adunări, pentru că acestea pot fi depistate ușor; să acționeze pentru descoperirea „trădătorilor” și să-i excludă din asociație.

Discutînd cu doi iehoviști din Satu-Mare care l-au vizitat, Mandiuc le-a făcut observație că au venit împreună, explicîndu-le că activitatea se desfășoară individual, deoarece a treia persoană ori este omul securității, ori prin prezența sa poate constitui o probă pentru securitate. Le-a atras atenția că timpurile sînt „grele” și, pentru a menține spiritul credinței, e necesar să fie prudenți.

A mai rezultat că Mandiuc Toader avea rol de dirijare, iar cel care se deplasa în scop de reorganizare era Pricop Dumitru, cojocar de meserie, care cutreiera diferite localități din țară. Fiind o fire mai impulsivă, era deseori muștrat de Mandiuc, care îi atrăgea atenția asupra atitudinii sale și-l făcea răspunzător, în caz că vor fi descoperiți, de nerespectarea regulilor de clandestinitate stabilite de el.

Tot datorită utilizării măsurilor speciale, am stabilit un mare număr de elemente care desfășurau activitate iehovistă. Cu ajutorul agenturii și folosind filajul, aceste elemente au fost identificate. Astfel, în activitatea de curierat erau folosite femei cărora li se dăduseră nume conspirative. Curierelor li se făcea un instructaj

special asupra modului de comportare în timpul deplasării. În afară de faptul că trebuiau să păstreze o totală discreție, li se indicase ca în tren să pună bagajele în care aveau materialele de propagandă în compartiment, iar pe parcursul drumului să stea mai mult pe culoar. În situația în care s-ar fi făcut vreo descindere, urma ca ele să renunțe la bagaje și să dispară. Cînd ajungeau la locul de destinație în orașele unde aveau legături, să nu se ducă direct la adresa indicată, ci mai întîi să-și facă o minuțioasă verificare. (Menționăm că, datorită filajului foarte bine executat, am reușit să identificăm totuși majoritatea persoanelor unde curierii duceau literatură și de unde ridicau rapoartele, fără ca iehoviștii să sesizeze că sînt urmăriți.)

Stabilindu-se cercul de elemente cuprinse în activitatea iehovistă, a fost ușurată identificarea persoanelor care erau folosite pentru multiplicarea literaturii. Cunoșcîndu-se elementele iehoviste de legătură din județ, în mod acoperit s-au obținut probe de scris. Au fost identificate astfel un număr de trei femei, care erau plătite cu 24 de lei ziua de scris.

Una din problemele principale care a fost stabilită este aceea că Mandiuc Toader avea legătură cu asociația „Martorii lui Iehova” din străinătate, prin emisarul „Schwartz” care venea periodic în R.S. România, ca turist. A rezultat că ultima întîlnire trebuia să aibă loc în orașul Constanța. În acest scop, a venit la Suceava iehovista „Milica” de la Constanța, care era trimisă de „Fima”, pentru a-l conduce pe Mandiuc la întîlnire. Pentru recunoaștere, s-a folosit o parolă. Mandiuc a ezitat la început, crezînd că este o cursă, s-a convins apoi de sinceritatea mesagerei și au plecat spre Constanța, dar în compartimente separate, fără a schimba nici o vorbă. În stația

C.F.R. Constanța erau așteptați de „Fima”, care l-a condus pe Mandiuc la o adresă. Întîlnirea, din motive de precauție, nu a avut loc însă la Constanța. A doua zi, Mandiuc, condus la gară de aceeași „Fima”, a plecat la București și în parcul din spatele magazinului „Eva” s-a întîlnit cu „Schwartz”. Toate aceste momente, fixate pe peliculă, au constituit material pentru anchetă, contribuind foarte mult la clarificarea cauzei.

Tot prin măsurile speciale întreprinse, mai rezultase că Mandiuc își amenajase în locuință o ascunzătoare, în care depozita cîte un exemplar din literatura iehovistă pe care o multiplica pentru difuzare, că scrisese un istoric al activității „Martorilor lui Iehova”, în conținutul căruia calomnia regimul nostru și pe care intenționa să-l trimită peste graniță, că dispusese să se concentreze într-un singur loc toată literatura iehovistă, pentru a exercita personal un control riguros asupra ei.

Se adunaseră astfel suficiente materiale, obținute prin informatori, măsuri speciale, filaj, expertize. Analizîndu-se din nou acțiunea informativă la nivelul conducerii inspectoratului, s-a hotărît trecerea la finalizarea cazului prin începerea urmăririi penale, și anchetarea invinuiților în stare de libertate. După obținerea aprobărilor necesare, s-a trecut la efectuarea de percheziții la un număr de 12 iehoviști din județ (care făceau parte din nucleul de conducere). Cu această ocazie, s-au găsit peste 300 materiale de propagandă iehovistă, plus rechizite (caiete, hîrtie, indigo) care erau folosite de persoanele identificate anterior că se ocupă cu multiplicarea literaturii. În ascunzătoarea din locuința lui Mandiuc Toader, care era făcută în beci, au fost descoperite cele mai multe

materiale. În conținutul „istoricului” menționat mai sus și care era pregătit pentru a fi scos peste graniță, sînt denigrate organele de partid și de stat. De asemenea, literatura găsită la locuința lui Mandiuc (care era prelucrată de el) avea un caracter profund dușmănos la adresa regimului socialist din R.S. România.

Ancheta efectuată cu principalele elemente (ne referim la cele 12 persoane cărora li s-a efectuat percheziție), cit și audierea legăturilor acestora, care se ridică la cifra de peste 40 iehoviști, au scos în evidență cîteva aspecte care considerăm că merită a fi reținute de ofițerii ce lucrează pe linie de culte și secte.

Astfel, elementele iehoviste caută forme și metode cit mai ascunse pentru a nu fi descoperite de organele de stat. În afară de rezultatul anchetei, care atestă această realitate, la numai două luni de la arestarea grupului, un alt emisar, „Petre”, dintr-o țară vecină, venise la Suceava, pentru a se interesa de soarta lui Mandiuc și Pricop. Filajul și rețeaua informativă au confirmat acest fapt.

De asemenea, persoanele eliberate din penitenciare trebuie să stea permanent în atenția organelor noastre, pentru că unele dintre ele caută noi forme și metode de activitate. Mandiuc și Pricop au stat în expectativă cinci ani după ieșirea din penitenciar și abia după studii și tatonări au început să-i reactivizeze pe foștii colaboratori, cărora le făceau instructaje individuale minuțioase, în scopul de a relua activitatea iehovistă, cu mult mai multă prudență. În cazul cînd ar fi fost arestați, erau instruiți să spună că aceasta este convingerea lor și că nu și-o schimbă.

Mandiuc a mai dat instrucțiuni ca fiecare serv să-și aibă pregătit un înlocuitor, dar element tînăr și de nă-

dejde, persoană care să nu fie cunoscută decît de cel în cauză și care, la nevoie, pe bază de parolă, să ia legătura cu superiorul. Acești oameni trebuiau să fie „devotați cauzei”. Și putem spune că au găsit astfel de oameni care, deși tineri, s-au dovedit deosebit de fanatici. Toți aceștia fuseseră utilizați, fie în calitate de curieri, fie pentru multiplicarea literaturii.

Instructajul era făcut pînă în cele mai mici amănunte. Trebuie reținut și faptul că celor folosiți pentru multiplicarea literaturii iehoviste li se atrăgea atenția ca, atunci cînd scriu, să stea cu ușa încuiată, seara să pună perdele de camuflaj la ferestre, să aibă la îndemînă o sticlă cu gaz și chibrituri, iar la orice bătaie suspectă în ușa, să arunce totul în sobă și să dea foc, turnînd gaz peste manuscrite, pentru a arde mai repede.

A mai rezultat că, sub orice formă, iehoviștii caută legături cu străinătatea, fie prin turiști străini, care vin în țara noastră, fie prin cetățeni români care pleacă în străinătate. Prin aceștia, trimit afară rapoarte și solicită literatură. La perchezițiile efectuate s-au găsit multe materiale primite din Iugoslavia, obținute prin diverse persoane care au fost acolo. Din spusele lui Mandiuc, se caută un sprijin în străinătate, în scopul recunoașterii de către statul român a asociației „Martorii lui Iehova”.

În anchetă, iehoviștii recunosc numai ceea ce li se poate dovedi cu date concrete — declarații, expertize, fotografii. Acestea trebuie foarte atent folosite, cu tact. Lui Mandiuc, elementul principal, i s-au prezentat materialele de probă treptat, reușind astfel să-l determinăm să declare aproape tot despre activitatea sa.

Locotenent-colonel A. IONUȚĂ

În cadrul măsurilor inițiate de partid privind amplasarea rațională a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării noastre și dezvoltarea armonioasă a diferitelor zone și localități, județul Ialomița, la fel ca toate județele țării, parcurge o perioadă de intensă industrializare. Acest fapt a necesitat și antrenarea în muncă a unui mare număr de salariați.

Apropierea de Capitală a făcut ca circa 900 persoane din București, în special din rîndul juriștilor, medicilor, cadrelor didactice, să-și desfășoare activitatea profesională pe raza județului Ialomița, făcînd naveta zilnic sau periodic.

Printre aceștia, în urma acțiunilor întreprinse de inspectoratul nostru, au fost identificate pînă în prezent un număr considerabil de persoane care figurează în evidențele Consiliului Securității Statului, cum ar fi: foști legionari, condamnați pentru diferite infracțiuni contra securității statului, elemente ce au făcut parte din conducerea fostelor partide burgheze, legături ale unor cetățeni străini, suspecti de evaziune din țară etc. (De exemplu, numai în rîndul juriștilor de la diferite unități din județ s-au identificat 32 de elemente care au făcut parte din categoriile menționate mai sus.)

În urma verificărilor, s-a stabilit că mulți dintre aceștia și-au schimbat frecvent locurile de muncă, recurgînd la acest procedeu nu întîmplător, ci pentru a scăpa de sub urmărirea organelor de securitate.

Ilustrativ este cazul numitului „Popescu Aurelian”, fost condamnat pentru infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, eliberat din detenție în anul 1964. Pînă la începutul anului 1970, el a lucrat la o întreprindere din județul Teleorman,

PREOCUPĂRI

PENTRU

SUPRAVEGHEREA

SUSPECTILOR

DIN RÎNDUL

NAVETIȘTILOR

după care s-a mutat cu serviciul în orașul Slobozia. Față de sursele noastre, a afirmat că a fost determinat să facă acest transfer, deoarece conducerea profesională a întreprinderii unde lucrase pînă atunci aflase despre faptele politice pe care el le comisesese în anii anteriori. Bineînțeles că în Slobozia, în scurt timp, fostul condamnat a intrat în legătură cu o serie de elemente de teapa sa, cunoscute cu manifestări dușmănoase față de el, după care a dispărut, mutîndu-se cu serviciul din nou, într-un alt județ.

Un caz similar îl constituie cel al numitului „Neacșu Vasile”, fost le-

gionar condamnat, care, pînă la începutul anului 1971, a avut o funcție de răspundere în cadrul Academiei Republicii Socialiste România. Sus-numitul a renunțat însă la acel post, preferînd să se mute cu serviciul în orașul Slobozia, de unde face naveta zilnic la București. A luat această hotărîre întrucît presupunea că este urmărit de organele de securitate, deoarece soția sa plecase ca turistă într-o țară capitalistă, de unde a refuzat să se întoarcă. Intenționînd să facă același lucru, „Neacșu Vasile” și-a schimbat imediat locul de muncă, „omîțînd” însă să declare fuga soției sale (despre care nu vorbește, de altfel, cu nimeni).

Asemănătoare sînt situațiile medicilor „Panait Ion”, „Tudose Marius” și alții, suspecti de evaziune din țară.

Frecvența acestor cazuri dovedește că avem de-a face cu o metodă, prin care se încearcă scăparea, măcar temporară, de sub supravegherea noastră, scontîndu-se pe lipsa de operativitate în comunicarea interjudețeană a situației lor.

Or, tocmai aici trebuie să dovedim că aceste elemente se înșeală, scop în care e necesar ca, imediat ce ele își schimbă locul de muncă, să comunicăm situația organului județean interesat.

Informațiile obținute scot în evidență faptul că aceste persoane manifestă interes pentru menținerea legăturilor odată stabilite, că se servesc de ele, pentru a-și putea schimba mai ușor locul de muncă. Pe raza județului avem cazuri cînd unele persoane din această categorie au venit în urma recomandărilor făcute de cunoscuți. De exemplu, numai la U.J.C.A.P. Ialomița a existat un număr de nouă juristconșulți care s-au cunoscut anterior în detenție, au desfășurat activitate politică comună sau au

avut domiciliu obligatorii în aceeași localitate. Dintre aceștia, patru au suferit condamnări pentru infracțiuni contra securității statului, doi au fost legionari, trei au făcut parte din conducerea județene ale diferitelor partide burgheze. Reunirea lor nu era în-
timplătoare.

De aceea, în scopul prevenirii unei activități dușmănoase (se aflau în majoritatea timpului în contact cu oamenii din mediul rural, putîndu-se influența pe unii dintre aceștia), pe baza unor măsuri luate de organele noastre și a sprijinului primit din partea organelor de partid, s-a exploatat faptul că unii dintre ei erau pensionari, pentru a-i înlocui cu elemente tinere.

Ca formă de activitate dușmănoasă, mai mult folosită de către navetiști este propaganda împotriva orînduirii socialiste, concretizată în denigrarea politicii partidului nostru, în semănarea neîncrederii în măsurile de ordin economic, social și de altă natură întreprinse de către partid și guvern, în manifestări dușmănoase la adresa conducătorilor de partid și de stat, lansarea unor zvonuri etc.

Astfel, Inspectoratul de securitate al municipiului București a lucrat prin dosar de urmărire informativă pe numitul „Petrescu Gheorghe”, juristconșulț la U.J.C.A.P. Ialomița, pentru manifestări ostile la adresa regimului socialist din țara noastră și a conducătorilor de partid și de stat. Existînd o strînsă cooperare între cele două inspectorate, au fost luate măsuri de supraveghere a sus-numitului și pe raza județului nostru, obținîndu-se informații care au confirmat problemele pentru care era urmărit și chiar documentîndu-se afirmațiile făcute în diferite împrejurări de acesta.

Alt caz, al numitului „Pop Stan”, fost condamnat, lucrat pentru mani-

festări dușmănoase și relații cu persoane cunoscute cu antecedente politice sau penale, a fost mai dificil, din cauză că informatorii noștri nu reușeau să se bucure de încrederea suspectului. Am trecut atunci la recrutarea unor surse de informare din rîndul navetiștilor (s-au folosit și diferite alte mijloace ale muncii), stabilindu-se astfel concepțiile politice ale celui în cauză, cit și faptul că anturajul său era format din elemente cu aceeași atitudine.

Informații asemănătoare s-au obținut și despre alte persoane din rîndul navetiștilor, care au fost semnalate organelor pe raza cărora domiciliază, iar de cître noi s-au luat măsuri de a fi supravegheați pe timpul cit se află în județ.

Am stabilit că discuțiile sînt purtate la locul de muncă, cu ocazia diferitelor întîlniri, și în special în tren, atunci cînd vin sau pleacă la București. Iată ce afirmă, față de un informator, numitul „Tudor Dinu”, fost conducător P.N.T., fost condamnat: „Nu scot capul din hirtii, nu angajez discuții cu nimeni și nu aud nimic. Nu dorm însă niciodată, aud toate discuțiile și te rog să mă crezi că toate discuțiile din compartiment sînt justifiabile”.

Desigur, afirmația aceasta este exagerată. Dar incontestabil că într-un tren în care știm foarte bine cîte elemente din baza de lucru se găsesc, discuții cu un caracter mai mult ori mai puțin dușmănos se iscă. Folosindu-se de faptul că nu sînt cunoscuți de interlocutorii lor ocazionali, acești „foști” strecoară cu perseverență, cu prilejul fiecărei călătorii, idei veninoase în conversații aparent banale.

Ca o particularitate în supravegherea navetiștilor, este faptul că nu totdeauna pot fi urmăriți în condiții co-

respunzătoare cu surse locale de informare, care, de altfel, în tren nici nu au cum acționa zilnic. Așa că, în atenția noastră a stat recrutarea de informatori din rîndul navetiștilor, aceștia avînd posibilitatea de a-i contacta zilnic pe suspecti, chiar dacă nu lucrează în aceeași unitate. Rezultatele pînă în prezent sînt bune.

Ținînd seama de pericolul pe care-l prezintă această categorie de elemente, au fost luate măsuri ca să nu fie scăpate din atenție nici la locurile lor de muncă. Imediat după angajarea în unități, navetiștii sînt verificați în evidențele Consiliului Securității Statului, iar asupra celor care sînt cunoscuți, se iau măsuri de stabilire a activității la locul de muncă, a atitudinii acestora față de regim, li se stabilesc legăturile etc. Se folosește pentru aceasta întregul potențial informativ, existînd o cooperare strînsă între toate compartimentele, între ofițeri, se utilizează și celelalte mijloace, pe liniile birourilor VIII, IX și XII.

Datorită faptului că unii suspecti, prin natura serviciului, fac deplasări în mediul rural, s-a asigurat o mai bună cooperare și cu organele de miliție, din comunele respective.

Deși din supravegherea suspectilor din rîndul navetiștilor s-au obținut unele rezultate pozitive, măsurile comune întreprinse de unitățile interesate în urmărirea activității elementelor din baza de lucru poate fi încă îmbunătățită, în special în ce privește informarea operativă în legătură cu plecarea sau prezența unor elemente și crearea de mijloace capabile pentru a cunoaște temeinic, în orice moment, activitatea pe care acestea o desfășoară.

Maior TUDOR COJOCARU



MICI NECAZURI ÎN ACTIVITATEA D. S. T.

În ultimii ani, activitatea desfășurată de D.S.T. (Direction de la surveillance du territoire), ca organ de contraspionaj al Franței, a fost deseori supusă unor critici tot mai severe, într-un dublu sens: mai întâi din partea unor oameni politici, care, prin amestecul D.S.T., își vedeau periclitate interesele proprii; în același timp, cadre ale D.S.T., sau aparținând unor alte organe cu care D.S.T. acționa în colaborare, se plingeau, pe căi mai mult sau mai puțin oficiale, de neputința acestui organ de a-și îndeplini rolul de apărător al secretelor și securității interne a Franței.

Dar să facem loc faptelor, ca ele să poată vorbi singure. Și anume, să aruncăm o privire cel puțin sub forma revederii unor statistici comparative, a căror sursă trebuie căutată chiar în Franța.

Înainte de 1939-1940, când Germania era considerată ca inamicul principal al Franței, organele cu sarcini de contraspionaj erau în măsură să trimită în justiție un număr de 40-50 agenți naziști pe an.

Din 1959 și pînă în 1969, deci într-o perioadă de zece ani, cînd, după afirmațiile Serviciului special, pe teritoriul Franței se înnodau sau se

contrapuneau acțiunile și interesele a cel puțin 15 servicii de spionaj străine, media arestațiilor și a celor judecați și pedepsiți nu a depășit niciodată cifra de 12. Și aceasta într-o perioadă cînd, după datele aceluiasi Serviciu special, numărul cetățenilor francezi și străini, cunoscuți ca făcînd parte sau avînd legături cu rețelele de spionaj dușmane, se ridică la peste 20 000.

Mulți se întrebă dacă în realitate este vorba de o anumită carență în activitatea D.S.T.

Răspunsul vine chiar din partea factorilor de conducere ai D.S.T. După aprecierea lor, D.S.T., cu cei 1200 de funcționari permanenți de care dispune (aceasta fiind cifra comunicată oficial în 1969), este pus în situația de a supraveghea, în primul rînd, reprezentanțe diplomatice aparținînd unor țări străine și delegații temporare ale acestora, care însumează cifre de zece ori mai mari decît efectivele permanente ale D.S.T. Din punct de vedere organizatoric, cei 1200 de funcționari sînt divizați în: unități teritoriale (corespunzătoare regiunilor militare), Direcția Centrală și echipele speciale de acțiune, cunoscute sub denumirea de brigăzi mobile, componenții acestora din urmă neavînd nici timpul necesar pentru a trage o gură de aer proaspăt.

O a doua întrebare care s-a pus este legată de dorința de a diminua un asemenea handicap pe baza progreselor realizate în domeniul folosirii unor mijloace tehnico-operative eficiente: de pildă, microfoane de dimensiuni mai mici decît un comprimat de aspirină, dar care pot, prin sensibilitatea lor, să capteze convorbiri de la o distanță de 500 m de locul unde sînt instalate, separatoare miniaturizate ale vocilor de zgomotul produs

de apa care curge dintr-un robinet, emițătoare ascunse în piciorul sau pe fundul unui pahar de apă etc. Dar și aici se constată, nu fără oarecare amărăciune, că „spionii industriali” dispun de mijloace mai perfecționate și mai numeroase decît D.S.T.

Și micile neazuri ale D.S.T. nu se opresc aici.

În cadrul colaborării cu alte servicii informative și contrainformative ale Franței, sau în colaborare cu Intelligence Service sau C.I.A., D.S.T. este acela care dă mai mult, primind în schimb foarte puțin.

Pe această linie, în 1969, ca rezultat al activității D.S.T., un număr de 21 diplomați au fost expulzați, însă tocmai datorită trecerii lor în preocuparea unor alte organe, D.S.T. nu a fost în măsură să probeze apartenența celor în cauză la rețele de spionaj străine decît în două situații. Mai mult chiar, nu au putut fi cunoscuți nici complicii acestora. O situație asemănătoare a apărut și în 1967, în sensul că s-au operat 13 expulzări de diplomați, dar nici una dintre acțiuni nu a adus clarificări demne de luat în seamă asupra rețelei sau legăturilor acestora.

Greutatea cea mai mare însă pentru activitatea D.S.T. o constituie faptul că, de cele mai multe ori, factorii de răspundere din guvern sau consilierii acestora pleacă prea puțin urechea (ori chiar deloc) la informările și părerile D.S.T. O asemenea constatare a fost făcută încă în 1962, de către șeful D.S.T., generalul Doustin Daniel Marius.

S-ar putea crede că toate acestea fac din D.S.T. un organ incapabil să-și îndeplinească menirea în bune condiții. În realitate, lucrurile nu stau așa, pentru că aceleași personalități care, din diferite motive și interese,

critică activitatea D.S.T., contribuie, într-un mod sau altul, la fixarea de noi și noi sarcini, care în mod permanent măresc cimpul de acțiune al D.S.T.

Aceasta rezultă cu prisosință din modul în care sunt formulate aceste sarcini, cele mai importante fiind: descoperirea agenturii serviciilor de informații străine, care acționează pe teritoriul Franței; descoperirea cadrelor serviciilor de informații care lucrează acoperit în cadrul oficiilor diplomatice, consulatelor, reprezentanțelor economice, agențiilor, sau organismelor internaționale de pe teritoriul Franței; culegerea de informații referitoare la partidele și grupările de stînga din Franța, considerate ca baze pentru formarea de rețele informative de către serviciile de informații ale țărilor socialiste; controlul radio-gonio pentru descoperirea posturilor de e-

misie-recepție clandestine; organizarea de provocări împotriva oficiilor diplomatice ale țărilor socialiste și a personalului care lucrează în acestea, precum și împotriva diferitelor persoane sau grupuri de cetățeni care vin din țările socialiste cu sarcini oficiale sau în mod particular; întocmirea de studii asupra metodelor folosite de organele de informații inamice, pe baza cărora se dau apoi indicații asupra modului cum să se evite acțiunile acestora; asigurarea contra-informativă a cetățenilor sau spionilor francezi din afara Franței, cu agenți proprii care sînt în același timp folosiți și pentru culegerea de informații.

Într-o formulare globală, rezultă că, în fond, D.S.T. are mandatul guvernului pentru a cunoaște, a controla și a reprima toate acțiunile externe de spionaj desfășurate pe teritoriul Franței.

I. M.

CARIERA UNUI SPION SE APROPIE DE SFÎRȘIT

Stanley Evans, asul jocului dublu, omul urmărit de jumătate din forțele polițienești ale lumii, agentul condamnat de numeroase servicii secrete, are zilele numărate.

În era atomică și spațială, în care totul pare de acum științificat, chiar și spionajul a pierdut o mare parte din aliura romantică care îl caracteriza pînă în anii imediat următori primului război mondial.

Femeile misterioase și fascinante, ofițerași nerăbdători să trăiască și să se vadă victimele Mata-Harei nu sînt deloc personajele principale ale „marului joc”. În locul lor, au fost numiți un fel de birocrați serioși și meticuloși, de regulă încadrați în aparatul statal, cu o leafă fixă, bună, neașteptată, cu pensie asigurată.

Acești domni pleacă cîteodată în deplasare, în exterior, ca să recruteze

informatori, care la rîndul lor sînt un fel de distinși funcționari din sec-toare importante și care au nevino-vatul defect de a fi puțin cam chel-tuitori. În cazul în care sînt desco-periți, nu îi așteaptă, desigur, închi-soarea și plutonul de execuție, ci mă-sura expulzării sau, în cel mai rău caz, „schimbul” cu oricare alt coleg nenorocos din partea adversă.

Și totuși, în această ambianță ce-nușie și monotonă, mai operează încă exponenți ai vechii generații, cîte o persoană clandestină care lucrează pe cont propriu, servindu-i și înșelîndu-i cîte puțin pe toți, cîte un încăpățînat individualist fără ideologie și fără stăpîn, dar demn de a figura ca pro-tagonist al unui film care să-ți taie răsufarea.

Unul dintre aceștia este Stanley Evans, căruia i se mai spune „insesi-zabilul” (omul greu de urmărit; care îți scapă din mîini; greu de prins).

Un individ de 51 ani care pare de fapt de cel mult 37 ani. Împotriva lui s-au emis mandate de arestare în aproape toate țările lumii; este cău-tat cu insistență de către C.I.A., In-telligence Service, de către „Deuxieme bureau” francez, de către serviciile secrete israeliene și germane ai căror agenți au cu toții multe afaceri să-i impute.

Dar Evans este un om de o inteli-gență diabolică, vorbește perfect opt limbi și minuieste pistolul ca un țin-taș de clasă. Nu are scrupule și nici nu este stăpînit de preferințe ideo-logice.

În iunie 1967, aviația egipteană a fost surprinsă, imobilizată la sol și distrusă, în puține minute, de către aviatorii israelieni. Cine a indicat sta-tului major israelian ora exactă la care echipajele egiptene erau la masă și serveau prînzul? Stanley Evans.

După cîteva luni, Evans vindea, cu dezinvoltură, serviciilor secrete ara-be, informații prețioase care au fa-cilitat alegerea momentului oportun pentru incendiarea marilor rafinării din Haifa.

În 1970, lucrînd pentru C.I.A., Evans reușește să se țină după dele-gația unei țări care era în vizită la Canton și să furnizeze informații im-portante despre o ramură de pro-ducție a Chinei. A mai operat și în Vietnam, oferindu-și serviciile costi-sitoare, atît luptătorilor din Vietcong, cît și americanilor. Dar jocul său a fost descoperit și întreprinzătorul spion este pus în urmărire de ambele părți adverse. Agenții C.I.A. au pri-mit ordin să-l elimine ca pe un tră-dător.

Dar Evans, ajutat de infailibila sa intuiție, reușește să fugă la timp. După cîteva săptămîni, prezența sa este semnalată în Bolivia, unde, în fruntea unui grup de războinici, con-tribuie la victoria militarilor progre-siști. După cîteva luni, în fruntea unei organizații reacționare, de data aceasta, contribuie la căderea regimu-lui progresist... Acum se pare că se află în Anglia, sub protecția lui M.I. 5, Serviciul secret de informații mili-tare, căruia i-a promis cine știe ce uimitoare destăinuiri. Dar destinul său este de acum hotărît. Căutat de către toate serviciile de poliție ale

lumii, condamnat la moarte în contumacie de către cele mai importante servicii secrete, Evans a devenit un personaj prea incomod și prea cunoscut ca rege al jocului dublu ca să mai poată fi încă de folos.

Traducere de maior **L. SCURTU**
din revista „Vie Nouvelle-Glorie”

N. R. Atragem atenția cititorilor asupra cunoscutei tendințe de exagerare și goană după senzational a presei occidentale (din care e tradus acest material). Incontestabil!

FIȘĂ DE ARHIVĂ: JOSEPH FOUCHÉ

Figura remarcabilă a lui Joseph Fouché, ministrul de interne al lui Napoleon Bonaparte, a suscitat interesul mai multor persoane care au cercetat istoria Franței. Printre aceștia, Ernest D'Hauterive a selectat și a dat publicității Buletinele poliției (care fuse-

seră întocmite zilnic între 1804-1814, sub direcția îndrumare a lui Fouché, pentru informarea personală a împăratului).

Multe dintre ideile fostului șef al poliției franceze prezintă un interes documentar deosebit, iar viața sa neobiș-

nuită, activitatea desfășurată pentru reorganizarea și în special pentru întărirea aparatului poliției politice, merită, credem, să fie cunoscute. În acest scop, publicăm în traducere biografia prescurtată a lui Joseph Fouché.

★
★ ★

Născut în 1759, Joseph Fouché a fost înainte de toate un om de stat. Provenea dintr-o familie bogată din Nantes. Din cauza sănătății n-a putut să rămână în armată (marină) și s-a îndreptat spre profesorat. Și-a făcut studiile la Nantes și Paris pentru a deveni profesor în învățământul religios, unde a predat matematica și fizica.

În 1792 părăsea învățământul și

însă jocul dublu a fost și rămâne o practică larg răspândită în spionajul modern, fie că avem de-a face cu agenți „întorși” (rerecrutați), fie că avem de-a face cu interpuși. Care poate fi adevărul în cazul acestui Evans? Mobilul acțiunilor sale îl constituie setea de îmbogățire? Spiritul de aventură? Intenția de a-și bate joc de activitatea unor servicii de informații? Sau toate acestea la un loc?

Dar există oare un Stanley Evans? Ori este vorba doar de un personaj creat artificial de vreun serviciu de spionaj, în vreun scop bine stabilit?...

devenea deputat conservator la Nantes. Cu ocazia procesului lui Ludovic al XVI-lea, s-a pronunțat public împotriva executării regelui, dar a votat pentru executarea lui. Louis Madelin — biograful său magistral — l-a caracterizat ca fiind: „Omul întorsăturilor profitabile, care este totdeauna o lingă învingător”. Neputându-se înțelege cu regaliștii, Fouché devine peste noapte adept al Revoluției.

Din preot devine mare ateu, iacobin, adversar al clericilor și al învățământului congregaționist.

Carierea sa politică a fost foarte agitată. Trimis în misiune în Vest, după executarea lui Ludovic al XVI-lea, s-a dovedit o mină forte a represiunii crude, dând dovadă totuși, în unele ocazii, de o moderație surprinzătoare. La 4 octombrie 1793, profitând de amnistierea acordată de Directorat, reapare în anticamerele guvernanților și, datorită lui Barras, devine plenipotențiar la Milano. Intrigile pe care începe să le urzească îl duc la destituire, dar a continuat să acționeze, îndeplinind cu bine, timp de trei ani, diferite misiuni diplomatice, ceea ce face ca în 1799 să devină din nou ministru plenipotențiar în Olanda. La 20 iulie 1799, este numit ministru al Poliției generale a Republicii, la vârsta de 40 de ani.

Realismul lui Fouché se manifesta odată cu concepția sa despre poliție:

„Aveam o concepție clară despre rolul poliției. Am simțit că tot nervul, toată priceperea unui ministru, om de stat, trebuiau concentrate în poliția politică, restul problemelor urmînd să fie atribuite șefilor de birouri (departamente). Nu cu rapoarte și hirtii se face munca poliției politice; există alte mijloace mai eficiente, de exemplu: ministrul însuși trebuie să fie în contact cu oameni marcanti și influenți, reprezentînd toate opiniile, doctrinele, toate clasele superioare ale societății. Nu întotdeauna a reușit acest sistem, dar mereu am cunoscut mai bine situația din Franța prin comunicări orale și confidențiale, prin discuții expansive decît din cantitatea de hirtie pe care am citit-o”.

Examinînd textele inspirate sau redactate de el, examinînd activita-

tea lui deosebită, se poate considera că Fouché a fost înainte de toate un mare polițist. Balzac îl judeca astfel: „Acest extraordinar geniu care-l izbi pe Napoleon ca un fel de teroare nu s-a manifestat dintr-o dată la Fouché. Acest obscur convenționalist, unul dintre oamenii cei mai extraordinari și cel mai rău apreciat în acel timp, s-a format în furtuni. S-a ridicat, în perioada Directoratului, la înălțimea de la care oamenii profunzi știu să vadă viitorul și să judece trecutul. Ca un actor mediocru care devine dintr-o dată excelent, Fouché dă dovadă de dexteritate în timpul Revoluției de la 18 brumar. Acest om cu fața palidă, crescut în spirit mănăstiresc, care cunoștea secretele regaliștilor la care va adera în cele din urmă, a studiat în liniște, pe îndelete, oamenii, lucrurile, interesele vieții politice. Pătrunde în secretele lui Bonaparte, îi dă sfaturi utile și informații prețioase. În acel moment, nici vechii, nici noii săi colegi nu bănuiau amploarea geniului său pur ministerial, în esență guvernamental, just în toate previziunile sale și de o siciială incredibilă. Fouché este singurul ministru pe care Napoleon l-a avut vreodată”.

Raporturile dintre justiție și poliție sînt expuse într-o circulară dată de către Fouché prefecților, în care se scria: „Raporturile dumneavoastră cu justiția sînt intime și numeroase, relațiile ce se stabilesc cu ocazia acțiunilor poliției și justiției devin realmente tot mai strînse; ele par a se confunda. Ele concurează la aceleași acte. Și totuși, această conlucrare este departe de a fi un acord. Justiția n-a iertat niciodată poliției rapiditatea sa în acțiune, iar poliția descătușată de toate piedicile n-a scuzat niciodată încetineala justiției. Reproșurile pe care și le fac reci-

proc, le sînt făcute de către populație amidurora. Legile condamnă în mod categoric reținerea de către poliție a oricărui cetățean mai mult decît strictul necesar pentru a-l putea da pe mina justiției”.

Și Fouché adăuga cu cinism: „Nu uitați cît este de periculos să faci arestări pe baza unor simple bănuieli. Gîndiți-vă cîți nevinovați au fost trimiși de justiție pe eșafod, pentru că poliția i-a adus, din eroare, în fața justiției”.

Fouché intră însă în dizgrația lui Lucien Bonaparte, care se temea de neobosita activitate a unui aparat de poliție atît de bine pus la punct. Știind însă că va avea nevoie de Fouché, îl îndepărtează pe acesta prin desființarea Ministerului Poliției Generale, la 15 septembrie 1802, sub pretextul restabilirii calmului și a păcii. În plus îi mai dă și 1 200 000 franci rezultați din gestiunea ministerului.

Poliția fără Fouché comite erori. Între altele, executarea ducelui Enghien, dezaprobată de Fouché, care a spus: „E mai mult decît o crimă, e o greșeală”.

După două luni de la instaurarea imperiului, la 18 mai 1804, este înființat din nou Ministerul Poliției Generale și Fouché este investit cu „atribuții mai puternice decît cele avute înaintea absurdei reuniri a poliției cu justiția”.

Fouché reînvie vechea maximă a poliției: „A ști totul”; dacă trei oameni discută o problemă, a doua zi ministrul Poliției trebuie să fie informat despre ce s-a discutat.

„Am avut îndeminarea, spunea Fouché, să fac să se creadă că unde se întîlnesc patru persoane, sînt pre-

zenți și ochi și urechi în solda mea”.

Pentru a acoperi întreg teritoriul imperiului, Fouché l-a împărțit în patru sectoare de poliție, fiecare sector fiind condus de către un consilier de stat. Pentru a imprima un respect față de poliție, Fouché dă cadrelor sale un rang ridicat și instituției o structură puternic ierarhizată.

Poliția secretă. Siguranța generală și poliția secretă erau conduse de Pierre Marie Desmarests, mîna dreaptă a lui Fouché, pe care acesta îl considera un colaborator sigur și capabil, „om suplu și viclean, dar cu vederi limitate”.

Această diviziune se ocupa îndeosebi de poliția statului, adică descoperirea tuturor comploturilor și proiectelor împotriva Constituției, Guvernului și împotriva primilor magistrați. Numai Fouché și șeful diviziunii cunoșteau toate problemele. Nici chiar principalii săi colaboratori nu erau puși la curent cu totul. Necesitatea absolută a discreției în materie de informații este una din caracteristicile psihologiei lui Fouché, care explică reușita sa. El a transmis lui Desmarests gustul pentru obținerea de informații din toate domeniile și l-a învățat să lucreze cu informatorii, să nu exploateze decît date precise, sigure, cît mai complete. Cunoșcînd prețul unei bune verificări, el blama provocarea, apreciînd că rolul serviciilor poliției este de a preveni delictele sau crimele și nu de a le provoca pentru a le reprima apoi cu ușurință.

Rețeaua informativă a serviciului secret era formată din elemente provenite din mediile cele mai diferite, începînd cu cabaretieri, negustori, funcționari, ambasadori și terminînd

cu însăși Josefina (informatoare din nevoie de bani), căreia Bonaparte îi lăsase după divorț un venit de 40 000 de franci.

Începînd din 1806, Fouché obține autorizația de a instala agenți în străinătate cu misiunea de a supraveghea porturile, ambasaderele, familiile de emigranți, bancheri, comercianți etc.

Un alt mijloc de verificare a informațiilor, era „cabinetul negru” (supravegherea discretă a corespondenței, sarcină îndeplinită de către directorul Poștei).

Jandarmeria era, de asemenea, subordonată lui Fouché, deși acest lucru nu-i convenea inspectorului general al Jandarmeriei. Practic, ministrul Poliției avea în mîinile sale situația internă a țării.

În legătură cu metodele folosite de agenții poliției generale, ele pot fi clasificate astfel: vastă rețea de informatori; executarea sistematică a filajului; constituirea de arhive solide (o poliție fără arhive este o poliție oarbă); solicitarea permanentă de rapoarte de la informatori, în scopul verificării informațiilor; remunerarea generoasă a informatorilor pentru serviciile făcute oficial sau secret.

Munca polițistului — spunea Fouché — constă în a țese mereu o pînză, a desena un ansamblu, a face o sinteză a mai multor acțiuni simultane, a avea în mînă sforile, pentru a le putea manevra.

Își instruia subordonații să nu întreprindă acțiuni izolate, individuale, ci să-și lărgească investigațiile fără a uita că ele se fac într-un cadru mai vast.

Primea zilnic numeroase rapoarte și era oricînd gata să facă o sinteză a situației, să orienteze activitatea poliției conform evoluției evenimentelor.

După ce erau exploatate în buletinul zilnic, datele operative din rapoarte completau fișele din arhive.

Napoleon primea zilnic de la Fouché, oriunde s-ar fi aflat, un buletin, datorită căruia împăratul era mereu la curent cu tot ce se întîmpla mai important în Franța și în întregul Imperiu. Uneori erau trecute în buletine simple detalii care prevedeau evoluția ulterioară a unor fenomene.

Se instituiseră un sistem de dosare individuale, unde se aflau toate datele despre o persoană, cu trimiteri și la alte dosare unde apărea același nume. Dosarele numerotate și codificate puteau fi găsite cu ușurință într-un fișier general. În aceste dosare nu figurau copii ale pieselor de justiție sau proceduri.

Fouché gîndea politic, el avea nevoie de un fișier politic, ceea ce a realizat de altfel. Datorită arhivelor de care dispunea, Fouché cunoștea situația reală din Imperiu și era în măsură să-l informeze pe Bonaparte.

După înfrîngerea lui Napoleon la Waterloo, Fouché părăsește pentru ultima dată Ministerul Poliției Generale. A trăit la Praga, apoi în Austria și în cele din urmă la Triest, unde a încetat din viață la 26 decembrie 1820, lăsînd o avere evaluată la 14 milioane de franci. Înainte de a muri, a pus pe unul dintre fiii săi să ardă cea mai mare parte din hîrțile sale personale și corespondența sa. O mare pierdere pentru istorici și biografi.

ACTIVITATE DE PREVENIRE EFICIENTĂ ÎN RÎNDUL UNOR CATEGORII DE TINERI

În perioada anilor 1968—1970, organele de securitate din județul Hunedoara au depistat în rîndul unor categorii de tineri cîteva „anturaje”, care-și dăduseră denumiri extravagante (de exemplu: „The Babys Club”, „Dungile galbene”, „Bretelele verzi”, „Interpol” etc.) și care, în temeiul unor „jurăminte”, „angajamente” sau „programe”, se întruneau, audiau în grup emisiuni ale postului de radio „Europa liberă”, comentau tendențios realitățile socialiste din țara noastră, cultivau relații libertine

între ei, iar unii vehiculau chiar idei privind evaziunea lor din țară.

Înțelegînd că asemenea „anturaje” pot genera forme de activitate infracțională, că existența lor venea în contradicție cu normele politice și etice ale tineretului din țara noastră, s-a trecut la destrămarea grupărilor respective, întreprinzîndu-se, în fiecare caz, un complex de măsuri informative, soldate cu influențări, izolări, dezbateri publice ori chiar arestări.

Promițătoare în faza de început, eficiența acestor măsuri s-a dovedit a fi totuși insuficient de trainică.

Astfel, în anii 1970—1971 au reapărut, în aceleași localități și în aceleași școli noi „grupulețe”, cu activitate similară.

Ne-am dat seama atunci că practic nu înlăturasem cauzele care dădeau naștere unor asemenea fenomene negative și că, în afară de noi, mai multe organe, instituții, factori erau direct interesați și puteau contribui efectiv la eliminarea acelor cauze. În consecință, în toamna anului 1970, am prezentat Comitetului județean P.C.R. o informare cuprinzătoare. Pe baza datelor deținute, au fost expuse condițiile în care și-au făcut loc în județul Hunedoara astfel de manifestări străine moralei comuniste și am propus inițierea unor ample acțiuni educative.

Analizînd această propunere, organul județean de partid a constituit, la 23.X.1970, la nivel județean, Consiliul consultativ pentru urmărirea stării de spirit în rîndul tineretului, format din reprezentanți ai conducerilor comitetelor județene de partid și de U.T.C., ai inspectoratului școlar, Comitetului pentru cultură și educație socialistă, Consiliului județean al pionierilor, Comisiei pentru ocrotirea minorilor de pe lîngă Consiliul popular județean, direcțiilor de statistică, a muncii și sănătății, ai Consiliului pentru educație fizică și sport, Casei agronomului, liceului pedagogic, tribunalului și procuraturii, inspectoratelor de securitate și miliție și ai ziarului local.

În competența acestui consiliu, au intrat un complex de probleme specifice tineretului hunedorean, care pot fi grupate astfel: probleme de educație prin muncă și pentru muncă; probleme ideologice, de cultură; probleme privind pregătirea tineretului pentru viață și familie; starea sănă-

tății, a sportului și a dezvoltării tineretului; delincvența în rîndul tineretului.

Competent prin nivelul reprezentării și eficient prin posibilitățile largi de investigare și de acțiune pe care le are, acest Consiliu și-a făcut repede simțită prezența în viața tineretului hunedorean, intervenind operativ, pe de o parte, în eradicarea unor cauze care generau fenomene negative, iar pe de altă parte, prin crearea unor condiții sociale complexe, educative, sanitare etc., menite să asigure într-adevăr posibilități de recuperare a tinerilor care s-au găsit alături de normele eticii comuniste, ori au încălcat legile statului nostru.

De pildă, în comuna Baia de Criș, alături de alte școli de cultură generală, funcționează o școală pentru copiii orfani. Tot în această localitate există și o mănăstire de călugări franciscani. Sesizînd faptul că în Baia de Criș lipsea preocuparea pentru organizarea plăcută a timpului liber al elevilor, călugării franciscani au amenajat, în curtea mănăstirii, un teren de volei, cîteva mese de ping-pong și table de șah. În felul acesta, la mănăstire erau atrași în timpul liber un număr din ce în ce mai mare de copii și tineri din comună. Atenția franciscanilor s-a îndreptat cu precădere spre elevii școlii de orfani nu în mod întimplător. Ei și-au dat seama că acești copii, fiind lipsiți de căldura casei părintești, prezintă anumite traume sufletești, care pot fi abil speculate, prin vorbe blînde, mîngieri, jucării, dulciuri, mici cadouri (iconițe, cruciulițe, cărți de rugăciuni) etc. Au început astfel o intensă activitate de catehizare în rîndul acestor școlari, reușind chiar hirotonisirea clandestină ca „frate” a unuia dintre tineri.

Stabilind aceste aspecte, organele

noastre au întreprins o serie de măsuri combinate, compromițându-l pe inițiatorul acestei acțiuni, pe care ulterior, episcopul romano-catolic a fost nevoit să-l mute într-un alt județ. Cazul a făcut însă și obiectul unei analize profunde din partea factorilor care răspund în județul Hunedoara de educația tineretului.

În temeiul constatărilor făcute, într-un timp scurt, s-au creat condiții materiale pentru sport și educație fizică în fiecare școală, s-a îmbunătățit radical activitatea educativ-culturală în școala de copii orfani, a fost revizuit conținutul orelor de dirigiență și al programului de internat, s-au intensificat, prin organizațiile de U.T.C. și de pionieri, legăturile dintre elevii acestei școli și tineretul din comună.

În continuare, socotim oportun să prezentăm modul în care am acționat pe plan județean, pentru destrămarea unor „grupuri” depistate în rîndul anumitor categorii de tineri, după constituirea Consiliului consultativ.

În luna iulie anul trecut, am fost sesizați că în municipiul Deva s-a constituit un grup format din mai mulți tineri, elevi ai diferitelor licee și școli profesionale din localitate. Verificînd operativ această informație, am stabilit că într-adevăr, elevul Popazu Ion, element leneș, corigent la două materii, scăpat de sub supravegherea familiei, a polarizat în jurul său încă opt elevi, toți corigenți sau repetenți din diferite școli din orașul Deva, cu care se întâlnea organizat, audiind în grup emisiunile postului de radio „Europa liberă”. Sub influența

postului de radio, acești elevi comentau nefavorabil măsurile inițiate de partid pe plan ideologic și educativ și își făceau planuri de trecere clandestină a graniței, cu ajutorul unor cetățeni străini, în tranzit prin Deva. Cu străinii intenționau ca, inițial, să-și creeze „legături de afaceri”. Pentru a-și procura banii și materialele necesare realizării acestui scop, preconizau să săvîrșească furturi din magazine și case particulare.

Data fiind pericolozitatea unui asemenea gen de activitate, am informat comitetul județean de partid, care prin secretariatul său, a constituit un colectiv format dintr-un activist de partid, primul secretar al Comitetului județean U.T.C., inspectorul general școlar și un ofițer de securitate. Colectivul acesta a extins verificările efectuate de noi, asupra familiilor și asupra muncii educative desfășurate în școlile în care învățau elevii respectivi.

În baza constatărilor făcute în comun, acest caz a fost soluționat în felul următor :

În orașul Deva, s-a organizat o amplă dezbatere publică, la care au luat parte — în afara elevilor în cauză și a părinților acestora — membrii corpului didactic din școlile respective, conducerea profesională, ale organizațiilor de partid și sindicale din întreprinderile și instituțiile în care lucrează părinții acestor tineri, reprezentanți ai inspectoratului de miliție, procuraturii, justiției și ai ziarului local. După începerea cursurilor școlare, elevii vinovați au fost discutați

pe clase, în organizațiile U.T.C. și sancționați în funcție de gravitatea faptelor săvîrșite. Organizațiile de partid din școli au analizat activitatea dirigintilor acelor elevi, unii dintre ei fiind chiar sancționați. De asemenea, părinții tinerilor în cauză au fost discutați în organizațiile de partid sau sindicale, la locurile lor de muncă. Ziarul „Drumul Socialismului” a publicat un interesant articol despre acest caz. Comitetul municipal U.T.C. a primit sarcina să analizeze periodic conduita acelor elevi și să informeze Comitetul județean U.T.C.

Procedîndu-se în felul acesta, pe de o parte, a fost posibil să se întregască și să se aprofundeze verificările inițiale efectuate de organele noastre, în special privind cauzele care au facilitat apariția unor astfel de fenomene străine eticii comuniste, iar pe de altă parte, a putut fi pusă în mișcare, pe un front larg, forța constructivă a opiniei publice. Acum, după ce a trecut o jumătate de an, putem afirma cu convingere că măsurile luate au fost eficiente, întrucît, în conduita tinerilor respectivi se înregistrează cu continuitate, o îmbunătățire, atît în școală, cît și în familie și societate.

În celelalte cîteva cazuri, care au mai existat în județ, în anul trecut, s-a procedat într-un mod relativ similar. Organul de securitate, obținînd informațiile inițiale, le-a verificat operativ, iar apoi, în baza propunerilor făcute, Comitetul județean de partid a constituit colective mixte, pentru stabilirea multilaterală a cauzelor, circumstanțelor și vinovaților morali.

De fiecare dată, măsurile de soluționare întreprinse au urmărit nu simpla destrămarea a grupului în cauză, ci recuperarea efectivă pentru societate a celor ce au greșit. În felul acesta, munca de prevenire și de combatere a unor fenomene negative a căpătat perspectivă și eficiență.

De pildă, în municipiul Hunedoara, într-un alt caz depistat în septembrie anul trecut, organele noastre au procedat într-un mod asemănător, verificarea și documentarea prealabilă realizîndu-se în colectivul mixt, constituit de Comitetul județean de partid. Pornind de la faptul că cei șase tineri implicați erau muncitori calificați la Combinatul siderurgic, a hotărît ca ei să fie dați în primire la locul de muncă unor maiștri, șefi de echipă și muncitori fruntași, comuniști cu prestigiu profesional și cu autoritate morală. Dintr-o verificare efectuată la sfîrșitul anului 1971, a rezultat că această măsură s-a dovedit oportună, tinerii respectivi încadrîndu-se destul de repede în munca și în viața ordonată a colectivului.

Analizînd activitatea noastră practică, ne exprimăm convingerea că un însemnat număr de factori pot fi antrenanți, sub directă îndrumare a comitetelor județene de partid, la prevenirea faptelor infracționale în rîndul tineretului.

Aceasta constituie, după părerea noastră, o cale mai complexă și mai sigură de realizare a activității de prevenire.

Locotenent-colonel I. STANCIU

Scurt istoric al deturnărilor de aeronave. Din preocupările actuale ale organelor noastre pentru prevenirea evaziunilor din țară pe calea aerului

Dezvoltarea economiei naționale și a relațiilor comerciale, culturale, turistice din țara noastră au determinat în ultimii ani necesitatea creșterii numărului de curse aeriene pe plan intern și internațional. Prin grija permanentă a partidului și a guvernului nostru, au fost alocate an de an, în acest scop, însemnate mijloace materiale și financiare, pentru dezvoltarea și modernizarea transporturilor pe calea aerului. Vor fi astfel achiziționate zece avioane turboreactoare moderne de mare capacitate, opt avioane turbopropulsoare pentru curse scurte și medii, precum și un număr mare de avioane utilitare. Se vor dezvolta și moderniza noi aeroporturi, se vor da în funcțiune noi instalații de dirijare și protejare a navigației aeriene.

Ca urmare a vulnerabilității sale, acest sector a făcut și obiectul preocupărilor unor elemente care au încercat în repetate rânduri să-și pună în aplicare anumite planuri ce contravin intereselor și normelor aviației civile.

Pe plan mondial, prima acțiune cu caracter pirateresc a avut loc în anul 1930, când a fost deturnat un avion al unei companii aeriene peruviene. De atunci pînă în prezent s-au înregistrat peste 260 încercări de acest gen. Începînd din anul 1961, frecvența deturnărilor a crescut într-un mod îngrijorător, de la cinci cazuri în acel an, la 80 de cazuri în anul 1969. Numai în ultimii doi ani, aproape 165 avioane aparținînd companiilor aeriene din 48 de țări și un număr de 15 000 pasageri au avut de suferit de pe urma atentatelor la securitatea zborurilor. S-au înregistrat circa 125 pierderi de vieți omenești, pe lângă însemnate pagube materiale.

Și în țara noastră, în special după 30 decembrie 1947, o serie de elemente ostile regimului nou instaurat au încercat, iar unele au reușit, să fugă din țară pe calea aerului.

Astfel, în anul 1949, numitul Schwetz Iosif împreună cu alți patru indivizi au hotărît să părăsească în

mod fraudulos țara și să ajungă în Turcia, atacînd echipajul unui avion ce efectua cursa de pasageri pe ruta București-Galați. În cazul cînd echipajul ar fi refuzat să cedeze în fața amenințărilor, grupul recrutase un fost pilot, ce urma să preia conducerea aeronavei. Acțiunea nu a reușit datorită măsurilor întreprinse de organele de securitate.

În luna decembrie a aceluiași an, la 20 de minute după decolarea avionului care efectua cursa Sibiu-București, patru elemente, care aveau armament ascuns în încălțăminte, au reușit deturnarea avionului în direcția Belgrad. Conform planului de acțiune, unul dintre infractori a mers la W.C., unde și-a pregătit arma pe care o avea asupra sa, a ieșit și l-a împușcat pe milițianul care însoțea aeronava. Echipajul a fost determinat să se conformeze voinței lor.

În anul 1950, Scurtu Traian, avocat din București, fost moșier, element cu vechi legături în S.U.A., unde își făcuse studiile universitare, a întocmit un plan pentru a fugi din țară pe calea aerului. În acest scop, a convins un număr de 17 persoane, care aveau rude în țări capitaliste, să i se alăture. Și-au cumpărat toți bilete pentru cursa ce urma să fie deturnată. Pentru a evita un eșec, recrutaseră un pilot militar de rezervă, iar în timpul zborului preconizau să folosească niște casolete cu vată îmbibată cu substanțe chimice, pentru a simula un incendiu la bord și a-i determina astfel pe piloți să deschidă ușa cabinei de comandă. Armamentul urma să fie introdus la bord în suportul unei mașini portative de scris, sau într-un bust de ipsos al unui conducător de stat. Planul lor a fost dejucat de către un membru al echipajului, care a sesizat organelor de securitate modul suspect de comportare al unor pasageri

în aerogară, solicitînd efectuarea unui minuțios control corporal și al bagajelor.

În anul 1954, un grup de 20 de persoane, conduse de Caraivan Gheorghe, care urmase o școală de pilotaj, și de Cucu Gheorghe, mecanic de bord, au comis o tentativă de evaziune din țară pe avionul care efectua cursa de pasageri București-Timișoara. Ei stabiliseră și un sistem de semnale convenționale de care să se folosească în identificarea și suprimarea persoanei care însoțea aeronava. Acest sistem nu a mai fost folosit, întrucît ofițerul M.A.I. era singurul pasager în afara membrilor grupului. În aceste condiții, organizatorii acțiunii au trecut cu ușurință la strangularea cu cravata a ofițerului, i-au luat arma pe care o avea asupra sa și au încercat să pătrundă în cabina de comandă. Ușa fiind încuiată, au tras cîteva focuri de pistol. Dîndu-și seama de cele petrecute la bord, piloții au efectuat cîteva manevre pentru dezechilibrarea infractorilor și au aterizat forțat, după ce în prealabil, prin intermediul centrului de dirijare, anunțaseră organele de securitate, care s-au prezentat la fața locului. Întregul grup a fost arestat.

În ziua de 27 mai 1971, avionul care efectua cursa Oradea-București, înainte de terminarea imbarcării pasagerilor, a fost atacat de un grup de șase elemente înarmate cu două arme de vîntoare și cu un pistol luat de la paznicul contractual ce se afla pe aeroport. Profitînd de lipsa unor măsuri elementare de vigilență din partea tuturor factorilor răspunzători, cei șase i-au determinat pe membrii echipajului să decoleze și să aterizeze la Viena. Cazul și consecințele lui sînt cunoscute.

În ziua de 8 septembrie 1971, organele de securitate ale inspectoratelor

Mureș și Harghita au reușit să prevină deturnarea avionului care urma să efectueze cursa Tirgu-Mureș—București. Această acțiune a fost organizată de un grup de șapte tineri, care intenționau să facă uz de arme albe în scopul imobilizării și dezarmării însoțitorilor de bord, preconizând ca apoi să treacă la obligarea echipajului să devieze ruta în direcția Viena. Pentru a-l putea identifica pe ofițerul de securitate, hotărâseră să atace întâi stewardesa. Măsurile prompte luate de ofițerii celor două inspectorate, ca urmare a interceptării unei scrisori suspecte, au dus la arestarea grupului pe aeroport.

Ca urmare a măsurilor întreprinse de către organele de securitate centrale și teritoriale, pînă în prezent au fost depistate în țara noastră un număr de 152 persoane care aveau intenții de evaziune prin deturnare de aeronave. Dintre acestea, 59 au fost judecate și condamnate, zece au fost puse în discuție publică, 28 au fost avertizate, destrămîndu-se 21 de grupuri.

Din cazurile depistate și cercetate, se desprind mai multe concluzii :

Elementele care s-au antrenat în astfel de acțiuni sînt în general tineri (elevi, muncitori necalificați, ori cu o pregătire profesională redusă, unii fără ocupație). Căzuți sub influența propagandei occidentale, ei aveau o comportare și atitudine decadentă, unii comiseseră acte de tâlhărie, furt, viol, tentativă de trecere frauduloasă a frontierei etc., pentru care fuseseră condamnați, ori reușiseră să se sustragă de la răspunderea penală.

O parte dintre elementele care au intenționat să fugă din țară au suferit în trecut condamnări pentru infracțiuni contra securității statului

sau au rude și relații apropiate în străinătate.

Printre participanții la acțiunile de evaziune din țară pe calea aerului au fost și salariați din cadrul aviației civile, persoane care posedă cunoștințe de navigație aeriană, precum și foști piloți.

Pentru procurarea armamentului necesar amenințării ori uciderii echipajelor, elementele infractoare au vizat dezarmarea paznicilor, a milițienilor, santinelilor etc.

Punerea în aplicare a planurilor de evaziune din țară a fost precedată de studierea măsurilor de securitate luate pe aeroporturi, a modului în care se efectuează controlul corporal și al bagajelor, a locurilor unde poate fi ascuns armamentul, alte materiale și obiecte pe care să le folosească în timpul zborului, căutîndu-se totodată identificarea personalului însoțitor și posibilitățile de imobilizare a lui.

În majoritatea cazurilor, elementele care au fost în atenția organelor de securitate au preconizat pătrunderea în aeronave în calitate de pasageri, după care intenționau să acționeze cu armamentul procurat anterior, pentru imobilizarea însoțitorilor și forțarea echipajelor să schimbe ruta spre o țară capitalistă. A fost prevăzută și pătrunderea în incinta aeroportului în mod deghizat, ca însoțitori ai pasagerilor, salariați ai „Salvării” sau ca muncitori ce transportă presa.

Pentru a camufla armamentul, infractorii au ales ca ascunzători : bagaje de mînă, talpa dublă a unui pantof ortopedic, pălării, căciuli, sau perucile unor femei din grup.

Schemele tactice și variantele concepute vizau în primul rînd modul de pătrundere în incinta aeroportului și

apoi împărțirea sarcinilor între membrii grupului, urmărindu-se imobilizarea echipei de însoțire, a stewardilor, supravegherea pasagerilor și, în ultimă fază, modul de pătrundere în cabina piloților și obligarea acestora, cu ajutorul armelor, la schimbarea rutei, în direcția dorită. În cadrul planurilor întocmite, a fost inclusă și studierea rutelor, asimilarea unor cunoștințe de navigație aeriană și procurarea unor mijloace bănești (valută), bijuterii sau aur.

Acțiunile elementelor arestate și condamnate au putut fi anihilate de organele de securitate prin măsurile de prevenire luate, instructajul corespunzător făcut rețelei informative, folosirea judicioasă a mijloacelor speciale și vigilența unor cetățeni cinstiți, care, luînd cunoștință de intențiile infractorilor, i-au denunțat.

Analizele efectuate, precum și recentul bilanț, ce s-a ținut în prezența tuturor factorilor de răspundere din inspectorate și din aparatul central de securitate, au scos în evidență atît rezultatele, cît și neajunsurile care mai persistă pe linia prevenirii evaziunilor din țară pe calea aerului.

Cu aceste ocazii, s-au desprins unele concluzii de care trebuie să se țină seamă pe viitor, privind organizarea și desfășurarea muncii de securitate pe această linie. Au fost situații cînd s-au primit cu întîrziere informații referitoare la intenția unor persoane de a fugi din țară, iar în alte cazuri nu s-au luat măsuri operative de prevenire a acestor acțiuni încă din fază incipientă, permițîndu-se astfel elementelor dușmănoase să-și lărgească activitatea ; în cadrul supravegherii informative generale, rețeaua și-a adus în prea mică măsură contribuția, ca urmare a instruirii ei insuficiente pe această linie. A lăsat de dorit și colaborarea dintre diferitele

compartimente de muncă ale organelor de securitate, iar cooperarea cu celelalte organe care au sarcini în legătură cu asigurarea securității aeronavelor și obiectivelor aeroportuare a fost în multe locuri nesatisfăcătoare.

Este necesar ca, în viitor, fiecare ofițer de securitate să acorde atenție oricărui aspect din care se desprind intenții de evaziune din țară și să acționeze în spiritul ordinelor și al indicațiilor conducerii C.S.S. Se impune recrutarea unei rețele capabile, precum și o cooperare mai bună cu organele M.A.I., M.F.A. și cu gărzile patriotice, extinderea colaborării cu specialiștii din aviația civilă, pentru introducerea și perfecționarea sistemelor de alarmare pe toate aeroporturile din țară.

În scopul cunoașterii activității tuturor persoanelor suspecte de evaziune pe calea aerului, Direcția a II-a a luat măsuri de centralizare a cazurilor semnalate pe întreg teritoriul țării, pentru a se intensifica măsurile generale de supraveghere și control. În prezent există o evidență clară, pe baza căreia se informează în timp util inspectoratele de securitate județene. Este necesar însă ca toate persoanele despre care se dețin informații (chiar neverificate) să intenționează să fugă din țară, prin deturnarea sau răpirea unor aeronave, să fie comunicate cît mai urgent la Direcția a II-a. Facem această precizare, întrucît au fost cazuri cînd unele inspectorate de securitate județene nu au raportat despre existența unor asemenea elemente infractoare și astfel cei în cauză nu au fost și în atenția altor organe de securitate, pentru a se lua măsuri de prevenire a trecerii lor la acțiune.

Locotenent-colonel M^RCEA NITA
Căpitan M. GĂDARĂUTEANU
Locotenent-major V. TRONECI

SUCCESUL rezultat evident al cooperării

La începutul lunii septembrie 1971, au fost difuzate, prin introducerea în mai multe cutii poștale din municipiul Iași, un număr de 15 scrisori anonime, adresate conducerii de partid și de stat, unor organe de presă, unor scriitori și ziariști.

Plicurile fiind identice, deschise și nefrancate, au atras atenția ofițerilor noștri. Constatându-se că scrisorile au un conținut profund dușmănos, au fost prezentate conducerii inspectoratului, care a dispus imediat măsuri pentru identificarea autorului.

S-a început cu studierea atentă, sub toate aspectele, a înscrisurilor,

stabilindu-se următoarele: plicurile au fost confecționate manual, din hîrtie albă de ambalaj; textele au fost scrise atît în proză, cît și în versuri, pe foi de hîrtie velină, scoase dintr-un registru copier; scrisul era cursiv, de evoluție superioară, transformat parțial prin stilizare, înzorzoare și schimbare a înclinației; majoritatea textelor erau copii făcute cu indigou negru; autorul a folosit însă și stilou, creion chimic, creion roșu cu care s-au făcut unele sublinieri, corecturi, adăugiri, bifări); autorul debita o serie întreagă de injurii și calomnii, în numele unui așa-zis

„comitet de luptă“, principalele aspecte tratate de autor vizau: salarizarea, nivelul de trai, atitudinea față de țările socialiste europene, legislația actuală, vizitele de lucru ale conducerii de partid, programul de măsuri elaborat de partid în vederea creșterii conștiinței socialiste etc.

Studiul efectuat asupra anonimelor respective și a împrejurărilor difuzării a condus la formularea unor ipoteze în legătură cu persoana autorului, despre care am presupus că: are o pregătire medie sau superioară, lucrează pe linie financiară sau juridică, posibil într-o unitate de valorificare sau prelucrare a fructelor, într-o cooperativă agricolă de producție sau într-un organ ce coordonează aceste sectoare de muncă; ar putea fi și pensionar (această ipoteză era motivată de folosirea ortografiei vechi, caracteristică persoanelor mai în vîrstă). Vocabularul folosit și faptul că enumera o serie de localități, majoritatea fiind din Moldova, indicau că autorul este moldovean. S-a considerat că autorul ar domicilia într-un oraș de pe raza județului Iași, avîndu-se în vedere faptul că în calculul făcut de autor erau incluse elemente cu specific urban (chiria pentru un apartament la bloc, bilete de autobuz, cheltuieli de întreținere și încălzire).

În baza acestor ipoteze, s-a întocmit un plan de măsuri, în care au fost incluse o serie de sarcini concrete, dintre care menționăm: a fost constituit un colectiv condus de către inspectorul șef, care a coordonat întreaga activitate de urmărire a autorului; a fost instruit întregul aparat informativ cu privire la conținutul înscrisurilor, la indicii grafici

caracteristici, la ipotezele emise cu privire la autor. Fiecărui ofițer i s-a dat cîte o fișă cu indici grafici, pentru a se orienta în efectuarea comparațiilor grafice în sectoarele respective de activitate; a fost instruită rețeaua noastră informativă, pentru a ne semnala elementele cu manifestări asemănătoare sau pentru a ne indica persoane pretabile să comită astfel de acțiuni dușmănoase. Anumitor informatori li s-au arătat parțial sau integral conținutul unor înscrisuri. S-au mai luat măsuri de colectare a materialului poștal pe cutii, pentru ca în cazul unei difuzări ulterioare să se poată delimita cartierul în care domiciliază sau lucrează autorul. De asemenea, s-au dat sarcini concrete șefilor posturilor de miliție și instructorilor de miliție din teritoriu. Aceștia au primit și cîte o fișă cu indici, pentru a se orienta în efectuarea verificării scrisurilor elementelor suspecte din razele de activitate. La fel s-a procedat și cu sectoriștii din miliția municipiului Iași și din orașele județului. Ofițerii investigatori au fost instruiți să stabilească și să semnaleze toate persoanele cu manifestări dușmănoase, cu preocupări în domeniul versificării sau care întruneau alte elemente caracteristice cu privire la persoana autorului. Un număr de opt ofițeri, pregătiți din punct de vedere grafotehnic, au fost repartizați să efectueze comparații grafice la diverse instituții în care se concentrează un mare număr de probe de scris (redacții, „Combustibilul“, Studioul de Radio, Consiliul Popular, spațiul locativ). Probele de scris se-

lecționate din aceste surse, precum și cele colectate de aparatul informativ din obiective erau analizate de către specialiști atestați pentru efectuarea de constatări tehnico-științifice.

Intrucît autorul putea să domicilieze și pe raza altui județ din Moldova, s-a trimis tuturor inspectoratelor respective cite o fotocopie după conținutul integral al unei scrisori anonime, în vederea verificării în evidența înscrisurilor dușmănoase și a luării de măsuri de urmărire pe raza județelor respective.

Colectivul format analiza zilnic rezultatele obținute pe parcursul verificărilor, stabilind noi sarcini pentru fiecare ofițer în parte. Conducerea inspectoratului a consultat diferiți specialiști din domeniile juridic, financiar, literar. De asemenea, au fost consultați unii grafologi, în scopul verificării și completării ipotezelor elaborate, pentru a se putea delimita cît mai mult domeniul de activitate al autorului. Trebuie menționat faptul că, de la început, măsurile nu s-au limitat la verificările grafice, ci s-a desfășurat o activitate complexă, pe multiple planuri, de natură să asigure exploatarea eficientă și integrală a indiciilor și ipotezelor formulate. Acest mod de a concepe rezolvarea acestei acțiuni s-a dovedit a fi judicios, întrucît ne-a permis să epuizăm, într-un timp relativ scurt (circa o lună), sarcinile stabilite. Intrucît nici măsurile similare întreprinse pe raza celorlalte

județe din Moldova nu s-au concretizat, s-a luat hotărîrea ca autorul să fie pus în urmărire pe țară.

★
★ ★

Urmărirea pe țară s-a soldat cu o surpriză. Specialiștii I.S.J. Cluj au sesizat asemănările grafice ale acestui caz, pe care noi l-am numit „Economistul”, cu un caz mai vechi, intitulat „Manevrantul”, care expediasse două anonime, în anii 1963 și 1967, pe raza județului Cluj. Expertiza efectuată a confirmat că este vorba de un singur autor.

În funcție de noua situație, la I.S.J. Iași a avut loc o analiză, la care au participat reprezentanți de la Direcția a IX-a, I.S.J. Cluj și I.S.J. Iași. S-a procedat la prezentarea studiului celor două acțiuni, s-au formulat noi ipoteze și sarcini, consemnate într-un plan de cooperare. De data aceasta, indiciile prezentau o deosebită consistență, stabilindu-se că autorul lucrase în perioada 1963—1967 în cadrul Direcției Regionale C.F.R. Cluj, întrucît, în anul 1963, difuzase o scrisoare anonimă, prin vagonul poștal al trenului care circula pe distanța Cluj—Sighet, adresată Serviciului raional de securitate Sighet. Conținutul anonimei avea un caracter de denunțare a „activității dușmănoase” desfășurate de numitul P.P., controlor-revizor la C.F.R. În anul 1967, același autor expediasse o scrisoare anonimă din orașul Dej, adresată Direcției Regionale C.F.R. Cluj.

Intrucît era evidentă intenția autorului de a-l defăima pe numitul P.P., în planul de cooperare s-a prevăzut să se discute din nou cu acesta, pentru a indica cît mai multe persoane cu care a avut conflicte de ordin profesional sau particular în anul 1963, urmînd ca, de la elementele respective, cît și de la rudele apropiate, să se obțină probe de scris.

De asemenea, s-a prevăzut ca autorul să fie căutat în cadrul regiunilor de căi ferate Iași și Cluj, insistîndu-se îndeosebi asupra salariaților C.F.R. de pe ruta Cluj—Sighet.

Dar, cu toate măsurile întreprinse, identificarea autorului întîrzia să se producă. Așa că s-au restrîns verificările asupra sectorului Ilva—Sighet, unde își desfășurase activitatea de control, în anul 1963, numitul P.P., precum și asupra orașului Dej, de unde s-a expediat a doua scrisoare anonimă, în anul 1967. Orașul Dej a fost inclus cu prioritate, deoarece s-a remarcat faptul că documentul expediat în anul 1967 de aici era mult mai transformat din punct de vedere grafic decît documentele expediate în 1963 și 1971, ceea ce a condus la ipoteza că autorul a domiciliat sau a efectuat serviciul în orașul Dej.

Noua orientare a verificărilor s-a concretizat în scurt timp prin identificarea autorului în persoana numitului A.I., fost șef de stație rezervă în localitățile Dej, Ilva, Beclean și Sighet, originar din județul Vaslui, în

prezent pensionar și stabilit cu domiciliul în orașul Slatina, județul Olt. Autorul are rude în județul Vaslui și un frate în orașul Iași. În felul acesta se explică prezența autorului în Iași, enumerarea în conținutul anonimelor a unor localități rurale din Moldova, vocabularul moldovenesc, prezența în scrisul său a unor elemente de ortografie veche.

Cazul prezentat ni se pare semnificativ prin aceea că autorul în cauză a știut să profite de situația sa, lăsînd impresia că ar domicilia pe raza unui județ unde trăise, ale cărui particularități de limbă le mai poseda, de unde și-a ales elementele concrete pentru conținutul anonimelor și de unde a expediat plicurile. Dacă am fi continuat singuri cercetările, evident, rezolvarea cazului ar mai fi durat mult timp. În cooperarea forțelor noastre, în caracterul științific, metodic al cercetărilor a constat reușita.

Considerăm în concluzie că, dacă am fi recurs la punerea în urmărire pe țară mai din timp, o serie de măsuri pe plan local, care au marcat o risipă de energie, nu ar mai fi fost luate. Totodată ne-am dat seama că ritmul și eficiența comparațiilor grafice, făcute în acest caz, au suferit mult din cauza insuficiențelor cunoștințe de grafoscopie pe care le au unii dintre ofițerii noștri. Acest aspect va trebui în viitor remediat.

Colonel DUMITRU GH. IONESCU
Maior ȘTEFAN SURDU

DIN NOU DESPRE

REPATRIAȚI

Repatriații formează o categorie de elemente extrem de interesante pentru munca noastră.

Teoretic, logic, existența unui număr însemnat de persoane care, după un moment de gravă dezorientare, s-au convins — pe baza propriei lor experiențe — de faptul că „mirajul Occidentului” este într-adevăr un miraj, existența unor persoane care au înțeles că soarta fugarului într-o țară străină nu este de invidiat, care au regretat părăsirea pământului patriei și au hotărât să revină în lumea pe care căutaseră s-o uite, ori pe care o renegaseră chiar, existența acestei categorii ar trebui să ne bucure. Visul lor rău s-a terminat, oamenii vor să se integreze într-o muncă cinstită, alături de familiile lor, ori de foștii colegi, unde au constatat că este mai bine, ori unde conștiința i-a determinat să revină. O asemenea atitudine, o asemenea concepție, consecință a unei lecții de viață, este perfect posibilă și caracteristică, desigur, unui însemnat număr de persoane repatriate.

Practica relevă însă și un alt aspect, deosebit de grav, care constituie reversul acestei situații. Experiența activității de contraspionaj dovedește că repatrierea a fost și rămîne o cale prin care serviciile de spionaj străine își lansează agentură pe teritoriul țării noastre.

Acest fapt nu este prin nimic surprinzător, pentru că, prin esența sa, repatriatul constituie o posibilitate aproape ideală de lucru pentru un serviciu de spionaj străin. Trierea este făcută de la început. Persoana care și-a părăsit țara, dintr-un motiv ori altul, are sentimentele patriotice alterate. De cele mai multe ori individul în cauză este egoist, avid de bani, lipsit de personalitate,

deci coruptibil, caracterizat de o anumită doză de aventurism. Trăind un timp pe teritoriu străin, este la discreția serviciilor de spionaj și a agenților lor, care îl pot studia și verifica minuțios, oficial și neoficial, care îl pot antrena în diferite acțiuni cărora el le poate ține cu greu piept, îl pot în cele din urmă prinde în plase care sfîrșesc cu un șantaj eficient și de durată.

Reîntors în țară, unde a copilărit și a trăit, unde cunoaște bine limba și obiceiurile, repatriatul are marele avantaj de a se integra cu ușurință în viața socială, își poate reface lesne cercul de cunoscuți, lărgindu-și treptat sfera de informare. Recăpătîndu-și cetățenia română, se bucură de toate drepturile și libertățile cetățenești, avînd posibilități nelimitate de mișcare, putînd să se angajeze și să promoveze în raport cu capacitatea sa profesională. În contextul relațiilor țării noastre cu străinătatea, poate cultiva legături cu exteriorul, motivînd că a trăit un timp în țara respectivă, unde are prieteni, acoperindu-și astfel contactele cu agenți, ori cadre ale unor servicii de spionaj. În sfîrșit, el se poate servi de masca omului cinstit, care a făcut cîndva o greșeală, dar pe care acum o regretă sincer, dovadă fiind pasul său de reîntoarcere în patrie.

Iată, așadar, o întreagă gamă de calități și posibilități de agent, pe care un serviciu străin nu ar omite de a le lăsa neutilizate. Vom argumenta însă mai bine această idee prezentînd succint o serie de exemple, fără a le mai comenta, pentru că, din materialul factual se desprind cu ușu-

rință mai multe procedee și metode de lucru ale serviciilor de spionaj.

În anul 1949, cetățeanul român „Corvin” se stabilea legal în străinătate, iar după doi-trei ani își deschidea o agenție de turism. În 1959, a făcut prima vizită la rude în țară, ocazie cu care și-a exteriorizat în rîndul legăturilor dorința de a se repatria, „pentru a-și petrece restul vieții pe pămîntul străbun”. (La acea dată, „Corvin” avea 47 de ani.) În 1960, cu ocazia celei de a doua vizite, cultivă relații cu o tînără de 19 ani, nepoata unei persoane cu muncă de răspundere (prin care, așa cum a rezultat ulterior, sconta să ocupe, după repatriere, un post important). Astfel, în urma demersurilor, în 1961, „Corvin” se repatriază și se căsătorește cu tînăra respectivă. Din urmărirea lui informativă, a rezultat că, în perioada cît se aflase în străinătate, repatriatul colaborase sistematic cu un serviciu de informații străin și că fusese trimis în țară cu sarcini informative. Imediat după repatriere, se stabilește într-un oraș de provincie și încearcă să obțină, prin rudele soției, postul vizat. Aceste intenții ale sale au fost contracarate de organele noastre și atunci „Corvin” divorțează (după doi ani) și se angajează la o unitate industrială de importanță republicană, în calitate de translator. De la repatriere pînă în prezent, „Corvin” simulează un patriotism excesiv, caută legătura cu organele de securitate, cerînd „sarcini concrete de rezolvat”. Atît din urmărirea sa, cît și din contactele cu organele noastre, a rezultat că este bine pregătît în problemele muncii

informative. (De reținut este și faptul că a relatat, din proprie inițiativă, organelor de securitate că în străinătate a lucrat pentru un serviciu de spionaj străin, dar că, în prezent, nu mai are nici o legătură cu acel serviciu.)

Comportarea sa generală este deosebit de suspectă, în sensul că menține cu străinătatea legături despre care nu vorbește, că a cerut aprobare pentru a se deplasa în exterior, că este veșnic agitat, frământat, știe să cultive legături cu mare abilitate, în medii foarte diferite. (Să reținem că, în acest caz, o greșală au făcut organele noastre, care nu trebuiau să permită penetrarea unei asemenea persoane într-un obiectiv de importanță națională, unde repatriatul, prin natura muncii, își poate ascunde cu ușurință legătura cu serviciul de spionaj și unde poate afla o serie de date care îl interesează.)

Un alt caz, de asemenea, semnificativ.

În noiembrie 1970, cetățeanul român de naționalitate străină „Alexandru” a cerut și i s-a aprobat stabilirea definitivă în exterior. În iulie 1971, s-a repatriat însă, motivând greutăți de ordin material. Din urmărirea sa, a rezultat că, în perioada șederii în străinătate, a fost recrutat de un serviciu de spionaj și folosit inițial pentru exploatarea informativă a turiștilor români ce se deplasează în exterior. În momentul întoarcerii în România a fost instruit cu sarcini precise, dintre care: semnalarea comportării suspecte a unor cetățeni străini care tranzitează prin

țara noastră, observarea diferitelor obiective și activități militare, fără a-și nota însă nimic, pentru a nu se expune. (De precizat că „Alexandru” s-a stabilit într-un oraș ce concentrează importante obiective strategice.)

Un alt exemplu: În 1969, după o ședere de un an în străinătate, „Tătaru”, cetățean român de origine străină, s-a repatriat, stabilindu-se într-un oraș important prin obiectivele sale. Element abil, reușește în scurt timp să ia conducerea unei unități comerciale, post care îi permite să intre în contact cu tot felul de cetățeni români. Din urmărirea sa informativă a rezultat că, în perioada cât a stat în străinătate, a lucrat pentru un serviciu de spionaj, iar la repatriere i s-au dat sarcini informative. În țară s-a stabilit că are o comportare deosebit de suspectă, în sensul că și-a creat legături în rândul ofițerilor M.F.A. și al altor persoane care au acces la secrete de stat, fiind surprins în mai multe rânduri luând legătura în mod discret și cu diferiți turiști străini.

În 1950, pe când era ofițer de grăniceri, cetățeanul român „Soare” trece fraudulos frontiera și se stabilește în Occident. Cum era de așteptat, este contactat și recrutat de un serviciu de spionaj, cu care colaborează în mod organizat până în 1962, când, „împins de dorul de țară”, se repatriază împreună cu soția, cetățeană străină. Ajuns în țară, respectivul ocupă un modest post la I.T.B. și, „nemaiavând condițiile materiale

din exterior”, soția (care își păstrase cetățenia străină) îl părăsește. Pozind în victimă, „Soare” recunoaște că, „fiind constrâns”, a colaborat cu un serviciu de spionaj. Ne-a rugat să-l sprijinim pentru a ocupa o funcție în Ministerul Comerțului Exterior. Negăsind posibilități în București de a lucra într-un mediu dorit, a reușit să ne scape un scurt timp din atenție și să se stabilească într-un oraș de provincie, angajându-se într-un mare obiectiv, care-i oferă posibilități de a-și crea o anumită platformă și legături externe, prin diferiți străini.

Din cazurile prezentate mai sus se pot desprinde următoarele concluzii: Se observă o **dispersare a repatriatilor în zone de importanță deosebită ale țării și în special acolo unde anumite servicii de spionaj nu dispun de surse de informare.** În acest sens, apar semnificative cazurile repatriatilor „Alexandru” și „Tătaru”, care nu s-au stabilit în zonele din care plecaseră.

Se remarcă apoi **tendința acestora de a se încadra în locuri de muncă unde sînt concentrate secrete de stat,** sau unde, prin natura serviciului, pot intra în contact cu cît mai multe persoane, din diferite medii, inclusiv cu cetățeni străini. Unii repatriați declară deschis că au avut legături cu organele de spionaj (fapt de altfel ușor de presupus), dar afirmă că au întrerupt aceste legături odată cu repatrierea. Se oferă să colaboreze cu organele de securitate, cer sarcini de rezolvat, ocolind însă furnizarea unor date exacte despre servi-

ciul de spionaj cu care au lucrat. Comportarea lor generală este predominată de o atitudine insistent corectă. Mulți dintre ei critică anumite fenomene negative existente prin unele întreprinderi și afișează devotament, preocupare pentru bunul mers al activității obiectivului în care s-au angajat.

Unii dintre acești repatriați dovedesc o pregătire informativă bine pusă la punct, reușind uneori să sesizeze anumite măsuri întreprinse asupra lor. Fără a insista, ridică uneori problema plecării temporare în străinătate, unii dintre ei motivînd-o printr-un aport mai mare la activitatea de securitate, aport pe care îl doresc „din patriotism, pentru a se reabilita”.

Cînd nu au reușit să stabilească „raporturi bune cu securitatea” dintr-un centru industrial, pleacă în altul, unde își reinnoiesc ofertele, acuzînd de neînțelegere organele cu care au intrat inițial în legătură. (Și găsesc uneori ofițeri care, introducîndu-i în rețea, le acordă încredere, fără a-i verifica în mod suficient.)

Din rîndul repatriatilor, unii pot fi trimiși de un serviciu străin, pentru a pătrunde în rețeaua noastră, pot fi trimiși pentru a ne irosi forțele, ori pot rămîne „în conservare”, cuminți, corecți, pînă la un anumit moment, moment pentru care au instrucțiuni precise cum să acționeze. Și, prin numărul lor, prin pregătirea specială care e foarte posibil să li se fi făcut, prin cunoașterea perfectă a unor medii și a țării în general, să

recunoaştem că unii dintre aceşti oameni ar putea face într-o situaţie deosebită un rău considerabil.

Cazurile la care ne-am referit până acum formează doar o categorie de repatriaţi, a celor despre care ştim în mod precis că au avut legături cu spionajul străin, categorie de persoane care, prin comportare, se dovedesc a fi suspecte.

Dar mai există o categorie, numeroasă, pe care unii ofiţeri o consideră „inofensivă”. Prima categorie, aşa cum am văzut, ne atrage atenţia, indivizii care o compun intră în preocupările noastre. Dar nu este oare acesta şi scopul cu care au fost trimişi în ţară? Acela de a masca activitatea, ori de a ajuta la conservarea anumitor elemente din cea de-a doua categorie (cea intrată în anonimat, care întreţine un cerc restrâns de relaţii, nu caută secrete şi nu vizează posturi deosebite, care este mai stabilă şi nu afişează legături cu străinătatea).

Este, de aceea, extrem de important ca ofiţerii ce au în lucru repatriaţi din această a doua categorie să persevereze, să acţioneze asupra lor cu măsuri eficace, complexe, ingenioase, pentru a le descifra adevăratele intenţii. (Nu să declare cazul „lămurit”, pe baza unei urmăriri superficiale şi fără continuitate.)

Iată, spre exemplu, cazul repatriatului „Mitu”, care era pe punctul de a ne convinge de loialitatea sa, când, după circa cinci ani de la repatriere, este surprins transmitând, printr-un cetăţean străin, un mesaj ofiţerului recrutor.

În cazul prezentat, al lui „Corvin”, am stabilit că acesta a afirmat faţă de un cunoscut: „Securitatea mă va mai lucra încă doi-trei ani, după care va închide dosarul”.

O primă chestiune, care ni se pare deosebit de importantă în urmărirea repatriaţilor este selecţia.

Operaţiunea aceasta este de mare răspundere, ea efectuându-se pe baza unor criterii cunoscute, dar care nu trebuie absolutizate, ci înţelese în esenţa lor. Să reţinem că avem de-a face cu o categorie de persoane în rîndul cărora se pot găsi elemente periculoase, pregătite şi instruite informativ, care ştiu că vor fi urmărite, cunosc probabil şi anumite principii generale de verificare, au fost instruite asupra modalităţilor de a evita comportări ce, în mod normal, le-ar plasa în sfera atenţiei noastre. Astfel punându-se problema, trebuie analizat fiecare caz în parte, cu multă răbdare şi competenţă profesională, la care trebuie adăugat un studiu atent, făcut direct de ofiţer, dar şi prin alte mijloace, în special cînd au loc evenimente deosebite.

Evidenţa repatriaţilor are importanţa ei, cunoscută fiind tendinţa de mobilitate a majorităţii repatriaţilor. Aşa cum am văzut, unii au reuşit „să dispară” la un moment dat din atenţia noastră, pentru a apărea apoi cine ştie în ce obiectiv dintr-un alt oraş, unde au venit deja în contact cu oameni şi cu date la care nu trebuiau să aibă niciodată acces. O bună evidenţă asigură prezenţa tuturor repatriaţilor în sfera preocupărilor organelor de securitate şi conferă un caracter de continuitate măsurilor ce se întreprind asupra lor. Desigur însă că evidenţa înseamnă doar un prim pas, care trebuie completat cu măsuri adecvate de supraveghere permanentă.

Urmărirea specială pe care o desfăşurăm asupra unor persoane din rîndul repatriaţilor presupune o continuă activitate ofensivă, în care trebuie să abunde combinaţii şi cap-

cane, de natură să-l determine pe urmărit să reacţioneze şi să se autodemaste. Acesta trebuie să fie scopul, pentru care sînt necesare combinaţii foarte bine puse la punct, deoarece putem avea de-a face cu oameni pregătiţi să se apere de măsurile noastre.

Plasarea unei singure „informaţii” de un anumit gen şi lipsa de reacţie a repatriatului nu pot lămuri cazul. Doar oferirea gradată şi diferenţiată a unor „momeli”, privind diferite genuri de informaţii, existenţa unei anumite situaţii conjuncturale etc. ar putea să-l verifice cu adevărat, ori să-l demaste, pentru că el ar putea să reacţioneze numai la informaţiile sau la acţiunile pentru care a fost pregătit şi plasat în ţară. Se înţelege că măsurile noastre trebuie atît de bine organizate, încît să ne permită să controlăm cele mai sensibile reacţii ale urmăritului. Munca aceasta este o muncă de fineţe, de fantezie şi de meticulozitate.

O problemă centrală ce trebuie urmărită în acest proces o constituie sistemul de legătură cu serviciul de spionaj şi în special momentul şi modalitatea în care căutăm această legătură.

Legătura cu serviciul de spionaj trebuie căutată permanent, însă această activitate trebuie intensificată la maximum în timpul şi după declanşarea combinaţiilor organelor noastre. Să vizăm desigur legăturile personale, dar mai ales pe cele impersonale. Într-o astfel de activitate, trebuie să apelăm la posibilităţile Direcţiei a IX-a (pe baza probei de scris), ale Serviciului „A”, la reţeaua informativă, la pătrunderi secrete şi mijloace speciale moderne, să căutăm urme ale existenţei legăturii impersonale.

O altă problemă pe care o ridică

existenţa repatriaţilor din cele două categorii se referă la oportunitatea folosirii unora dintre ei în munca informativă.

Contactarea şi antrenarea unor repatriaţi în activitatea informativă sînt oportune în primul rînd pentru faptul că ne oferă o bună posibilitate de a-i studia multilateral şi de a-i verifica în mod direct. În procesul muncii însă va trebui să-i tratăm cu rezerve, avînd în vedere că, pentru a cuceri o platformă în raporturile cu organele securităţii, limitele angajării lor în muncă pot fi foarte variate. Nu trebuie să ne surprindă şi nici să ne convingă definitiv faptul că un repatriat ne va depista (cu titlu de exemplu) nişte elemente subversive sau un agent al unui alt serviciu de spionaj decît cel pentru care lucrează. Opinem ca repatriatul să fie angajat în rezolvarea unor sarcini care să-l oblige la desfăşurarea unei activităţi, fără a-i dezvălui interesele noastre principale.

Să nu uităm că, pe lângă o şcoală specială, agenţii străini dispun de o experienţă de viaţă foarte bogată uneori, care le dă un atu ce nu trebuie de loc neglijat. Atenţia tuturor ofiţerilor, dar îndeosebi a celor mai tineri trebuie să fie permanent concentrată asupra acţiunilor pe care le întreprind pe această linie de muncă, iar rolul şefilor de compartimente în activitatea de urmărire şi de sprijinire a muncii de urmărire a repatriaţilor trebuie să fie foarte mare.

În realizarea acestei sarcini de prevenire, un rol important îl are cooperarea între unităţi, precum şi colaborarea între ofiţerii de contra-spionaj şi cei ce deservesc informativ obiective industriale.

Maior ION TAMEŞ
Căpitan MOISE BULA

FOLOSIREA CADRELOR DE REZERVĂ ÎN MUNCA DE

CONTRAINFORMAȚII ECONOMICE

În etapa actuală de dezvoltare a societății noastre, apariția de noi obiective economice în toate județele țării amplifică, în mod firesc, sarcinile organelor de securitate pe linia muncii de contrainformații economice. De aceea, folosirea corespunzătoare în obiective, pe lângă potențialul informativ existent, și a altor potențe neexploatate se impune ca o necesitate.

În acest context — cu aprobarea tovarășului președinte al C.S.S., Ion Stănescu — în anul 1971 am experimentat mai multe modalități de folosire a ofițerilor de rezervă.

Un bun prilej l-a constituit amplasarea și intrarea în construcție a Termocentralei de la Chisnani-Brăila, care a impus nu numai o reorganizare, dar și o completare a forțelor serviciului II din cadrul inspectoratului.

Astfel, s-a hotărât ca unul dintre cei doi ofițeri activi care deserveau Combinatul pentru fibre artificiale Brăila să fie repartizat pentru a lucra informativ în noul obiectiv, iar o parte din munca de contrainformații economice pe care o desfășurase el pînă atunci să fie încredințată căpitanului de rezervă Ionel Odagiu.

Datorită activității depuse, în perioada anului 1971, căpitanul de rezervă Ionel Odagiu a cules date pe baza cărora s-au prevenit pagube în valoare de mai multe milioane de lei. De asemenea, împreună cu ofițerul care răspunde de obiectiv, a efectuat numeroase studii și recrutări. În prezent ofițerul activ și ofițerul de rezervă lucrează câteva cazuri concrete, care scontăm să fie finalizate.

În urma celor prezentate, considerăm că se impun câteva sublinieri și

anume: ofițerul care răspunde de obiectiv are posibilitatea de a cunoaște în permanență întreaga activitate desfășurată de ofițerul de rezervă. El trebuie să fie primul cadru al C.S.S. cu care rezervistul lucrează efectiv, deoarece numai astfel ofițerul nostru va avea permanent o imagine exactă a întregii situații operative din întreprindere și va putea să intervină ori de câte ori este necesar. În ce privește ofițerul de rezervă, acesta nu poate ține legătura cu alte organe din sistemul C.S.S., sau cu organele locale; nu face cercetări în numele organului de securitate cu ocazia unor evenimente în obiectiv; nu are acces la evidența operativă a inspectoratului; nu face și nu participă la arestări.

În cazul unor obiective industriale, una din componentele situației operative trebuie să fie existența și numărul ofițerilor de rezervă, contribuția lor la activitatea informativă la zi, perspectiva valorificării mai eficiente a posibilităților lor la realizarea unor sarcini ale muncii de securitate.

Așa, de pildă, analizînd situația operativă din cadrul Uzinei „Progresul” Brăila, am constatat că sarcinile curente ce revin celor doi ofițeri activi care deserveșc obiectivul sînt prea numeroase, existînd pericolul ca aceștia să fie depășiți la un moment dat de volumul problemelor.

Evaluînd structura rezervei existente, sub aspectul pregătirii și al preocupărilor profesionale, s-a stabi-

lit că opt ofițeri de rezervă din obiectiv pot primi sarcini pe linia noastră de muncă. Astfel, din cele 27 servicii sau compartimente productive mai importante ale uzinei, 11 au fost încredințate ofițerilor de rezervă, pentru a continua munca de supraveghere informativă generală.

Este necesar să subliniem că la baza unor asemenea măsuri trebuie să stea întotdeauna o analiză atentă, temeinică. Ofițerii de rezervă folosiți trebuie să aibă o experiență mai îndelungată în munca de securitate, să posede anumite calități organizatorice și intelectuale, să aibă, ca salariat al obiectivului, o funcție corespunzătoare, care să-i permită o mișcare permanentă și justificată prin sectorul încredințat, aceasta pentru a putea întreține un contact permanent cu majoritatea salariaților.

Ca urmare a folosirii ofițerilor de rezervă la Uzina „Progresul”, am realizat, pe plan organizatoric, o descongestionare a ofițerilor noștri de unele sarcini, lăsîndu-le acestora mai mult timp de analiză, pentru organizarea și conducerea muncii de urmărire informativă specială. Cu ajutorul ofițerilor de rezervă s-a reușit să se cunoască în permanență stările de fapt negative din sectoarele pe care le au în deservire, iar munca de prevenire să devină mai eficientă. Astfel, s-a prevenit omologarea unor produse necorespunzătoare, livrarea la export a altor produse incomplet echipate. Unii rezerviști au participat efectiv la lucrarea și finalizarea

unor cazuri, cum ar fi „Armurierul” și „Elevul”, și ajută ofițerilor noștri la finalizarea unor dosare de urmărire informativă. Într-un caz în care un individ apărea suspect de favorizarea unei firme străine, primele informații, pentru deschiderea dosarului de urmărire informativă, au fost furnizate de către ofițeri de rezervă.

Cu privire la rețeaua informativă, trebuie spus că aceasta a început să fie contactată mai ritmic.

De asemenea, ofițerul de rezervă, intrând în posesia unei informații de la rețea, are posibilitatea să o verifice imediat, direct sau prin alte surse, și să prezinte ofițerului nostru materiale verificate.

O atenție deosebită a fost acordată folosirii ofițerilor de rezervă din obiectivele aflate în legătură.

De cele mai multe ori, în aceste obiective munca de contrainformații economice se rezuma la o legătură telefonică cu șeful unității, sau la existența citorva surse sporadice.

Și aici ne-am suplimentat forțele tot cu ofițeri de rezervă. Astfel, în prezent, în șapte din obiectivele aflate în legătură, munca de supraveghere informativă generală a fost încredințată ofițerilor de rezervă.

Unii dintre aceștia, în cadrul obiectivelor, ocupau deja posturi, pe linie profesională, care le permiteau să desfășoare și o activitate de securitate eficientă. Alții, cu sprijinul organului local de partid și în raport cu pregătirea lor au fost transferați sau an-

gajați, în ultima vreme, tot pe posturi corespunzătoare.

Pe lângă cele arătate, considerăm că trebuie subliniată și posibilitatea reală pe care o au ofițerii de rezervă de a indica și studia noi persoane, pentru a fi incluse în rețeaua informativă (îi cunosc personal pe candidați, muncesc cu ei, știu sau pot stabili ușor caracterul lor, defectele, aptitudinile, corectitudinea, concepțiile lor etc.). De asemenea, ei pot contribui la verificarea permanentă a rețelei noastre informative.

Pentru situații deosebite (dislocarea obiectivului economic sau împrejurări care nu permit ofițerului nostru accesul în instituție), ofițerilor de rezervă li s-au stabilit sarcini precise. O parte dintre ei au fost instruiți să utilizeze și forme ale legăturii impersonale.

O problemă esențială și complexă, care se realizează în timp, este pregătirea și instruirea ofițerilor de rezervă.

În munca practică am început, în toate cazurile, cu o reedificare generală asupra principalelor sarcini ale activității prezente privind munca de securitate.

Acest lucru a fost necesar, deoarece unii ofițeri de rezervă nu au mai avut tangență cu munca de securitate de multă vreme și a trebuit să fie puși la curent cu metodele și mijloacele de muncă actuale, în măsura în care s-a apreciat că acestea le sînt necesare în viitoarea lor activitate. De fapt instruirea și dirijarea

concretă a ofițerilor de rezervă trebuie să aibă un caracter permanent, pentru că altfel aceștia vor fi rupți de nevoile și realitățile muncii noastre, devenind niște simpli informatori.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că, în activitatea lor, ofițerilor de rezervă trebuie să li se acorde o oarecare autonomie, pentru a putea realiza sarcinile încredințate de către noi. Lipsa de autonomie diminuează inițiativa, spiritul novator. Ofițerul de rezervă nu poate să-și desfășoare activitatea fără a i se acorda încrederea necesară. Trebuie să avem însă grijă ca acesta să nu confunde inițiativa, pe care o poate avea în unele situații, cu acte de liberalism, de aplicare a unor metode de muncă la întâmplare, care pot aduce prejudicii muncii de securitate.

Din experiența noastră a rezultat că cea mai eficientă cale pentru pregătirea ofițerilor de rezervă este contactul și instruirea individuală a respectivilor de către ofițerul activ cu care țin legătura. Această instruire se realizează în activitatea curentă și se face în mod concret.

În munca inspectoratului nostru există deja practica potrivit căreia de două, trei ori pe lună (și ori de câte ori este necesar), la sediul inspectoratului, ofițerii de rezervă lucrează alături de ofițerii activi.

Fiecare ofițer de rezervă care conduce o rezidență, care are în primărie secții, sectoare, fabrici etc. păstrează la sediul inspectoratului un bi-

blioraft, în care sînt concentrate: evidența rețelei, datele obținute în supravegherea informativă generală, rapoartele proprii etc. Deci ofițerii de rezervă nu au și nici nu pot avea asupra lor documente referitoare la munca de securitate. Posibilitatea ca ofițerul de rezervă să consulte în permanență toate datele de interes operativ, concentrate în bibliorafturi, îi facilitează nu numai o documentare permanentă, ci îi asigură și continuitate în muncă.

Tot în scopul pregătirii, am prevăzut întâlniri ale ofițerilor de rezervă, în grup sau pe obiective.

De pildă, în cursul anului 1971, am organizat cu rezerviștii mai multe întâlniri colective. Cu acele ocazii s-a pus accent însă pe pregătirea lor contrainformativă.

Tot în scopul pregătirii ofițerilor de rezervă, în mod eșalonat și după specificul sarcinilor, li s-au dat pentru studiu cărți și traduceri din biblioteca inspectoratului.

În rîndurile de față am prezentat doar unele aspecte rezultate din folosirea cadrelor de rezervă pe linia muncii de contrainformații economice de către I.S.J. Brăila.

Deși este o activitate de durată cu aspecte practice variate și complexe, de mare răspundere, folosirea cadrelor de rezervă pe linia muncii de contrainformații economice este și trebuie să rămînă o constantă în munca de securitate.

Colonel CRAIU RIZEA
Maior ION BALAN

Cazul „KLAUS”

Intreaga acțiune informativă a pornit de la o semnalare, aparent banală.

În cursul unei discuții cu recepționarul „Ioniță Petre”, ofițerul nostru „Badin” (care lucrează acoperit într-un hotel din București) a aflat că recepționarul audiasse, cu o zi înainte, niște înregistrări muzicale pe benzi, la domiciliul funcționarei de la punctul valutar al hotelului, „Gane Otilia”, în prezența unui cetățean austriac, pe nume „Klaus”, care cunoștea limba română.

În urma datelor pe care le posedam și a primelor verificări întreprinse, s-au putut stabili despre cele trei persoane, următoarele:

„Ioniță Petre”, în vîrstă de 29 ani,

căsătorit, era angajat de curind la hotel. Marea lui pasiune o constituiau înregistrările de noutăți muzicale. Pînă în anul 1969, fusese colaborator al miliției.

Despre „Gane Otilia”, în vîrstă de 31 ani, absolventă de liceu, cunosătoare a limbilor engleză, franceză și rusă, necăsătorită și avidă după bani, am constatat că accepta compania mai multor bărbați (în special cetățeni străini), cu care petrecea nopțile prin baruri, tratînd cu aceștia și „mici afaceri valutare”. Fire ușuratică, ea dorea să plece în străinătate și să nu mai revină în țară. În anul 1970, refuzase propunerea de colaborare cu organele de securitate.

„Klaus”, în vîrstă de 32 ani, originar

din Sibiu, unde locuiesc părinții și celelalte rude ale sale și unde a absolvit liceul, plecase în anul 1960, pentru tratament medical, în Austria, de unde nu se mai întorsese (căsătorindu-se ulterior cu o cetățeană a acestei țări). În anul 1967, el fusese semnalat de către sursele organelor noastre, în calitate de colaborator al asociației „INTORA”, filială a serviciilor de informații american și vest-german, cu sediul în Viena. (Asociația are ca obiect oficial cercetarea și sondarea opiniei publice în domeniul pieții, dar în realitate, colaboratorii săi contactează cetățeni ai țărilor socialiste de la care culeg informații, pe baza unor chestionare bine puse la punct.) Începînd din anul 1970, „Klaus” apăruse în România ca cetățean austriac, reprezentant la Viena al firmei suedeze de comerț „Sandvick”.

Încă de la venirea sa în țară, „Klaus” se împrietenise cu „Gane Otilia”, făcînd cheltuieli mari cu ea prin diferite localuri de noapte sau în excursii și invitînd-o în apartamentul unei gazde O.N.T., pe care îl închiriasse împreună cu un coleg de la aceeași firmă. La rîndul ei, „Gane Otilia” îl invitase la domiciliul său, urmărind și obținînd în cele din urmă promisiuni de căsătorie. În acest context, cetățeanul austriac o rugase pe concubina lui să-i prezinte un coleg de la hotel, „pe care să se bazeze în obținerea cîtorva informații”.

Asa cum a rezultat ulterior, „Gane Otilia” a studiat mai mulți salariați și s-a oprit la recepționarul „Ioniță Petre”, remarcînd că acesta nu avusese cînd să se atașeze de colectivul în mijlocul căruia lucra și că este interesat foarte mult de noutățile muzicale.

„Ioniță Petre” a relatat însă amănunțit lui „Badin” condițiile în care se făcuseră audierile de benzi. „Gane Otilia” îi promisese mai de mult că-i va procura niște înregistrări noi, dar cu o zi în urmă l-a luat prin surprindere, propunîndu-i ca, după orele de program, să meargă în acest scop la ea acasă. Pentru întîlnire a ales un reper din apropiere și i-a cerut pe un ton misterios „să iasă din hotel separat, pentru a nu atrage atenția cuiva”.

Întîlnindu-se la ora și în punctul stabilit, „Gane Otilia” l-a condus la un autoturism cu număr de înmatriculare străin, la volanul căruia se afla „Klaus”.

Totul s-a petrecut atît de rapid, încît „Ioniță Petre” n-a mai putut reflecta la adevărata situație în care se afla. A făcut cunoștință cu străinul și, după cîteva minute, s-au aflat toți trei în apartamentul „Otiliei”. Gazda a scos la iveală discuri și benzi pe care „Ioniță Petre” le căuta de multă vreme, ținînd să-l asigure că toate aceste „perle sonore” le-a primit de la „Klaus”, care poate fi darnic nu numai cu ea, ci și „cu alți oameni de treabă”.

Intr-adevăr, „Klaus”, pe un ton glumeț și prietenos, s-a oferit să-i aducă și lui „Ioniță Petre” înregistrări din străinătate și chiar să-l împrumute cu valută străină, pentru a-și procura țigări, băuturi alcoolice, magnetofon și alte obiecte de la magazinul „Comturist”. Ca o primă confirmare a promisiunilor, „Klaus” i-a dat pe loc lui „Ioniță Petre” două pachete de țigări străine, invitîndu-l și într-o excursie la munte. Totul se petrecuse într-o ambianță de bună dispoziție, în care glumele și paharele pe care gazda le

umplea cu whisky urmăreau să-l atragă cît mai mult pe recepționar de partea lor.

În discuția aparent banală, „Klaus” a strecurat întrebări diferite, căutînd să afle dacă „Ioniță Petre” este căsătorit, cu ce se ocupă soția, dacă-i plac băuturile alcoolice, ce fel de băuturi, dacă resimte o jenă financiară ș.a. A încercat, de asemenea, să afle amănunte despre locul de muncă al noului cunoscut, interesîndu-se îndeosebi: dacă personalul de la recepția hotelului urmează cursuri speciale de securitate, care dintre funcționarii de la recepție sînt cadre ale organelor de securitate, care sînt camerele cu microfoane pentru ascultarea convorbirilor și dacă la subsolul clădirii se află centrala pentru înregistrarea lor.

Fiind în posesia tuturor acestor date, ofițerii Direcției a III-a care s-au ocupat de caz au stabilit un plan de acțiune, în care primul punct a fost atragerea la colaborare a lui „Ioniță Petre”. În prealabil, s-a luat legătura cu ofițerul de miliție care-l avusese anterior în legătură. Acesta a precizat că se poate avea încredere în fostul său colaborator, abandonarea lui datorîndu-se nu dezinteresului în colaborare, ci lipsei obiective, într-o anumită perioadă, a posibilităților sale informative. Atitudinea pozitivă a lui „Ioniță Petre” a fost confirmată și de rezultatul verificărilor întreprinse de ofițerii de securitate și chiar de gestul lui de a relata deschis șefului său profesional, „Badin”, cele petrecute la domiciliul funcționarei de la schimbul valutar.

În procesul recrutării lui „Ioniță Petre”, s-a urmărit și conspirarea în continuare a lui „Badin”. Acesta i-a spus

recepționarului că, în funcția pe care o deține la hotel, a avut obligația profesională să-l înștiințeze și pe directorul hotelului despre împrejurările în care au fost făcute audierile muzicale în locuința „Otiliei”, iar conducătorul instituției, în baza aceluiași obligații, l-a anunțat oficial pe un ofițer de securitate, care și-a exprimat dorința să discute personal cu recepționarul în cauză. În acest fel, după o zi, s-a aranjat ca „Badin” să-l anunțe pe „Ioniță Petre” să se prezinte într-o anumită cameră a hotelului, unde se afla ofițerul nostru. În cadrul discuțiilor purtate, s-a trecut la recrutare.

După recrutare, în spiritul dirijării făcute, „Ioniță Petre”, la una din întrevederile cu „Klaus”, a adus vorba despre problemele care-l interesau pe acesta din urmă, spunîndu-i că a găsit o listă la recepția hotelului cu un număr de 15 camere, listă care este ascunsă și consultată doar de către un coleg. A lăsat astfel să se înțeleagă că lista ar cuprinde camerele cu instalațiile speciale ale hotelului. (Bineînțeles că persoana indicată nu era în legătura securității, iar camerele notate nu aveau nici un fel de aparatură.)

„Klaus” a primit cu mult interes datele ce i-au fost furnizate și, în câteva zile, stimulîndu-și confidentul prin cadouri, din care nu lipseau discuri și benzi magnetice cu muzică, a reușit să obțină de la acesta listă mult așteptată.

Continuînd să joace rolul omului interesat materialicește, „Ioniță Petre” a reușit să-l încredințeze pe „Klaus” (obținînd în schimb de la acesta 100 schillingi, mai multe pachete de țigări „Kent” și discuri muzicale), că a verificat la subsolul hotelului, dar nu a

descoperit existența unei centrale de ascultare și înregistrare a convorbirilor. l-a mai spus că nu a stabilit un recepționar anume care să fie cadru de securitate, dar a aflat că la Sinaia se țin cursuri scurte de pregătire a recepționarilor, cursuri a căror esență nu-i este cunoscută.

Intrucît „Klaus” și-a exprimat dorința de a cunoaște conținutul cursurilor de la Sinaia, „Ioniță Petre” a fost dirijat să-i recomande în acest sens niște prieteni. Aceștia făceau parte din rețeaua noastră informativă și au reușit să-i ofere date menite să-l dezinformeze pe străin.

Verificarea activității lui „Klaus” a impus, pe lingă rețeaua informativă, și utilizarea măsurilor speciale la domiciliul acestuia. S-a recurs, pentru acest scop, la o combinație.

„Klaus” împreună cu un alt coleg al său de la firma „Sandvick”, cetățeanul austriac „Richard”, ocupau în întregime apartamentul unei gazde O.N.T., care era plecată din țară pentru mai mulți ani.

Înainte de a locui la gazda O.N.T., „Richard” fusese cazat la un hotel din București, unde a reușit să-și apropie un angajat din colectivul de conducere al hotelului, pe „Chirilă”, de la care, în schimbul unor mici atenții, a obținut, la orice oră a dorit, camere confortabile pentru el și concubina sa. Au fost situații cînd „Richard”, chiar la plecarea din Viena, l-a rugat telefonic pe „Chirilă” să-i rezerve cameră, iar acesta din urmă l-a ajutat și în situațiile cînd hotelul era aglomerat. „Chirilă” era colaboratorul organelor de securitate și, cu sprijinul lui, se luaseră unele măsuri speciale în hotel.

Analizîndu-se condițiile reale deja existente, „Chirilă” a fost instruit să

poarte o discuție discretă cu „Richard”, „ca între bărbați”, în care să-i explice că, deși este căsătorit, are o concubină (situație similară cu a lui „Richard”). Neputînd merge nici la ea acasă, nici la hotel, unde ar risca să se compromită, l-a rugat pe „Richard” să-i pună la dispoziție apartamentul.

Solicitarea aceasta a fost făcută în perioada cînd „Klaus” era plecat din țară, permițînd lui „Richard” să răspundă afirmativ: „Oricine mi-ar fi făcut această propunere, nu aș fi acceptat-o – a răspuns „Richard” – dar, fiindcă te cunosc și am încredere în tine, îți dau casa, considerînd că mă revanșez intrucîtva pentru prietenia și amabilitatea cu care m-ai obișnuit. Aș vrea însă să-mi faci plăcerea, dacă tot s-a ivit acest prilej în pragul unei deplasări pe care o voi face și eu la Viena, să petrecem mai întii, cîteva ore, acasă la mine, împreună cu cele două prietene ale noastre”. „Chirilă” a fost nevoit să accepte, pentru a nu trezi suspiciuni.

Problema survenită impunea alegerea unei „concubine”, care trebuia să intre perfect în acest rol, pentru a nu trăda nici măcar printr-un gest conținutul real al combinației. S-a introdus de aceea în acțiune o femeie ofițer, care s-a documentat asupra tuturor aspectelor de care trebuia să țină seama. În situația concretă, aceasta s-a comportat atît de abil, încît a contribuit nu numai la realizarea scopului principal al combinației, ci și a altor sarcini ale acțiunii, independente de măsurile speciale.

De pildă, în toiul petrecerii, „concubina” lui „Chirilă”, ascultînd relatările lui „Richard” despre numeroasele probleme pe care i le ridică partenerii la tratativele comerciale, l-a în-

trebat „din curiozitate” : „Cum reușiți, domnule, să vă descurcați cu niște parteneri versați care, desigur, nu urmăresc decât interesul firmelor lor ?” Răspunsul spontan a lui „Richard”, dar semnificativ pentru organele de securitate, a avut un ton nu lipsit de o oarecare mândrie : „Vedeți, doamnă, noi frecventăm în permanență niște cursuri de psihologie, patronate de firma noastră. Formindu-ne ca buni psihologi, reușim să cunoaștem și chiar să ne apropiem cele mai dificile caractere și temperamente cu care venim în contact. Chiar cu dumneavoastră — a adăugat străinul — dacă-mi este permis s-o mărturisesc, din discuțiile și gesturile cele mai banale la prima vedere, fac un studiu. De exemplu, acest studiu mă convinge de pasiunea sinceră ce o nutriți pentru amicul meu”.

Petrecerea s-a desfășurat într-o notă civilizată, iar la despărțire, „Chirilă” a fost rugat de „Richard” să fie atent ca să nu afle și „Klaus” de „aranjamentul” lor, intrucît nu este în cele mai bune relații cu el.

Prin rețeaua informativă, măsurile speciale de la domiciliu și filarea permanentă a lui „Klaus”, s-au putut cunoaște multe legături interesante ale acestuia, precum și surse de informare prețioase care aveau contingență cu el.

Cu sprijinul rețelei informative, s-a stabilit că cel urmărit desfășura o intensă activitate de culegere a informațiilor economice. Unul dintre procedeele prin care reușea să se infiltreze pe lângă salariații întreprinderilor industriale, cu care urma să ducă tratative, era următorul : Consulta mai întâi cartea de telefoane, pentru a afla numărul centralei uneia din în-

treprinderile care-l interesau. Vorbind foarte corect limba română, solicitata centralistei numărul de telefon și numele șefului de la serviciul de aprovizionare. Își argumenta rugămintea, explicîndu-i centralistei că și el este șef de aprovizionare la o altă întreprindere și ține să-i facă „o plăcută surpriză” omologului său, trimițîndu-i o scrisoare de mulțumire, pentru promptitudinea cu care i-a expediat o marfă de bună calitate. În continuare, îl suna pe șeful aprovizionării, căruia i se adresa pe nume, în românește și, cu un ton familiar, explicîndu-i că el este reprezentantul în România al firmei „Sandvick” și că ar dori, fiind român, să-i facă niște oferte avantajoase de materiale. Presupunind că are de-a face cu un român binevoitor, șeful aprovizionării îl anunța pe „Klaus” la intrarea în întreprindere sau venea chiar el să-l primească. Citindu-i și cartea de vizită, din care rezulta, în mod fictiv, că este reprezentantul român al firmei suedeze „Sandvick”, îl trata cu și mai multă încredere.

Adăugînd la toate acestea ținuta vestimentară și comportamentul unui român obișnuit, „Klaus” reușea să-și ascundă cetățenia străină și să evite, astfel, rigorile unui protocol care ar fi trebuit să i se impună. Oferind în dreapta și în stînga țigări străine și pixuri cu marca firmei, trecea drept român care, pe spezele firmei suedeze, încearcă să ofere avantaje „concetățenilor” săi. Părînd întrutotul firească asemenea atitudine, șeful aprovizionării îl întreba pe „Klaus” ce poate să-i ofere firma sa. Afla imediat că firma „Sandvick” poate oferi toate genurile și reperele de materiale din domeniul respectiv. Și atunci șeful apro-

vizionării se grăbea să-i prezinte cele mai acute nevoi ale întreprinderii. Cu aerul unui salvator amabil, „Klaus” își nota necesarul de materiale ale întreprinderii respective și pleca, nu fără a face cele mai optimiste promisiuni.

Pe unii dintre salariații cu funcții în întreprinderi, „Klaus” ajungea să-i invite la restaurant și chiar să-i viziteze la domiciliu, le completa lista cadourilor cu aparate de radio și stofe de proveniență străină, avînd în schimb acces în întreprinderile lor. O dată ajuns aici, studia pe viu procesul de producție, echipamentul industrial și chiar unele secții cu profil special, ca de exemplu, la I.O.R. Afla amănunte privind calitatea și prețul produselor, relațiile noastre cu alte firme partener etc.

Intrînd în posesia unor asemenea date, „Klaus” se prezenta la firmele specializate pentru comerțul exterior unde, în cadrul oficial al birourilor de protocol, de data aceasta ca un autentic reprezentant străin, aborda tratativele, fără să trădeze cu nimic faptul că este originar din țara noastră, că știe limba română și că e la curent cu o serie de date din întreprinderile cu care trata.

Cum se întimplă uneori la tratative, membrii părții române se consultau între ei, din cînd în cînd, în românește (convinși fiind că partenerul nu cunoaște această limbă), asupra calității și a celorlalte repere ale produselor, conjuncturii pieții etc., tocmai pentru a obține apoi un ascendent, față de partenerul străin. Ori, „Klaus”, înțelegînd aceste consultații „discrete” și cunoscînd dinainte necesarul unor întreprinderi, reușea să transfere, în

interesul firmei străine, ascendentul scontat de români.

Stabilind informativ metodele lui „Klaus”, s-au luat măsuri de a organiza echipe de protocol instruite, în sensul de a se consulta tot în românește, în timpul tratativelor, dar într-un mod „care să divulge secrete”, sub a căror influență „Klaus” să ia decizii în realitate favorabile părții române.

În cazurile în care nu se puteau organiza dezinformări al căror rezultat să se reflecte pozitiv asupra economiei naționale, s-a luat, prin factorii competenți ai firmelor de comerț exterior, măsura prevenirii din timp a echipelor de protocol, în sensul de a purta tratativele numai în limba germană, limbă pe care „Klaus” o folosea cu exclusivitate în asemenea situații.

Cu toate aceste măsuri luate, în sensul dezinformării lui „Klaus”, nu se putea acoperi întreaga lui rază de acțiune, care se extinsese rapid, în multe întreprinderi de comerț și de producție, bazîndu-se pe foarte multe legături. La acest inconvenient se adăuga nu numai iscusința și curajul cu care acționa cel urmărit, ci mobilitatea pe care o avea în realizarea scopurilor sale, deplasîndu-se rapid cu autoturismul firmei, atît în București, cît și în celelalte localități ale țării. Dar cel mai mare pericol care se contura în procesul urmăririi informative se datora unor manifestări care începeau să apară în activitatea lui „Klaus”. La un moment dat, echipa de filaj l-a semnalat făcînd post fix în apropierea intrărilor de la sediul C.S.S., alternativ cu filarea de către „Klaus”, cu ajutorul autoturismului, a unor persoane care ieșeau de

la hotelul unde lucrau „Badin” și „Ioniță Petre”.

Făcându-se o legătură între acest gen de preocupări și cele despre care se dețineau semnalări că le desfășoară în cadrul asociației „INTORA”, s-a acordat atenție deosebită unor împrejurări reale care urmau să se ivească, în scopul verificării directe a lui „Klaus” chiar în Viena.

„Klaus” trebuia să se prezinte din nou la cursurile de psihologie organizate de firmă. În aceeași perioadă urma să se deplaseze în Austria și informatorul „Savu” împreună cu un lot de sportivi, pe care îi antrena. Exploatarea acestei coincidențe reală, s-a trecut la aplicarea altei combinații.

Ofițerul conspirat „Badin” i-a relatat lui „Ioniță Petre” că are un prieten apropiat, în persoana lui „Savu”, care urmează să plece la Viena și care ar avea nevoie de valută străină, pentru a procura niște medicamente (necesare soției) și diferite obiecte casnice. Intrucât „iși amintea că „Ioniță Petre” i-a confiat despre ofertele de valută pe care i le-a făcut „Klaus” încă de la început, l-a rugat să-i solicite o sumă și pentru „Savu”. În continuare, „Ioniță Petre” l-a prezentat lui „Klaus” pe „solicitant”, ca fiind prietenul său, și a intervenit pentru ca acesta să primească valută.

„Klaus” a acceptat să-i împrumute lui „Savu” schillingi, când vor ajunge la Viena, fapt care după câteva zile s-a și realizat. L-a ajutat chiar pe român la cumpărarea medicamentelor și a altor obiecte, iar în momentul în care a considerat că începuse să apară o apropiere sufletească mai mare între ei, a încercat să-i mai ofere un

ajutor, sugerându-i că ar putea să mai primească o sumă, dacă completează un chestionar al asociației „INTORA”. Chestionarul, prin conținutul său, demonstra astfel legătura lui „Klaus” cu serviciile de informații.

Rezultatul acestei verificări, cât și al celorlalte despre care s-a amintit, reclama curmarea urgentă a activității pe care o desfășura „Klaus”.

Finalizarea acțiunii informative trebuia să se facă în mod rațional, astfel încât să se poată administra dovezi despre faptele stabilite informativ. Obținerea acestor dovezi trebuia să se facă în spiritul conspirării surselor și a celorlalte mijloace folosite în acțiune.

Iminența anchetării lui „Klaus” obliga la rezolvarea și a altor probleme deosebite. Astfel, datorită intereselor pe care, în continuare, economia noastră le avea în relațiile cu firma „Sandvick”, se impunea ca acestea să nu fie lezate printr-un eventual protest al cetățeanului străin cu privire la anchetă.

De asemenea, trebuia să se evite un sistem de anchetă în care celui în cauză să i se solicite declarații cu privire la toate aspectele deja cunoscute (am fi riscat ca el să nu relateze și eventualele acțiuni despre care și-ar fi dat seama că nu există informații).

În ipoteza că urma să aibă o atitudine refractară în anchetă, trebuia să fie determinat să-și recunoască faptele consemnate în materialul informativ, fără să poată bănui sursele reale. Dar pentru situația opusă, în care s-ar fi reușit o apropiere a lui „Klaus”, se putea sconta pe clarificarea mai

largă a problemelor și, eventual, pe atragerea lui la colaborare.

Trebuia găsită, așadar, o soluție, o soluție suficient de elastică, adecvată tuturor acestor posibilități și necesități.

În urma unei analize a acțiunii s-a ajuns la concluzia că cel mai indicat ar fi să-l determinăm pe „Klaus” să se autodemască.

În scopul realizării acestui obiectiv, prin circuitul poștal obișnuit, i-a fost trimisă lui „Klaus” o anonimă la domiciliul său temporar, din București.

Scrisoarea venea ca din partea unui cetățean român, care l-ar fi cunoscut în urmă cu câțiva ani, când era în trecere prin Viena și când „Barol”, un coleg al lui „Klaus” de la asociația „INTORA”, i-ar fi solicitat completarea unui chestionar. Revăzându-l în România pe „Klaus”, chiar când acesta intra la adresa la care-i trimite plicul, cetățeanul român, rezulta din scrisoare, s-a interesat despre „Klaus” prin niște amici de la Ministerul Comerțului Exterior și a aflat o serie de date despre activitatea lui. (Se făceau unele precizări referitoare la contacte, întâlniri prin restaurante etc.) Indignat de comportarea lui „Klaus” față de țara noastră, atât pe linia asociației „INTORA”, cât și a relațiilor comerciale, autorul anonim al scrisorii îl îndemna să se prezinte la organele de stat, pentru a-și recunoaște faptele murdare, amenințându-l că, în caz contrar, îl va demasca chiar el.

O altă scrisoare anonimă, cu un conținut asemănător, s-a redactat ca fiind din partea aceleiași persoane, și

s-a expediat în același mod pe adresa C.S.S.

Primindu-se această scrisoare anonimă, s-a trecut imediat la audierea persoanelor stabilite informativ că ar avea contingență cu faptele lui „Klaus”. Printre ele fiind și unele surse informative, acestea au fost instruite să-l întâlnească urgent pe „Klaus” și să-i impute atragerea lor în afaceri despre care a aflat și securitatea (care i-a chemat și în fața cărora au fost nevoiți să declare adevărul). Sursele informative l-au îndemnat să se prezinte și el, fără întârziere, la organele de stat, pentru a-și recunoaște singur activitatea contrară legilor R.S. România, până când nu e târziu.

Atât prin rețeaua informativă, cât și prin măsurile speciale, s-a stabilit reacția lui „Klaus” la aceste măsuri, el intrând într-o adevărată panică, după care s-a adresat sectorului de miliție, cerind în scris să-i dea posibilitatea de a răspunde la niște acuzații care i se aduc și de a identifica pe autorul anonim al scrisorilor. Cum un asemenea caz era de competența organelor de securitate, a fost îndrumat către acestea.

Printre primele întrebări pe care „Klaus” le-a pus o dată ajuns la securitate a fost și dorința sa de a afla dacă și organele de stat au primit o scrisoare anonimă asupra lui. Când i s-a dat să vadă plicul respectiv, a afirmat: „trebuie să fie vorba de unul dintre românii cărora, la Viena, „Barol” și cu mine le solicitam completarea unor chestionare, în schimbul banilor primiți de la INTORA”. A

rămas astfel cu convingerea că „ghinionul” s-a datorat unei întâmplări legate de activitatea compromițătoare la „INTORA”. A relatat apoi, cum, încă de când era student, a acceptat din lipsă de bani să devină colaboratorul unui agent american, care deschisese la Viena un birou cu firmă de prospecțiuni și cercetări ale pieței, urmărind în realitate culegerea de informații politice și economice din țările socialiste. Primind de la agentul american o legitimație cu nume fals, din care rezulta în mod fictiv că este ziarist, conform indicațiilor acestuia, „Klaus” se deplasa prin gări, hoteluri și restaurante, în care se perindau turiști străini, influențându-i, în schimbul unei sume de bani, să completeze chestionarele amintite. (A ținut să menționeze, desigur din instinct de conservare, că el nu a chestionat români, ci doar turiști din alte țări socialiste.) Ulterior, biroul americanului căpătând amploare s-a transformat în asociația „INTORA”, a cărei activitate, în anul 1967, a fost demascată pe plan internațional. Aceleași organe care inițiaseră asociația l-au sprijinit pe „Klaus”, pentru a se angaja la firma comercială „Sandvick”, deși nu este specializat în domeniul respectiv. Scopul principal al angajării la firma comercială era ca el să se poată deplasa în mod sistematic în țara noastră, unde să se preocupe, în continuare, cu culegerea de informații. Concret, „Klaus” a declarat că a cules informații economice și informații referitoare la activitatea organelor de

securitate (filajul efectuat de el la C.S.S. și hotel avea ca scop depistarea ofițerilor care deservește hotelul). A făcut mențiuni și despre legăturile din rîndul cetățenilor români pe care-i exploata în orb, după ce în prealabil reușea să-i atragă de partea sa prin cadouri, iar dacă erau femei, și prin relații amoroase, promisiuni de căsătorie, cum a procedat cu „Gane Otilia”.

Așa cum s-a putut observa, la începutul activității în R.S. România, „Klaus” își datora succesele, într-o bună măsură, originii sale române, care-i facilita cunoașterea și adaptarea perfectă la mediul în care acționa, precum și unei pregătiri psihologice remarcabile, însușită la cursurile speciale organizate la Viena de către serviciile interesate, fapt recunoscut și de el în anchetă.

Ofițerii de securitate au reușit să determine să accepte rămînerea, pentru scopuri operative, în contactul organelor de securitate (care puteau oricînd să-l compromită față de firma „Sandvick” și chiar să-l tragă la răspundere penală).

În ultima vreme, legătura organelor noastre cu „Klaus” a fost întreruptă, acesta îmbolnăvinduse în mod incurabil.

Urmărirea informativă a mai dat posibilitatea ofițerilor din Direcția a III-a să demaște activitatea numitei „Gane Otilia” și să o avertizeze. În cele din urmă, conducerea hotelului i-a destăcut contractul de muncă.

Maior PASCALE ENACHE

**MĂSURI
VARIATE**

ÎN VEDEREA PREVENIRII SCURGERII DE INFORMAȚII DIN COMBINATUL SIDERURGIC HUNEDOARA

Combinatul Siderurgic Hunedoara este cunoscut în străinătate ca unul dintre cele mai importante obiective ale economiei noastre socialiste, la aceasta contribuind însemnătatea producției ce o realizează și relațiile comerciale pe care le întreține cu diverși parteneri externi. În consecință, serviciile de spionaj străine îi acordă o atenție corespunzătoare.

În sprijinul celor de mai sus, pledează unele cazuri clarificate de organele noastre. Așa de pildă, în anii anteriori, a fost curmată activitatea de culegere de informații din Combinatul Siderurgic Hunedoara, desfășurată de cuplul „Bach-Skoda”, precum și activitatea, de aceeași natură, dusă de repatriatul „Dobra”. Începînd cu anul 1961, la Combinatul Siderurgic Hunedoara au venit mai multe grupuri de specialiști vest-germani pentru asistență tehnică, grupuri în care au fost identificate mai multe persoane ce se îndeletniceau cu culegerea de informații prin ob-

servarea directă și exploatarea în orb. La fel, s-au obținut date ce atestă că serviciile de informații străine folosesc pe comercianți care, prin specificul activității lor, au multe posibilități de a executa misiuni cu caracter informativ.

În contextul acesta, activitatea organului de securitate în obiectiv a fost organizată ținîndu-se seama, în primul rînd, de prevenirea scurgerii de informații în exterior.

Se desfășoară o supraveghere informativă generală în întregul obiectiv. În mod deosebit, avem în atenție: locurile unde se păstrează sau unde se lucrează cu documente secrete; sectoarele care au legături (comerciale sau tehnice) cu diferite firme străine și în care diverși cetățeni străini au acces sub diferite forme legale (specialiști, ziariști, vizitatori etc.); străinii suspecti care vin în obiectiv (măsură realizată în cooperare cu serviciul III și alte compartimente de muncă); oameni din rîn-

dul personalului român care, în mod nejustificat sau în preajma unor plecări în străinătate, consultă documente secrete de stat. Ca o sarcină specială, avem în vedere permanent protejarea persoanelor care dețin secrete de stat, precum și a invențiilor și inovațiilor, sens în care, pe lângă măsurile luate prin rețea, insistăm asupra pregătirii contrainformative a salariaților, mai ales a celor care pleacă în exterior.

Ca rezultat al acestor măsuri, au fost obținute materiale informative care dovedesc interesul pe care îl au unii cetățeni străini de a intra în relații cu angajații combinatului.

Astfel, în ultima perioadă de timp, doi specialiști vest-germani erau interesați în crearea de relații cu specialiști și cadre de conducere din obiectiv, iar un specialist englez era preocupat de culegerea de informații diverse. Doi comercianți austrieci și unul din R.F. a Germaniei urmăreau atragerea de partea lor a unor specialiști români, acordând cadouri și manifestând amabilități excesive, în schimbul cărora căutau să obțină informații și date nedestinate publicității. Fiind cunoscute în timp util aceste aspecte și stabilindu-se că specialiștii români nu au furnizat datele solicitate, am trecut la instruirea lor, fixându-li-se linia de conduită și modul în care să contracareze intențiile străinilor de a obține informații de la ei. Având controlul discuțiilor, am stabilit că la următoarele întâlniri cu străinii, instructajele făcute au fost aplicate.

La conducerea combinatului s-a mai prezentat și delegatul unei firme occidentale, care a relatat că firma pe care o reprezintă este dispusă să vândă un aparat foarte modern, necesar combinatului. În realitate, reprezentantul străin urmărea să afle

dacă avem intenția să cumpărăm acest aparat de la o altă firmă. Răspunzându-i-se că, pentru moment, combinatul nu duce lipsa unor astfel de aparate și că oferta va putea fi luată în considerare probabil în viitor, el s-a arătat foarte mirat, spunând că cele două aparate (pe care le vînduse anterior) nu vor putea satisface necesitățile de lucru ale obiectivului. Ulterior, în baza instructajului făcut, reprezentantul firmei străine „a fost informat” că mai multe firme au prezentat oferte similare. În acest fel, am urmărit crearea unei situații favorabile părții române, dacă va fi cazul să trateze cu firma occidentală în viitor.

O serie de cadre ingineresti ne-au comunicat că instructajele făcute de către ofițerii de securitate din obiectiv le-au fost de un real folos la tratativele purtate cu străinii, ei reușind să-și axeze și să-și limiteze discuțiile la obiectul strict protocolar al întâlnirii, să contracareze intențiile de dezbateră a unor probleme deosebite, să analizeze cu mai multă competență avantajul părții române în tranzacțiile comerciale, să afle o serie de amănunte utile despre firmele în cauză și să cunoască situația lor economico-financiară. În unele situații, aceste date au permis stipularea în contracte a unor avantaje pentru partea română.

Într-un număr de cazuri, am stabilit că unele persoane cu funcții în cadrul obiectivului au abateri de la reglementările legale privind relațiile cu cetățenii străini, purtând discuțiile cu aceștia în cabinetele lor de lucru, primind cadouri pe care nu le comunicau, neîntocmind note de discuții etc. Aceste aspecte negative au fost aduse la cunoștința conducătorului obiectivului și a organelor

de partid, și, ca urmare, s-au luat măsuri de remediere. De asemenea, aspectele negative amintite au fost cuprinse în câteva materiale cu caracter educativ care au fost preluate în fața persoanelor cu funcții din obiectiv, în vederea pregătirii lor contrainformative.

Ofițerii care deservesc informativ obiectivul au acordat atenția cuvenită păstrării secretului invențiilor aflate în faza de experimentare, excluzând astfel posibilitatea cunoașterii de către firmele străine interesate a acestor invenții, înainte ca ele să fi intrat sub protecția legii. În acest sens, amintim invențiile „Lancea” și „Magneziul” care, pe toată durata experimentării, au fost în atenția noastră, iar — cu sprijinul organelor de partid și a Direcției a II-a — s-a urgentat brevetarea lor.

În locurile unde se păstrează documente cu caracter secret de stat sau se execută lucrări cu un asemenea caracter, în punctele vulnerabile și alte sectoare în care accesul cetățenilor străini ori al altor angajați este interzis, au fost instalate mijloace de semnalizare acustică și optică. În prezent, sînt în curs de perfecționare și diversificare aceste instalații, vizîndu-se și adaptarea lor la surse de curent independente de rețeaua electrică de iluminat.

Considerăm că în noțiunea de apărare a secretului de stat trebuie inclusă și apărarea oamenilor de valoare care crează, cunosc sau aduc contribuții originale remarcabile în domeniul științei, tehnicii, ori al rezolvării în condiții optime a unor probleme economice, financiare, industriale etc.

În ce privește rolul important pe care îl au acești oameni, ni se pare elocventă aprecierea făcută de reprezentantul unui serviciu de informații

al unui stat occidental care spunea: „...aproape în fiecare țară, oamenii de știință și inginerii devin o parte tot mai importantă din comunitatea națională. Ei constituie o categorie vitală în privința dezvoltării bazei economice, a sănătății și educației, factori de care depinde, în mare măsură, stabilitatea politicii țării, exercită o influență apreciabilă asupra formulării politicii naționale...”

Iată câteva exemple care scot în evidență interesul concret manifestat de unele servicii de spionaj pentru rămînerea în străinătate sau plecarea din țară a unor specialiști din cadrul obiectivului nostru. Fiind plecat pentru o perioadă mai lungă în interes de serviciu în Italia, inginerul „Lungu”, specialist în probleme de aglomerare și furnale, s-a sesizat că în primele zile a fost supravegheat pe stradă și la hotel. După un anumit timp, la o recepție, i-a fost prezentată o persoană, cu mențiunea că face parte din conducerea corporației la care se afla specialistul nostru. În zilele următoare, a fost însoțit tot timpul de respectiva persoană, în incinta întreprinderilor, cît și în afară, în diverse vizite turistice, acțiuni protocolare și de agrement. În toate aceste împrejurări, însoțitorul inginerului „Lungu”, care dovedea o bună pregătire în toate domeniile vieții politico-sociale, a inițiat discuții de natură a-l antrena pe „Lungu” la conversații în care să reliefeze aspecte diverse privind activitatea combinatului hunedorean. În cele din urmă, străinul a trecut la elogierea fățișă a capacității și competenței tehnico-profesionale a inginerului „Lungu”, după care, în mod subtil, a făcut aluzii la faptul că, dacă acesta ar lucra la întreprinderile corporației respective, ar avea

posibilități nelimitate de afirmare, ar putea deveni o persoană marcantă.

Cu prilejul primei întreruperi a șederii sale în Italia și a revenirii la Hunedoara, inginerul „Lungu“, în baza instructajului inițial, a comunicat toate aceste aspecte. I s-a făcut un nou instructaj, adecvat situației create, fapt ce a permis contracararea acțiunii de influențare inițiată și ferirea lui de provocări ce puteau avea ca rezultat compromiterea sa, ori antrenarea la discuții prin care să se urmărească obținerea de la el a unor informații și date ce nu sînt destinate publicității.

Un caz asemănător este și cel al inginerului „Paul“, care, aflîndu-se în Austria, a fost contactat de o cunoștință mai veche a sa, respectiv un reprezentant comercial al unei firme de la care Combinatul Siderurgic Hunedoara importă o serie de materiale refractare.

Declarîndu-se bucuros de întîlnire, străinul l-a invitat pe inginerul „Paul“ să viziteze unele fabrici ale firmei, după care a inițiat o serie de discuții, în cursul cărora specialistul nostru a fost mult flatat, apreciîndu-i-se în mod exagerat valoarea cunoștințelor și pregătirea în domeniul metalurgic. Aceste aprecieri au fost apoi legate de perspectiva realizării depline pe care ar avea-o inginerul „Paul“, dacă ar lucra la o întreprindere austriacă.

Inginerul „Paul“, conformîndu-se instructajului făcut la plecare, a relatat că problema ridicată comportă o analiză profundă din partea sa și că nu este momentul pentru a lua o hotărîre în acest sens. Reține atenția că respectivul reprezentant comercial, în discuțiile avute cu inginerul „Paul“ la Hunedoara, în ocazii ivite după întîlnirea din Austria, nu a mai reluat subiectul acelei discuții.

El s-a rezumat doar la rugămintea ca „Paul“ să dea curs unei eventuale invitații din partea firmei pentru a-i face o vizită.

Este demnă de reținut și problema care face obiectul unei invenții ce rezolvă fabricarea în țară a unor cărămizi cu indice refractar ridicat. La această invenție lucrau doi specialiști chimiști din cadrul obiectivului, însă aportul principal îl avea chimistul „Ibol“, care nu era de naționalitate română. În timp ce invenția era în faza de definitivare și se pregătea prezentarea acesteia pentru brevetare, „Ibol“ a primit o invitație, din partea unei asociații din străinătate, prin care era îndemnat să plece din țară și să se stabilească în exterior, unde avea condiții mai bune de viață. Aflîndu-se în legătură cu organele noastre, „Ibol“ a comunicat acest lucru, după care a procedat conform indicațiilor primite, respectiv de a nu da curs, sub nici o formă, invitației.

Pentru ca Legea privind apărarea secretului de stat și noile reglementări să fie cunoscute de angajații Combinatului Siderurgic Hunedoara, ofiterii de securitate care deservește informativ obiectivul au participat la adunările cu oamenii muncii, în care a fost prelucrată legea, au sprijinit efectiv conducerea combinatului în luarea tuturor măsurilor necesare pentru asigurarea securității depline a obiectivului.

Paralel cu aceasta, rețeaua informativă din obiectiv și în mod deosebit specialiștii și ofiterii de securitate trecuți în rezervă dar angrenați în munca informativă au fost instruiți corespunzător, în lumina noii legi, pentru a ne informa la timp asupra oricăror aspecte de interes operativ.

Maior MIRON SABĂU

O SARCINĂ DE RĂSPUNDERE PENTRU ÎNTREGUL APARAT DE SECURITATE

Sustragerea și deținerea în mod ilegal de armament, muniții și explozivi prezintă un grad de pericolozitate deosebit, ele constituind punctul de plecare în săvîrșirea unor acte infracționale foarte periculoase, cum ar fi: atentate împotriva unor persoane cu funcții de partid și de stat, distrugerea unor importante edificii economice, culturale, obiective de artă, deturnări de avioane, ori comiterea unor fapte de tilhărie (spre exemplu, încercarea de jefuire a unui oficiu poștal din Oradea, unde a fost folosit un automat, sustras de infractor încă din perioada satisfacerii stagiului militar).

Acordînd o importanță majoră acestei probleme, conducerea Consiliului Securității Statului a analizat, în luna iunie 1971, stadiul muncii pe această linie, ordonînd sarcini și măsuri precise. S-a întocmit astfel un plan de măsuri în comun cu Ministerul Afacerilor Interne, avîndu-se în vedere atribuțiile care rezultă din aplicarea Decretului 367/1971 și a H.C.M. nr. 1369/1971, ce reglementează regimul armelor.

Ca urmare a măsurilor luate, a fost completată rețeaua informativă, în vederea realizării unei supravegheri informative generale mai eficiente în sectoarele respective, a fost cunoscută mai bine poziția unor elemente sem-

nalate pe această linie, s-a realizat un număr însemnat de sisteme de alarmare-avertizare, în locurile unde se păstrează armament, muniții și explozivi.

În urma activității desfășurate, s-a reușit clarificarea pînă în prezent a 1 679 semnalări, recuperîndu-se 72 arme militare, 239 pistoale diferite, 531 arme de vîntoare, 9 400 cartușe, 20 grenade, 271 kg explozivi; s-au ridicat 4 210 permise de portarmă de la elemente necorespunzătoare.* În această acțiune, s-au evidențiat inspectoratele de securitate ale județelor: Bacău, Cluj, Alba, Caraș-Severin, Constanța, Argeș, Botoșani, Timiș și altele.

Ca urmare a preocupării permanente a conducerii Consiliului Securității Statului, personal a tovarășului președinte Ion Stănescu, la 27 decembrie 1971, s-a efectuat o nouă analiză, care a scos în evidență faptul că, deși s-au obținut unele rezultate pozitive, totuși mai sînt încă numeroase neajunsuri, în sensul că peste 800 semnalări nu sînt încă clarificate, dovedindu-se lipsă de operativitate în verificarea

*) Cifrele indică situația existentă la 10 februarie a.c.

lor. Un număr mare de semnalări de acest gen există la inspectoratele : Olt, Suceava, Hunedoara, Mehedinți și altele, unde nu s-a folosit întregul potențial al rețelei informative, cât și celelalte mijloace ale muncii de securitate, în vederea identificării deținătorilor ilegali de armament, muniții ori explozivi și unde foarte puține dintre semnalările existente sînt lucrate prin dosare de urmărire informativă.

Trebuie să spunem că sînt numeroase cazurile în care există semnalări de mai mult timp, referitoare la deținerea ilegală de armament și muniții, fără a se întreprinde măsuri eficiente de verificare. Iată numai un exemplu : Despre numitul K.L., din Oradea, există semnalări pe mai multe linii, încă din anul 1965, că ar deține armament și muniție, dar nici pînă la data actuală nu s-au luat măsuri de clarificare a semnalării. Asemenea cazuri mai sînt și la alte inspectorate de securitate.

În unele situații, analiza de către conducerea inspectoratelor de securitate județene a semnalărilor s-a făcut în general, fără a se stabili cauzele reale și măsurile concrete ce se impuneau a fi luate în fiecare caz în parte. Sarcinilor ce reveneau aparatului pe această linie nu li s-a acordat importanța cuvenită.

O altă cauză este aceea că nu s-a aplicat în practică indicația dată de către conducerea Consiliului Securității Statului ca, în cazurile mai deosebite, mai complicate, să se întocmească colective de ofițeri cu sarcini și responsabilități precise, astfel ca, într-un timp operativ scurt, să fie rezolvate competent semnalările.

Eficacitatea unor asemenea colective a fost dovedită de activitatea

practică desfășurată. Iată un exemplu : Comandantul companiei de grăniceri Oltenița, la ieșirea din serviciu, încălcînd instrucțiunile, a luat pistolul ce-l avea în dotare și l-a dus acasă, lăsîndu-l, fără nici o măsură de pază, pe masă, în cameră. Fereastră fiind deschisă, un grup de țigani nomazi, aflați în trecere prin comuna respectivă, au mers și pe la domiciliul ofițerului. Unul dintre ei a intrat pe fereastră, a luat pistolul și, fără a-și însuși alte lucruri, a dispărut din comună împreună cu ceilalți. Întrucît cercetarea s-a făcut cu întîrziere, urmele nu au mai putut fi exploatate.

Executîndu-se o analiză temeinică a cazului, s-a constituit un colectiv de ofițeri care să verifice toate ipotezele și variantele posibile, printre care și aceea că pistolul ar fi putut fi sustras de țigani (existau rețineri față de această ipoteză, întrucît țiganii nu mai fuseseră semnalați cu intenții de a-și procura armament).

Numai prin distribuirea judicioasă a sarcinilor ce se impuneau a fi executate de către toți ofițerii colectivului, s-a reușit să se ajungă la ipoteza cea mai apropiată de realitate. În urma unei activități susținute și perseverente, cu sprijinul inspectoratelor de securitate ale județelor Ilfov și Iași, utilizîndu-se mijloacele și metodele muncii de securitate, s-a reușit recuperarea pistolului și a muniției furate. Autorul furtului a fost trimis în justiție.

Sigur, acest caz are și o altă semnificație, în afară de cea referitoare la rolul unui colectiv în rezolvarea unor astfel de cazuri. Este vorba de timpul pierdut de un număr de ofițeri pentru clarificarea unei situații ce ar fi putut foarte bine să nu existe, dacă niște reguli elementare de vigilență nu ar fi fost încălcate.

Un alt caz este cel al numitului Nagy Eugen, din comuna Chislar (Bi-

hor), care a fost semnalat de către rețeaua informativă că ar deține ilegal armament militar și de vînătoare. În urma analizării cazului de către conducerea inspectoratului, s-a hotărît concentrarea forțelor necesare pentru verificarea semnalării și întreprinderea unor măsuri combinate. La îndeplinirea sarcinilor și-au adus contribuția mai mulți ofițeri, reușindu-se prinderea în flagrant a sus-numitului și recuperarea armamentului și a muniției.

În același fel, a fost lucrat în mod competent și Cioară Gheorghe, din același județ, la care s-au găsit patru arme de vînătoare.

În vederea rezolvării sarcinilor ce-i revin, pe lingă măsuri de control și îndrumare, Direcția a IV-a a desemnat cîte un ofițer de contrainformații militare de pe raza fiecărui județ, care, cu sprijinul inspectorului șef, desfășoară o activitate permanentă pe linia executării sarcinilor în această problemă. Acești ofițeri vor lucra cele mai importante cazuri care se referă la militarii trecuți în rezervă, suspecti pentru sustragere de armament și muniții, acordînd totodată sprijin calificat pentru verificarea operativă a celor mai importante dosare de urmărire informativă pe această linie. Împreună cu instructorii posturilor de miliție, ei vor lua măsuri pentru verificarea operativă a semnalărilor existente în mediul rural.

Așa cum rezultă din ordinele și indicațiile conducerii Consiliului Securității Statului, trebuie să ne intensificăm activitatea de prevenire a sustragerii de armament, muniții și explozivi din unitățile militare sau din instituțiile și obiectivele economice care au asemenea materiale. În acest scop, se impune necesitatea creării și folosirii unei rețele informative temeinic instruite.

În cadrul supravegherii informative generale, o atenție deosebită trebuie acordată cunoașterii celor care intenționează să-și confecționeze singuri arme de foc și care dispun de astfel de posibilități. Iată, spre exemplu, numitul Vasile Nicolae, strungar la Uzina „Progresul” din Brăila, fost armurier în perioada stagiului militar, reușise să-și confecționeze un pistol, antrenînd la astfel de activități și alți trei elevi de la școala profesională. În urma măsurilor luate, s-a constatat exactitatea semnalării care fusese primită. Au fost confiscate armele, luîndu-se totodată măsuri corespunzătoare asupra celor în cauză.

Dintr-o altă semnalare, reieșea că numiții Ghisovan Gheorghe și Ghisovan Pavel din Gura-Humorului (Suceava) dețin arme militare cu care comit acte de braconaj. În urma inițierii unor măsuri complexe, folosîndu-se și mijloace speciale, s-a reușit ca, într-un termen scurt, cei semnalați să fie prinși în flagrant, cu armele asupra lor.

O atenție deosebită trebuie acordată cunoașterii informative a unor elemente semnalate cu trăsături negative de caracter din cadrul asociațiilor de vînători, de tir sau instituțiilor ce au armament necesar pazei. Orice semnalare pe această linie trebuie verificată și clarificată în cel mai scurt timp. Împreună cu organele de miliție, dar mai ales prin rețeaua informativă existentă în rîndul pădurarilor, paznicilor, vînătorilor, ori a altor categorii care lucrează în rîndul celor care dețin armament, va trebui să cunoaștem la timp toate încercările de a se folosi arme în scopuri ostile.

Pregătirea contrainformativă în mod continuu și cît mai complex a efectivelor și, în general, a întregului personal care are acces în sectoarele

de armament (sau dotate cu armament) poate contribui în mare măsură la realizarea prevenirii.

Tot o obligație a noastră este și aceea de a dezvolta spiritul de vigilență al deținătorilor legali de armament. Unde poate duce lipsa de vigilență reiese clar din următoarele cazuri :

În ziua de 31 ianuarie 1972, la numitul Ambrus Cornel, vânător din comuna Banu-Mare (Hunedoara), s-a prezentat un oarecare Jianu Benjamin, care s-a dat drept inspector de la filiala de vânătoare, venit în control. După ce l-a „verificat” pe vânător, i-a cerut să organizeze pentru a doua zi o vânătoare, cerându-i și o pușcă cu zece cartușe. A doua zi, cei doi au intrat în pădure pe căi diferite, după vînat, dar „inspectorul” a dispărut cu pușcă cu tot.

Un alt exemplu. Paznicul contractual Bădiță Vasile, de la întreprinderea „Găvana”-Pitești, era în post în noaptea de 26 spre 27 ianuarie 1972. S-a prezentat la el numitul Boeru Nicolae, care s-a dat drept ofițer de miliție, l-a „controlat” pe paznic și i-a cerut pistolul „pentru verificare”, spunînd că îl va aduce dimineată. Paznicul, element necorespunzător pentru o asemenea muncă, i-a dat pistolul, iar „ofițerul” bineînțeles a uitat să i-l mai înapoieze.

Desigur, ambele cazuri dovedesc în primul rînd lipsă de responsabilitate din partea celor doi. Dar vina este și a noastră, pentru că unor asemenea oameni li se dă pe mîna armament. Să ne gîndim că s-ar putea acționa asupra lor și mai subtil. Să ne amintim că există un număr însemnat de legitimații de ofițeri pierdute. Să ne amintim cîți paznici au fost găsiți dormind în post, de către echipele de control.

Iată deci porțițe deschise declan-

șării unor acțiuni dușmănoase, pentru contracararea cărora sînt necesare săptămîni, luni, ori ani de cercetări.

În cadrul activității de prevenire, un accent deosebit trebuie pus pe grija față de armament, chiar a noastră, a cadrelor aparatului de securitate, întrucît avem cazuri în care armamentul din dotare a fost pierdut de unii ofițeri.

De pildă, maiorul Matiuț Simion din I.S.J. Arad, după un chef efectuat în noaptea de 17 decembrie 1970, a pierdut servieta în care avea pistolul și o lucrare cu caracter secret. Ofițerul a făcut o a doua greșală gravă, neraportînd imediat situația la unitate, în speranța că va găsi singur obiectele. S-au pierdut în acest fel și unele urme și indicii ce puteau fi exploatare. În prezent, din datele ce se dețin, rezultă că pistolul s-ar găsi în posesia unui element cunoscut cu activitate ostilă.

În general, va trebui să continuăm, prin factorii de conducere ai obiectivelor, acțiunea de instalare a mijloacelor de alarmare-avertizare și criminalistice, în așa fel ca la sfîrșitul semestrului toate obiectivele deosebite să fie dotate cu astfel de instalații. Măsura este de mare importanță și trebuie să i se acorde toată atenția.

Ne exprimăm convingerea că mobilizarea întregului aparat de securitate la îndeplinirea cu spirit de răspundere a acestor sarcini va duce la prevenirea, într-o mai mare măsură, a cazurilor de sustragere de armament, muniții și explozivi, că Ordinul tovarășului președinte Ion Stănescu, dat la ședința de bilanț a muncii pe anul 1971, ca în termen de trei luni să fie clarificate toate semnalările existente pînă în prezent pe această linie, va fi executat întocmai și la timp.

Colonel C. NUTĂ
Locotenent-colonel P. CALOTĂ

Obținerea mijloacelor de probă în munca de securitate

I. Existența probelor se constată prin intermediul mijloacelor de probă. Din ele rezeau elementele și împrejurările de fapt care fac dovada existenței sau inexistenței infracțiunii, a identității persoanei care a săvîrșit-o și a tuturor împrejurărilor care ajută la soluționarea cauzei. Drept urmare, mijloacele de probă sînt căile legale prin care se constată existența probelor sau, altfel spus, sînt izvorul probelor.

Potrivit art. 64 C. pr. pen., mijloacele de probă prin care se constată elementele de fapt ce pot servi ca probă sînt: declarațiile învinutului sau ale inculpatului, declarațiile părții vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente, declarațiile martorilor, înscrisurile, mijloacele materiale de probă, constatările tehnico-științifice, constatările medico-legale și expertizele.

O primă observație ce se impune a fi făcută se referă la faptul că în actuala reglementare se face o distincție clară între probe și mijloacele de probă. Și pentru a sublinia acest lucru reproducem textul art. 63 alin. 1 C. pr. pen., potrivit căruia „Constituie probă orice element de fapt care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvîrșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei”. Corespunzător acestei distincții, în art. 64 C. pr. pen. sînt nominalizate mijloacele de probă prin care se constată existența probelor.

O a doua observație constă în faptul că la o privire sumară a reglementării dată mijloacelor de probă, s-ar părea că între prevederile art. 64 C. pr. pen., care le nominalizează, și întregul capitol II, intitulat „Mijloacele de probă”, ar fi o neconcordanță. Este numai aparentă, întrucît secțiunile referitoare la: confruntarea, martorii asistenți, ridicarea

de obiecte și înscrisuri, efectuarea perchezițiilor, folosirea interpreților, cercetarea la fața locului, reconstituirea, comisia rogatorie și delegarea, deși reglementate în capitolul II, citat mai sus, totuși nu sînt mijloace de probă. Acestea nu sînt altceva decît activități, modalități, posibilități sau metode prin care se ajunge la probe și la mijloacele de probă. Prin intermediul lor pot fi descoperite una sau mai multe probe care pot fi administrate printr-unul sau mai multe mijloace de probă cuprinse în art. 64 C. pr. pen. Așa de exemplu, cu ocazia cercetării la fața locului pot fi determinate o serie de elemente de fapt și împrejurări legate de cauză. Acestea însă vor putea fi administrate prin ascultarea persoanei învinuite, dacă este cunoscută și prezentă, prin ascultarea, în calitate de martori, a unor persoane aflate la locul faptei, prin descoperirea unor obiecte care pot fi folosite ca mijloace materiale de probă. Separat de acestea, toate activitățile și constatările organului de cercetare vor fi consemnate în procesul-verbal de cercetare la fața locului. Totodată, vor fi efectuate, de la caz la caz, schițe, fotografii, desene ori alte asemenea lucrări care se anexează la procesul-verbal. Acesta din urmă constituie mijloc de probă de sine stătător, fiind considerat ca o varietate a înscrisurilor (art. 90 C. pr. pen.). Asemenea exemple pot fi date și cu privire la celelalte modalități. Avem în vedere în mod deosebit ridicarea de obiecte și înscrisuri, efectuarea de percheziții, de reconstituiri și confruntări.

În consecință, nu trebuie confundate mijloacele de probă cuprinse în art. 64 C. pr. pen. cu aceste modalități prin care se ajunge la probe și mijloace de probă. Ele au fost reglementate, după părerea noastră, în acest capitol, întrucît sînt strîns legate între ele.

O a treia observație se referă la faptul dacă nominalizarea mijloacelor de probă cuprinse în art. 64 C. pr. pen. are caracter limitativ, exemplificativ sau este completă. Din examinarea tuturor dispozițiilor procesuale actuale privitoare la mijloacele de probă, cit și din cele în legătură cu desfășurarea procesului penal în ansamblul său, rezultă că enumerarea făcută de art. 64 C. pr. pen. este completă¹⁾. Concluzia nu se întemeiază numai pe distincția ce trebuie făcută între mijloacele de probă și varietatea procedeele de examinare, precum și a posibilităților de investigare științifică a probelor pe care le au la îndemîna organele judiciare ca urmare a dezvoltării științei și tehnicii moderne. Ea are la bază și structura procesului nostru penal, în cadrul căreia trebuie să avem în vedere printre alți participanți (sensul larg al noțiunii de participant) și pe învinuit sau inculpat, pe celelalte părți, precum și alte persoane care pot fi chemate la activitatea procesuală (în calitate de martori, interpreți, experți).

De asemenea, avem în vedere gama foarte variată a unora dintre mijloacele de probă. Așa este cazul constatărilor tehnico-științifice, a expertizelor, dar mai ales a înscrisurilor și a mijloacelor materiale de

probă. Această ultimă categorie de mijloace de probă este atît de variată încît practic este imposibil să fie enumerată și cu atît mai mult să fie descrisă. De aceea descrierea se face numai generic și se exemplifică.

Pentru a înțelege considerentele pe care le-am invocat, apreciem că se impun a fi date cîteva explicații suplimentare.

Astfel, în ce privește distincția dintre mijlocul de probă și varietatea procedeele probatoriu folosit este de observat că unul și același mijloc de probă poate fi obținut prin mai multe asemenea procedee. Așa de exemplu, declarațiile învinuitului sau ale inculpatului pot fi obținute prin ascultare, interogare, declarație scrisă, confruntare. Același lucru se poate spune și despre declarațiile martorilor.

Procedeul probatoriu, la rîndul său, nu trebuie confundat cu procedeul tehnic de cercetare, de relevare a probei sau a mijlocului de probă. Așa bunăoară, fotografierea, înregistrarea pe bandă de magnetofon sau filmarea cinematografică sînt procedee tehnice de investigare științifică folosite de organele judiciare. Fotografia obținută, banda de magnetofon sau filmul cinematografic, ca rezultat al procedeele arătate, au însă cu totul alt caracter decît procedeul în sine. Ele pot fi considerate, de la caz la caz, corpuri delictuale sau obiecte ca mijloace de probă, potrivit dispozițiilor art. 94 și art. 95 C. pr. pen. Pot fi corpuri delictuale atunci cînd aceste obiecte materiale au fost folosite sau au fost destinate să servească la săvîrșirea unei infracțiuni, precum și atunci cînd ele sînt produsul infracțiunii. Astfel, fotografiile obscene, înregistrările pe bandă de magnetofon a unor cîntece legionare, sau un film cinematografic, prin care se denigrează realizările statului nostru socialist, dat unui turist, cetățean al unei țări străine, spre a fi prezentat în străinătate, sînt obiecte care au fost folosite sau erau destinate să servească la comiterea infracțiunii. Dacă din contră, fotografiile respective reprezentau rezultatul unor cercetări științifice, sau benzile de magnetofon conțineau rezultatul unor convorbiri dintre două delegații economice, ori filmul cinematografic reda momentul experimentării, să zicem, a unei instalații petroliere de mare adîncime, și au fost sustrate de un element dușmănos în scopul transmiterii lor unor agenți ai unui serviciu de spionaj, ele reprezintă produsul infracțiunii de trădare prin transmitere de secrete.

Fotografia, banda de magnetofon, filmul cinematografic, ca de altfel și alte rezultate ale unor procedee tehnice, dacă conțin sau poartă pe ele urme ale faptei săvîrșite, sînt considerate obiecte materiale ca mijloace de probă. Ele pot fi utilizate de către organele judiciare, sau pot fi procurate de la orice persoană care ar deține vreun asemenea mijloc de probă, întrucît aceste persoane sînt obligate ca, la cererea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, să le aducă la cunoștință sau să le înfățișeze (art. 65 alin. 2 C. pr. pen.).

Așadar, fotografia, banda de magnetofon, filmul cinematografic, precum și orice alte obiecte materiale care poartă pe ele urme ale infracțiunii, sau ale infractorului nu sînt noi mijloace de probă sau altfel spus „mijloacele de probă moderne”, ci, potrivit legislației noastre procesuale în vigoare, sînt variante ale mijloacelor materiale de probă. Fo-

¹⁾ A se vedea în acest sens: V. Dongoroz, Gh. Dăringă, S. Kahane, D. Lucinescu, Aurel Nemeș, M. Popovici, P. Sîrbulescu, V. Stoican — „Noul Cod de procedură penală și Codul de procedură penală anterior” E.P., Buc. 1969, pag. 60—64.

losirea lor în practica judiciară, după cum era și firesc, s-a făcut și s-a conturat tot mai mult odată cu dezvoltarea științei și tehnicii. Problema folosirii lor nu este însă deloc nouă. În literatura de specialitate românească și străină s-a discutat de mult această problemă²⁾.

Sînt foarte mulți autori, juriști străini sau români, care recomandă, indeamnă tot mai mult organele judiciare spre folosirea mijloacelor de investigare științifică³⁾. Aproape toți însă atrag atenția asupra posibilităților de falsificare, de modificare a realității prin procedee tehnice de trucare.

Dacă acum 40—50 de ani folosirea acestor mijloace tehnice de investigare în evidențierea unor probe și în obținerea unor mijloace de probă era discutabilă, astăzi utilizarea lor a devenit ceva obișnuit în munca organelor judiciare. În condițiile dezvoltării științei și tehnicii actuale, criminalistica pune la îndemîna organelor judiciare cele mai noi și mai perfecționate metode și mijloace de luptă împotriva infracționalității. Acestea s-au amplificat și tendința lor este spre perfecționare și lărgire. În același timp însă trebuie avut în vedere că și infractorii beneficiază de asemenea cuceriri ale științei și tehnicii și le folosesc fie în comiterea infracțiunii, fie pentru acoperirea sau distrugerea urmelor infracțiunii, în scopul de a se sustrage de la răspunderea penală.

Legea noastră procesuală, care în materie de probațiune are la bază principiul libertății probelor și a mijloacelor de probă, admite orice mijloace sau metode de investigare științifică, menite să contribuie la aflarea adevărului, la justa soluționare a cauzei și la prevenirea infracțiunilor (art. 63—67, art. 202, art. 378 C. pr. pen.). Este adevărat însă că în practica unor organe, ca de altfel și în a celor de securitate, nu au fost folosite în măsura necesară aceste procedee tehnice.

În fine, o a patra problemă pe care vrem să o ridicăm se referă la faptul că mijloacele de probă se administrează în cadrul proce-

²⁾ „Putem astfel concepe, ca probele să ajungă astăzi la cunoștința organelor judiciare prin înregistrarea pe bandă de magnetofon, prin fotografii, pe cale cinematografică. Legea nu oprește (se referă la vechiul Cod de procedură — s.n.) folosirea mijloacelor puse de știință și tehnică în serviciul justiției, pentru descoperirea adevărului, ci dimpotrivă recomandă organelor de a recurge la asemenea mijloace”, Gr. Gr. Theodoru — Curs de drept procedural penal (partea generală), Iași, 1959, pag. 426.

„M. Feri recomandă în acest scop dezvoltarea antropometriei, folosirea sigmagrafului pentru a cunoaște într-un mod pozitiv, prin sistemul de circulație a singelui, emoțiile interne ale celui în cauză, în ciuda unei stări aparent impasibile; ...folosirea stenografiei pentru a avea o redactare completă și exactă a răspunsurilor inculpatului, a depozițiilor martorilor în locul unui simplu rezumat incomplet, adesea inexact, dictat de judecătorul de instrucție grefierului său; folosirea fonografului pentru a păstra și reproduce cele ascultate (audiate); fotografia și publicitatea presei pot de asemenea să aducă servicii utile pentru cercetarea și descoperirea criminalilor”, Georges Vidal et Joseph Magnol — Cours de droit Criminel et de Science Pénitentiaire” ed. 7-a, 1928, pag. 849—850.

³⁾ Pentru motive de spațiu, vom cita numai cîteva dintre autorii români mai vechi: I. Ionescu-Dolj, Curs de procedură penală română — 1926; I. Tanoviceanu — V. Dongoroz — Tratat de drept și procedură penală — ed. 1912—1926, vol. V; G. Vreiebescu — Curs de procedură penală, 1943.

sului penal. Aceasta înseamnă că în orice cauză administrarea probelor se face numai după ce s-a început un proces penal. Excepție fac doar acele procese-verbale încheiate pentru constatarea efectuării unor acte premergătoare și care pot constitui mijloace de probă în cadrul procesului penal, sau actele încheiate de anumite organe de constatare (art. 214, art. 215 C. pr. pen.).

Aceleași reguli sînt aplicabile și organelor de securitate, organe care, în majoritatea cazurilor, se sesizează din oficiu de comiterea infracțiunilor. De aceea, se impune cunoașterea și aplicarea corectă a legii de către toți ofițerii de securitate și în ceea ce privește obținerea mijloacelor de probă.

★
★ ★

II. Pentru îndeplinirea misiunii ce le-a fost încredințată de a preveni descoperi și lichida uneltirile și acțiunile dușmănoase îndreptate împotriva orînduirii sociale și de stat, organele de securitate desfășoară un complex de activități în scopul strîngerii de informații. Aceste informații trebuie să ducă, în orice caz și înainte de toate, la prevenirea ori-cărei astfel de acțiuni. Ele trebuie să contribuie în același timp la descoperirea și lichidarea oricăror uneltiri care ar lovi în securitatea statului nostru. Aceasta înseamnă că operațiunea de culegere a acestor informații reprezintă de abia începutul activității. De rezultatul exploatării și finalizării informațiilor depinde eficiența muncii de securitate. Oricît de mare ar fi volumul de informații obținut și oricît de valoroase ar fi ele, dacă nu sînt exploatate la timp și în bune condiții, nu numai că își pierd din valoare, dar pot produce mari neajunsuri muncii. În anumite împrejurări concrete, neexploatarea acestor informații poate fi socotită ca o ilegalitate din partea ofiteru'ui, ca o pactizare cu dușmanul.

Exploatarea informațiilor, după părerea noastră, implică în primul rînd verificarea acestora și în al doilea rînd stabilirea posibilităților de probare, dacă nu chiar probarea faptelor în legătură cu care se dețin informațiile. Spunem posibilități de probare și chiar probare, după cum cauza se află în cursul urmăririi informative sau în desfășurarea cercetării penale.

Credem că exploatarea acestor informații trebuie să se îndrepte în două direcții principale și anume: **prevenirea** oricărei acțiuni dușmănoase orînduirii noastre sociale și de stat, indiferent de unde ar veni ea; **descoperirea, lichidarea și probarea** oricărei astfel de activități dușmănoase. Nu există exploatare în sine. Poate exista însă exploatare fără a se ajunge la scopul scontat. De exemplu, dintr-o sesizare primită rezultă un anumit fapt, pe baza căruia organul de securitate formulează un scop bine determinat de urmărit în exploatarea sesizării. Din verificări rezultă în mod cert că faptele sesizate există dar că cel în cauză nu răspunde penal, fiind iresponsabil. Deci, dacă inițial, înainte de verificare, se pune problema să se constate existența infracțiunii, identitatea făptuitorului și vinovăția sa, în final s-a ajuns la concluzia că acesta nu poate fi supus răspunderii penale. Nu înseamnă însă că exploatarea infor-

mației a rămas fără rezultat. Acesta există dar el nu coincide cu cel pe care îl întrevădeam noi inițial.

Exploatarea materialelor informative este și trebuie să fie un proces continuu, ca de altfel întreaga muncă de securitate. O informație obținută poate fi exploatată în cadrul supravegherii informative generale, a urmăririi informative speciale și apoi în cadrul cercetării penale. Evident că la acea informație inițială s-au adăugat altele noi, ca urmare a exploatării ei, ajungându-se la un complex de date cu privire la faptă și făptuitor, la existența unor probe și chiar mijloace de probă. Se poate întâmpla însă ca exploatarea informației să nu parcurgă întregul proces al muncii de securitate, ci numai o parte a sa. În exploatarea unei informații pot fi folosite unul sau mai multe mijloace ale muncii de securitate, fie succesiv, fie simultan (când sînt mai multe).

Dacă în privința exploatării lor în cadrul urmăririi informative lucrurile sînt mai clare, mai precise, în ce privește folosirea acestor materiale informative în administrarea mijloacelor de probă mai există multe stîngăcii. Nu avem pretenția că le vom lămuri pe toate și sub toate aspectele. Vom încerca în continuare să determinăm cîteva cerințe și posibilități de obținere a mijloacelor de probă.

Ne referim din nou la precizarea, făcută mai sus, cu privire la faptul că probele și mijloacele de probă se administrează numai în cadrul procesului penal, în formele și condițiile cerute de lege. Este adevărat însă că în cadrul urmăririi informative, sau mai bine ar fi să spunem înainte de începerea urmăririi penale, organele de securitate obțin o serie de date în legătură cu existența probelor și a mijloacelor de probă, cu identitatea făptuitorilor și vinovăția lor, cu alte împrejurări ce pot contribui la rezolvarea cauzei. O altă precizare ce se impune a fi făcută se referă la faptul că, de regulă, datele informative stau la baza pregătirii în vederea efectuării cercetării penale. Ele nu se pot folosi direct în desfășurarea cercetării penale. Unele dintre ele se pot transforma însă în mijloace de probă.

Credem că în acțiunea de folosire a acestor date cu ocazia administrării probelor trebuie să se aibă în vedere, în mod obligatoriu, cel puțin următoarele cerințe: pregătirea condițiilor de folosire a lor să se facă încă înainte de începerea urmăririi penale; asigurarea deplinei conspirativității a mijloacelor și metodelor muncii folosite în obținerea datelor ce urmează a fi exploatate pentru procurarea mijloacelor de probă; respectarea tuturor dispozițiilor legale, atît în ce privește obținerea datelor informative, cît și cu ocazia exploatării lor în scopul administrării probelor.

În realizarea primei cerințe, se impune a se avea în vedere, încă de la primirea informației, scopul urmărit prin exploatarea ei. Astfel, în cazul în care este vorba de o acțiune dușmănoasă, neîntreprinsă încă, trebuie să se creeze posibilitățile prevenirii săvîrșirii ei. Dacă faptele au fost deja comise, trebuie să se asigure cunoașterea acelor fapte și împrejurări privitoare la infracțiune și infractor, precum și posibilitatea administrării lor prin mijloace de probă legale. Așa de exemplu, dacă este vorba de o infracțiune de propagandă împotriva orînduirii socialiste (art. 166 alin. 2. C. pen.), comisă prin discuții dușmănoase, trebuie să se urmărească a

se stabili cercul de persoane față de care s-a manifestat cel în cauză, ce cunosc acestea despre manifestările dușmănoase. Apoi se poate discuta cu persoanele stabilite despre manifestările celui în cauză, discuții care trebuie să se materializeze într-unul sau mai multe procese-verbale de constatare a efectuării unor acte premergătoare (art. 224 alin. 3 C. pr. pen.).

După începerea urmăririi penale, toate persoanele cu care s-a discutat vor fi ascultate în calitate de martori.

În legătură cu cea de a doua cerință, credem că ea a fost suficient subliniată în multe alte materiale publicate în „Securitatea”, sau editate de Direcția personal și învățămînt. Am menționa numai faptul că asigurarea conspirativității nu înseamnă doar acoperirea mijlocului folosit, ci mai ales procedeul de folosire, momentul și locul folosirii etc.

Asigurarea legalității, de asemenea, este o regulă de bază în activitatea organelor de securitate. Ea este obligatorie atît în perioada urmăririi informative, cît și în perioada cercetării penale. Aspectele sub care se manifestă sînt multiple și ar putea să constituie un subiect separat de discuție. Le vom avea în vedere însă atunci cînd ne vom referi la o posibilitate sau alta de obținere a mijlocului de probă prin exploatarea materialului informativ.

★

★ ★

De cele mai multe ori organul de securitate se sesizează din oficiu cu privire la comiterea unei infracțiuni. Dar el poate fi sesizat și altfel, prin plîngere, denunț, prin sesizarea din partea unor organe sau persoane competente (art. 225—227 C. pr. pen.).

Indiferent de modul de sesizare, în toate cazurile însă organul de securitate trebuie să obțină probe pentru dovedirea faptelor comise, a identității făptuitorilor, pentru a se constata vinovăția lor.

Potrivit Codului de procedură penală în vigoare (art. 62—135, referitoare la probe și mijloace de probă, art. 221—227 și art. 228—274, privind desfășurarea urmăririi penale), obținerea acestora se poate face prin ascultarea învinutului sau a inculpatului, ascultarea părții vătămate, părții civile, părții responsabile civilmente, obținerea de înscrisuri și mijloace materiale de probă, efectuarea de constatări tehnico-științifice și medico-legale, efectuarea de expertize. Unele din aceste mijloace de probă pot fi obținute cu ocazia efectuării unor percheziții corporale, domiciliare sau în incinta unei organizații dintre cele prevăzute în art. 145 C. pr. pen., ridicării de obiecte și înscrisuri, confruntări, reconstituiri, comisii rogatorii etc.

Posibilitățile de obținere variază de la caz la caz. Nu pot fi date rețete; orientări da. De exemplu, într-un fel se procedează la obținerea unor mijloace de probă în cazul infracțiunii de trădare și altfel într-un caz de spionaj. Tot astfel pot fi puse problemele în oricare din infracțiunile ce sînt date în competența organelor securității statului. De exemplu, un element dușmănos este acuzat de transmiterea unor date secrete la încheierea

unor contracte cu o firmă străină. În acest caz organul de securitate trebuie să intre în posesia a o serie de date, cum ar fi : ce date a transmis cel care a participat la încheierea contractului, de unde le cunoștea cel în cauză, cum le-a transmis, dacă a avut ceva foloase sau i-au fost promise asemenea foloase, care a fost și este poziția funcționarului respectiv în cadrul serviciului și altele. Aceste date urmează să fie apoi confruntate cu datele privind prospectarea pieții mondiale în materie, ofertele unor firme concurente, documentația care a stat la baza încheierii contractului, analiza împrejurărilor concrete ale încheierii contractului, clauzele speciale ale contractului, persoanele care au pregătit materialele ce au stat la baza încheierii contractului, cele care au participat la încheierea contractului, copiile contractelor încheiate și altele.

Toate aceste date pot fi constatate pe calea actelor premergătoare. Unele din ele pot fi filmate și fotografiate (acte, documente sau alte obiecte), iar filmele și fotografiile obținute să fie anexate la procesul-verbal prin care se constată efectuarea actelor premergătoare. După începerea urmăririi penale se poate dispune ridicarea întregii documentații care a stat la baza încheierii contractului, a copiilor de pe contractele încheiate (avându-se în vedere dispozițiile privitoare la ridicarea de obiecte și înscrisuri, precum și cele referitoare la efectuarea perchezițiilor, art. 96—111 C. pr. pen.). Apoi pot fi procurate înscrisuri oficiale cu privire la prospectarea pieții mondiale, copii după ofertele altor firme concurente și alte asemenea înscrisuri. Pe baza confruntării acestor date obținute cu cele rezultate din contractele încheiate, se poate dispune efectuarea unor expertize, prin care să se constate prejudiciile produse întreprinderii respective de comerț exterior sau statului român. Totodată, întreprinderea de comerț exterior, Ministerul Comerțului Exterior sau Banca Națională a României vor participa (fie una din instituțiile arătate, fie toate, în raport de caz) în calitate de părți civile în cauză și, potrivit legii (art. 221 alin. 4 C. pr. pen.), sint obligate să prezinte situații explicative și date cu privire la faptele prin care s-a pricinuit paguba. În același timp, ele pot fi ascultate (se înțelege că este vorba de reprezentanții lor) în cadrul procesului penal.

De asemenea, pot fi ascultate, în calitate de martori, dacă este nevoie, persoanele care au pregătit documentația precontractuală, precum și cele care au participat direct la încheierea contractului alături de făptuitor.

În plus, aceste date se coroborează cu declarațiile învinuitului sau inculpatului (învinuiților sau inculpaților în cauză), făcute în cadrul cercetării penale.

Desigur, se poate întâmpla ca cel în cauză să nu recunoască. După lege nici nu este obligat. Practica demonstrează însă că sint puțini învinuiți sau inculpați care să-și desfășoare activitatea în așa fel încât să fie imposibil de descoperit. De aceea, în toate cazurile trebuie să se plece de la ideea că faptele comise se desfășoară în societate, față de anumite persoane, că între activitatea celui în cauză și rezultatele la care se ajunge este un lanț care poate fi restabilit în totalitate sau în parte.

Nu este mai puțin adevărat însă că tot practica ridică anumite greu-

tăți, în cazuri mai grele, mai complexe, dar care pot și ele să fie rezolvate. Aici intră și trebuie să intre în acțiune alte mijloace ale muncii, care să suplinească pe unele deja folosite. Astfel, alături de informatori, mijloacele tehnice pot să-și aducă o contribuție deosebită, dacă nu determinantă, în elucidarea unor asemenea cazuri. Fotografia, banda de magnetofon sau chiar filmul cinematografic pot face lumină acolo unde altfel nu se poate pătrunde. Ele pot fi folosite indirect și la nevoie chiar direct.

Indirect, pot fi folosite pentru documentarea organului de cercetare penală, când datele furnizate se pot transforma în mijloace de probă. În celelalte cazuri, când situația o cere ele pot fi folosite și direct. Legea nu interzice așa ceva, iar Ordinul nr. 95 din 19 octombrie 1971 al președintelui Consiliului Securității Statului, în art. 14, reglementează în mod clar condițiile și împrejurările de folosire a rezultatelor obținute cu ajutorul mijloacelor tehnice. Mai mult, ordinul admite ca anumite materiale în original să fie prezentate, înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale, și procurorului care supraveghează activitatea organului de cercetare penală, evident la sediul organului de securitate și în prezența ofițerului ce instrumentează cauza.

În obținerea mijloacelor de probă, organul de securitate trebuie să aibă în vedere și alte posibilități. Este vorba de datele care rezultă dintr-o cercetare penală și care exploatate ulterior să ducă la descoperirea unor înscrisuri, mijloace materiale de probă sau a altor mijloace de probă. Uneori se întâmplă ca pe parcursul cercetării penale, exploatându-se cu pricepere datele informative deținute, să se descopere asemenea posibilități de obținere a probelor și mijloacelor de probă neintrevăzute până atunci. Aceasta depinde în primul rând de iscusința, abilitatea și ingeniozitatea ofițerului cu cercetarea penală și în al doilea rând și de poziția învinuitului sau a inculpatului pe timpul cercetării. Deși nu este obligat să recunoască faptele, declarațiile sale sincere pot fi de mare folos în cercetarea cauzei respective și uneori pentru munca de securitate în ansamblu.

De asemenea, organul de securitate nu trebuie să scape din vedere contribuția pe care o poate aduce populația în obținerea unor probe și mijloace de probă. De altfel, legătura permanentă cu masele de oameni ai muncii este o cerință a muncii de securitate, subliniată nu o dată în documentele de partid.

Posibilități de a se ajunge la probe și mijloacele de probe sint și cele care rezultă din dispozițiile art. 170, art. 172 C. pen. și art. 465 C. pr. pen., dacă este să ne referim numai la câteva texte privitoare la înfrățirile îndreptate împotriva securității statului. Ele sint cuprinse și în unele legi speciale. Legea nr. 23/1971 cu privire la apărarea secretului de stat completează aceste posibilități (art. 12, art. 18, art. 23 alin. 2 etc.). Cadrele noastre trebuie să le cunoască și să le aplice în munca lor practică.

Cele arătate în prezentul material reprezintă câteva păreri și ne-am bucura dacă ele ar crea premisele unei dezbateri mai aprofundate în paginile publicației „Securitatea”.

Maior ION GH. GORGANEANU

Documentarea activității elementelor urmărite în cadrul dosarelor de urmărire informativă

Materialele apărute în coloanele publicației „Securitatea”, în perioada 1970—1971, tratează problemele pe care le ridică art. 224 din C. pr. pen. atît sub aspectul înțelesului acestor dispoziții, cît și al modalităților și formelor în care pot fi efectuate actele premergătoare.

Fără a ne referi la unele opinii exprimate în materialele menționate, considerăm că în activitatea de documentare a dosarelor de urmărire informativă aflate asupra ofițerilor de contrainformații economice se pune acut problema modului în care urmează să se efectueze actele premergătoare, a conținutului acestora, precum și a faptului dacă ele se rezumă la simple constatări personale, materializate într-un proces-verbal sau presupun culegerea unor date care să ateste săvîrșirea vreuncea dintre in-

prin efectuarea unor acte premergătoare începerii urmăririi penale

fracțiunile care sînt de competența organelor de contrainformații economice.

Practica a demonstrat că în succesul acțiunilor informative, documentarea joacă rolul hotărîtor și că, numai în funcție de aceasta, se poate decide dacă în cazul respectiv urmează sau nu să se dispună începerea urmăririi penale.

Plecînd de la informațiile primare obținute în cadrul supravegherii informative generale și care de regulă constituie doar indicii pentru organele Consiliului Securității Statului, referitoare la încercarea ori la săvîrșirea unor fapte infracționale, ofițerul de contrainformații economice este pus în situația de a verifica primele date, de a le adînci, pentru a cunoaște sub toate aspectele faptele și împrejurările de fapt care îi vor da

posibilitatea să decidă asupra efectuării urmăririi penale.

În cadrul acestei acțiuni, folosind toate mijloacele și metodele muncii de securitate, ofițerul de contrainformații economice are datoria să rețină anumite momente operative importante pentru elucidarea și dovedirea unor fapte, momente care, dacă nu sînt materializate de îndată sub o anumită formă legală, ele nu vor mai putea fi ulterior oficializate în cadrul urmăririi penale.

De asemenea, cu ocazia documentării dosarelor de urmărire informativă, ofițerul de contrainformații economice, dat fiind specificul activității (compartimentului) în care lucrează, este pus în situația de a elucidă aspectele de ordin tehnic, economic sau contabilo-financiar. Aceasta presupune consultarea unor documentații sau acte (care, prin conținutul lor, pot întregi datele și informațiile obținute prin rețeaua informativă) și, de regulă, pot discuta cu anumite persoane ale căror explicații să contribuie la întregirea datelor necesare începerii urmăririi penale.

Intrucît activitatea informativă, prin conținutul ei, îmbracă haina conspirativității, efectuînd acte premergătoare, ofițerii de contrainformații economice trebuie să procedeze într-un asemenea mod încît să respecte pe deplin acest principiu al muncii de securitate. Nu trebuie scăpat din vedere nici faptul că unele date din dosarul de urmărire informativă (prinse în procesul-verbal de încheiere a unor acte premergătoare) pot servi ulterior ca mijloace de probă în dovedirea vinovăției, în cadrul dosarului de urmărire penală. Aceasta impune ca în activitatea de

culegere a datelor necesare începerii urmăririi penale să se respecte legalitatea.

O altă condiție care trebuie avută în vedere în efectuarea actelor premergătoare este operativitatea (impusă de existența pericolului alterării, distrugerii sau dispariției unor fapte care, în cadrul urmăririi penale, pot să devină mijloace de probă).

Întrebarea ridicată de practica muncii de contrainformații economice se referă la actele ce pot fi întocmite în cadrul dosarului de urmărire informativă și de forma legală care trebuie respectată.

Încercînd să răspundem la aceste probleme, ne vom referi la cîteva dintre actele premergătoare încheiate cu ocazia desfășurării unor acțiuni informative soluționate ori aflate în curs de soluționare.

De pildă, într-un dosar de urmărire informativă din cadrul Direcției a II-a, care se afla în faza de documentare, s-a găsit momentul potrivit pentru a se discuta cu o persoană despre care se știa că a fost de față atunci cînd cel urmărit a prezentat un document strict-secret unui cetățean străin. Discuția a avut loc în timpul cînd urmăritul era plecat temporar în străinătate, evitîndu-se în acest mod desconspirarea acțiunii. La întoarcerea în țară a elementului urmărit, acțiunea de documentare era deja finalizată.

Ofițerul de contrainformații economice trebuie să procedeze cu foarte mult discernămint atunci cînd ia hotărîrea de a discuta cu anumite persoane în scopul obținerii datelor necesare începerii urmăririi penale. Este necesar să se aleagă foarte bine momentul discutării cu acestea.

De asemenea, stabilirea persoanelor cu care urmează a se sta de vorbă trebuie să se facă numai în cazul în care este imposibilă obținerea datelor dorite prin alte mijloace. Deci nu este obligatoriu ca, în faza de documentare a dosarului de urmărire informativă, să se discute cu toate persoanele care apar în acțiune.

Un alt caz în care anumite momente operative importante au fost materializate în cadrul actelor premergătoare este acțiunea „Zoro”, care ulterior a fost finalizată prin trimiterea în judecată și condamnarea vinovaților.

Înainte de începerea urmăririi penale — în cadrul acțiunii informative — ofițerii de contrainformații economice din cadrul Direcției a II-a, în colaborare cu ofițeri din alte direcții, au luat măsura specială a filării lui Zoro și a cetățenei austriece Stock Doris, directoarea firmei „Interazbest”-Austria, întrucât existau suspiciuni că Zoro încearcă să favorizeze firma austriacă.

Pe parcursul urmăririi informative speciale, organele de filaj au constatat că cele două persoane suspectate s-au întâlnit neoficial la sfârșitul lunii septembrie 1971, în cartierul „23 August”, întâlnire la care a participat și Mihăescu Paul, reprezentantul la București al firmei austriece.

Pentru a nu se pierde acest moment operativ important care, după începerea urmăririi penale, putea constitui probă împotriva celor trei persoane, s-a întocmit un proces-verbal de efectuare a unor acte premergă-

toare, în cuprinsul căruia s-au menționat constatările ofițerilor de filaj și de contrainformații economice privind momentul operativ descris.

Pentru a nu desconfira metodele și mijloacele folosite de organele securității statului, în procesul-verbal s-a menționat faptul că existau unele date și indicii referitoare la întâlnirile neoficiale dintre cei doi cetățeni români, Zoro și Mihăescu, și cetățeană austriacă Stock Doris, și că ofițerii respectivi se aflau în exercitarea unor atribuții de serviciu, legate de prevenirea unor infracțiuni contra securității statului.

În acest mod, s-au obținut dovezi legale care, după începerea urmăririi penale, au devenit mijloace de probă.

O altă metodă de culegere a unor dovezi, folosită în ultimul timp în activitatea informativă, este aceea a obținerii unor înscrisuri de la organizațiile socialiste, înscrisuri care interesează cauza aflată în lucru.

În dosarul de urmărire informativă privind pe A.P., salariat la un institut de proiectări din București, existau date că acesta a divulgat unui cetățean străin un proiect al unei lucrări ce urma a fi executat într-o uzină.

Întrucât din datele rețelei informative rezulta că acel document se încadrează într-una din categoriile de date și informații ce constituie secrete de stat, iar conducerea instituției nu se pronunțase asupra acestui fapt, pentru clarificarea situației, s-a cerut oficial conducerii institutului în cauză să facă precizări în acest sens.

În activitatea ofițerilor de contra-

informații economice aproape în toate cazurile apare necesitatea verificării și culegerii unor înscrisuri, de regulă oficiale, din conținutul cărora se desprind fapte utile în vederea documentării acțiunii informative.

Cazurile cele mai frecvente se referă la fapte petrecute în organizațiile economice și în special în sectorul comerțului exterior, unde activitatea de favorizare a unor firme străine și de producere a unor prejudicii importante economiei naționale sunt materializate în faza precontractuală, contractuală ori în faza derulării contractului.

În asemenea cazuri, informațiile primare obținute în cadrul supravegherii informative generale, chiar dacă indică activități concrete de favorizare ale elementului urmărit, nu întotdeauna sunt suficiente pentru a constitui temeiul începerii urmăririi penale. Sarcina ofițerului de contrainformații economice constă în a verifica întreaga documentație care se referă la contractul ce urmează a fi încheiat sau derulat. În situația în care nu rezultă elementele constitutive ale vreunei fapte penale, atunci se pot lua unele măsuri de prevenire și demascare a elementului urmărit.

Metodica culegerii acestor dovezi este variată și ea urmează să fie aleasă de către ofițer de la caz la caz, în așa fel încât să se asigure conspirativitatea acțiunii.

Astfel, ofițerul care deservește unitatea economică are latitudinea ca în mod oficial să solicite conducerii acelei unități permisiunea de a consulta

documentele care-l interesează. Pentru conspirare, poate să solicite acest lucru sub o anumită legendă, iar pe lângă înscrisurile care sunt necesare documentării acțiunii, poate să ceară și alte înscrisuri lipsite de interes.

După consultare, aceste documente pot fi copiate sau fotocopiate, existând întotdeauna obligația de a încheia proces-verbal de efectuare a unor acte premergătoare, unde să se consemneze împrejurarea în care s-au obținut copiile sau fotocopiile înscrisurilor, cu indicarea organizației socialiste care le deține.

Pentru exemplificare, ne vom referi la un dosar de urmărire informativă care, în prezent, se află în fază de documentare la Inspectoratul de securitate al județului Brașov.

În vederea respectării principiului conspirativității vom prezenta numai acele activități care se referă la efectuarea actelor premergătoare.

În cazul menționat, existând suspiciuni cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, s-a impus verificarea întregii documentații care a stat la baza importului unei instalații de o importanță deosebită și care s-a constatat a fi necorespunzătoare.

Pentru elucidarea tuturor problemelor legate de contractarea, derularea și darea în funcțiune a instalației respective, ofițerul de contrainformații economice, care deservește obiectivul, a cerut oficial conducerii organizației socialiste să-i pună la dispoziție mai multe documente, printre care și cele care îl interesau.

Pe parcursul studierii acestor docu-

mente, s-au valorificat înscrisurile care interesau cauza, ele fiind fotocopyate, împrejurare consemnată într-un proces-verbal de constatare a efectuării unor acte premergătoare.

S-a mai stabilit cu acest prilej că probele tehnologice s-au făcut necorespunzător, iar documentele întocmite evidențiau o altă situație decît cea reală.

Informativ s-au obținut date că, în vara anului 1971, reprezentantul firmei exportatoare a venit la beneficiar cu un proces-verbal de recepție preîntocmit și în care se menționa că instalația corespunde clauzelor prevăzute în contract, deși acest lucru era ireal, deoarece instalația nu atingea parametrii stipulați. Fără a se face recepția, acest proces-verbal a fost semnat de către părțile contractante.

Intrucît s-a cunoscut că la beneficiar exista acest proces-verbal, s-au cerut oficial pentru consultare mai multe categorii de documente, printre care și actul care interesa organele noastre. După consultarea acelor documente, organele Inspectoratului de securitate al județului Brașov au încheiat un proces-verbal de efectuare a unor acte premergătoare, în care s-a menționat găsirea înscrisului arătat mai sus, totodată fotocopiindu-se acel înscris.

Aceeași atenție pentru asigurarea conspirativității acțiunii trebuie acordată cu ocazia întocmirii fiecăruia dintre actele premergătoare și, în consecință, acestea vor fi întocmite numai în cazul materializării (dovezirii) unui moment operativ important, care nu se va mai repeta, ori există pericolul schimbării situației

de fapt, al distrugerii, denaturării ori dispariției unor date și informații care pot constitui mijloace de probă în cazul începerii urmăririi penale.

De asemenea, trebuie reținut aspectul că în momentul în care ofițerul de contrainformații economice se află în posesia unor date și indicii ce atestă săvîrșirea unei infracțiuni, nu mai poate efectua acte premergătoare, ci este obligat să propună începerea urmăririi penale.

Actele premergătoare se întocmesc numai atunci cînd trebuie dovedite (documentate) anumite momente operative, semnalări ori informații ce sînt susceptibile (ce pot conduce) la obținerea unor date și indicii necesare începerii urmăririi penale.

Prin art. 224 C. pr. pen., legiuitorul a înțeles să ofere posibilitatea organelor de urmărire penală, printre care și ofițerilor anume desemnați din cadrul C.S.S., să materializeze într-un cadru legal tot ceea ce pot obține prin munca informativă și care să stea la baza începerii urmăririi penale. Așa fiind, se poate susține că, în cadrul actelor premergătoare, ofițerii de contrainformații economice pot întreprinde orice măsură și pot culege orice date în limitele admise de lege.

Ne-am referit numai la cîteva aspecte privind documentarea acțiunilor informative prin efectuarea actelor premergătoare, din dorința de a contribui la îmbogățirea experienței acumulate în acest domeniu.

Colonel AUGUSTIN SABAU
Locotenent-major I. G. BUSUIOC

CÎTEVA CONCLUZII REZULTATE DIN URMĂRIREA CELOR RĂMAȘI ÎN STRĂINĂTATE ÎN ULTIMII ANI

Intensificarea schimburilor economice, științifice, tehnice, culturale, documentare, sportive și turistice dintre R.S. România și diferite state a dus la creșterea afluenței de cetățeni români care se deplasează în străinătate, atît pe linie oficială, cît și în interes particular. Numai în anul 1971 s-au deplasat în străinătate peste 250 000 cetățeni români, dintre care 25% în interes de serviciu și 75% în interes particular.

Folosindu-se de aceste împrejurări, unele elemente nemulțumite, influențabile, aventuriste, lipsite de spirit patriotic au refuzat să se înapoieze în țară, fie ca urmare a unor acțiuni întreprinse de anumite servicii de informații asupra lor sau la îndemnul unor elemente reacționare din rîndul emigrației, fie din proprie inițiativă.

Prin rămînerea acestor persoane în străinătate, s-au adus țării o seamă de prejudicii (descompletarea unor locuri de producție, divulgarea unor date secrete pe care respectivii le dețineau, furnizarea de informații serviciilor de spionaj asupra unor cunoscuți și rude din țară, favorizarea activității de propagandă occidentală împotriva țării noastre).

Această nouă emigrație, creată mai ales în anii 1968—1969 și 1970, care numără cîteva mii de persoane, s-a stabilit în S.U.A., R.F. a Germaniei, Italia, Franța, Austria, Suedia etc. Ea se caracterizează prin aceea că nu s-a angrenat — cu unele excepții — în acțiuni ostile, evită elementele reacționare din vechea emigrație politică, avînd ca principal obiectiv căpătuiala. În ultimul timp, multe persoane din această categorie acționează pentru legalizarea situației lor sau întreprind măsuri pentru a reveni în țară.

Totuși, este demn de reținut faptul

că, odată cu sporirea deplasărilor cetățenilor români în străinătate, serviciile de informații dușmane și-au intensificat activitatea asupra lor. Din analiza informațiilor obținute în ultimul timp, se relevă faptul că serviciile de spionaj acționează, în principal, în următoarele direcții: influențarea, îndoctrinarea sau atragerea unor persoane la acțiuni dușmanoase potrivnice statului nostru; determinarea unora dintre acestea de a rămâne în străinătate, în scopul de a obține de la ele, prin anchetare, informații din locurile unde au lucrat, de natură politică, economică, militară etc. Cei care corespund pentru munca informativă sunt apoi recrutați de serviciile de spionaj sau polițienești.

Pentru aceasta, în principalele țări capitaliste, serviciile de spionaj și-au creat lagăre și organe specializate, care se ocupă exclusiv de punctarea, studierea și recrutarea unor cetățeni români.

Astfel, în Franța funcționează „Oficiul național de imigrație”, condus de Jean Louis Paus, fost ambasador al Franței la București, pînă în anul 1968. Acesta este ajutat de Alexandru Ghica, de origine română, care își desfășoară activitatea chiar în sediul poliției franceze din Paris.

În cadrul Consiliului Britanic, care se ocupă de toți cetățenii străini ce ajung în Anglia, a luat ființă „Oficiul pentru relații cu țările din estul Europei”. De cetățenii români se ocupă William David, fost atașat cultural la București, despre care sînt date că este ofițer de informații.

Sarcini similare are în R.F. a Germaniei fostul diplomat la București, Eckehard Hallensleben, șeful sectorului pentru România din Secția politică a M.A.E. din Bonn.

Cadrelor și agenții acestor organe acționează și sub acoperirea de funcționari ai unor institute culturale, firme comerciale, turistice, posturi de radio etc., cum sînt: „Süd Ost Europa Gesellschaft” (Societatea de studii sud-est europene) și „Süd Ost Institut” (Institutul de sud-est), ambele din R.F. a Germaniei, firmele comerciale „Lurgi” din Frankfurt pe Main; „Taylor” din Köln, posturile de radio „Europa liberă”, Deutschland Funk și „Deutsche Welle” din Köln, firma „Intora”, oficiu a serviciului de spionaj american, în Austria.

În ultima perioadă, se constată intensificarea acțiunilor prin institutele științifice și culturale din R.F. a Germaniei, S.U.A. și Franța care invită la specializare (burse, doctorate), simpozioane etc., diferiți cercetători români, atrăgîndu-i în exterior, pentru a putea acționa apoi asupra lor, în scopul exploatarei informative și apoi pentru a-i determina să nu se mai înapoieze în țară.

Oamenii de știință români, care au realizat lucrări valoroase, sînt căutați cu multă tenacitate de serviciile de spionaj.

Investigațiile asupra lor încep din țară și, în efectuarea studiului, sînt vizate: slăbiciunile, posibilitățile de contactare și de determinare să rămînă în exterior, precum și forma sub care poate fi scoasă din țară fiecare persoană.

Spre exemplificare, redăm cazul lui Demetrescu Mihai, născut în anul 1929 în București, inginer electronist, fost cercetător principal la Institutul de endocrinologie al Academiei R.S. România. Acesta, împreună cu soția sa, a făcut unele studii deosebit de importante în problema investigării scoartei creierului, obținînd premiul Academiei R.S. România pentru medicină.

În anul 1961, cînd a avut loc la Roma Congresul Internațional de neurologie, Demetrescu Mihai a trimis o comunicare, în care, pe baze științifice, în urma unor cercetări de laborator, l-a combătut pe un mare savant american de aceeași specialitate. Din acel moment, savantul român a intrat în preocupările Institutului de cercetare a creierului, institut ce își are sediul în Los Angeles. S-a început prin a i se solicita unele materiale pentru a fi publicate în S.U.A. Concomitent, mai mulți cercetători americani l-au contactat la București, sub pretextul unor schimburi de experiență. Printre aceștia a venit chiar și directorul institutului sus-menționat, Buchwald Nathaniel.

Cu ocazia unei vizite pe care a făcut-o la Viena, Demetrescu Mihai a fost contactat de doctorul Hull, trimis special în acest scop din S.U.A. Acesta a insistat ca Demetrescu Mihai să plece în S.U.A., la institutul din California, pentru a lucra cu unii savanți americani, punînd totodată la cale și modalitatea ajungerii sale în America.

Paralel, membrii Ambasadei S.U.A. din București au început să-l flateze și să-i promită lui Demetrescu că, dacă va obține aprobare pentru plecarea în S.U.A., ei îi vor acorda imediat viză de intrare. Directorul institutului din California i-a transmis și în particular că, dacă va avea unele greutăți cu viza de intrare în S.U.A., să se adreseze unei anumite doamne, soție de diplomat, care are instrucțiuni precise în acest sens.

Din supravegherea lui Demetrescu Mihai nu au rezultat date deosebite. El era pasionat pentru cercetările sale, lăsa să se înțeleagă că este legat de familie, fiind preocupat să

stringă bani, pentru a-și cumpăra o mașină și alte obiecte. Cîteodată doar își manifesta nemulțumirea pentru faptul că ar câștiga prea puțin.

După nenumărate intervenții, atît din partea institutului din California, cit și a lui Demetrescu Mihai, în baza unor convenții pe linia Academiei R.S.R., i s-a aprobat plecarea temporară la institutul din California, pentru specializare. Ulterior, s-a stabilit că, la sosirea în Los Angeles, Demetrescu Mihai a fost întîmpinat de directorul institutului american, care îi pregătise o locuință elegant mobilată și, cunoscîndu-i dorința de a avea un autoturism, i-a oferit unul nou, cu mențiunea că nu-l costă nici un ban.

În 1968, cînd Demetrescu Mihai trebuia să se înapoieze în țară, persoanele care l-au studiat i-au propus să rămînă acolo, oferindu-i un contract contra sumei de 10 400 dolari pe an și alte avantaje materiale. În cele din urmă, Demetrescu Mihai a fost determinat să rămînă în S.U.A.

Se desprinde din acest caz concluzia că elemente specializate l-au studiat pe Demetrescu Mihai timp îndelungat cu răbdare, i-au cunoscut calitățile și slăbiciunile pe care le-au folosit cu dibăcie, reușind să-l convingă în cele din urmă să-și trădeze țara.

Semnificativ este și cazul cetățeanului român Wechter Frideric, profesor universitar, care lucra la o invenție privind tehnica vidului. Plecînd în anul 1970 la specializare în R.F. a Germaniei, pe timp de un an, cu bursă „Humboldt”, Wechter Frideric a refuzat să se mai înapoieze în țară. Din verificările efectuate, rezultă că despre invenția la care lucra Wechter în țară — și despre care nu s-a făcut publicitate — au aflat totuși unele firme americane și vest-germane.

care, prin agenții lor, l-au racolat și l-au determinat să rămână în străinătate, oferindu-i unele avantaje materiale și „posibilități de consacrare”, pe care, chipurile, nu le-ar fi putut avea în R.S. România.

Un alt caz este cel al transfugului „Cezar”, care a fost inginer proiectant la U.A.P. La locul de muncă și în relațiile particulare, „Cezar” s-a străduit să aibă o comportare corectă și, prin rezultatele obținute, s-a evidențiat, fiind primit și în rândul membrilor de partid. În fișa de la dosarul personal se arată că tatăl său este pensionar, membru P.C.R., iar mama casnică, aspecte care nu au fost verificate. În realitate, tatăl său fusese general în armata burgheză, iar în anul 1949, împreună cu alți 15 indivizi s-au constituit într-o organizație subversivă, denumită „Partidul Democrat Creștin”, care preconiza măsuri pentru schimbarea regimului, întocmise un program de guvernare etc. Pentru aceste fapte a fost condamnat la opt ani închisoare. Făcând parte dintr-o asemenea familie, „Cezar” a primit o educație ca atare, pe care și-a mascat-o, în dorința de a parveni. Prin natura serviciului, inginerul „Cezar” a venit în contact cu unii specialiști francezi, cu care s-a împrietenit, au fost împreună la diverse petreceri. S-a plîns față de ei că nu este apreciat la valoarea lui, că nu reușește să-și cumpere o mașină, iar pe de altă parte, s-a alăturat părerilor lor că în Occident totul ar merge mai bine.

În anul 1971, „Cezar” a fost trimis la uzinele „Renault”, în interes de serviciu. Cu acest prilej, persoanele care îl cunoscuseră în țară și îi știau slăbiciunile au acționat asupra lui, sfătuindu-l să nu se mai înapoieze în România și să se angajeze la „Renault”.

În acest timp, a vizitat și o familie de transfugi reacționari, prieteni din trecut ai familiei sale, care de fapt l-au găzduit și au insistat să rămână în străinătate, pentru a face „carieră”. În urma acestor acțiuni, „Cezar” a hotărât să-și trădeze patria.

Interesant este faptul că uzinele „Renault” nu l-au angajat, probabil din cauza relațiilor economice cu R. S. România. În cele din urmă, „Cezar” a fost preluat de Serviciul de informații al R.F. a Germaniei, unde a furnizat un mare volum de informații economice, politice și sociale. De asemenea, a furnizat și date de studiu asupra unor persoane cu care el a lucrat la întreprinderile din București și Pitești.

În același timp, postul de radio „Europa liberă” l-a folosit pe inginerul român „Cezar”, pentru defăimarea politicii noastre economice. Astfel, „Cezar” a fost invitat la o „masă rotundă” cu tema: „Probleme actuale ale economiei românești” cu participarea lui Noel Bernard, director al postului „Europa liberă”, și a angajaților lor: Preda Bunesco, Sorin Cuneu, Virgil Galaction și Paul Cîmpeanu.

În concluzie la acest caz, putem afirma că, prin atitudinea sa fățarnică, „Cezar” a reușit să înșele vigilența, atât a personalului din întreprinderea la care a lucrat, cât și a ofițerilor de securitate care l-au cunoscut și care, deși s-au sesizat de unele comportări necorespunzătoare ale lui în relațiile cu străinii, n-au luat măsuri corespunzătoare de verificare, prin care să-i stabilească din timp adevăratele intenții.

Asupra persoanelor „interesante” care călătoresc particular, serviciile de spionaj întocmesc, de asemenea, studii. Semnificativ, în acest sens, este modul în care s-a acționat în ca-

zul transfugului „Cornel”. Acesta, în vîrstă de 27 de ani, de profesie inginer, a lucrat la Trustul de construcții și montaje material rulant din București. Era neîncadrat politic, necăsătorit, de naționalitate și cetățenie română. Atît la locul de muncă, cît și în familie era caracterizat ca o persoană liniștită, cu comportări corecte, dornic să se afirme și să câștige bani.

În luna septembrie a anului 1970, „Cornel” a plecat în vizită la o mătușă din Viena. După cîteva zile de la sosire, mătușa i-a recomandat un bun prieten de familie. Împreună cu acesta „Cornel” a plecat să viziteze orașul.

„Hans” — prietenul mătușii —, după ce a discutat cu „Cornel” diverse probleme de ordin familial și profesional, constatînd că inginerul român este un element inteligent și bine pregătit, care cunoaște mai multe limbi străine, dar care este dornic de înavuțire, i-a făcut cunoscut că are un prieten la poliție, care-i poate rezolva problema rămîinerii în Austria. A menționat că pe acel prieten îl interesează „unele date” de la întreprinderea unde „Cornel” a lucrat.

Fiind de acord, inginerul român a fost dus la o circă de poliție din Viena, unde a fost pus în contact cu un cadru al serviciului de spionaj american, care l-a exploatat informativ. Ulterior, acesta l-a dus la München și, în urma unor verificări, i-a cerut să lucreze pentru C.I.A. În calitate de angajat al C.I.A., „Cornel” este folosit în prezent ca translator, în cadrul secției pentru România, la anchetarea și exploatarea informativă a unor fugari români.

Exploatarea informativă, selecționarea unor elemente pentru activi-

tatea informativă și teroristă, se face, în principal, în lagărele pentru transfugi din Traiskirchen-Austria, Nürnberg, Massen, Passau din R.F. a Germaniei, Latina, Triest, Capua din Italia, precum și la Acibadem (Tekin Sokak) din Turcia, unde funcționează ofițeri specializați pe probleme (economică, militară, cercetare-științifică etc.), precum și unii agenți din rîndul emigrației politice române reacționare.

Astfel, fugarul Remus Munteanu, după ce a trecut prin lagărul Traiskirchen, s-a stabilit la München. În anul 1970, cu ocazia vizitei unei delegații române în R. F. a Germaniei, căpeteniile legionare din München au pus la cale săvîrșirea unui atentat asupra șefului acelei delegații române, selecționîndu-l în acest scop pe fugarul Remus Munteanu, un element declasat și aventurist. Organele de poliție vest-germane, în colaborare cu organele de securitate române, au reușit să-l identifice la timp și să-l aresteze pe Remus Munteanu.

Se dețin date și despre alți transfugi români stabiliți în Austria, R.F. a Germaniei și Elveția, transfugi care, la îndemnul unor virfuri ale emigrației reacționare române, și-au procurat armament și s-au pregătit pentru acte teroriste, împotriva unor reprezentanți ai țării noastre, care s-au deplasat în Occident.

Pentru a-i determina pe unii cetățeni români, ce merg în străinătate, să nu se mai înapoieze în țară, serviciile de spionaj, polițienești și persoane din cadrul emigrației reacționare române se folosesc de cele mai variate și perfide metode (ajutoare în bani, promisiuni de servicii bine plătite, preamărirea modului de viață capitalist, șantaj și amenințări).

Este edificator, în acest sens, cazul inginerului Cîrligeanu Vasile, întors în țară din R.F. a Germaniei, care arată că, după ce a fost dus în eroare și exploatat informativ, i s-au propus de către numitul Bebelo, agent S.F.I., diferite angajamente. Refuzînd, inginerul Cîrligeanu Vasile a luat și hotărîrea de a se înapoia în țară. Aflînd de aceasta, Bebelo l-a înfricoșat la început, spunîndu-i că în R.S. România va intra direct în închisoare. Văzînd că nu-l poate convinge, a început să-l amenințe cu acte violente, chiar cu împușcarea.

O altă categorie de elemente — desigur nu multe la număr — își pregătesc din timp „terenul” în vederea acțiunilor de trădare, adoptînd, la locurile de muncă, o atitudine de fățarnicie, docilitate în relațiile cu șefii și cu colegii lor, căutînd să le cîștige încrederea. Reușese astfel să fie trimiși în Occident cu misiuni oficiale, o dată sau de mai multe ori, pentru ca, după un timp, cînd și-au făcut diverse aranjamente în exterior, să plece ca turiști, refuzînd apoi să se mai întoarcă în țară. Sînt mai multe elemente care au procedat în acest mod, alegînd calea turistică și nu pe cea a misiunii oficiale, pentru a scăpa de tragerea la răspundere penală, prevăzută de art. 157¹ C. pen.

Alte persoane ascund adevărul în legătură cu situația lor socială, cu relațiile, legăturile de rudenie din exterior. Acestea nu declară în chestionarele pe care le întocmesc cu ocazia cererii de plecare peste graniță, faptul că au rude în Occident, că se află pe cale de divorț, că au datorii față de stat etc. și reușesc de multe ori să se sustragă unor verificări din partea organelor de stat. Ajunse în străinătate, persoanele în cauză refuză să se mai întoarcă în țară.

Un procedeu destul de frecvent întâlnit este cel al solicitării de călătorii turistice în țările socialiste. După ce sînt efectuate mai multe călătorii de acest gen, se solicită și una în Occident, mai ales în Austria, Italia, Turcia. Avînd mai multe avize favorabile în dosarele lor, se trece cu ușurință peste verificarea acestor cazuri, iar o dată ajunși în țările respective, elementele acestea cer azil politic.

Desigur, au folosit pentru a fugi din țară și călătoriile în țările socialiste, mai ales în R.S.F. Iugoslavia și R.S. Cehoslovacia, de unde au trecut clandestin granițele în Italia și respectiv în Austria.

La aceste cîteva procedee de folosire a căilor oficiale pentru a fugi în străinătate, se adaugă și unele metode clandestine de ieșire din țară. În acest scop, se folosesc diverse mijloace de transport (trenuri, autofrigidere, autoturisme etc.), dar mai ales pașapoartele false, confecționate și introduse în țară din Occident.

Un caz recent este cel al numitului Dorobanțu Nicolae. În etate de 29 ani, tehnician, cu ultimul domiciliu în București, element descompus, violent și dușmănos, cercetat de mai multe ori și condamnat pentru fapte de drept comun. Acesta a avut legături cu mai mulți cetățeni străini, cu unii dintre aceștia făcînd comerț ilicit. Printre străinii cunoscuți de el a fost și cetățeanul spaniol Alejandro Vilalante, care i-a procurat un pașaport italian fals, cu care Dorobanțu Nicolae a fugit din țară, în prezent fiind stabilit în R.F. a Germaniei.

Din cele relatate se desprind unele concluzii și sarcini care trebuie să stea în atenția noastră. Astfel, prin rețeaua organelor de securitate și prin alte posibilități informative tre-

buie acționat în direcția identificării elementelor rămase în exterior, pentru cunoașterea și contracararea acțiunilor lor. Este necesar să se acționeze cu mai mult curaj și inițiativă pentru a intra cu agentura noastră în clandestinitatea lor și apoi a le deceluca planurile. Rudele și legăturile acestor trădători (mai ales cei care dețin date secrete) trebuie să se afle într-o permanentă supraveghere a organelor securității statului, pentru a se preveni eventualele scurgeri de informații în exterior. Unele elemente au fost pregătite de anumite virfuri ale emigrației reacționare, pentru acte teroriste, acțiuni provocatoare de propagandă etc. Împotriva acestora, trebuie să se acționeze cu toată hotărîrea, folosind toate mijloacele și metodele de care dispun organele de securitate, mai ales pe timpul cît anumite delegații de partid și de stat din țara noastră se află în străinătate.

Asupra persoanelor valoroase care au fost duse în eroare și regretă că au rămas în străinătate, trebuie să acționăm prin agentură, rude, prieteni și alte posibilități pentru a-i determina să se înapoieze în România. Este util, de asemenea, să se continue acțiunea de determinare a unor persoane rămase afară să-și legalizeze situația.

Trebuie avut însă în vedere că astfel de persoane au început deja să vină în țară în mod legal, că ei cunosc locuri și persoane unde se concentrează secrete, și că serviciile de spionaj vor exploata această situație.

De aici și sarcina ca astfel de persoane să intre în preocupările noastre, să organizăm o supraveghere informativă calificată asupra lor, pentru a-i descoperi pe cei care vin cu astfel de sarcini.

O parte dintre persoanele care și-au legalizat șederea în străinătate au început deja să facă demersuri pentru scoaterea unor rude din țară, invocînd motive de reîntregire a familiei. Este indicat să se ia măsuri pentru a cunoaște astfel de cazuri și pe baza unor studii temeinice, să se acționeze asupra acelor care ne-ar putea fi utili în munca informativă.

În scopul prevenirii de noi rămîneri, este necesar să se aprofundeze verificările, în care sens să se aibă în vedere, printre altele, profilul moral-politic al celor suspecti, dacă au început să-și înstrăineze din lucruri, neînțelegerile din familie sau de la serviciu, lipsurile în gestiune, nedeclararea unor fapte și rude în chestionarele pe care le întocmesc etc.

Un rol deosebit în prevenirea rămînerilor în străinătate îl are prelucrarea contrainformativă. Prelucrările trebuie să prevadă — printre altele — modul de comportare al cetățenilor români peste hotare, cum trebuie să procedeze în diverse situații cînd se acționează asupra lor, cu mențiunea expresă că la întoarcere, dacă vor relata fidel tot ce s-a petrecut, nu se vor lua măsuri împotriva lor, așa cum sînt amenințați în străinătate.

Prin aplicarea cu strictete, de către toate cadrele Consiliului Securității Statului, a actelor normative, a ordinelor și instrucțiunilor pe această linie, se vor obține rezultate tot mai bune, atît în ce privește prevenirea unor rămîneri în străinătate, cît și în supravegherea elementelor cunoscute cu activitate dușmănoasă.

Locotenent-colonel FLORIN CIBU

O acțiune finalizată cu succes.

În luna mai 1971, Direcția a II-a a început urmărirea informativă a fostului director general al I.S.T.L.C.-TEHNOCIM, inginerul Zernovean Nicolae, cunoscut în relațiile de serviciu și particulare sub pseudonimul de Zoro.

Temeiul începerii urmăririi informative l-au constituit semnalările rețelei noastre, din care rezulta că Zoro ar favoriza unele firme străine aflate în competiție (în vederea încheierii unor contracte privind importarea instalațiilor de plăci presate și ondulate din azbociment), cât și faptul că primește în birou pe reprezentanții acestor firme, fără a fi prezente alte persoane și fără să întocmească note de relații asupra convorbirilor avute. S-a mai stabilit că Zoro purta corespondență cu persoane rămase ilegal în R.F. a Germaniei, precum și cu elemente suspecte de evaziune.

În urma verificării acestor semnalări, pe lângă confirmarea aspectelor enumerate mai sus, s-a constatat că Zoro devenise foarte amabil cu reprezentanții firmei austriece „Interazbest”, că cerea să participe la trata-

Activitatea infracțională a fost des- coperită și dovedită în faza de tentativă

tivele care se duceau cu această firmă, trata cu ușurință încheierea acestui gen de contracte și grăbea intrarea în vigoare a unui alt contract încheiat anterior cu firma austriacă. Intrucît, la începutul lunii septem-

brie 1971, tratativele pentru importarea respectivelor instalații erau pe punctul de a se finaliza, în condiții dezavantajoase părții române, organele de securitate au recurs la măsuri speciale pentru verificarea activității lui Zoro, atît la domiciliu, cît și la locul său de muncă. Către sfîrșitul lunii septembrie 1971, s-a început fi-larea acestuia și a lui Stock Doris, reprezentanta firmei austriece, care venise în România.

Ca urmare a acestor măsuri, în perioada 3—30 septembrie 1971, s-a putut intra în posesia următoarelor informații și date despre activitatea lui Zoro și a reprezentanților firmei austriece „Interazbest”.

Intorcîndu-se din Grecia — unde mersese pentru tratative în vederea exportării de către partea română a unor fabrici de ciment și unde, fără nici o aprobare, își prelungise vizita cu două zile — Zoro poartă cu soția sa o serie de discuții cu caracter dușmănos la adresa conducerii de partid și de stat din țara noastră. În același timp, prezintă la modul superlativ modul de viață din Grecia și din alte țări capitaliste. Soții analizează mai multe variante de plecare ilegală din țară, printre care și varianta folosirii unui pașaport falsificat de Stock Doris. Cu această ocazie, Zoro precizează soției, Crăița Zernovean, că plecarea ilegală din țară depinde de încheierea a două contracte: unul cu firma austriacă și altul cu o firmă grecească.

În consecință, Zoro face intervenții la Ministerul Comerțului Exterior și la Centrala pentru Elemente de Automatizare, pentru a grăbi intrarea în vigoare și respectiv încheierea contractului cu firma „Interazbest”, în condițiile cerute de acea firmă.

La data de 28 septembrie 1971, Zo-

ro se întilnește neoficial cu Stock Doris și cu Mihăescu Paul (ultimul fiind reprezentantul la București al firmei austriece), ocazie cu care se poartă discuții necunoscute de organele noastre.

La Hotelul Athénée-Palace, se des-coperă și se fotocopiază două pașapoarte ale numitei Stock Doris, dintre care unul putea fi folosit, prin falsificare, la scoaterea ilegală din țară a soției lui Zoro.

La data de 30 septembrie 1971, stabilim că Zoro urmează să aibă o nouă întilnire neoficială cu Stock Doris și cu Mihăescu Paul, în condiții similare cu cea din 28 septembrie 1971.

Făcîndu-se o analiză a datelor și informațiilor deținute de organele noastre, s-a ajuns la concluzia că există pericolul divulgării unor date și a furnizării de informații secrete de stat, de natură a submina economia națională, ori de a aduce atingere securității statului. Pe de altă parte, se accentua posibilitatea evaziunii obiectivului și a soției sale.

În aceste împrejurări, s-a hotărît intreruperea activității obiectivului cu prilejul celei de a doua întilniri neoficiale pe care o perfectase cu Stock Doris și Mihăescu Paul. Această întilnire a avut loc în ziua de 30 septembrie 1971, în jurul orei 21, pe una din străzile mai întunecoase ale cartierului „23 August”. Discuțiile s-au purtat în autoturismul condus de Mihăescu Paul.

După efectuarea întilnirii, în timp ce obiectivul se îndrepta spre locuința sa, a fost reținut de ofițerii noștri și condus la una din circumscriptiile de miliție din Capitală. Zoro a declarat că s-a întilnit neoficial cu Stock Doris și cu Mihăescu Paul și că au discutat despre contractul ce

urma să se încheie între TEHNOCIM și „Interazbest” — Austria, despre prețurile acestei firme și ale celei concurente „Bazzi”-Italia. Zoro a mai declarat că în perioada deplasării în Grecia (3—14 septembrie 1971) a primit de la Stock Doris un ceas din aur marca Omega, pe care îl avea la mână.

Confirmându-se faptul că directorul general român a primit avantaje materiale de la reprezentanții firmei „Interazbest”-Austria, pentru rezolvarea unor probleme legate de atribuțiile sale de serviciu, s-au luat măsuri de reținere și arestare a soților Zernovean și a lui Mihăescu Paul, iar Stock Doris a fost cercetată în stare de libertate. Concomitent cu luarea acestor măsuri, s-au efectuat percheziții corporale și domiciliare, confirmându-se astfel intențiile lui Zoro și ale Crăiței de a pleca fraudulos din țară și încercarea de favorizare a firmei „Interazbest”-Austria. (S-au găsit obiecte primite cadou, cit și documente care atestau actele preparatorii efectuate pentru realizarea plecării ilegale din țară.)

În baza datelor rezultate în cursul urmăririi informative și din declarația dată de Zoro cu ocazia prinderii sale în flagrant, s-a trecut la emiterea unor ipoteze (care au fost cuprinse într-un plan de cercetare penală) pe care urma să le verifice pe tot parcursul urmăririi penale.

Se puneau astfel următoarele întrebări: existase o înțelegere prealabilă între Zoro și reprezentanții firmei „Interazbest”, pentru favorizarea acestei firme? În ce a constat și când a fost stabilită? Ce motive l-au determinat pe Zoro să accepte favorizarea firmei austriece și scopul pe care l-a urmărit? Acțiunea de favorizare urma să fie realizată de către Zoro prin folosirea întreprinderii al

cărui director general era sau în colaborare cu alte persoane? Ce acțiuni materiale întreprinsese în scopul favorizării firmei austriece și care erau urmările socialmente periculoase ale acestor acțiuni?

Totodată, în cadrul acestui plan, s-au prevăzut și posibilitățile de probațiune a faptelor săvârșite, în funcție de specificul acestui caz și de materialele deținute în cursul urmăririi informative.

Iată câteva dintre procedeele și mijloacele folosite în cursul cercetării penale, pentru dovedirea faptelor săvârșite de inculpați și obținerea probelor care să stabilească adevărul:

În momentul prinderii în flagrant a celor trei inculpați, organele noastre cunoșteau temerile lui Zoro că soția sa ar fi destăinuit unor persoane discuțiile lor referitoare la avantajele materiale primite de la Stock Doris, promisiunile acesteia de a-i oferi lui Zoro un post bun (1 000 dolari pe lună) la firma „Interazbest” și variantele preconizate pentru plecarea ilegală din țară. Temerile sale erau întemeiate, pentru că, într-adevăr, Crăița purtase discuții interminabile pe aceste teme cu doi martori cunoscuți de noi și audiați la primele cercetări, dar necunoscuți de Zoro.

Exploataindu-se aceste date, i s-a creat lui Zoro impresia că informațiile obținute prin măsurile speciale au fost declarate de soția sa în cursul cercetării penale. (În realitate, Crăița nu declarase încă faptele respective.) Astfel, el a recunoscut o parte din faptele comise în țară și în străinătate. A declarat că, la 2 septembrie 1971, Mihăescu Paul și Crăița (fostă colegă de serviciu cu Mihăescu la I.C.A.S.) au venit împreună la biroul său, unde Mihăescu i-a propus să viziteze instalațiile firmei

„Interazbest”, montate la Salonic. În schimbul acceptării, firma austriacă urma să-i fie „recunoscătoare” prin acordarea unui cadou. (Mihăescu Paul avusese grijă să o convingă pe Crăița că firma este dispusă să-i dea lui Zoro 1 000 de dolari, dacă acesta va vizita instalațiile de la Salonic.) Cu acea ocazie, Zoro refuzase propunerile firmei „Interazbest”, afirmând că va efectua vizitarea respectivelor instalații când va fi investit cu acea sarcină.

La data de 3 septembrie 1971 a plecat totuși în Grecia, lăsând vorbă Crăiței să-i transmită lui Mihăescu Paul că acceptă propunerile pe care acesta i le făcuse. (Zoro nu informează și nici nu cere aprobarea conducerii ministerului pentru a vizita instalațiile firmei „Interazbest” aflate la Salonic, deși avea această îndatorire. Oficial, el pleca pentru a duce tratative cu firma greacă „Helenichi-Tehnichi”.)

Având în vedere că, din datele informative, nu se cunoștea nimic referitor la întâlnirile neoficiale dintre Zoro și Mihăescu Paul și nici despre conținutul discuțiilor purtate, la un moment dat se crease impresia că nu se vor putea dovedi aceste fapte în cursul cercetărilor penale.

S-au revăzut însă materialele administrate până la acea dată și ne-am oprit asupra unei afirmații a lui Zoro, făcută în cursul cercetărilor, din care reieșea că Mihăescu „ar fi o persoană de încredere a organelor de securitate”. Nu acesta era adevărul, dar părerea îi fusese întărită, cu tact, prin tăcerea ofițerului de cercetare.

Din momentul în care organele de cercetare au observat că în mintea lui Zoro se cuibărise suspiciunea asupra lui Mihăescu Paul, i s-a atras atenția (conform legii) asupra poziției

de sinceritate pe care trebuie să o aibă în cursul cercetării penale și în ajutorul pe care trebuie să îl dea pentru stabilirea adevărului. A fost lăsat apoi să mediteze câteva zile. După această perioadă, Zoro a relatat multe amănunte despre faptele comise în Grecia (presupunând că acestea sînt cunoscute de Mihăescu Paul), despre conținutul și împrejurările în care s-au purtat discuțiile între el și Mihăescu Paul, situându-se chiar pe poziția unui demascator al acestuia, pentru ca noi să îl arestăm. (Nu știa că Mihăescu Paul fusese arestat odată cu el.)

Astfel, Zoro a relatat că în seara de 11 septembrie 1971, s-a întâlnit cu Stock Doris la hotelul „Diomia”, din Atena, că au cinat împreună la un restaurant din vechea Atenă, că în drum spre restaurant a primit de la Stock Doris circa 1 000 mărci vestgermane, iar în timpul mesei a mai primit ceasul de aur găsit asupra sa, ceas care fusese adus din Austria special pentru el. Zoro a precizat că, în aceeași seară și în același loc, Stock Doris îi prezentase un bilet scris în limba italiană (Zoro cunoaște această limbă) în care Guido, soțul lui Stock Doris și directorul firmei „Interazbest”, îi scria: „Dacă partea română va încheia contractul cu firma „Interazbest”, Zoro va primi suma de 3 000 dolari”. După citirea biletului, Zoro îi promisese lui Stock Doris că va face tot ce depinde de el, pentru ca acest contract să se perfecteze cu firma „Interazbest”.

În continuarea declarației, Zoro a recunoscut că, după ce i-a dat acele cadouri și i-a arătat biletul, Stock Doris a fost extrem de abilă, a doua zi demonstrându-i „ce înseamnă să fii capitalist” (conform afirmațiilor sale). Au efectuat împreună plimbări de

agrement în jurul Salonicului și pe malul Mării Mediterane, au luat masa la cele mai bune restaurante și hoteluri etc. Tot atunci, Stock Doris a abordat și problema rămînerii în străinătate a directorului general român și a soției acestuia, i-a arătat unul din cele două pașapoarte care, prin falsificare, putea fi folosit pentru scoaterea frauduloasă din țară a Crăiței și i-a promis un post la firma sa, plătit cu 1 000 dolari pe lună, în cazul rămînerii în străinătate cu proxima deplasare în interes de serviciu. Apoi, la insistențele lui Stock Doris, Zoro a vizitat, timp de câteva minute, instalațiile firmei austriece de la fabrica „Elenit”, situată lângă Salonic. Instalațiile nu funcționau, muncitorii fiind în concediu. Totuși, Stock Doris i-a propus ca, la întoarcerea în țară, directorul general român să spună că a văzut instalațiile funcționând (aspect precizat de Zoro în raportul delegației, în mod deghizat, iar ulterior prezentat expres în fața comisiei de contractare, într-o ședință special convocată de el).

Referindu-se la întâlnirile neoficiale avute cu Mihăescu Paul, la datele de 16 și 18 septembrie 1971, Zoro a precizat că, după ce s-a interesat de stadiul tratativelor și de prețurile firmelor concurente, i-a transmis acestuia datele și informațiile respective și a stabilit în același timp locul viitoarelor întâlniri neoficiale, cât și „conspirativitatea” acestor întâlniri. (S-au înțeles ca la telefon să se caute reciproc prin numele de „Dumitrescu”).

La primele cercetări, reprezentanta firmei austriece s-a situat pe poziția

negării totale a faptelor reținute în sarcină dar, datorită exploatării unor amănunte din declarațiile lui Zoro, precum și a unor afinități dintre inculpați, ea a fost pusă în situația să recunoască că l-a determinat pe directorul general al I.S.T.L.C.-TEHNOCIM să favorizeze firma austriacă în câștigarea competiției. Mai mult decât atât, Stock Doris a declarat că, încă din luna iunie 1971, când a pierdut o altă competiție referitoare la importarea de către partea română a unor instalații similare, i-a cerut lui Mihăescu Paul să facă un „studiu” asupra persoanelor care participă la tratativele cu firma „Interazbest” și să stabilească dacă dintre acestea sînt unele pretabile a primi cadouri, pentru ca, în felul acesta, să fie sigură că își va adjudeca noul contract.

Pentru probarea faptelor ne era foarte util biletul arătat de Stock Doris lui Zoro la restaurantul „Dionisia” din Atena, bilet prin care firma „Interazbest” promitea directorului general român suma de 3 000 dolari, în situația în care se va încheia contractul cu acea firmă. Biletul rămăsese asupra lui Stock Doris, iar ea îl expediasse în Austria. Exploatîndu-se o oarecare autoliniștire a inculpatei (Stock Doris era cercetată în stare de libertate, contra unei cauțiuni de 21 000 dolari), i s-a cerut să trimită câteva rînduri soțului ei, Guido, prin care să-l roage să expedieze în România biletul respectiv.

Această cerere a organelor de cercetare a fost privită cu ușurință de către Stock Doris, deoarece era convinsă că Guido nu-i va trimite biletul solicitat. Dar nu a prevăzut o măsură

a organelor noastre, autorizația procurorului de interceptare a corespondenței, măsură prin care s-a dovedit existența și conținutul acelui bilet și faptul că acesta a fost prezentat lui Zoro, în perioada cînd a fost în Grecia. În scrisoarea respectivă, Stock Doris îi scria lui Guido următoarele: „Trimite-mi te rog biletul scris în limba italiană, pe care l-am prezentat în Grecia domnului director general Zernovean, prin care i-am promis unele avantaje materiale, în cazul încheierii contractului cu firma Tehnocim”. Era suficient. Scrisoarea a fost desigur fotocopiată.

Avînd în vedere faptul că, din acțiunea informativă, se cunoșteau mai puține date despre Mihăescu Paul, s-a căutat să se exploateze o afirmație a sa, potrivit căreia organele noastre ar fi folosit mijloace speciale în mașina lui personală. Fost ofițer M.F.A., Mihăescu Paul avea cunoștințele necesare despre modalitățile de folosire a unor asemenea mijloace. Aceasta a fost însă în dezavantajul său. Deși suspiciunea era neîntemeiată, i s-a spus că, de vreme ce își dă seama că faptele sale sînt cunoscute, e bine să facă declarații complete, sincere, avînd în vedere că, în conformitate cu articolul nr. 74 din Codul penal, poziția sa de sinceritate constituie o circumstanță atenuantă. După mai multe insistențe, Mihăescu Paul a început să declare amănunte în legătură cu modul în care a trecut la săvîrșirea faptelor infracționale. A confirmat astfel declarațiile lui Stock Doris cu privire la înțelegerea dintre ei, pentru studierea și determinarea lui Zoro să comită infracțiunile reținute în sarcină, precizînd împrejură-

rile în care a ajuns la concluzia că Zoro se preta la primirea unor cadouri. A adăugat că se înțelesese cu Stock Doris ca, în situația în care Zoro acceptă propunerile firmei austriece, el să-i comunice acesteia, printr-un telex codificat, doar atît: „Domnul director Zernovean va avea amabilitatea să aducă mostrele de azbest la București”. Înscrisul a fost identificat de organele noastre în timpul cercetărilor.

Mihăescu Paul a mai confirmat declarațiile lui Zoro și ale lui Stock Doris, referitoare la întîlnirile lor neoficiale și la conținutul discuțiilor purtate în mașina sa, menționînd că, de fiecare dată, Zoro îi ținea la curent cu date și informații privind tratativele pentru încheierea contractului, că îi încuraja, spunîndu-le că făcuse intervenții la forurile competente pentru acceptarea clauzelor cerute de firma austriacă.

În cercetarea Crăiței Zernovean, s-a procedat la exploatarea declarațiilor date de soțul său, de Stock Doris și a datelor rezultate din măsurile speciale. Lăindu-i-se impresia că cei doi au făcut declarații complete, Zernovean Crăița, încă de la începutul cercetărilor, nu a mai ascuns faptele săvîrșite de Zoro, cît și variantele preconizate pentru plecarea ilegală din țară. Totodată a confirmat și împrejurările în care a luat legătura cu Mihăescu Paul, faptul că ea a insistat și l-a determinat pe Zoro să acceptat și l-a determinat pe Zoro să accepte cadourile firmei austriece, inclusiv propunerile referitoare la plecarea ilegală din țară, după definirea contractelor.

Intrucît, din verificările efectuate pînă în acel stadiu, existau date și

indicii temeinice despre infracțiunile comise de cei patru inculpați, se pune problema dacă aceste infracțiuni sînt de drept comun (luare și dare de mită și respectiv instigări la aceste infracțiuni), ori dacă faptele comise de inculpați întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de subminare a economiei naționale și respectiv instigări la astfel de fapte.

Pentru rezolvarea acestei probleme, încă de la începutul cercetărilor penale, s-a trecut la ridicarea unor documente (înscrieri de la TEHNOCIM), din conținutul cărora rezultă că Zoro a întreprins mai multe acțiuni materiale de favorizare a firmei austriece „Interazbest“.

În vederea stabilirii împrejurărilor în care Zoro a întreprins acțiunile materiale arătate mai sus, cît și a precizării dacă aceste fapte erau de natură a submina economia națională, s-a completat probatoriul cu declarațiile unor martori și cu o expertiză tehnico-economică. Obiectivele expertizei tehnico-economice urmăreau, în principal, elucidarea următoarelor probleme: dacă informațiile și datele transmise de Zoro celor doi reprezentanți ai firmei austriece sînt sau nu secrete de stat ori de serviciu și dacă, prin transmiterea acestora, se puteau prejudicia interesele părții române; dacă acceptarea de către partea română a clauzelor de finanțare și a elementelor de automatizare prevăzute pentru intrarea în vigoare a celui de al doilea contract încheiat cu firma austriacă era de natură a prejudicia partea română.

Concomitent cu efectuarea expertizei, s-a trecut la ascultarea unor martori de la TEHNOCIM, care au făcut relatări complete în legătură cu modul în care acționase Zoro, pentru a

favoriza firma „Interazbest“, în problema finanțării și automatizării. De asemenea, martorii au declarat că Zoro le-a cerut o serie de date secrete, privind ofertele firmei concurente „Bazzi“-Italia, date pe care și le-a notat și că a exercitat presiuni asupra lor, pentru a se perfecta contractul cu firma „Interazbest“, deși prețul cerut de această firmă era cu 60 000 dolari mai mare decît al firmei „Bazzi“.

Inculpații recunoscuseră faptele comise, iar probele administrate confirmau acest lucru. Zoro însă nu recunoștea că acțiunile sale erau de natură a favoriza firma austriacă și respectiv de a prejudicia economia națională.

Pentru a-i dovedi vinovăția, s-a procedat din nou la ascultarea lui, prezentîndu-i-se, acolo unde era cazul, probe administrate în cursul cercetărilor penale. Astfel, Zoro a fost nevoit să recunoască.

Din tact, s-a procedat la înregistrarea declarațiilor lui pe bandă de magnetofon, după care s-a făcut transcrierea acestora sub formă de declarație, care a fost citită și semnată de inculpat. Pentru întărirea valorii probatorii a celor relatate de Zoro, la acest moment a participat și procurorul care supraveghea urmărirea penală, declarația fiind semnată și de acesta.

În cuprinsul declarației, Zoro a recunoscut acțiunile sale materiale, întreprinse la cererea inculpatei Stock Doris și anume: divulgarea prețului și a altor date și informații referitoare la ofertele firmelor concurente, informarea eronată a membrilor comisiei de contractare despre instalațiile firmei „Interazbest“ montate și vizitate de el la Salonic, intervențiile repetate la conducerea Ministerului In-

dustriei Materialelor de Construcții, la Ministerul Comerțului Exterior și la Centrala Industrială pentru Elemente de Automatizare, pentru acceptarea de către partea română a clauzelor cerute de firma austriacă și pentru intrarea în vigoare a unui alt contract încheiat în luna iunie 1971. Aceste acțiuni erau de natură a favoriza firma „Interazbest“ și de a aduce prejudicii economiei naționale.

Cercetarea penală efectuată a putut dovedi, prin folosirea unor experți, că activitatea infracțională a lui Zoro, materializată doar prin începerea unor acte de executare în vederea subminării economiei naționale, era de natură a aduce pagube importante.

De pildă, în actuala criză a dolarului, admiterea de către partea română a condiției din proiectul de finanțare, cerută de către firma austriacă, era de natură să aducă prejudicii părții române, prin aceea că trebuia să se ramburseze o sumă mai mare decît cea primită. (Condiția era ca rambursarea creditului să se facă la paritatea dolar-schiling din ziua plății ratelor scadente.)

De asemenea, în situația în care s-ar fi admis ca elementele de automatizare prevăzute în contractul încheiat la 11 iunie 1971 cu firma „Interazbest“ să fie importate din Austria, partea română ar fi fost obligată să plătească valută forte pentru contravaloarea acestora, deși ele se produceau în mod curent în țara noastră, făceau chiar obiectul unor contracte de export. (De altfel, la 1 noiembrie 1971, firma austriacă a acceptat cele două condiții ale părții române și, în acest fel, contractul încheiat la 11 iunie 1971 a intrat în vigoare.)

În ceea ce privește prejudiciul ce se putea produce prin încheierea celui de al doilea contract cu firma „Interazbest“, acesta putea fi în jurul a 60—90 000 dolari S.U.A., situație de fapt dovedită în timpul cercetărilor, cînd acest contract s-a încheiat cu aceeași firmă, dar la un preț mult mai avantajos decît „ultimul preț“ oferit de Stock Doris la data de 30 septembrie 1971, cînd s-a întrerupt activitatea infracțională a inculpaților.

Faptele reținute în sarcina celor patru inculpați au fost confirmate și de Tribunalul Militar Teritorial București care, la data de 1 februarie 1972, a hotărît: condamnarea inculpatului Zernovean Nicolae la opt ani închisoare, pentru infracțiunea de tentativă la subminarea economiei naționale și la doi ani închisoare pentru infracțiunea de instigare la trecerea frauduloasă a frontierei; condamnarea inculpatului Mihăescu Paul la șapte ani și șase luni închisoare, pentru infracțiunea de instigare la subminarea economiei naționale; condamnarea inculpatei Stock Doris la șapte ani și șase luni închisoare, pentru infracțiunea de instigare la subminarea economiei naționale și la patru ani închisoare pentru infracțiunea de instigare la trădare de patrie prin refuzul înapoierii în țară; condamnarea inculpatei Zernovean Crăița la 1 an și 6 luni închisoare, pentru infracțiunea de instigare la luare de mită și 1 an și 6 luni închisoare pentru infracțiunea de tentativă la trecerea frauduloasă a frontierei.

Locotenent-major ION GEORGESCU
Locotenent-major ION TRĂȘCĂ
Locotenent-major A. TURCITU

Pe marginea exercițiilor de mobilizare efectuate de unitățile M.F.A. Învățăminte pentru munca de securitate

Din exercițiile de mobilizare efectuate de Ministerul Forțelor Armate, cu chemarea cadrelor și a trupei din rezervă, s-au tras unele concluzii asupra modului cum trebuie să acționeze, în situații asemănătoare, **organele de contrainformații militare**, inspectoratele de securitate și de miliție, pentru prevenirea unor acțiuni dușmănoase, ce s-ar putea întreprinde cu prilejul desfășurării pe viitor a unor asemenea activități.

Declanșarea acțiunii de mobilizare crează unele condiții specifice, de care pot profita anumite elemente dușmănoase, pentru a întreprinde acțiuni, cum ar fi: culegerea de informații militare, împiedicarea bunului mers al acțiunilor de mobilizare, lansarea unor zvonuri alarmiste, propaganda dușmănoasă, sustragerea de armament, muniții și documente secrete. Se impune, în consecință, luarea de către noi a unor măsuri deosebite, care să difere de cele ce se aplică în timp de pace.

Un prim aspect este acela că, de la declanșarea operațiunii de mobilizare, trebuie să existe o strânsă cooperare între organele de contrainformații militare și cele ale inspectoratelor de securitate și de miliție, pe linia informării reciproce cu aspectele care prezintă interes operativ.

Este necesar ca imediat după declanșarea mobilizării, ofițerii de contrainformații ai centrelor militare să raporteze situația creată conducătorilor inspectoratelor de securitate și de miliție, care să poată mobiliza în timp util ofițerii de securitate din serviciile 2, 3, 9 și instructorii control posturi din comunele afectate de mobilizare.

Ofițerii de securitate din obiectivele economice, instructorii șefi

posturi și șefii posturilor de miliție trebuie să treacă imediat la contactarea rețelei informative, care e necesar să fie instruită dinainte cu unele sarcini specifice (ofițerii de securitate și șefii posturilor de miliție cunosc din timp de pace persoanele care vor fi mobilizate și urgența plecării acestora precum și pe cele nemobilizabile).

Iată câteva din sarcinile specifice pe care rețeaua informativă poate să le primească în caz de mobilizare: **Identificarea persoanelor suspecte care manifestă interes pentru aflarea efectivelor mobilizate, a itinerariilor și raioanelor de dislocare a unităților unde urmează să se prezinte concentrații**, accentul punându-se pe comportarea bazei de lucru suspectă de spionaj din localitățile afectate de mobilizare.

De exemplu, într-o garnizoană unde s-au desfășurat exerciții de mobilizare, lucrau mai mulți specialiști străini, printre care și un anume „Weber”, suspect de spionaj. Acesta a fost semnalat de rețeaua informativă că, în ziua în care se declanșase mobilizarea, manifesta interes să afle „ce s-a petrecut în noaptea precedentă”. Organele de securitate, în cooperare cu organele de contrainformații militare, au luat atunci măsura de a-l determina pe cel în cauză să creadă că „a fost un exercițiu al gărzilor patriotice”.

Descoperirea elementelor suspecte care-și fac apariția în jurul punctelor de primire-repartizare a concentrațiilor este o altă sarcină a rețelei informative. Un asemenea caz s-a petrecut la un centru de primire-repartizare din județul Galați, unde un turist italian s-a strecurat printre rezerviști, ajungând pînă la locul de adunare. Fiind identificat de un colaborator din rîndul concentrațiilor, ofițerul de contrainformații militare a luat imediat măsuri de îndepărtare a străinului de la locul respectiv, iar ulterior s-a urmărit activitatea și comportarea lui de către organele de securitate județene.

Altă sarcină a ofițerilor operativi și a rețelei din legătura acestora este aceea de a **identifica din timp elementele care, prin acțiunile ce le întreprind și atitudinea adoptată, aduc prejudicii bunei desfășurări a exercițiilor de mobilizare**. Este necesar să verificăm, să știm dinainte cui sînt încredințate sarcini pe timpul exercițiilor de mobilizare.

În județul Vrancea, de exemplu, după înmînarea plicurilor cu ordinele de chemare a rezerviștilor la curierii-delegați, un colaborator din rîndul delegaților a semnalat faptul că locotenentul major de rezervă „Păunescu”, fiind curier-delegat al centrului militar, în loc să meargă la concentrații pentru a le înmîna ordinele de chemare, s-a deplasat la un prieten, în locuința căruia a consumat băuturi alcoolice, astfel că rezerviștii dintr-o comună nu au mai fost anunțați pentru a se prezenta la mobilizare. Ca urmare a semnalării colaboratorului, s-au putut lua măsuri de folosire a celei de a doua metode de anunțare a concentrațiilor din comuna respectivă, iar cel în cauză a fost scos din funcția de ofițer delegat al centrului militar. Desigur însă că ar fi fost mai bine ca acest om să fi fost cunoscut din timp și să nu i se fi încredințat o asemenea sarcină.

Identificarea elementelor alarmiste, a zvoniștilor, panicarilor și a

anților este o altă sarcină principală a ofițerilor de securitate și a
lei.

Cu ocazia ultimului exercițiu de mobilizare, un șofer, cunoscut ca
vragiu și cu manifestări dușmănoase, a fost semnalat de surse in-
native ale Inspectoratului de securitate al județului Galați că a lansat,
tre rezerviști și familiile acestora, zvonul că „se fac mobilizări, deoa-
în curînd vom fi atacați de o țară străină”. O semnalare asemănă-
e am primit și de la informatorul „Gruia”, din mediul familiilor ca-
or militare, din care rezulta că soția unui subofițer difuza zvonul
chemările la concentrare se fac pentru participarea lor la războiul
Vietnam”.

Organele de securitate împreună cu ofițerul de contrainformații
tare au trecut la documentarea operativă a activității celor două
ente, care au fost ulterior avertizate, prevenindu-se difuzarea zvo-
lor care puteau avea urmări negative asupra stării de spirit a con-
raților și a familiilor acestora.

Întreaga rețea informativă are un mare rol în lansarea și consoli-
a legendelor pentru dezinformarea celor interesați de acțiunile de
ilizare. Iată un exemplu în această privință.

Cu ocazia unor exerciții de mobilizare, la care au participat mai
te județe din Moldova, s-a lansat versiunea că se fac concentrări
ru reciclarea unor rezerviști și, nefiind locuri suficiente în cazarmile
nordul țării, aceste concentrări au loc în garnizoanele din sudul Mol-
ei (unde, de fapt, se constituiseră unitățile la mobilizare).

Dar, pentru ca acțiunea de dezinformare să-și atingă scopul, este
esar ca despre conținutul planului de dezinformare să cunoască ime-
(în părțile ce-i privesc) ofițerii de contrainformații, organele de secu-
te și de miliție, comandantii unităților și conducătorii organelor de
id. Organele de contrainformații militare au obligația să prezinte or-
elor enunțate conținutul dezinformării care s-a stabilit de către Di-
ia aplicației, în colaborare cu Marele Stat Major.

Versiunea lansată trebuie cunoscută și de către ofițerii de securitate
e miliție care răspund de obiectivele economice din care sînt mobi-
ți rezerviști, deoarece, în unele situații, aceștia au utilizat unele ver-
ii proprii, ce nu corespundeau dezinformării generale.

Un domeniu de activitate în care se impune, de asemenea, o strînsă
perare între ofițerii de contrainformații militare și cei din inspec-
tele de securitate și de miliție este acela al prevenirii pătrunderii
saților militari, turiștilor sau altor străini în raioanele de mobilizare
pe traseele unde afluiască concentrații.

Existînd o legătură bine organizată, cu ocazia unui exercițiu de
ilizare ce a avut loc în județul Bacău, s-a prevenit ca un număr
30 turiști vest-germani, care urmau să viziteze obiective turistice de
un traseu unde avea loc afluirea concentrațiilor, să fie dirijați pe un
traseu unde nu se desfășurau acțiuni de mobilizare.

În cazul cînd în zonă se află diferiți străini specialiști, vizitatori la

rude, sportivi, comercianți sau alții, prin rețeaua informativă care este în
contact cu aceștia, trebuie să fie dezinformați, conform planului stabilit.

O problemă deosebită se ridică cu privire la cunoașterea de către
ofițerii de contrainformații militare, de la unitățile care se constituie la
mobilizare, a rețelei informative și a bazei de lucru din rîndul con-
centrațiilor.

Dacă mobilizarea are o durată mai mare de 30 de zile, este necesar
ca ofițerul de contrainformații de la centrul militar să verifice, pe bază
de tabele, la inspectoratele de securitate și de miliție, cadrele care se
mobilizează (ofițeri, maiștri militari și subofițeri), iar rezultatele să le
comune organelor de contrainformații militare de la unitățile și subu-
nitățile care se constituie la mobilizare. Pentru executarea acestei sarcini
deosebit de importante, în asigurarea contrainformativă a unităților și
subunităților constituite la mobilizare, este necesar ca ofițerii de secu-
ritate din obiective și instructorii șefi posturi de miliție să cunoască bine,
din timp de pace, rețeaua informativă și baza de lucru care nu este mo-
bilizată la locul de muncă și urmează să plece la concentrare. Necunoaș-
terea exactă a situației, ne poate pune în fața a două alternative și anume:
fie că în rîndul mobilizațiilor la locul de muncă să rămînem fără rețea
informativă, fie ca în rîndul celor care sînt chemați la concentrare să
nu existe rețea și, în acest ultim caz, să se îngreuneze mult organizarea
muncii de contrainformații la unitățile ce se constituie.

De aceea, este necesar ca din timp de pace, pe baza cunoașterii
situației din obiectiv, ofițerul de securitate să aibă în legătură o rețea
proporțional distribuită, atît în rîndul persoanelor care în caz de mobi-
lizare pleacă din obiectiv, cît și în rîndul celor mobilizați la locul de
muncă.

Pentru concentrările mai mici de 30 de zile, este necesar ca or-
ganele de securitate să comunice ofițerilor de contrainformații numai si-
tuația bazei de lucru suspecte de spionaj, pentru ca, în comun, să se
poată întreprinde unele măsuri pentru verificarea celui urmărit asupra
comportării cu ocazia venirii lui în contact cu date secrete de natură
militară.

Conlucrarea dintre organele de contrainformații militare, inspecto-
ratele de securitate și de miliție, pe linia informării reciproce asupra
modului în care se execută lucrările de mobilizare la centrele militare
și instituțiile sau întreprinderile civile, se impune cu necesitate pentru
a cunoaște dacă există concordanță între evidențele centrului militar și
cele din întreprinderi și localități.

Pînă în prezent au fost cazuri în care datele scriptice existente la
centrele militare nu corespundeau cu situația reală din teren, au avut loc
schimbări în mijloacele auto, în lubrifianti și carburanți, aspecte care,
în situația trecerii la mobilizare, puteau aduce prejudicii capacității de
apărare. Asemenea cazuri au rezultat cu ocazia ultimului exercițiu, unde
unele întreprinderi și instituții au trimis la mobilizare mijloace auto în
stare neoperativă, altele decît tipurile și calitatea prevăzută în ordinele

de repartiție la mobilizare, ori au trimis mașini fără carburanți și piese de schimb.

Ofițerii de securitate din obiectivele economice și ofițerii de contrainformații de la centrele militare, necunoscând din timp această situație, nu au putut-o preveni, fapt care, într-o situație reală de luptă, aduce prejudicii capacității de apărare sau crează condiții unor elemente interesate să saboteze tehnica de luptă.

Schimbul de informații între ofițerii de contrainformații militare și ofițerii de la inspectoratele de securitate se impune și prin aceea că ofițerii delegați ai centrelor militare coordonează și controlează activitatea pe linie de mobilizare la întreprinderi, instituții și localități, cu care ocazie ei sesizează ofițerului de contrainformații militare aspecte negative ce pot îmbrăca uneori forme ale activității de sabotaj. În acest caz, ofițerul de contrainformații militare al centrului militar, în virtutea dublei subordonări, trebuie să conlucreze cu ofițerul de securitate din obiectivul economic respectiv, sub îndrumarea inspectorului șef, în vederea elucidării acestor aspecte.

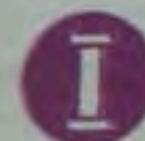
De asemenea, ofițerii de securitate din obiective, cu aprobarea șefilor ierarhici, trebuie să-l informeze pe ofițerul de contrainformații al centrului militar asupra comportării, legăturilor suspecte și a modului cum își îndeplinesc atribuțiile ofițerii delegați ai centrelor militare care lucrează pe linie de mobilizare cu instituțiile și întreprinderile civile. Cooperarea dintre ofițerii de contrainformații militare și ofițerii operativi din obiectivele cu sarcini la mobilizare trebuie să fie permanentă și pe linia asigurării securității documentelor de mobilizare, a plicurilor cu parole și a ordinelor de repartiție, deoarece a rezultat că, în unele situații, persoanele însărcinate cu păstrarea acestor documente au dovedit neglijență, creînd condiții de sustragere sau de pierdere a lor.

Persoanele destinate cu punerea în aplicare și păstrarea documentelor de mobilizare, trebuie bine verificate, întrucît au fost cazuri cînd, din lipsă de informare reciprocă între ofițerii de contrainformații militare de la centrele militare și ofițerii operativi din obiectivele economice, nu au fost cunoscute elementele cărora li s-au încredințat lucrările de mobilizare, acestea ajungînd să fie cunoscute de persoane necorespunzătoare. (Un asemenea aspect s-a constatat la C.M.J. Neamț, unde plicul cu lucrările de mobilizare a ajuns la un element care întreținea legături cu persoane din Israel și intenționa să plece definitiv din țară.)

Avînd în vedere importanța deosebită pe care o prezintă asigurarea muncii de securitate la exercițiile de mobilizare și complexitatea sarcinilor ce revin organelor noastre, apreciem că această activitate trebuie analizată în viitor cu toată atenția.

Este necesar ca, după exerciții, să se facă analize, la care să participe atît organele de contrainformații militare, cît și ale inspectoratelor de securitate din obiectivele în care s-au făcut mobilizări, analize care să constituie un util schimb de experiență.

Locotenent-colonel VASILE PRISACARU
Locotenent-colonel ION NIȚA



B. D., cetățean român, exploatînd în orb pe I. C., șef de serviciu la Metalimport — întreprindere de stat pentru comerțul exterior —, a aflat de la el anumite date secrete de stat pe care le-a transmis unui serviciu de spionaj străin.

CUM SE CALIFICĂ FAPTELE SAVIRȘITE DE B.D. și I. C. ?



La data de 22 februarie a.c., organele securității au fost sesizate în scris de către directorul Oficiului de cadastru și organizarea teritoriului Maramureș, cu sediul în Baia-Mare, că la 20 februarie a.c. tehnicianul operator-măsurători terestre, Baran Felician, aflat în comuna Petrova, județul Maramureș, pentru reconstituirea și bornarea terenului C.A.P., a pierdut o bucată fotoasamblaj în proiecție „Gauss” la scara 1 : 10 000 cu nomenclatorul L—35—1—C—b—2.

În baza sesizării și a prevederilor art. 228, alin. 1 C. pr. pen., la 22 februarie a.c. s-a început urmărirea penală în cauză, pentru săvîrșirea infracțiunii de neglijență în păstrarea secretului de stat, p.p. de art. 252 alin. 1 C. pen.

Din cercetările efectuate, rezultă că tehnicianul Baran Felician, care răspunde în instituție și de compartimentul documentelor secrete de stat, începând din august 1971 și până în februarie 1972, a lucrat, în cadrul unui colectiv de tehnicieni de la O.C.O.T. Baia-Mare, la identificarea, măsurarea și bornarea terenurilor aparținând C.A.P. din comuna Petrova, județul Maramureș.

Intrucit comuna și C.A.P.-ul nu au avut întocmite lucrările de evidență funciară sau cadastru, din lipsă de bază topografică, a fost necesar ca pentru efectuarea lucrărilor menționate să se folosească în teren fotoasamblajele și fotogramele existente pentru această zonă la O.C.O.T. Baia-Mare. Aceste documente — fotoasamblaje și fotograme — au fost ridicate de la unitate, sub semnătură, de către Baran Felician și transportate în comuna Petrova, unde au fost păstrate într-un tub metalic, în camera oficială a Consiliului popular, a cărei ușă era zăvorâtă și asigurată cu pază obștească.

În timpul zilei, în funcție de planul de lucru, o parte din fotoasamblaje și fotograme erau luate în primire de către tehnicienii din colectivul de lucru și duse în câmp, unde efectuau măsurători, iar seara le restituiau.

În dimineața zilei de 20 februarie a.c., Baran Felician a luat asupra sa fotoasamblajele cu nomenclatorul L-35-1-C-b-2 și s-a deplasat la hotarul comunei numit „Stăpînovschi”, unde, împreună cu localnicii Gaboran Vasile, căraș (avea o trăsură cu 2 cai), și muncitorul Pop Gheorghe Simion, a lucrat atît la măsurători pe teren, cît și la săparea de gropi și plantarea de borne, deoarece nu dispunea de suficiente brațe de muncă. În timpul acestei activități, a pus fotoasamblajele jos, iar în jurul orei 15,00, la părăsirea locului de muncă, a uitat să ridice documentul din locul unde îl pusese, întorcîndu-se cu ceilalți doi la Consiliul popular, distanță de cca. 3 km, fără să sesizeze pe drum lipsa documentului. Baran Felician nu și-a amintit nici la camera oficială, că a uitat fotoasamblajul în câmp. Abia în ziua următoare — 21 februarie a.c. — căutînd în tubul metalic alte documente, a sesizat că cel în cauză lipsește.

Din piesele de la dosar rezultă că, în noaptea de 20/21 februarie 1972 a fost un timp ploios cu vînt, iar în zona unde lucrase Baran Felician, în acel timp, au trecut vitele și oile C.A.P.-ului și ale țăranilor individuali, împrejurări care au dus la distrugerea fotoasamblajului, ori la aducerea lui în stare de neîntrebuințare.

Numiții Gaboran Vasile și Pop Gheorghe-Simion, deși au cunoscut despre pierderea documentului, nu au sesizat organele de securitate.

**SĂ SE ARATE MOTIVAT CUM POATE FI SANȚIONATĂ
FAPTA NUMITULUI BARAN FELICIAN.**

Rezolvarea speței publicate în numărul trecut

Acțiunea de inițiere constituie un act nemijlocit de executare a infracțiunii de complot dacă gruparea a fost creată iar persoana care a efec-

tuat acțiunea de inițiere răspunde penal, ca autor al complotului, chiar dacă nu a devenit membru al grupării a cărei formare a inițiat-o.

Fapta numitului Păsculescu Traian de a fi conceput, în anul 1970, un plan în vederea creării unei grupări pentru săvîrșirea unor acte de diversiune și de a fi încercat să determine pe numitul Pop Vasile de a intra în gruparea proiectată, constituie numai un act de instigare neurmată de executare p.p. de art. 29 alin. 2 C. pen., combinat cu art. 167 alin. 1 C. pen., raportat la art. 163 C. pen., deoarece aceasta nu a fost creată.

Fapta numitului Pop Vasile de a fi omis să denunțe fapta săvîrșită de Păsculescu Traian, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de nedenunțare p.p. de art. 170 C. pen., raportat la art. 167 alin. 1 C. pen.

Fapta numitului Păsculescu Traian de a fi constituit în luna februarie 1971 o asociație în vederea desfășurării unor activități cu caracter fascist, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de complot, p.p. de art. 167 alin. 3 C. pen.

Fapta numitului Niculescu Dan de a fi constituit împreună cu Păsculescu Traian o asociație în vederea desfășurării unor activități cu caracter fascist, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de complot p.p. de art. 167 alin. 3 C. pen., dar pentru motivul că a denunțat fapta săvîrșită este exonerat de pedeapsă în baza art. 167 alin. ultim C. pen.

Fapta numitului Păsculescu Traian de a fi determinat pe Frunză Ion să adere la asociația constituită de el împreună cu Niculescu Dan, constituie instigare la infracțiunea de complot p.p. de art. 25 C. pen., combinat cu art. 167 alin. 3 C. pen.

Fapta numitului Frunză Ion de a fi aderat la asociația constituită de Păsculescu Traian și Niculescu Dan întrunește elementele constitutive ale

infracțiunii de complot p.p. de art. 167 alin. 3 C. pen.

Fapta numitului Ionescu Marius de a fi oferit suma de 10 000 lei pentru nevoile asociației, ajutor care nu a fost acceptat, constituie tentativă la infracțiunea de complot p.p. de art. 20 C. pen., combinat cu art. 173 alin. 1 C. pen., raportat la art. 167 alin. 3 C. pen. De menționat că acțiunea de sprijinire sub orice formă a unei asociații nu constituie un act de complicitate propriu-zisă, ci, potrivit art. 167 alin. 3 C. pen. este considerată act de executare nemijlocită a infracțiunii de complot.

Fapta numitului Păsculescu Traian de a fi determinat pe Frunză Ion să omoare pe Ionescu Marius, constituie instigare neurmată de executare la infracțiunea de omor calificat p.p. de art. 29 raportat la art. 175 lit. a, h C. pen.

Faptele numitului Frunză Ion de a fi lovit cu cuțitul pe reprezentantul Greciei la București și de a-i fi luat mașina, nu constituie infracțiuni contra reprezentantului unui stat străin, p.p. de art. 171 C. pen., deoarece tilhăria comisă nu figurează printre infracțiunile prevăzute de acest articol. Sau în ipoteza în care s-ar fi comis numai o vătămare a integrității corporale a reprezentantului Greciei, urmărirea penală tot nu putea fi începută pentru infracțiunea p.p. de art. 171 C. pen. fără ca guvernul grec să-și fi exprimat aceas+ă dorință.

Ca atare, în speța de față, organele de cercetare vor dispune începerea urmăririi penale pentru infracțiunea de tilhărie, p.p. de art. 211 alin. 1 și 2 C. pen.

În ceea ce privește pe Frunză Ion și pe Păsculescu Traian, la aplicarea pedepsei se va ține seama de regulile de la concursul de infracțiuni.

Maior GEORGE ADAM

RĂSPUNDE CITITORILOR

ENUMERAREA FAPTELOR PENALE FĂCUTĂ ÎN ART. 2 ALIN. 2 AL LEGII Nr. 23/1971 ARE CA- RACTER LIMITATIV SAU EXEMPLIFICATIV?

În art. 2 alin 2 al Legii nr. 23/1971 se prevede că :

„Transmiterea sau divulgarea informațiilor, datelor și documentelor ce constituie secrete de stat, pierderea, deținerea în afara îndatoririlor de serviciu, distrugerea, alterarea ori sustragerea documentelor cu un asemenea caracter, neglijența care a avut drept urmare una din aceste fapte sau care a dat posibilitatea altei persoane să intre în posesia unor informații, date sau documente de natură să pună în pericol interesele economice, tehnico-științifice, militare sau politice ale statului, precum și orice alte încălcări ale normelor privind apărarea secretului de stat, constituie fapte deosebit de grave și sînt pedepsite de legea penală”.

Atît interpretarea literală, textuală sau gramaticală cît și interpretarea logică, sistematică sau rațională a acestui text duc la concluzia că enumerarea faptelor penale are caracter exemplificativ.

Se pune însă întrebarea : Care este sfera celorlalte „încalcări ale normelor privind apărarea secretului de stat” ce au caracter penal ?

În sfera acestor încălcări se includ numai acelea care sînt susceptibile de a fi calificate în baza unui text incriminator. Cu alte cuvinte, vor avea caracter penal numai acele încălcări ale normelor privind apărarea secretului de stat care întrunesc toate elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Pentru completa elucidare a problemei, vom analiza aceeași încălcare a unei norme privind apărarea secretului de stat, încălcare să-

virșită însă în condiții deosebite. De exemplu, x și y, cetățeni români, au fotografiat o întreprindere industrială în care se executau produse interesînd apărarea națională, fără a avea autorizație specială, eliberată de Consiliul Securității Statului.

Prin faptele lor, x și y au încălcat norma cuprinsă în art. 42 lit. a din Legea nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în Republica Socialistă România.

Cercetarea celor două cazuri a dus la constatarea unor deosebiri determinate de condițiile subiective în care s-au săvîrșit faptele.

Astfel, s-a constatat că x a încălcat norma menționată în scopul obținerii unor date (înregistrate pe pelicula fotografică) pe care urma să le transmită unui serviciu de spionaj străin.

În aceste condiții, fapta comisă de x întrunește toate elementele constitutive ale trădării prevăzute de art. 157 alin. 1 C. pen., care constă, printre altele, în procurarea de documente, ori date ce constituie secrete de stat, în scopul transmiterii lor unei puteri, sau organizații străine, ori agenților acestora, săvîrșită de un cetățean român sau de o persoană fără cetățenie, domiciliată pe teritoriul statului român.

Așadar, x a încălcat norma cuprinsă în art. 42 lit. a din Legea nr. 23/1971 în astfel de condiții încît ea constituie infracțiunea de trădare prevăzută și pedepsită de art. 157 alin. 1 C. pen.

Y a încălcat aceeași normă prevăzută de art. 157 alin. 1 C. pen., dar fără scopul de a transmite datele înregistrate pe peliculă unei puteri, sau organizații străine, ori agenților acestora. Fapta lui y, neîntrunind elementele constitutive ale unei infracțiuni, constituie contravenția prevăzută și sancționată de art. 60 lit. d, raportat la art. 42 lit. a din Legea nr. 23/1971.

ASCULTAREA EMISIUNILOR UNUI POST DE RADIO, DE NATURA CELOR PREVĂZUTE ÎN ART. 14 AL LEGII Nr. 23/1971, CONSTITUIE CONTRAVENTIE ?

Întrebarea formulată pune în evidență necesitatea explicării normei prohibitive cuprise în art. 14 al Legii nr. 23/1971.

Prin textul acestui articol „se interzice cetățenilor români de a avea orice fel de legătură cu posturile de radio sau televiziune ori cu organe de presă din străinătate, care, prin acțiunile lor, desfășoară o activitate de defăimare sau contrară intereselor statului român”.

Expresia „orice fel de legătură” semnifică orice fel de relație care se stabilește între cetățeanul român, pe de o parte, și postul de radio sau televiziune ori organul de presă din străinătate, pe de altă parte.

Orice legătură sau relație de acest gen se caracterizează prin efectuarea unor comunicări reciproce, prin cunoașterea reciprocă a celor

două subiecte sau prin potențiabilitatea unei astfel de cunoașteri rezultată din folosirea mijloacelor adecvate. Legăturile prin radio utilizate frecvent în activitatea de spionaj prezintă asemenea trăsături caracteristice. Este de reținut însă că legăturile prin radio folosite în activitatea de spionaj se deosebesc radical de ascultarea emisiunii unui post de radio străin care, chiar dacă s-ar prelungi la infinit, nu oferă nici posibilitatea comunicării reciproce între cel ce ascultă și postul de radio amintit, nici posibilitatea cunoașterii reciproce a celor două subiecte.

În consecință, ascultarea emisiunilor unui post de radio străin care desfășoară o activitate de defăimare sau contrară intereselor statului român, nu constituie o modalitate a legăturilor despre care se vorbește în art. 14 al Legii nr. 23/1971 și ca atare nu este susceptibilă de a fi privită ca faptă contravențională.

★

Prin Constituție, cetățenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea conștiinței și libertatea cuvântului. Ei sînt liberi să împărtășească sau nu o credință religioasă și să asculte orice sau să gîndească în mod nestingherit.

Aceste libertăți însă nu pot fi folosite în scopuri potrivnice orînduirii socialiste și intereselor celor ce muncesc.

Or, libertatea de a asculta emisiunile oricăror posturi de radio străine este folosită în scopuri potrivnice orînduirii socialiste și intereselor celor ce muncesc ori de cîte ori, în mod deliberat : se aduc la cunoștința altor persoane datele, informațiile sau comentariile reținute din emisiunile menționate și prin care se urmărește schimbarea orînduirii socialiste sau din care ar putea rezulta un pericol pentru securitatea statului nostru ; ascultarea se face în astfel de condiții încît emisiunile posturilor de radio arătate în art. 14 al Legii nr. 23/1971 sînt auzite și de alte persoane.

În primul caz, se pune problema tragerii la răspundere penală a făptuitorului pentru propagandă împotriva orînduirii socialiste prevăzută și pedepsită de art. 166 alin. 2 C. pen.

În cel de-al doilea caz, se pune problema complicității la activitatea de propagandă contra orînduirii socialiste pe care postul de radio străin, a cărui emisiune este recepționată în condițiile arătate, o desfășoară împotriva orînduirii socialiste.

CARE DINTRE PREVEDERILE LEGII Nr. 32/1968 COMPLETEAZĂ DISPOZIȚIILE ART. 60—62 DIN LEGEA Nr. 23/1971 ?

Conform normei cuprinse în art. 63 al Legii nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în Republica Socialistă România, dispozițiile art. 60—62 din această lege se completează cu următoarele reguli din

Legea nr. 32/1968 privind stabilirea contravențiilor, reguli cuprinse în :
a) art. 1, potrivit căroră contravenția este fapta săvîrșită cu vinovăție, care prezintă un pericol social mai redus decît infracțiunea și este prevăzută și sancționată ca atare prin legi, decrete sau prin acte normative ale Consiliului de Miniștri sau ale altor organe prevăzute în art. 2 al Legii nr. 32/1968.

Această definiție legală a contravenției complinește prevederile art. 60 alin. 1 din Legea nr. 23/1971, care fac din condițiile săvîrșirii faptelor unicul criteriu de evaluare a gradului lor mai redus sau mai ridicat de pericol social, oferind organelor competente posibilitatea să aprecieze cînd o anumită faptă are caracter penal și cînd aceeași faptă are caracter contravențional ; b) prevederile art. 5, care stabilesc sancțiunile contravenționale și determină sfera persoanelor căroră li se pot aplica aceste sancțiuni ; c) prevederile art. 6, prin care se determină conținutul avertismentului, cazurile de aplicare a acestei sancțiuni și posibilitatea aplicării avertismentului, în cazurile în care actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu prevede această sancțiune.

În temeiul prevederilor art. 6 alin. ultim din Legea nr. 32/1968, avertismentul se poate aplica și în cazul contravențiilor prevăzute de art. 60 din Legea nr. 23/1971, dacă se apreciază că faptele sînt de minimă importanță, iar contravenientul nu le va mai repeta chiar fără aplicarea unor amenzi ; d) prevederile art. 7 alin. ultim, conform căroră amenziile se fac venit la bugetul de stat ; e) prevederile art. 8 alin. ultim, referitoare la confiscarea lucrurilor a căror deținere sau circulație este interzisă ; f) prevederile art. 9, prin care se instituie reguli de aplicare a amenzilor în cazul concursului de contravenții și de aplicare a sancțiunilor contravenționale în caz de participație ; g) prevederile art. 10 și art. 11, privitoare la formele de vinovăție, la cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei și la condițiile răspunderii contravenționale a minorului care a implinit vîrsta de 14 ani ; h) prevederile art. 12, referitoare la aplicarea în timp a actelor normative de stabilire a contravențiilor ; i) prevederile art. 13 și art. 14, care reglementează prescripția aplicării sancțiunii și prescripția executării sancțiunii aplicate ; j) prevederile art. 15, potrivit căroră prescripția aplicării sancțiunii și prescripția executării sancțiunii nu produc efecte asupra despăgubirilor și confiscării lucrurilor ; k) prevederile art. 16 alin. 1 și alin. ultim, conform căroră constatarea contravenției se face prin proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, iar în cazul în care o persoană săvîrșește mai multe contravenții, constatate în același timp de către același agent constatat, se încheie un singur proces-verbal ; l) prevederile art. 17, prin care se determină condițiile de fond și de formă ale procesului-verbal de constatare a contravenției, precum și cazurile de nulitate a procesului-verbal ; m) prevederile art. 18, referitoare la obligația contravenientului de a prezenta agentului constatat actul de identitate și alte acte care îi sînt cerute, precum și la posibilitatea agentului con-

statator de a apela, în anumite cazuri, la sprijinul organelor miliției ; n) prevederile art. 19, referitoare la semnarea procesului-verbal și la procedura de urmat, în cazul în care contravenientul nu este de față, refuză sau nu poate să semneze procesul-verbal ; o) prevederile art. 20, referitoare la aplicarea și la criteriile de individualizare a sancțiunii ; p) prevederile art. 21, referitoare la modul de stabilire a cuantumului valorii pagubelor cauzate prin contravenție ; r) prevederile art. 22, privitoare la confiscarea lucrurilor prevăzute la art. 8 ; s) prevederile art. 24, referitoare la termenul și procedura de comunicare a procesului-verbal de constatare a contravenției ; ș) prevederile art. 25—27, prin care se instituie procedura de urmat în cazul în care contravenientul achită pe loc sau se angajează sub semnătură să achite, în 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal, jumătate din minimul amenzii prevăzute în actul normativ pentru fapta săvârșită ; t) prevederile art. 28, referitoare la stabilirea despăgubirilor și confiscarea lucrurilor în cazurile în care contravenientul achită pe loc sau în 48 de ore jumătate din minimul amenzii prevăzute în actul normativ pentru fapta săvârșită ; ț) prevederile art. 29, care reglementează obligația agentului constator ce aplică sancțiunea de a sesiza organul de urmărire penală competent, în cazul în care constată că fapta considerată contravenție a fost comisă în astfel de condiții încît, potrivit legii penale, constituie infracțiune ; u) prevederile art. 30, referitoare la constatarea contravenției pe baza ordonanței procurorului sau a hotărîrii judecătorești, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală, încetarea urmăririi ori achitarea și s-a considerat că fapta constituie contravenție ; v) prevederile art. 31, art. 36, art. 37, art. 38 și art. 39, referitoare la procedura de soluționare a plîngerii făcute împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției ; x) prevederile art. 40—43, privitoare la executarea sancțiunilor aplicate, despăgubirilor stabilite și confiscării lucrurilor ; z) prevederile art. 46, potrivit cărora dispozițiile Legii nr. 32/1968 și implicit ale Legii nr. 23/1971 se întregesc cu dispozițiile Codului de procedură civilă, care se aplică în mod corespunzător.

CUM SE CALIFICA FAPTA DE TRANSMITERE A SECRETULUI DE STAT UNEI PUTERI, SAU ORGANIZAȚII STRĂINE, ORI AGENȚILOR ACESTORA ?

Cînd această faptă este săvîrșită de un cetățean român sau de o persoană fără cetățenie domiciliată pe teritoriul statului român, ea constituie infracțiunea de trădare prin transmitere de secrete prevăzută și pedepsită de art. 157 alin. 1 C. pen.

Dacă fapta este săvîrșită de un cetățean străin, sau de o persoană fără cetățenie care nu domiciliază pe teritoriul statului român, ea constituie infracțiunea de spionaj prevăzută și pedepsită de art. 159 C. pen.

În concluzie, fapta de transmitere a secretelor de stat unei puteri sau organizații străine, ori agenților acestora se califică trădare, sau spionaj, în funcție de calitățile prevăzute de art. 157 alin. 1 și art. 159 C. pen. pentru subiectul acestor infracțiuni.

ACTELE DE URMĂRIRE PENALĂ EFECTUATE DE ORGANELE DE CERCETARE PENALĂ ALE SECURITĂȚII SE INCLUD SAU NU ÎN „MUNCA OPERATIVĂ” A ACESTORA ?

Informațiile, datele și documentele care se referă la munca operativă a organelor de securitate sînt „strict-secrete de importanță deosebită”, dacă prin divulgare, pierdere, alterare, distrugere sau sustragere ar putea aduce prejudicii grave intereselor securității statului (art. 1 lit. o din H.C.M. nr. 19/1972).

Informațiile, datele și documentele care se referă la munca operativă a organelor de securitate sînt „strict-secrete”, dacă divulgarea, pierderea, alterarea, distrugerea și sustragerea documentelor respective ar putea aduce prejudicii intereselor securității statului (art. 2 lit. p din H.C.M. nr. 19/1972).

Față de aceste reglementări, se pune problema dacă actele de cercetare penală efectuate de organele securității statului în baza și cu respectarea strictă și necondiționată a dispozițiilor Codului de procedură penală fac parte din munca operativă a acestora și, în consecință, dacă pot fi considerate documente „strict-secrete de importanță deosebită” sau „strict-secrete”.

Obiectiv, actele care se întocmesc de către organele de cercetare ale securității în cursul desfășurării urmăririi penale nu constituie documente „strict-secrete de importanță deosebită” sau „strict-secrete” și nici secrete de stat, deoarece : sînt destinate să devină publice prin trimiteră dosarului la instanță ; se încheie de către organele de cercetare penală ale securității, în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură penală, și sînt supuse supravegherii respectării legii în activitatea de urmărire penală, supraveghere exercitată de procuror ; cu încuviințarea organului de cercetare penală al securității, la efectuarea lor poate asista și apărătorul.

În concluzie, actele efectuate de organele de cercetare penală ale securității în cursul desfășurării urmăririi penale și în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală nu constituie secrete de stat, ci secrete de serviciu. Ele devin publice din momentul în care dosarul a fost trimis la instanța competentă.

Rubrică redactată de
Locotenent-colonel D. MARINESCU
doctor în drept

INDEX

LEGISLATIV

Continuăm informarea cititorilor asupra principalelor acte normative apărute de la editarea ultimului număr al publicației noastre și pînă în prezent.

Decretul nr. 378 (publicat în Buletinul oficial nr. 146, din 1 decembrie 1971) pentru modificarea Decretului nr. 542/1969, privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie.

Prin acest decret se stabilește extinderea atribuțiilor Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, în cadrul căruia s-a creat un sector pentru planificarea dotării economiei naționale cu tehnica de calcul. Astfel, Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie are ca atribuție și introducerea echipamentelor de prelucrare a datelor în economie, controlul utilizării acestora și realizarea de sisteme de conducere cu mijloace de automatizare.

H.C.M. nr. 1481 (publicată în Buletinul oficial nr. 146, din 1 decembrie 1971) privind organizarea și funcționarea Institutului central pentru sisteme de conducere cu mijloace automatizate.

Institutul, cu sediul în București, are ca atribuții elaborarea de proiecte, efectuarea de studii, acordarea de asistență de specialitate, precum și sarcini de coordonare pe economie, în ce privește sistemul de conducere cu mijloace de automatizare, acordă asistență tehnică de specialitate și efectuează prestări de servicii de calcul prin centrele sale de calcul electronic.

Decretul nr. 379 (publicat în Buletinul oficial nr. 148, din 6 decembrie 1971) privind înființarea Școlii superioare de aeronautică civilă.

Școala superioară de aeronautică civilă înființată prin acest decret are sediul în comuna Boboc, județul Buzău. Ea se află în subordinea Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor și pregătește personal de exploatare necesar aeronauticii civile în specialitățile: pilot de aviație, navigator aerian, controlor de trafic aerian, electromecanic radio-radiolocație de aviație, mecanic de întreținere și reparații la aviație pentru avioanele turboreactoare și turbopropulsoare.

Legea nr. 16 (publicată în Buletinul oficial nr. 153, din 16 decembrie 1971) pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1972.

Legea nr. 17 (publicată în Buletinul oficial nr. 153, din 16 decembrie 1971) pentru adoptarea bugetului de stat pe anul 1972.

Legea nr. 18 (publicată în Buletinul oficial nr. 153, din 16 decembrie 1971) privind unele măsuri pentru îmbunătățirea utilizării fondului de salarii planificat pentru unitățile socialiste de stat.

Legea reglementează problema economiilor la fondul de salarii al personalului tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ, în vederea folosirii cât mai raționale a fondului de salarii.

Legea nr. 19 (publicată în Buletinul oficial nr. 154, din 16 decembrie 1971) cu privire la regimul prețurilor și tarifelor.

Legea are drept scop perfecționarea și statornicirea unor reguli și criterii de bază pentru stabilirea prețurilor în economie, precum și a cadrului organizat, în care se desfășoară întreaga activitate din acest domeniu.

Legea nr. 20 (publicată în Buletinul oficial nr. 155, din 16 decembrie 1971) de organizare a contribuției bănești și în muncă pentru efectuarea unor lucrări de interes obștesc.

În scopul creșterii aportului maselor la dezvoltarea localităților rurale și urbane, legea prevede că locuitorii comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București pot hotărî să contribuie prin bani și muncă la efectuarea unor lucrări de interes obștesc.

Se prevede procedura luării unei asemenea hotărîri, lucrările ce se pot executa prin contribuție, maximul contribuției de familie și persoană pe an, precum și persoanele scutite de contribuție.

Legea nr. 21 (publicată în Buletinul oficial nr. 156, din 17 decembrie 1971) a viei și vinului.

Legea nr. 23 (publicată în Buletinul oficial nr. 157, din 17 decembrie 1971) privind apărarea secretului de stat în Republica Socialistă România.

Legea are drept scop perfecționarea întregii activități de apărare a secretului de stat, prin stabilirea unor norme precise de lucru în acest domeniu. Se prevăd dispoziții cu privire la obligațiile organizațiilor socialiste și ale conducătorilor acestora, ale persoanelor fizice, la evidența, păstrarea, manipularea și multiplicarea documentelor secrete de stat, la accesul la aceste documente și în locurile unde se lucrează cu ele, la transportul lor. De asemenea, se prevăd dispoziții în legătură cu condițiile de fotografiere, filmare și executare a unor lucrări de arte plastice, reguli privitoare la străini precum și sancțiunile ce se aplică în caz de încălcare a dispozițiilor legii.

Consiliului Securității Statului îi revine sarcina de a controla și sprijini organizațiile socialiste cu privire la modul de aplicare a dispozițiilor legale privind apărarea secretului de stat, stabilind măsuri obligatorii pentru înlăturarea deficiențelor constatate și răspunde în fața conducerii de partid și de stat pentru aplicarea întocmai a prevederilor legale din acest domeniu.

Legea nr. 24 (publicată în Buletinul oficial nr. 157, din 17 decembrie 1971) privind cetățenia română.

Noua reglementare adusă cetățeniei române corespunde stadiului actual de dezvoltare a statului nostru, necesității de a așeza la adevărata sa valoare politică, juridică și socială calitatea de cetățean român. Legea stabilește că cetățenia română constituie un atribut de onoare de mare responsabilitate civică. Ea dovedește apartenența cetățeanului la statul român.

Se stabilesc modurile de dobândire a cetățeniei române (naștere, repatriere, înfiere și acordarea cetățeniei la cerere), dovada cetățeniei și pierderea cetățeniei prin retragere sau aprobarea de renunțare la ea.

Legea nr. 26 (publicată în Buletinul oficial nr. 157, din 17 decembrie 1971) privind modificarea art. 73 alin. 3 din Constituția Republicii Socialiste România.

Modificarea adusă crează posibilitatea, în vederea lărgirii democrației socialiste și a dezvoltării caracterului colegial al Biroului Permanent al Consiliului de Miniștri, ca din acest birou să facă parte și președintele Comitetului de Stat al Planificării, ministrul finanțelor și ministrul muncii.

Decretul nr. 471 (publicat în Buletinul oficial nr. 161, din 28 decembrie 1971) cu privire la asigurările de stat.

La art. 99 alin. 2 din decret se prevede că președintele Consiliului Securității Statului cu avizul ministrului finanțelor va emite norme de lucru pentru aplicarea dispozițiilor referitoare la obligația organelor de urmărire penală din subordine, care constată și cercetează infracțiuni, de a comunica la cererea unităților A.D.A.S. actele și datele referitoare la cauzele și împrejurările producerii evenimentelor asigurate și la pagubele provocate, în vederea stabilirii și plății de către A.D.A.S. a despăgubirilor și sumelor asigurate.

În nota anexei 5 la decret se prevede că primele de asigurare pentru autovehiculele aparținând Consiliului Securității Statului se stabilesc de acesta împreună cu Ministerul Finanțelor, sub forma unei sume forfetare și se plătesc centralizat Centralei A.D.A.S.

Printre dispozițiile noi pe care le conține acest decret, este de reținut că persoanele fizice și juridice care dețin autovehicule supuse înmatriculării, ce sînt folosite pe teritoriul R.S. România, se asigură prin efectul legii (obligatoriu), pentru cazurile de răspundere civilă, ca urmare a pagubelor produse prin accidente de autovehicule (art. 33 și urm.). Prima anuală de asigurare pentru autoturismele proprietate personală a cetățenilor este de 350 lei, iar pentru motocicleturi cu o capacitate mai mare de 69 cm³ de 80 lei și se plătesc pînă la sfîrșitul lunii martie a anului în curs.

Neplata la timp a primelor de asigurare atrage majorări de 2% pentru fiecare lună sau fracțiuni de lună întîrziere.

H.C.M. nr. 1715 (publicată în Buletinul oficial nr. 162, din 30 decembrie 1971) pentru stabilirea unor măsuri în executarea Decretului nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat.

Decretul nr. 469 (publicat în Buletinul oficial nr. 163, din 30 decembrie 1971) privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Învățămîntului.

Decretul nr. 472 (publicat în Buletinul oficial nr. 164, din 30 decembrie 1971) privind Fondul Arhivistic Național al Republicii Socialiste România.

Decretul stabilește că documentele care fac parte din Fondul Arhivistic Național sînt bunuri de interes național cărora statul le acordă protecție specială.

În decret sînt prevăzute dispoziții referitoare la organele care îndeplinesc atribuții speciale cu privire la Fondul Arhivistic Național, evidența, selecționarea și păstrarea documentelor create și deținute de organizațiile socialiste și celelalte organizații, folosirea documentelor din arhive, precum și norme speciale referitoare la documentele fotografice, cinematice

grafice, fonice și video. La art. 47 se prevede că scoaterea peste graniță fără autorizație legală a documentelor din Fondul Arhivistic Național, indiferent de deținătorul lor, constituie infracțiune.

Decretul nr. 468 (publicat în Buletinul oficial nr. 165, din 30 decembrie 1971) privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de aplicare și popularizare a legislației.

La art. 1 din decret se prevede că organele centrale sînt obligate să asigure, fiecare în domeniul său de activitate, măsuri pentru pregătirea temeinică a personalului, în vederea cunoașterii prevederilor legale cu care lucrează.

Consiliului Securității Statului îi revine, potrivit art. 11, sarcina de a lua măsuri în domeniul său de activitate, pentru îmbunătățirea acțiunilor de popularizare a legislației în rândurile cetățenilor, iar potrivit art. 13 de a organiza, în cadrul orelor de pregătire a militarilor, prezentarea cu regularitate a legislației de interes general, urmărind cunoașterea și respectarea de către militari a prevederilor acesteia.

Decretul nr. 473 (publicat în Buletinul oficial nr. 166, din 31 decembrie 1971) privind încheierea de angajamente de către candidații admiși să urmeze instituții militare de învățămînt și instituții civile de învățămînt superior, pentru care cheltuielile de întreținere se suportă de Ministerul Forțelor Armate, Consiliul Securității Statului sau Ministerul Afacerilor Interne.

Reglementarea încheierii de angajamente are drept scop creșterea răspunderii celor ce urmează instituții militare de învățămînt și instituții civile de învățămînt superior, pentru care cheltuielile de întreținere se suportă de M.F.A., C.S.S. sau M.A.I., de a se pregăti cu conștiinciozitate și a lucra o perioadă de timp în sistemul acestor organe de stat, după absolvirea cursurilor și acordarea gradelor militare.

Decretul nr. 477 (publicat în Buletinul oficial nr. 166, din 31 decembrie 1971) pentru modificarea unor prevederi din Decretul nr. 141/1967, privind pensiile militare de stat și pensia suplimentară.

Prin această modificare, se stabilește că cei care au fost degradați ori li s-a retras gradul de ofițer, maestru militar sau subofițer pierd dreptul la pensia de serviciu dacă nu au vîrsta de 60 ani împliniți. Prevederile Decretului se aplică retroactiv începînd cu data de 1 ianuarie 1969, în ce privește art. 55¹ nou introdus în Decretul nr. 141/1967.

Decretul nr. 474 (publicat în Buletinul oficial nr. 167, din 31 decembrie 1971) privind vechimea în muncă juridică a absolvenților cu diplomă ai facultăților de drept care ocupă funcții în sistemul organelor locale ale administrației de stat.

Decretul nr. 479 (publicat în Buletinul oficial nr. 168, din 31 decembrie 1971) privind modificarea Decretului nr. 424/1964, pentru stabilirea taxelor consulare.

H.C.M. nr. 1707 (publicată în Buletinul oficial nr. 168, din 31 decembrie 1971) privind stabilirea taxelor consulare și a taxelor pentru eliberarea și viza pașapoartelor.

Decretul nr. 504 (publicat în Buletinul oficial nr. 170, din 31 decembrie 1971) pentru modificarea legii nr. 24/1969, privind organizarea și funcționarea Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

Decretul stabilește unele măsuri ca urmare a modificării art. 73 alin. 3 din Constituție, prin Legea nr. 26/1971, și stabilește atribuțiile principale ce revin vicepreședinților Consiliului de Miniștri.

H.C.M. nr. 1002 (publicată în Buletinul oficial nr. 170, din 31 decembrie 1971) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul R.S. România și guvernul R.S. Iugoslavia, referitor la modificarea și completarea unor dispoziții din Acordul dintre cele două părți, privind micul trafic de călători din zona de frontieră, încheiat la Belgrad la 13 ianuarie 1970.

Modificarea adusă prin Acord stabilește ce se înțelege prin zona micului trafic de frontieră, care se întinde pe o adîncime de 20 km de o parte și de alta a liniei frontierei de stat româno-iugoslave, și face unele precizări în legătură cu călătoriile și durata șederii pe baza permisului de trecere în zona micului trafic de frontieră.

H.C.M. nr. 1668 (publicată în Buletinul oficial nr. 170, din 31 decembrie 1971) pentru aprobarea acordului dintre Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor al Republicii Socialiste România și Comunitatea Poștelor, Telegrafelor și Telefoanelor a R.S.F. Iugoslavia, privind colaborarea în domeniul poștelor și telecomunicațiilor.

H.C.M. nr. 1709 (publicată în Buletinul oficial nr. 1, din 3 ianuarie 1972) privind modificarea Regulamentului pentru aplicarea Decretului nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice și pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor în acest sector, aprobat prin H.C.M. nr. 772/1966.

Decretul nr. 18 (publicat în Buletinul oficial nr. 6, din 24 ianuarie 1972). privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții.

H.C.M. nr. 19 (publicată în Buletinul oficial nr. 5, din 14 ianuarie 1972) privind unele măsuri în legătură cu apărarea secretului de stat.

Prin hotărîre se stabilesc datele și documentele care sînt strict-secrete de importanță deosebită, strict-secrete și secrete, evidența, întocmirea, multiplicarea, manipularea și păstrarea documentelor, documentelor cu caracter secret de stat și a celor care constituie secrete de serviciu.

H.C.M. nr. 55 (publicată în Buletinul oficial nr. 8, din 26 ianuarie 1972) privind înființarea Centrului de perfecționare a personalului superior sanitar în subordinea Ministerului Sănătății.

Decretul nr. 480/1971 (publicat în Buletinul oficial nr. 9, din 27 ianuarie 1972) pentru ratificarea Protocolului de aderare a României la Acordul general pentru tarife și comerț (G.A.T.T.), semnat la 15 octombrie 1971.

Decretul nr. 482/1971 (publicat în Buletinul oficial nr. 9, din 27 ianuarie 1972) privind ratificarea unor amendamente la Constituția Organizației Mondiale a Sănătății, adoptate de cea de a XX-a Adunare Mondială a Sănătății.

Decretul nr. 481/1971 (publicat împreună cu convenția în Buletinul oficial nr. 10, din 28 ianuarie 1972) pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare.

H.C.M. nr. 46 (publicată în Buletinul oficial nr. 13, din 1 februarie 1972) privind modificarea H.C.M. nr. 68/1970, pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale, privind disciplina financiară, impozitele, taxele și primele de asigurare prin efectul legii.

Hotărîrea Comitetului Executiv al Comitetului Central al P.C.R., Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România (publicată în Buletinul oficial nr. 14, din 2 februarie 1972) privind aprobarea documentelor adoptate la Consfătuirea de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al Statelor participante la Tratatul de la Varșovia și a activității desfășurate la consfătuire de delegația de partid și guvernamentală a R.S. România condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu.